

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
Egészségtudományi Kar

XXX.

KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

ABSZTRAKT KÖTET

2024. MÁJUS 10-11.

XXX.

KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

**Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar**

**XXX. Kari Tudományos Diákköri
Konferencia
2024. május 10-11.**

ISBN: 978-963-626-263-1 (Nyomtatott kiadvány)

ISBN: 978-963-626-264-8 (Digitális kiadvány)

Kaposvár

„Vallom, hogy a szellemi tehetség az emberi értékvilág egyik legfontosabb és kimeríthetetlen forrása.”

Harsányi István

KÖSZÖNTŐ

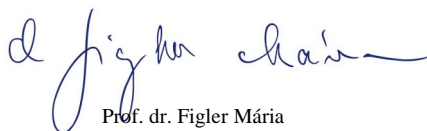
„A tehetségességnek célja van, konkrét feladatra születik meg az ember, hogy környezetét, az őt körülvevő társadalmat, az életet jobbra tegye. Az ember életfeladata azzal áll összefüggésben, ami izgalomba hozza, amit igazán szeret csinálni. Amikor egy ember a rendeltetésének, tehetségének megfelelően él, akkor kivirágzik.” A TDK keretei között folytatott tudományos tevékenység kitartó, következetes munkán, folyamatos tanuláson és igazi megmérettetésen alapul. Megtanít érvelni, vitatkozni, mások igazát megismerni, elfogadni, néha még a „felnőtt” tudós nemzedéknek is példát mutatva örülni más sikereinek, elért eredményeinek. A szakmai, tudományos sikerek elérése mellett, vagy inkább mindezek előtt igényességre, a gondolkodás meg nem alkuvó becsületességre, a kutató életforma nagyszerűségére, a felfedezés örömére, az új melletti kiállásra, de együttműködésre és toleranciára is nevel. A TDK munka vállalása személyes döntés, amely a tudományos munka iránti alázattal, szorgos, kitartó munkával jár. A tudományos tevékenység a tudományos pályára és a minőségi szakmai teljesítményre való felkészítés, felkészülés legmagasabb szintje a doktori iskolát megelőző képzési szakaszban, s mint ilyen, a doktori képzés egyik legjobb előiskolája. A kölcsönös együttműködésen alapuló műhelymunka tanárnak, diáknak egyformán nagy lehetőség. Olyan szellemi fellendülést eredményez, amely kedvező hatással van az egyéni életútra, az egyetemi, de tovább tekintve hazánk tudományos életének egészére is. Sok tudós életútja, a magyar tudomány elért sikereire is fényt vet, magyarázatot ad. A TDK alapfeladata és lényege: a kötelező ismeretanyag elsajátításán túl, önálló kutatásokat folytató, érdeklődő, törekvő hallgatók és segítők, lelkes tanárainak „alulról épülő mozgalma” a diákköri konferenciák eddigi története során továbbra is, mindig lesznek a fenti gondolatokat valló kiváló hallgatók, őket segítő témavezetők, iskolateremtő tanárok, a dolgozatok bírálatában, a zsűri munkájában feladatot vállalók, a szervezésben közreműködők, s nagyszerű támogatók a magyar felsőoktatásban résztvevő hallgatók szolgálatában. A XXIX. Kari TDK Konferencián legyen mindegyikünk számára útmutatás Szent-Györgyi Albert Nobel-díjas orvos–fizikus életfilozófiája:

- „Egy életre megtanultam- nem az a fontos, hogy mi van rajta, hanem az, hogy érezzek egy térképet a markomban... Ez reményt, életerőt ad, és kimozdít a holtpontról. Mi emberek nekiindulunk az útnak, ha hisszük, hogy van egy tervünk, ami segíteni fog.

NEM A TÉRKÉP, HANEM EZ A HIT A FONTOS.”

Prof. dr. ÁCS Pongrácz
egyetemi tanár
dékán

Prof. dr. Figler Mária
professor emerita
TDK elnök

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A konferencia házigazdája:

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Kaposvári Képzési Központ

A konferencia helyszíne:

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Kaposvári Képzési Központ
7400 Kaposvár, Szent Imre u. 14/B.

Előadások értékelése:

Az előadások időtartama 10 perc ezt követő vita 5 perc. A bemutatott munkákat egy szakmai zsűri értékeli. A bírálat elvi alapja, hogy kizárólag az előadó saját munkája kerül értékelésre, ezért az Országos Tudományos Diákköri Tanács szempontrendszerével összhangban elvárás egy függelék dia bemutatása, melyen a hallgató ismerteti az eredményekhez való saját hozzájárulását.

A zsűri elnöke felelős az adott szekció levezetéséért, az előadás és a vita időtartamának monitorozásáért. Az előadásokat a zsűri tagjai 0-50 pont között értékelik, az alábbi „Pontozási szempontok” szerint.

A díjak megállapítása szekciónként történik, a pontszámok átlagolása alapján. A zsűrielnök kérésére minden zsűritag köteles megindokolni döntését.

A zsűri a vitakészség megállapításakor figyelembe veheti, ha az előadó aktívan részt vesz a szekció munkájában, hallgató társainak szakszerű és korrekt kérdéseket tesz fel.

PONTOZÁSI SZEMPONTOK

1. Eredmények, szakmai tartalma, bemutatása (maximum 20 pont)	max. pont
Absztrakt, formai követelmények, tudományos információ tartalma	0-5
A kutatás előzményeinek ismertetése; célkitűzések, hipotézisek fontosságának kiemelése; az alkalmazott módszerek és a kutatómunka folyamatának bemutatása az eredmények tudományos tartalma, kiértékelésének módszertana, a kutatás során felmerült problémák ismertetése; kapcsolat a konklúzió és a célkitűzések között; a további kutatások felvázolása.	0-15
2. Előadói stílus (maximum 10 pont)	max. pont
Az előadás a tudományos előadások szerkezetét követi; az előadó a szakterület terminológiáját megfelelően alkalmazza az eredményeinek bemutatása során; az előadó nem használ szükségtelenül idegen nyelvű szakkifejezéseket; a hazai és nemzetközi tudományos eredményeket beépíti előadásába; előadó stílusa magabiztos, az előadás nyelvezete könnyen érthető, felépítése logikus.	0-10
3. Szemléltető eszközök használata, humán demonstráció (maximum 10 pont)	max. pont
A rendelkezésre álló szemléltető eszközök alkalmazása; az ábrák mennyisége, minősége és információtartalma; az ábrák az előadás megértéséhez maximálisan hozzájárulnak.	0-10
4. Vitakészség és szakmai kompetencia (maximum 10 pont)	max. pont
Az előadó válasza a kérdésekre magabiztos, szakmailag helyes és a feltett kérdésekre fókuszál; tájékozott a tudományterület eredményeiről; a közönséggel kapcsolatot tart. 30 másodpercet meghaladó időtűllépés esetén a vitára maximum 5 pont adható. Amennyiben az előadás hossza eléri a 15 percet a vita nem kezdhető meg, így a vitakészségért pont nem adható.	0-10

5. Pontlevonások	
30-60 másodperces időtúllépés	- 5 pont
60 másodpercet meghaladó időtúllépés	- 10 pont
Függelék dia hiánya A bírálók különleges figyelmet fordítanak arra, hogy az előadáson bemutatott eredmények mennyiben tekinthetők a hallgató saját munkájának. Elvárás egy függelék dia bemutatása az előadás utolsó dijaként, melyen a hallgató bemutatja az eredményekhez való saját hozzájárulását, rövid felsorolás formájában. <i>A bírálat (azaz a pontok megállapítása) során kizárólag a saját munka kerül értékelésre. Ennek megfelelően a saját munkát részletező függelék ábrát nem tartalmazó előadások nem pontozhatók.</i>	<i>Az előadás nem pontozható</i>

Helyezések: Minden szakot külön szakmai zsűri értékeli. A zsűri szekciónként I.-III. díjat ad ki, ezen kívül a Hallgatói Önkormányzat szekciónként egy különdíjat adományoz, néhány kiemelkedő előadás Támogatói elismerésben részesülhet, illetve valamennyi előadó és témavezető emléklapot kap.

A beküldött összefoglalókat a szervezők a verseny tisztasága érdekében nem javították, az előforduló formai, helyesírási, stb. hibákért a szerzők felelnek!

Valamennyi résztvevőnek eredményes szereplést és maradandó élményt kívánunk!

Szervezők

Azon hallgatóknak, akik a szakdolgozathoz kapcsolódóan, annak lényegi részére vonatkozó témában a Kari TDK konferencián előadást tartottak és helyezést értek el, az írásban benyújtott szakdolgozatot nem kell megvédenie, ezt a TDK Konferencia Bíráló Bizottságának jegyzőkönyve alapján jeles osztályzatként értékeli. Ebből a szempontból helyezésnek a hivatalos zsűri által kiadott I., II., és III. helyezések számítanak.

PROGRAM

Időpont:

2024. május 10-11. (péntek-szombat)

Szervező:

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar
Kaposvári Képzési Központ

Helyszín:

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Kaposvári Képzési Központ
7400 Kaposvár, Szent Imre u. 14/B.

2024. május 10. (péntek)

8:00 – 9:45	Regisztráció
8:45 – 9:30	Zsúri ülése (V. előadó)
10:00 – 10:45	Ünnepélyes megnyitó (I-es előadóterem) Köszöntők
11:00 – 16:30	Szekcióülések
12:00 – 14:00	Ebéd (PTE Szigeti-Gyula János Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola, Szent Imre u. 14/D)
17:00 – 19:00	Zsúri értékelő ülése (V. előadó)
19:00 –	Állófogadás és műsor (Hotel Dorottya Bálterem, Széchenyi tér 8.)

2024. május 11. (szombat)

10:00-10:45	Tudományos ülés (Hotel Dorottya Bálterem, Széchenyi tér 8.) Prof. dr. KOVÁCS Melinda , Akadémikus Asszony tudományos előadása „Egy Egészség” (One Health) koncepció kihívásai napjainkban
10:45 –	Eredményhirdetés , A TDK Konferencia zárása (Hotel Dorottya Bálterem, Széchenyi tér 8.)
12:00 –	Ebéd (Hotel Dorottya, Széchenyi tér 8.)

RÉSZLETES PROGRAM

2024. május 10. (péntek)

I. SZEKCIÓ

I. emelet 114. terem

Nursing section

Chairman:

Members:

Prof. dr. Betlehem József

Dr. habil. Máté Orsolya

Horváth Éva

Hamad Osama Faleh Amin

egyetemi tanár

egyetemi docens

tanársegéd

PhD hallgató

11:00 – 11:15

Alnakhly Yakoub Fysal A

Pécs – Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme II. évfolyam, Nappali / full time

EFFECTIVENESS OF EARLY MOBILIZATION ON QUALITY OF LIFE FOR CRITICALLY ILL PATIENTS IN ICU

Témavezető: Sugár Miklós

11:15 – 11:30

Alphons Thomas Vayalil

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing IV. évfolyam, Nappali / full time

COMPARISON OF EATING HABITS OF NURSES BEFORE AND DURING COVID-19 PANDEMIC

Témavezető: Dr. Takács Krisztina

11:30 – 11:45

Amal AL Maamari

Pécs – Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme II. évfolyam, Nappali / full time

STIGMA AND PREJUDICE AGAINST PEOPLE WITH MENTAL DISORDERS FROM THE PERSPECTIVE OF CARERS AND SOCIETY

Témavezető: Szabó László

11:45 – 12:00

Joy K. Vambo

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing IV. évfolyam, Nappali / full time

HEALTHY LIFESTYLE OR EATING DISORDER? ASSESSING SYMPTOMS OF ORTHOREXIA NERVOSA IN YOUNG ADULTS AMONG AFRICAN.

Témavezető: Szabó László

12:00 – 12:15

Kizito Renaldo Nekesa

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing IV. évfolyam, Nappali / full time

RECREATIONAL ACTIVITIES AND THEIR CHANGES AMONG NURSES

Témavezető: Sugár Miklós

12:15 – 12:30

Li Yi

Pécs – Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme II. évfolyam, Nappali / full time

HEALTHY LIFESTYLE OR EATING DISORDER? ASSESSING SYMPTOMS OF ORTHOREXIA NERVOSA IN YOUNG ADULTS FROM NURSING PERSPECTIVE

Témavezető: Szabó László

12:30 – 12:45

Maha Besbes

Pécs – Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme II. évfolyam, Nappali / full time

ADVANCED PRACTICE REGISTERED NURSES PERCEPTION ON THE HUMANIZATION OF CARE IN THE INTENSIVE CARE UNIT

Témavezető: Dr. Máté Orsolya

13:00 - 13:30

EBÉD

13:45 – 14:00

Nagawa Bridget Mutimba

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing IV. évfolyam, Nappali / full time

COVID-19 BELIEFS AND FEARS-VACCINE HESITANCY.

Témavezető: Sugár Miklós

14:00 – 14:15

Nancy Ntinyari

Pécs – Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme II. évfolyam, Nappali / full time

ASSESSING THE IMPACT OF CORONAVIRUS PANDEMIC ON MENTAL HEALTH STATUS OF INTENSIVE CARE UNIT NURSES

Témavezető: Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet

14:15 – 14:30

Nanyomo Sandra

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing V. évfolyam, Nappali / full time

SEXUALLY TRANSMITTED DISEASES AMONG THE OLD-AGED POPULATION

Témavezető: Sugár Miklós

14:30 – 14:45

Nyasha Mandizha

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing IV. évfolyam, Nappali / full time

RECOGNITION OF SYMPTOMS OF THE ORTHOREXIA NERVOSA AMONG UNIVERSITY OF PECS STUDENTS

Témavezető: Sugár Miklós

14:45 – 15:00

Razia Sultana

Pécs – Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme II. évfolyam, Nappali / full time
“FACTORS OF CONFLICT AMONG PHYSICIANS AND NURSES IN THE ICU AND EFFECTS OF CONFLICT QUALITY OF PATIENTS’ CARE”

Témavezető: Dr. Simon Klára

15:00 – 15:15

Roetainata Charoonkolrak

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing IV. évfolyam, Nappali / full time

INVESTIGATING THE PREVALENCE OF SMOKING AND ITS ASSOCIATION AND INITIATION FACTORS AMONG INTERNATIONAL PTE-ETK STUDENTS AND THAI UNIVERSITIES HEALTH SCIENCES STUDENTS

Témavezető: Szabó László

15:15 – 15:30

Trinidad Noemi Carrasco Gutierrez

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing IV. évfolyam, Nappali / full time

HEALTH BEHAVIORS OF INTERNATIONAL STUDENTS

Témavezető: Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet

15:30 – 15:45

Vimbai Leonah Mutero

Pécs – Nursing and Patient Care – Nursing IV. évfolyam, Nappali / full time

SLEEPING HABITS AMONG INTERNATIONAL UNIVERISTY STUDENTS AND THE ROLE OF SMART DEVICES ON SLEEP QUALITY

Témavezető: Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet

II. SZEKCIÓ

I. emelet 121. terem

Health sciences section

Chairman:	Dr. habil. Hock Márta	egyetemi docens
Members:	Dr. Breitenbach Zita	adjunktus
	Dr. Makai Alexandra	adjunktus
	Eva Konz	HÖK

11:00 – 11:15

Arantxa Ramirez Gomez

Pécs – Nursing and Patient Care – Dietetics IV. évfolyam, Nappali / full time

NUTRITION, WEIGHT CHANGE, AND STRESS AMONG FOREIGN UNIVERSITY STUDENTS

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11:15 – 11:30

Arwa Mohamed

Pécs – Nursing and Patient Care – Physiotherapy IV. évfolyam, Nappali / full time

QUALITY OF LIFE ANALYSIS AND THE EFFECT OF PHYSICAL ACTIVITY AND DIFFERENT REHABILITATION INTERVENTIONS ON CERVICAL SPINE PAIN

Témavezető: Tumpek Nikolett Ildikó

11:30 – 11:45

Belal Elsayed

Pécs – Nursing and Patient Care – Physiotherapy IV. évfolyam, Nappali / full time

THE ROLE OF PHYSIOTHERAPY INTERVENTIONS AND REHABILITATION IN STROKE SURVIVORS' QUALITY OF LIFE

Témavezető: Tumpek Nikolett Ildikó

12:00 - 12:30

EBÉD

12:45 – 13:00

Erfan Robotmili

Pécs – Nursing and Patient Care – Physiotherapy IV. évfolyam, Nappali / full time

ASSOCIATION BETWEEN TEXT NECK SYNDROME AND NECK PAIN

Témavezetők: Dózsa-Juhász Olívia, dr. Makai Alexandra

13:00 – 13:15

Fuior Andreea

Pécs – Nursing and Patient Care – Dietetics IV. évfolyam, Nappali / full time

DIETITIANS' IMPACT IN HEALTHCARE: PHYSICIANS PERSPECTIVES ON DIETETICS AND ITS USAGE IN MEDICAL PRACTICE

Témavezető: Tisza Boglárka Bernadett

13:15 – 13:30

Kovács Dóri

Pécs – Nursing and Patient Care – Dietetics IV. évfolyam, Nappali / full time

THE EVALUATION OF QUALITY OF LIFE, DEPRESSION, AND EATING DISORDERS AMONG WOMEN WITH PCOS

Témavezető: Szántóri Patrícia

13:30 – 13:45

Ksenia De La Paz Kotelnikova

Pécs – Nursing and Patient Care – Physiotherapy IV. évfolyam, Nappali / full time

SCAPULAR STABILITY IN HANDBALL AND WATER POLO PLAYERS

Témavezető: Tumppek Nikolett Ildikó

13:45 – 14:00

Márton Kíra

Pécs – Nursing and Patient Care – Physiotherapy IV. évfolyam, Nappali / full time

INVESTIGATION OF THE EFFECTIVENESS WEIGHT BATH THERAPY AND ACTIVE EXERCISE THERAPY IN PATIENTS WITH OSTEOARTHRITIS

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

14:00 – 14:15

Rhea Guttikar

Pécs – Nursing and Patient Care – Dietetics V. évfolyam, Nappali / full time

DEVELOPMENT OF CANCER IN DIABETIC PATIENTS

Témavezető: Szántóri Patrícia

14:15 – 14:30

Tashpolotova Aigerim

Pécs – Nursing and Patient Care – Dietetics IV. évfolyam, Nappali / full time

THE IMPACT OF THE CHANGE OF COUNTRY ON NUTRITION AND LIFESTYLE OF KYRGYZ STUDENTS IN HUNGARY

Témavezető: Tisza Boglárka Bernadett

III. SZEKCIÓ

*PTE-Szigeti I. emelet 18. terem

Diagnosztikai képzőkötés – Radiográfia szekció

Zsűri elnök:	Dr. Sipos Dávid	adjunktus
Zsűri tagok:	Miovecz Ádám	tanársegéd
	Walter Norbert	szakoktató
	Dózsa Petronella	HÖK

11:00 – 11:15

Busa Flóra

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – radiográfia III. évfolyam, Nappali / full time

AZ EMLŐDAGANATOK RADIOLÓGIAI ÉS KLINIKOPATOLÓGIAI ÖSSZEFÜGGÉSE

Témavezető: Dr. Sipos Dávid

11:15 – 11:30

Gulyás-Tolnai Alexandra

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – radiográfia IV. évfolyam, Levelező / part time

A PÁCIENSEK TUDÁSA AZ IONIZÁCIÓS SUGÁRZÁSRÓL ÉS A RADIOGRÁFUSOK SZEREPE A BETEGTÁJÉKOZTATÁSBAN

Témavezetők: Bary Zsuzsanna, dr. Sipos Dávid

11:30 – 11:45

Jánosi Kata

Kaposvár – orvosi laboratóriumi és képzőkötő diagnosztikai analitikus BSc – képzőkötő diagnosztikai analitika

IV. évfolyam, Nappali / full time

AZ ENERGIA ÉS A BESUGÁRZÁSI MÓDSZER HATÁSA A RIZIKÓSZERVEK TERHELÉSÉRE ÉS A PTV LEFEDETTSÉGÉRE MEDIASTINUM ÍVTERÁPIA ÉS KONFORMÁLIS BESUGÁRZÁS ESETÉN

Témavezető: Walter Norbert

12:00 - 12:30

EBÉD

12:45 – 13:00

Molnár Zsófia

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – radiográfia III. évfolyam, Levelező / part time

A KVANTITATÍV KONTRASZTANYAGOS ULTRAHANG (CEUS) ANALÍZIS JELENTŐSÉGE ÉS LEHETŐSÉGEI A MÁJGÓCOK KARAKTERIZÁLÁSÁBAN

Témavezető: Dr. Botz Bálint

13:00 – 13:15

Nagyvárad László

Kaposvár – orvosi laboratóriumi és képzőkötő diagnosztikai analitikus BSc – képzőkötő diagnosztikai analitika

IV. évfolyam, Levelező / part time

A HAGYOMÁNYOS DSA ÉS A DVA VIZSGÁLATI MÓDSZEREK ÖSSZEHASONLÍTÁSA AGYI MECHANIKUS THROMBECTOMIA MORPHOLÓGIAI EREDMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSE SORÁN

Témavezető: Dr. Nardai Sándor

13:15 – 13:30

Steiner Tamás

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – radiográfia IV. évfolyam, Nappali / full time

***EMLŐ BESUGÁRZÁS KIS, ILLETVE NAGY ENERGIÁVAL, RIZIKÓSZERVEK
DÓZISTERHELÉSÉNEK ÉS A CÉLTÉRFOGAT ELLÁTOTTSÁGÁNAK VIZSGÁLATA***

Témavezető: Walter Norbert

13:30 – 13:45

Varga-Bükösdi Eszter

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – radiográfia IV. évfolyam, Levelező / part time

***PRIMER ÉS SZEKUNDER MÁJDAGANATOK MIATT VÉGZETT SZTEREOTAXIÁS
SUGÁRKEZELÉSEK MÁJTOXICITÁSÁNAK VIZSGÁLATA A PTE KK ONKOTERÁPIÁS
INTÉZETÉNEK BETEGEINÉL***

Témavezetők: Dr. Lőcsei Zoltán, dr. Sipos Dávid

13:45 – 14:00

Visnyei Rita Erika

Kaposvár – orvosi laboratóriumi és képkalkoló diagnosztikai analitikus BSc – képkalkoló diagnosztikai analitika IV. évfolyam, Levelező / part time

***ALACSONY ÉS MAGAS GRÁDUSÚ GLIÁLIS DAGANATOK PREOPERATÍV
ELKÜLÖNÍTÉSE MR PERFÚZIÓS VIZSGÁLATTAL***

Témavezetők: Dr. Orsi Gergely, dr. Perlaki Gábor, dr. Sipos Dávid

IV. SZEKCIÓ

I. emelet 120. terem

Dietetika szekció I.

Zsűri elnök:	Dr. Szabó Zoltán	adjunktus
Zsűri tagok:	Tóth Vivien	tanársegéd
	Frank Eszter Anita	szakoktató
	Fehér Kristóf	HÖK

11:00 – 11:15

Bagó-Miskei Hajnalka

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

A KÖZÖSSÉGI MÉDIA HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA A TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOKRA ÉS A TÁPLÁLKOZÁSI ZAVAROK RIZIKÓJÁNAK MÉRÉSE

Témavezető: Csanaky Lilla Klára

11:15 – 11:30

Benes Anna

Szombathely – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

3. ÉS 4. ÉVFOLYAMOS EGYETEMISTÁK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA SZORGALMI- ÉS VIZSGAIDŐSZAKBAN

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11:30 – 11:45

Bicsák Patrícia

Szombathely – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

AZ 1-ES TÍPUSÚ DIABETES MELLITUSBAN SZENVEDŐK KORLÁTAI ÉS NEHÉZSÉGEI A MUNKA VILÁGÁBAN

Témavezető: Pergel Mónika

11:45 – 12:00

Busi Anita

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

AZ ÉLELMISZEREK VÁLASZTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK AZ ÁREMELKEDÉS IDŐSZAKÁBAN

Témavezető: Czímber-Kőrö Melinda

12:00 – 12:15

Goron Martin

Szombathely – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

AMINOSAV KOMPONENSŰ ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐK ALKALMAZÁSA SPORTOLÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Pergel Mónika

12:15 – 12:30

Gulyás Szilvia

Szombathely – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

ALKOHOL HATÁSAI, FOGYASZTÁSÁNAK GYAKORISÁGA KÖZÉPISKOLÁS GYERMEKEK KÖRÉBEN

Témavezető: Pergel Mónika

12:30 – 12:45

Kanász Zsófia

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

TESTSÚLYCSÖKKENTÉS CÉLJÁBÓL HASZNÁLT ÉTRENDI KIEGÉSZÍTŐK VIZSGÁLATA

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

12:45 – 13:00

Kálmán Hanna

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

A MAGYAR FELNŐTT LAKOSSÁG ÉLELMISZERVÁSÁRLÁSI SZOKÁSAI ÉS AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA

Témavezető: Czimber-Kóró Melinda

13:00 – 13:15

Kovács Bianka

Szombathely – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOT, TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA ELTÉRŐ MUNKARENDEN DOLGOZÓKNÁL

Témavezető: Pergel Mónika

13:30 - 14:00

EBÉD

14:15 – 14:30

Nagy Zsófia

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

KORASZÜLÖTT GYERMEKEK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK ÉS EBBŐL ADÓDÓ NEHÉZSÉGEINEK FELTÁRÁSA, A KÓRHÁZI ELBOCSÁJTÁST KÖVETŐEN, AZ ÉDESANYÁK TAPASZTALATAI, BESZÁMOLÓI ALAPJÁN

Témavezető: Dr. Filó Csilla Ildikó

14:30 – 14:45

Szász Boglárka

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

AZ ÉLELMISZERPAZARLÁS VIZSGÁLATA EGY ÓVODAI KÖZÉTKETTESBEN ÉS A MAGYAR HÁZTARTÁSOKBAN

Témavezetők: Dr. Breitenbach Zita, Müller Henriett

14:45 – 15:00

Szentes Emma

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

NÖVÉNYI ALAPÚ HÚSPÓTLÓK FOGYASZTÁSI ATTITÚDJÉNEK VIZSGÁLATA

Témavezetők: Tisza Boglárka Bernadett, Péter Fruzsina

15:00 – 15:15

Szerb Katalin

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

A GIMNAZISTÁK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK VIZSGÁLATA A NÖVÉNYI ALAPÚ

TÁPLÁLKOZÁSSAL KAPCSOLATOS EDUKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG ÉS A CSALÁDI

MINTÁK TÜKRÉBEN

Témavezetők: Szántóri Patricia, dr. Filó Csilla Ildikó

15:15 – 15:30

Szokolai Dóra

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

INFORMÁLTSÁG ÉS ALULINFORMÁLTSÁG HATÁSA AZ ÉLETMINŐSÉGRE A

POLICISZTÁS OVÁRIUM SZINDRÓMÁBAN SZENVEDŐK KÖRÉBEN

Témavezető: Szántóri Patricia

15:30 – 15:45

Tengely Georgina Kata

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

A MÉDIA HATÁSAI A FELSŐ TAGOZATOS GYERMEKEK ÉTKEZÉSI SZOKÁSAIRA

Témavezető: Czímber-Kőrö Melinda

15:45 – 16:00

Tern Annabell

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

A KÖZÖSSÉGI MÉDIA HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA AZ ÉTKEZÉSI MAGATARTÁSRA ÉS

A TESTKÉPRE 18-25 ÉV KÖZÖTTI NŐK KÖRÉBEN

Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

V. SZEKCIÓ

Földszint IV. előadó

Dietetika szekció II.

Zsűri elnök:	Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea	adjunktus
Zsűri tagok:	Czeglédiné Asztalos Ágnes Pergel Mónika Schulz Hanna	tanársegéd tanársegéd HÖK

11:00 – 11:15

Bakos-Galambos Eszter

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

***TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA SZABADIDŐ SPORTOLÓK KÖRÉBEN
KREATIN ÉS KOFFEIN FOGYASZTÁSA SPORTOLÓK KÖRÉBEN***

Témavezető: Frank Eszter Anita

11:15 – 11:30

Bayer Maja

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

***A TÁPLÁLKOZÁS SPORTTELJESÍTMÉNYRE GYAKOROLT HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA
FELNŐTT, FÉRFI, AMATŐR FUTBALLISTÁK KÖRÉBEN***

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11:30 – 11:45

Béres Enikő

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

***EDZŐTERMI SZABADIDŐ SPORTOLÓK ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐK ALKALMAZÁSI
SZOKÁSAINAK ÉS TUDÁSÁNAK FELMÉRÉSE***

Témavezető: Frank Eszter Anita

11:45 – 12:00

Bogár Vanessza

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

***AZ ÉLELMISZERPAZARLÁS MÉRTÉKÉNEK VIZSGÁLATA MAGYAR ÉTTERMEK
KÖRÉBEN***

Témavezető: Frank Eszter Anita

12:00 – 12:15

Bozóki Emese

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

***IDŐSEK TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOTÁNAK ÉS TÁPLÁLKOZÁSÁNAK VIZSGÁLATA
KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A SZARKOPÉNIÁRA***

Témavezető: Dr. Breitenbach Zita

12:15 – 12:30

Dócs Rita Berill

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

***GASZTROEZOFAGEÁLIS REFLUXBETEGSÉG KIALAKULÁSÁBAN SZEREPET JÁTSZÓ
KOCKÁZATI TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA FELNŐTTEK KÖRÉBEN***

Témavezető: Czimber-Kóró Melinda

12:30 – 12:45

Finta Kata

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

OBESÉ VÁRANDÓSOK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Szántóri Patricia

13:00 - 13:30

EBÉD

13:45 – 14:00

Karancz Panna

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

***A BÉLMIKROBIOM ÉS A DEPRESSZIÓ ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA SZÉLES
KÖRBEN***

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

14:00 – 14:15

Kovács Fanni

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

AZ ÉTKEZÉSI ZAVAROK ELŐFORDULÁSÁNAK VIZSGÁLATA VÁRANDÓSÁG ALATT

Témavezető: Czimber-Kóró Melinda

14:15 – 14:30

Németh Olga Mária

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

***TÁPLÁLKOZÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK, ÉS A NÖVÉNYI ALAPÚ ÉTRENNDEL
KAPCSOLATOS FÉLELMEK, TÉVHITEK ÉLSPORTOLÓ KÉZILABDÁZÓK KÖRÉBEN***

Témavezető: Dr. Szabó Zoltán

14:30 – 14:45

Puha Georgina Petra

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

OBESITÁS ÉS HIPERTÓNIA, NÉPBETEGSÉGEK GYERMEKKORBAN

Témavezető: Dr. Szabó Zoltán

14:45 – 15:00

Siklósi Sára

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

PROPOLISZ ÉS KAKUKKFŰ ILLÓOLAJ HATÁSA CANDIDA ALBICANS TÖRZSEKRE

Témavezető: Tóth Vivien

15:00 – 15:15

Stíft-Dilong Sára Szilvia

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus VI. évfolyam, Nappali / full time

C-REAKTÍV PROTEIN ÉS LEPTIN SZINTEK VIZSGÁLATA ELHÍZOTT ÉS TÚLSÚLYOS GYERMEKEKNÉL

Témavezetők: Dr. Szabó Zoltán, Csölle Ildikó Gabriella

15:15 – 15:30

Tóth Klaudia

Szombathely – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Levelező / part time

ALOPECIA AREATA-VAL ÉRINTETT BETEGEK ÉLETMÓDJÁNAK, ÉLETMINŐSÉGÉNEK ÉS KEZELÉSI HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA

Témavezető: Dr. Breitenbach Zita

15:30 – 15:45

Várnagy Petra

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOK FELMÉRÉSE ÉS A DEPRESSZIÓ ELŐFORDULÁSÁNAK MÉRÉSE HASHIMOTO THYREOIDITISSZEL DIAGNOSZTIZÁLT NŐK KÖRÉBEN

Témavezető: Szántóri Patricia

15:45 – 16:00

Verasztó Kata Viola

Pécs – ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, Nappali / full time

A PREMENSTRUÁCIÓS SZINDRÓMA ÖSSZEFÜGGÉSE A TÁPLÁLKOZÁSSAL ÉS A STRESSZ-SZINTEL FIATAL NŐK KÖRÉBEN

Témavezető: Dr. Kívés Zsuzsanna

VI. SZEKCIÓ

Földszint NY 6. terem

Táplálkozástudományi szekció

Zsúri elnök:	Ungár Tamás Lászlóné dr. habil.	egyetemi docens
	Polyák Éva	
Zsúri tagok:	Dr. Óri Zsuzsanna	tudományos munkatárs
	Csanaky Lilla Klára	tanársegéd
	Koczkás Dóra	HÖK

11:00 – 11:15

Budai Zsófia Petra

Pécs – táplálkozástudományi MSc II. évfolyam, Levelező / part time

ELTÉRŐ TÁPLÁLKOZÁSI CSOPORTOK ÉS A DEPRESSZIÓ, SZORONGÁS, STRESSZ KAPCSOLATÁNAK VIZSGÁLATA

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

11:15 – 11:30

Fülöp Petra

Pécs – táplálkozástudományi MSc II. évfolyam, Levelező / part time

A PAJZSMIRIGY BETEGEK ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐ HASZNÁLATÁNAK, TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA

Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

11:30 – 11:45

Hallósy Eszter

Pécs – táplálkozástudományi MSc I. évfolyam, Levelező / part time

A HETEDNAPI ADVENTISTÁK TÁPLÁLKOZÁSI ÉS ÉLETVITELI TÉNYEZŐINEK VIZSGÁLATA MAGYARORSZÁGON

Témavezetők: Dr. Szabó Zoltán, dr. Szabó Éva, Marosvölgyi Tamás

11:45 – 12:00

Husztiné Csordás Rita

Pécs – táplálkozástudományi MSc II. évfolyam, Levelező / part time

9-10 ÉVES GYERMEKEK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA A KÖZÉTKEZTETÉS TÜKRÉBEN

Témavezető: Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea

12:00 – 12:15

Kovács Bence

Pécs – táplálkozástudományi MSc II. évfolyam, Levelező / part time

A MIKROMŰANYAGOK VESZÉLYEI A MINDENNAPOKBAN

Témavezetők: Dr. Szabó Zoltán, Feketéné dr. Kiss Katalin

12:30 - 13:00

EBÉD

13:15 – 13:30

Nagy Sára

Pécs – táplálkozástudományi MSc II. évfolyam, Levelező / part time

POR ALAPÚ CSECSEMŐTÁPSZEREK LIPID- ÉS ZSÍRSAVANALITIKAI VIZSGÁLATA

Témavezetők: Marosvölgyi Tamás, dr. Breitenbach Zita

13:30 – 13:45

Radics Dorisz

Pécs – táplálkozástudományi MSc II. évfolyam, Levelező / part time

A MAGYAR FOGYASZTÓK ZÖLDSÉG ÉS GYÜMÖLCS FOGYASZTÁSI SZOKÁSAI AZ INFLÁCIÓ IDEJÉN

Témavezető: Tisza Boglárka Bernadett

13:45 – 14:00

Szabó Anna Kincső

Pécs – táplálkozástudományi MSc II. évfolyam, Levelező / part time

A TÁNCMŰVÉSZEK KÖZÖTT ELŐFORDULÓ ÉTKEZÉSI ZAVAROK, ÖNÉRTÉKELÉSI PROBLÉMÁK ÉS A PERFEKCIONIZMUSRA VALÓ HAJLAM KAPCSOLATA

Témavezető: Kovácsné Dr. Bobály Viktória

14:00 – 14:15

Tóth Gábor

Pécs – táplálkozástudományi MSc II. évfolyam, Levelező / part time

TÁPSZEREK ZSÍRSAV-ANALITIKAI ÉS ORGANOLEPTIKUS VIZSGÁLATA

Témavezető: Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

VII. SZEKCIÓ

*PTE-Szigeti I. emelet 25. terem

Orvosi Laboratóriumi diagnosztika szekció

Zsűri elnök:	Dr. Salamonné prof. dr. Toldy Erzsébet	professor emerita
Zsűri tagok:	Dr. habil. Elekes Krisztián Dr. Takács Krisztina Lollok Máté	egyetemi docens adjunktus HÖK

11:00 – 11:15

Banó Péter

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, Nappali / full time

A VÉRSEJTEK MORFOLÓGIÁJÁNAK JELENTŐSÉGE A DIAGNOSZTIKÁBAN

Témavezető: Nagy Abonyi Zoltán

11:15 – 11:30

Bósz Hanna Bianka

Kaposvár – orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, Nappali / full time

OBJEKTÍV ÉS SZUBJEKTÍV VIZSGASTRESSZ MÉRÉSE EGYETEMI HALLGATÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Dr. Stromájer-Rácz Tímea

11:30 – 11:45

Csendes Mátyás

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, Nappali / full time

MCH ÉRTÉK PREDIKTÍV ÉRTÉKE VASHIÁNYBAN

Témavezető: Dr. Rajnics Péter

12:00 - 12:30

EBÉD

12:45 – 13:00

Deszecsár Donatella

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, Nappali / full time

VÉRKÉPELTÉRÉSEK BIOLÓGIAI KEZELÉSEK MELLETT A GYULLADÁSOS BÉLBETEGETSÉGEKBE

Témavezető: Dr. Rajnics Péter

13:00 – 13:15

Fuisz Nóra

Kaposvár – orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, Nappali / full time

EPERÍZŰ ÉS ILLATÚ AROMÁK ÉS ÉLELMISZEREK GÁZKROMATOGRÁFIÁS VIZSGÁLATA

Témavezető: Dr. Nagy István Rudolf

13:15 – 13:30

Horváth Nikoletta

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam,
Nappali / full time

**KEZELÉSI MÓDSZEREK HATÁSA A FOKHAGYMA (*ALLIUM SATIVUM L.*)
HATÓANYAG-TARTALMÁRA**

Témavezető: Dr. Nagy István Rudolf

13:30 – 13:45

Jáger Patrícia

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam,
Nappali / full time

RETIKULOCITA PARAMÉTEREK MEGHATÁROZÁSA AZ IDŐ MŰLÉSÁVAL.

Témavezető: Nagy Abonyi Zoltán

13:45 – 14:00

Kalmár Brigitta

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam,
Nappali / full time

**GYÓGY-, ÉS FŰSZERNÖVÉNYEK SZAPORODÁSGÁTLÓ HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA
HUMÁN KÓROKOZÓKRA**

Témavezető: Dr. Stromájer-Rácz Tímea

14:00 – 14:15

Papp Regina

Kaposvár – orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi
analitika IV. évfolyam, Nappali / full time

AZ UMAMI ÉS GLUTAMÁT KAPCSOLATA, A NÁTRIUM-GLUTAMÁT JELENTŐSÉGE

Témavezető: Dr. Nagy István

14:15 – 14:30

Raboczki Marcell

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam,
Nappali / full time

**HAZAI MÉZEK 5-HIDROXI-METIL-FURFUROL ÉS METILGLIOXÁL TARTALMÁNAK
MEGHATÁROZÁSA ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA**

Témavezető: József Tibor

14:30 – 14:45

Samu Annamária

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam,
Nappali / full time

**HEMOLÍZIS INTERFERENCIA HATÁSAINAK VIZSGÁLATA RUTIN KOAGULÁCIÓS
TESZTEKRE**

Témavezető: Lamár Ibolya

14:45 – 15:00

Sárkány Rebeka

Kaposvár – orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus BSc – orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, Nappali / full time

***A NEM SZTEROID GYULLADÁSCSÖKKENTŐ GYÓGYSZEREK HATÓANYAGAINAK
MEGHATÁROZÁSA ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA***

Témavezető: Dr. Nagy István

15:00 – 15:15

Vecsernyés Mónika

Kaposvár – orvosi diagnosztikai analitikus BSc – orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika V. évfolyam, Levelező / part time

HUMÁN UROKORTIN JELÁTVITELI HÁLÓZATÁNAK VIZSGÁLATA HELA SEJTEKBEN

Témavezetők: Dr. Stromájer-Rác Zsófia, dr. Balogh Bálint, dr. ifj. Sétáló György

VIII. SZEKCIÓ

Alagsor DK. terem

Védőnöi szekció

Zsűri elnök:	Karamánné dr. habil. Pakai Annamária	egyetemi docens
Zsűri tagok:	Dr. Stromájer-Rácz Tímea Harjánné Dr. Brantmüller Éva Kaszás Medárd	adjunktus adjunktus HÖK

11:00 – 11:15

Borovácz Boglárka

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnöi IV. évfolyam, Levelező / part time

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS OKTATÁSÁNAK HATÉKONYSÁGA ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK KÖRÉBEN- A VÉDŐNŐ LEHETSÉGES SZEREPE

Témavezetők: Bornemisza Ágnes Ivette, dr. Bánfai Bálint

11:15 – 11:30

Ferge Zsanett

Szombathely – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnöi IV. évfolyam, Nappali / full time

A BABAÜSZÁS IRÁNTI ELKÖTELEZŐDÉS ÉS HATÁSA A NAGYMOZGÁSOK FEJLŐDÉSÉRE A SZÜLŐK SZUBJEKTÍV TAPASZTALATAINAK MEGISMERÉSÉN KERESZTÜL

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

11:30 – 11:45

Galambos Mirtill

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnöi IV. évfolyam, Nappali / full time

KORASZÜLÖTT CSECSEMŐK ÉS SZÜLEIK KÖZÖTTI KAPCSOLAT ALAKULÁSA

Témavezető: Bornemisza Ágnes Ivette

11:45 – 12:00

Horváth Otília

Szombathely – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnöi IV. évfolyam, Levelező / part time

A FENNTARTHATÓ ÉLETMÓD A CSALÁDOK MINDENNAPJAIBAN

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

12:00 – 12:15

Kéri Luca Márta

Szombathely – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnöi IV. évfolyam, Nappali / full time

AZ EMLŐ ÖNVIZSGÁLATÁT BEFOLYÁSOLÓ EGYÉNI- ÉS CSALÁDI TÉNYEZŐK ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

12:15 – 12:30

Marosfalvi Viktória

Szombathely – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Nappali / full time

***POSZPARTUMBAN LÉVŐ EPILEPSZIÁS ANYÁK ALVÁSMINŐSÉGÉNEK
BEFOLYÁSOLÓ HATÁSA AZ ÉLETMÓD EGYES ELEMEIRE ÉS A SZOFTATÁSRA***

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

12:30 – 12:45

Nagy Andrea

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Levelező / part time

***A MOZGÁSFEJLŐDÉS MÉRFÖLDKÖVEINEK FONTOSSÁGA A KORAGGYERMEKKORI
GONDOZÁSBAN***

Témavezető: Bornemisza Ágnes Ivette

12:45 – 13:00

Németh Gréta

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Nappali / full time

***AZ ABORTUSZT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK A CSALÁDVÉDELMI SZOLGÁLTATNÁL
(CSVSZ) DOLGOZÓ VÉDŐNŐK SZEMSZÖGÉBŐL***

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, Kiss Zsoltné,

13:00 – 13:15

Onody Ágnes

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció - védőnő BSc IV. évfolyam, Levelező / part time

***HPV OLTÁSSAL SZEMBENI ATTITŰD VIZSGÁLATA 11-14 ÉVES KORÚ GYERMEKET
NEVELŐ ÉDESANYÁK KÖRÉBEN***

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, dr. Vajda Réka

13:30 - 14:00

EBÉD

14:15 – 14:30

Rácz Mária Noémi

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Levelező / part time

***0-6 ÉVES KORÚ GYERMEKET NEVELŐ ROMA ÉS NEM ROMA SZÁRMAZÁSÚ SZÜLŐK
EGÉSZSÉGMEVELTSÉGÉNEK FELMÉRÉSE***

Témavezetők: Dr. Stromájer-Rácz Tímea, Varga Bernadett

14:30 – 14:45

Steierlein Kata

Szombathely – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Nappali / full time

***A SZÜLŐK ELMONDÁSA ALAPJÁN AZ ÁLLATASSZISZTÁLT TERÁPIÁVAL
KAPCSOLATOS ISMERETEK ÉS ANNAK GYERMEKÜKRE GYAKOROLT HATÁSAINAK
FELMÉRÉSE***

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

14:45 – 15:00

Szabó Andrea

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Levelező / part time

A MAGYARORSZÁGI ANYÁK TAPASZTALATAI A VÉDŐNŐI SZOPTATÁSTÁMOGATÁSSAL KAPCSOLATBAN

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

15:00 – 15:15

Szabó-Horváth Flóra

Szombathely – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Levelező / part time

A VÉDŐNŐK SZÜLŐTÁMOGATÓ SZEREPE ÉS A SZÜLŐK ÁLTAL IGÉNYBE VETT SZÜLŐTÁMOGATÁSI FORMÁK VIZSGÁLATA

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

15:15 – 15:30

Szász Fanni

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Nappali / full time

A ROMA CSALÁDOK GYERMEKNEVELÉSI GYAKORLATA

Témavezetők: Petőné dr. Csima Melinda, Bornemisza Ágnes Ivette

15:30 – 15:45

Takács Krisztina

Szombathely – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – védőnő IV. évfolyam, Levelező / part time

EGYSZÜLŐS CSALÁDOK ÚJ CSALÁDDÁ VÁLÁSÁNAK NEHÉZSÉGEINEK FELMÉRÉSE

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

IX. SZEKCIÓ

Földszint NY 14. terem

Fizikai aktivitás és női egészség szekció

Zsúri elnök:	Dr. Prémusz Viktória	adjunktus
Zsúri tagok:	Beleznai Viktória	tanársegéd
	Kovács- Szabó Zsófia	szakoktató
	Radnai Dóra	HÖK

11:00 – 11:15

Bor Bernadett

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

A FIZIKAI AKTIVITÁS, ÉLETMINŐSÉG ÉS A DEPRESSZIO ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA KRÓNIKUS STROKE BETEGEK KÖRÉBEN

Témavezetők: Füzesi Daniella, dr. Makai Alexandra

11:15 – 11:30

Fekete Csilla Anna

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

MOZGÁSKOORDINÁCIÓ ÉS EGYENSÚLYOZÓ KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE, TOVÁBBÁ FIZIKAI AKTIVITÁS MINTÁK FELMÉRÉSE ÁLTALÁNOS ISKOLÁS GYERMEKEK KÖRÉBEN

Témavezetők: Dózsa-Juhász Olívia, dr. Makai Alexandra

11:30 – 11:45

Jung Sára Éva

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

FIATAL NŐK OSTEOPOROSIS SPECIFIKUS TUDÁSÁNAK ÉS ÉLETMÓDBELI FAKTOROK ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Dr. Makai Alexandra

11:45 – 12:00

Komár Gréta

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

A RECTUS DIASTASIS ABDOMINIS KAPCSOLATA A KÜLÖNBÖZŐ RIZIKÓFAKTOROKKAL, A VIZELETINKONTINENCIÁVAL ÉS AZ ÉLETMINŐSÉGGEL KERESZTMETSZETI KUTATÁS ALAPJÁN

Témavezetők: Dr. Hock Márta, Dózsa-Juhász Olívia

12:00 – 12:15

Kormos Viola Anna

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

SMR HENGER ÉS A STRETCHING ÖSSZEHASONLÍTÁSA AZ IZOM NYÚJTHATÓSÁGÁRA 30-50 ÉV KÖZÖTTI ÜLŐMUNKÁT VÉGZŐ NŐK KÖRÉBEN

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

12:30 - 13:00

EBÉD

13:15 – 13:30

Kovács Kata

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

KINESIO TAPE TECHNIKA ALKALMAZÁSA MENSTRUÁCIÓS FÁJDALMAK ENYHÍTÉSÉRE GIMNAZISTÁK KÖRÉBEN

Témavezetők: Dr. Hock Márta, Dózsa-Juhász Olívia

13:30 – 13:45

Kovács Luca

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

24 ÓRÁS MOZGÁSVISELKEDÉS VIZSGÁLATA ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ EGÉSZSÉGGEL KAPCSOLATOS ÉLETMINŐSÉGGEL 18-64 ÉVESEK KÖRÉBEN

Témavezetők: Bogdán Kinga, dr. Makai Alexandra

13:45 – 14:00

Nagy Csongor

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

A FIZIKAI AKTIVITÁS, A STRESSZ ÉS AZ ALVÁSMINŐSÉG VIZSGÁLATA A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM HALLGATÓI KÖRÉBEN

Témavezetők: Füzési Daniella, dr. Póto Zsuzsanna

14:00 – 14:15

Oravecz Hanna

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

A PRIMER DYSMENORRHOEA, A FIZIKAI AKTIVITÁS, AZ ÉSZLELT STRESSZ ÉS A MENSTRUÁCIÓS ATTITÚD VIZSGÁLATA REPRODUKTÍV KORÚ NŐK KÖRÉBEN

Témavezetők: Dr. Hock Márta, Dózsa-Juhász Olívia

14:15 – 14:30

Pákozdi Rebeka Viktória

Zalaegerszeg – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

SZÜLÉS UTÁNI KISMEDENCEI SZERVEK DISZFUNKCIÓJÁNAK HATÁSA AZ ÉLETMINŐSÉGRE ÉS GÁTIZOM ERŐSÍTÉS KONZERVATÍV TERÁPIÁVAL

Témavezetők: Beleznai Viktória, Szarka Alíz

14:30 – 14:45

Varga Ivett

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

A RECTUS DIASTASIS TÖRŰ HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE MOZGÁSPROGRAMMAL CSÁSZÁRMETSZÉSES ÉDESANYÁKNÁL

Témavezetők: Dr. Hock Márta, dr. Makai Alexandra

X. SZEKCIÓ

Földszint Könyvtár olvasóterem

Humánkineziológia - Rekreáció - Szakelő szeptekció

Zsúri elnök:	Dr. habil. Morvay-Sey Kata	egyetemi docens
Zsúri tagok:	Dr. habil. Laczkó Tamás	egyetemi docens
	Dr. habil. Hídeg Gabriella	egyetemi docens
	Smodics Nikolett	HÖK

11:00 – 11:15

Bálint Kornélia

Pécs – rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc – egészségfejlesztés III. évfolyam, Nappali / full time

A POLICISZTÁS OVÁRIUM SZINDRÓMA BIZONYÍTÉKOKON ALAPULÓ LEHETSÉGES TERÁPIÁI

Témavezető: Kovácsné Dr. Bobály Viktória

11:15 – 11:30

Bátorfi Zoltán

Pécs – szakelő szeptekció II. évfolyam, Levelező / part time

AZ ELSŐ NÉGY LABDAÉRINTÉS FONTOSSÁGA A MODERN ASZTALITENISZ MÉRKŐZÉSEKEN

Témavezető: Dr. Paár Dávid

11:30 – 11:45

Bircsák Enikő

Pécs – sportmenedzser MSc II. évfolyam, Levelező / part time

A PÉNZÜGYI EREDMÉNYESSÉG ÉS A SPORTSZAKMAI SIKEREK KAPCSOLATA A NŐI LABDARÚGÁSBAN

Témavezető: Dr. Paár Dávid

11:45 – 12:00

Elek Dávid

Pécs – humánkineziológia MSc II. évfolyam, Levelező / part time

A SOLEUS PUSHUP GLÜKÓZTOLERANCIÁRA GYAKOROLT HATÁSA PREDIABETIKUS ÁLLAPOTBAN

Témavezető: Dr. Melczer Csaba

12:00 – 12:15

Kocsis Bálint

Zalaegerszeg – Rekreáció és életmód BSc III. évfolyam, Nappali / full time

MAGYAR FELNŐTT ÉS IDŐSKORÚ LAKOSSÁG AKTIVITÁSI MUTATÓINAK ÉS A WHO AKTIVITÁSI AJÁNLÁSOK TELJESÜLÉSÉNEK VIZSGÁLATA AZ OKOSTELEFONHASZNÁLAT TÜKRÉBEN

Témavezető: Molnárné Csákvári Tímea

12:15 – 12:30

Seifert Boglárka

Pécs – Rekreáció és életmód BSc III. évfolyam, Nappali / full time

EVÉS- ÉS TESTKÉPZAVAROK KIALAKULÁSÁNAK GYAKORISÁGA AZ ESZTÉTIKAI SPORTÁGAKBAN

Témavezető: Kovácsné Dr. Bobály Viktória

12:30 – 12:45

Údvarácz Kyra

Pécs – humánkineziológia MSc II. évfolyam, Levelező / part time

A GLENOHUMERÁLIS BEROTÁCIÓS DEFICIT HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA AZ IZOMMŰKÖDÉSRE FEJ FELETTI TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐ SPORTOLÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

12:45 – 13:00

Varga András

Pécs – humánkineziológia MSc I. évfolyam, Levelező / part time

A PSZICHOBOLÓGIA ÉS A TERHELÉSÉLETTAN INTEGRÁLT VIZSGÁLATA SPORTOLÓK TELJESÍTMÉNYÉNEK MEGÉRTÉSÉBEN

Témavezető: Dr. Melczer Csaba

13:00 - 13:30

EBÉD

XI. SZEKCIÓ

Földszint II. előadó

Fizioterápia szekció

Zsúri elnök:	Dr. Schmidt Béla	főiskolai tanár
Zsúri tagok:	Dr. Leidecker Eleonóra	adjunktus
	Dr. Vajda Réka	adjunktus
	Jakab Krisztina	HÖK

11:00 – 11:15

Árki Mariann

Szombathely – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

MELLKASI FIZIOTERÁPIA GÉPI LÉLEGEZTETETT BETEGEKNÉL

Témavezető: Horváth Boglárka

11:15 – 11:30

Bereznai Csenge Kata

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**A TORTICOLLIS FIZIOTERÁPIÁS KEZELÉSI HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA
CSECSEMŐK KÖRÉBEN**

Témavezető: Tumpek Nikolett Ildikó

11:30 – 11:45

Dienes Gábor Ádám

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**GERINCPREVENCIÓS TUDÁS, TÖRZSIZOMERŐ ÉS IZOM NYÚJTHATÓSÁG
FEJLESZTÉSE GERINCISKOLA PROGRAM KERETEIN BELÜL KÖZÉPISKOLÁSOK
RÉSZÉRE**

Témavezetők: Tumpek Nikolett Ildikó, dr. Makai Alexandra

11:45 – 12:00

Fadgyas Noémi

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**ELEKTROMIOGRÁFIÁS TÖRZSIZOM AKTIVITÁS VIZSGÁLAT DERÉKFÁJÁSSAL
KÜZDŐ ÉS NEM KÜZDŐ EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN**

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

12:00 – 12:15

Fazekas Bettina

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**PSZICHOSZOCIÁLIS TÉNYEZŐK HATÁSAINAK VIZSGÁLATA A
MOZGÁSSZERVRENDSZERRE - MASSZÁZS -ÉS MOZGÁSTERÁPIÁK SZEREPE A
MINDENNAPOKBAN- AZ AKTÍV MUNKAVÁLLALÓK KÖRÉBEN**

Témavezetők: Dózsa-Juhász Olivía, dr. Makai Alexandra

12:30 - 13:00

EBÉD

13:15 – 13:30

Katona Virág Sára

Szombathely – ápolás és betegellátás – gyógytornász III. évfolyam, Nappali / full time

ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK TARTÁSKORREKCIÓJA, ISKOLATÁSKA HATÁSA A TESTTARTÁSRA

Témavezető: Horváth Boglárka

13:30 – 13:45

Keresztesy Veronika

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

STROKEBETEG CSALÁDTAGGAL ÉLŐ HOZZÁTARTOZÓK SZUBJEKTÍV MEGÉLÉSÉT VIZSGÁLÓ KÉRDŐÍV MAGYAR NYELVŰ ADAPTÁLÁSA

Témavezetők: Dr. Karádi Zsófia Nozomi, dr. Molics Bálint Máttyás, prof. dr. Boncz Imre

13:45 – 14:00

Király György Keve

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

ESÉS PREVENCIÓ TRAUMATOLÓGIAI ALSÓVÉGTAG SÉRÜLÉS KÖRELŐZMÉNYÉVEL RENDELKEZŐKNÉL

Témavezető: Kovács-Szabó Zsófia

14:00 – 14:15

Lázár Patrik

Szombathely – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

GERINCISKOLA, MINT BETEGEDUKÁCIÓS MÓDSZER HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA KRÓNIKUS DERÉKFÁJÁS ESETÉN

Témavezető: Horváth Boglárka

14:15 – 14:30

Ludvig Bettina Dorka

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

A CSÍPŐKÖRŰLI ÉS A COMBIZMOK AKTIVITÁSÁNAK MÉRÉSE EMG-VEL KÜLÖNBÖZŐ GUGGOLÁSTÍPUSOKNÁL

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

14:30 – 14:45

Mangó Dorottya

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

DERÉKFÁJDALOMMAL KAPCSOLATOS MAGATARTÁS VIZSGÁLATA ÖSSZEFÜGGÉSEKBE AZ EGÉSZSÉGMAGATARTÁSSAL ÉS BETEGSÉGSPECIFIKUS TUDÁSSAL EGY KERESZTMETSZETI KUTATÁS SORÁN A MAGYAR FELNŐTT LAKOSSÁG KÖRÉBEN

Témavezetők: Dr. Tardi Péter Sándor, dr. Makai Alexandra

14:45 – 15:00

Nagy Lili Fanni

Zalaegerszeg – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

NYAKIG A MOBILBAN: OKOSTELEFON HASZNÁLATÁNAK HATÁSA A NYAKI RÉGIÓRA EMG VIZSGÁLATTAL

Témavezető: Horváthné Tóth Bettina

15:00 – 15:15

Törő Blanka

Pécs – komplex rehabilitáció II. évfolyam, Levelező / part time

FEJLETT ROBOTIKUS ÉS VIRTUÁLIS TERÁPIA HATÉKONYSÁGÁNAK VISZGÁLATA AKUT ÉS SZUBAKUT STROKE-OS BETEGEK KEZELÉSÉBEN

Témavezető: Dr. Tollár József

15:15 – 15:30

Zajdon Csenge Mária

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

ÁLLAPOT JAVÍTÓ ÉS FEJLESZTŐ MOZGÁSPROGRAM A SCAPULAR DYSKINESIS ESETÉN

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

XII. SZEKCIÓ

I. emelet 116. terem

Mentőtiszt szekció

Zsúri elnök:

Zsúri tagok:

Dr. habil. Bánfai Bálint

Dr. Füredi Gábor

Dr. Pandur Attila

Pankovics Laura

egyetemi docens

tanársegéd

adjunktus

HÖK

11:00 – 11:15

Balogh Borbála

Pécs – ápolás és betegellátás – mentőtiszt IV. évfolyam, Nappali / full time

***VIDEÓ-TÁMOGATOTT ÉS SZEMÉLYES JELENLÉTŰ ÚJRAÉLESZTÉS OKTATÁS
HATÉKONYSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA ÁLTALÁNOS ISKOLÁS DIÁKOK
KÖRÉBEN***

Témavezető: Dr. Bánfai Bálint

11:15 – 11:30

Bedegi Viktória Beatrix

Pécs – ápolás és betegellátás – mentőtiszt IV. évfolyam, Nappali / full time

***AZ AKUT KARDIOVASZLULÁRIS KÓRKÉPEK JELLEMZŐI A SÜRGŐSSÉGI
ELLÁTÁSBAN KOUNIS-SZINDRÓMA***

Témavezető: Dr. Pandur Attila András

11:30 – 11:45

Béri Laura

Pécs – ápolás és betegellátás – mentőtiszt III. évfolyam, Levelező / part time

***NON-SUSTAINED KAMRAI TACHYCARDIÁT KÍSÉRŐ BIOMARKER SZÉRUM
KONCENTRÁCIÓ ALAKULÁSA***

Témavezetők: Dr. Vámos Zoltán, dr. Pandur Attila

12:00 - 12:30

EBÉD

12:45 – 13:00

Bikki Dániel

Pécs – ápolás és betegellátás – mentőtiszt IV. évfolyam, Levelező / part time

***SZEPSZIS A SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSBAN MESTERSÉGES INTELLIGENCIA
ALKALMAZÁSA A SZEPSZIS KORAI FELISMERÉSÉBEN***

Témavezetők: Dr. Pandur Attila András, dr. Kanizsai Péter László

13:00 – 13:15

Kovács-Gellén Gergely Mihály

Szombathely – ápolás és betegellátás – mentőtiszt IV. évfolyam, Nappali / full time

***(HÓKUSZ)POCUS A MENTŐBEN – SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÓK ATTITŰDJE A MOBIL
ULTRAHANG PREHOSPITÁLIS ALKALMAZÁSÁVAL KAPCSOLATBAN***

Témavezető: Dr. Sánta Emese

13:15 – 13:30

Kulesár Alex

Szombathely – ápolás és betegellátás – mentőtiszt IV. évfolyam, Levelező / part time

MIT ADOTT NEKÜNK A COVID? – PTSD A MENTŐMUNKÁBAN

Témavezető: Dr. Sánta Emese

13:30 – 13:45

Lavicska Bence

Pécs – ápolás és betegellátás – mentőtiszt IV. évfolyam, Nappali / full time

ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLATA A MENTŐELLÁTÁSBAN DOLGOZÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Musch János

13:45 – 14:00

Molnár Bernadett

Szombathely – ápolás és betegellátás – mentőtiszt IV. évfolyam, Nappali / full time

**OKTATNI VAGY NEM OKTATNI? - ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS KÉPZÉS RELEVANCIAJA
KÖZÉPISKOLÁSOK KÖRÉBEN**

Témavezetők: Dr. Sánta Emese, Horváth Balázs

14:00 – 14:15

Zalakovics László

Szombathely – ápolás és betegellátás – mentőtiszt IV. évfolyam, Levelező / part time

**VIGYÁZZ, KÉSZ, FELKÉSZÜLTÜNK?! - A LAKOSSÁG ISMERETEINEK FELMÉRÉSE A
KATASZTRÓFAHELYZETEKET ILLETŐEN**

Témavezetők: Dr. Sánta Emese, dr. Mártai István

XIII. SZEKCIÓ

Földszint I. előadó

Ápolástudományi szekció

Zsűri elnök:	Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet	adjunktus
Zsűri tagok:	Dr. Kívés Zsuzsanna Ferenczy Mónika Puskás Etelka	adjunktus tanársegéd HÖK

11:00 – 11:15

Anfer Kristóf

Szombathely – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Levelező / part time

SEBÉSZETI BETEGEK GYÓGYULÁSI ESÉLYEI A FEHÉRJEHIÁNY TÜKRÉBEN

Témavezető: Ferenczy Mónika

11:15 – 11:30

Balázs-Teke Borostyán

Szombathely – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Levelező / part time

AZ ÁLLATASSZISZTÁLT TERÁPIA HATÁSAINAK VIZSGÁLATA A MENTÁLIS EGÉSZSÉGRE ÉS AZ ÉLETMINŐSÉGRE KRÓNIKUS BETEG GYERMEKEK KÖRÉBEN

Témavezető: Dr. Karácsony Iлона Hajnalka

11:30 – 11:45

Bencsik Viktória

Pécs – ápolás MSc – közösségi II. évfolyam, Nappali / full time

AZ APN SZEREPE A DEMENCIA ELLÁTÁSÁBAN ÉS KEZELÉSÉBEN

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

11:45 – 12:00

Benkő Dorottya

Pécs – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

A SZTÓMA HATÁSA A PÁRKAPCSOLATI ÉS SZEXUÁLIS ÉLETRE

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

12:00 – 12:15

Bernáth Béla

Pécs – kiterjesztett hatáskörű ápoló MSc II. évfolyam, Nappali / full time

AZ INZULINPUMPA HASZNÁLATÁT ELŐSEGÍTŐ ÉS GÁTLÓ TÉNYEZŐI

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

12:15 – 12:30

Cseh Hermína

Pécs – ápolás MSc – közösségi II. évfolyam, Nappali / full time

A KITERJESZTETT HATÁSKÖRŰ ÁPOLÓK SZEREPE A COPD-BEN SZENVEDŐ BETEGEK GONDOZÁSÁBAN

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

12:30 – 12:45

Csetvei Alexandra

Zombor – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

VÁLTOZÓKORBAN ÉLŐ NŐK ÉLETMINŐSÉGÉNEK, A DEPRESSZIÓ ÉS A STRESSZ MÉRTÉKÉNEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

12:45 – 13:00

Deme Bettina

Pécs – ápolás MSc – közösségi II. évfolyam, Nappali / full time

A VÁLTOZÓKORÚ NŐK OSTEOPOROSIS RIZIKÓJA ÉS AZ EZZEL KAPCSOLATOS ISMERETEIK FELMÉRÉSE A KÖZÖSSÉGI ELLÁTÁSBAN.

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, Kozmann Krisztina

13:00 – 13:15

Farkas Nikolett

Zombor – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

SZERB FELNŐTT LAKOSOK FÁJDALOMCSILLAPÍTÓ ALKALMAZÁSÁNAK GYAKORLATA

Témavezető: Dr. Kívés Zsuzsanna

13:15 - 13:45

EBÉD

13:45 – 14:00

Horváth Dzszenifer

Pécs – ápolás MSc – közösségi II. évfolyam, Nappali / full time

A CUKORBETEGSÉGBEN ÉRINTETT PÁCIENSEK ALVÁSMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA A DEPRESSZIÓ KÉRDÉSKÖREIBEN

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

14:00 – 14:15

Juhász Lilla Gabriella

Pécs – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

BIOMARKEREK VIZSGÁLATA A DYSTROPHIA MYOTONICA 1-ES TÍPUSÁBAN

Témavezető: Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet

14:15 – 14:30

Kis Dominika

Pécs – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

ÁPOLÓK TUDÁSÁNAK VIZSGÁLATA AZ AUTIZMUS SPEKTRUMZAVARRÓL, MINT ÁLLAPOTRÓL

Témavezető: Dr. Takács Krisztina

14:30 – 14:45

Orbán Csilla

Pécs – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

***EGÉSZSGÜGYI SZAKKÉPZŐ ISKOLÁBA TANULÓ VÉGZŐS DIÁKOK
PÁLYAVÁLASZTÁSÁNAK, MOTIVÁCIÓINAK ÉS TOVÁBBTANULÁSÁNAK A
VIZSGÁLATA***

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, Ferenczy Mónika

14:45 – 15:00

Püspök Noémi

Zombor – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

***ENDOMETRIOSISAL DIAGNOSZTIZÁLT NŐK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA
KÜLÖNBÖZŐ NÁCIÓK TEKINTETÉBEN***

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, Kozmann Krisztina

15:00 – 15:15

Surányi Boglárka

Zombor – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

***ALTERNATÍV GYÓGYMÓDOK ALKALMAZÁSA A SZERBIA ÉS MAGYARORSZÁGI
HALLGATÓK KÖRÉBEN***

Témavezető: Dr. Takács Krisztina

15:15 – 15:30

Szili-Pintér Bettina Katalin

Szombathely – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Levelező / part time

***AZ EGÉSZSÉGVÉDŐ MAGATARTÁS MEGJELENÉSÉNEK VIZSGÁLATA A PREVENCIÓ
KÜLÖNBÖZŐ SZINTJEIN AZ ÉLELMISZERREL KAPCSOLATOS TUDÁS TÜKRÉBEN***

Témavezető: Dr. Karácsony Iлона Hajnalka

15:30 – 15:45

Szűcs Dominik

Zombor – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

***SZERBIÁBAN ÉLŐ MAGAS VÉRNYOMÁSSAL DIAGNOSZTIZÁLT BETEGEK
TERÁPIAHŰSÉGÉNEK FELMÉRÉSE***

Témavezető: Varga Bernadett

15:45 – 16:00

Tóth Eszter

Szombathely – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Levelező / part time

***A COLORECTÁLIS SZŰRÉSEN VALÓ MEGJELENÉST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK
VIZSGÁLATA***

Témavezető: Karamánné dr. Pakai Annamária

16:00 – 16:15

Török Norbert

Pécs – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Nappali / full time

***VÉRGÁZ-ANALÍZIS CÉLJÁBÓL, ARTÉRIÁBÓL ÉS VÉNÁBÓL LEVETT MINTA
TÁROLÁSI FELTÉTELEINEK ÉS A MINTAANALÍZIS IDŐPONTJÁNAK HATÁSA A
VIZSGÁLT PARAMÉTEREKRE***

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, Berta Gábor, Madarász Ildikó

16:15 – 16:30

Turbók Helga

Szombathely – ápolás és betegellátás – ápoló IV. évfolyam, Levelező / part time

***AZ ÁPOLÓK STRESSZ SZINTJE ÉS LELKI ÁLLAPOTA A COVID-19 JÁRVÁNY
FÜGGVÉNYÉBEN***

Témavezető: Ferenczy Mónika

XIV. SEKCIÓ

I. emelet 115. terem

Szülésznő szekció

Zsúri elnök:	Dr. Stefanovits Ágnes	tanársegéd
Zsúri tagok:	Dr. Kanizsai Emőke	szülész-nőgyógyász szakorvos
	Dr. Bornemisza Ágnes Ivette	adjunktus
	Szloboda Sára	HÖK

11:00 – 11:15

Csonka Valéria

Kaposvár – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Nappali / full time

MÉHNYAKSZŰRÉSEN VALÓ MEGJELENÉS MOTIVÁCIÓJÁNAK ÉS TÁVOLMARADÁSÁNAK VIZSGÁLATA ALACSONY ISKOLAI VÉGZETTSÉGŰEK KÖRÉBEN SOMOGY MEGYÉBEN

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, dr. Vajda Réka,

11:15 – 11:30

Anna Godó

Kaposvár – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Nappali / full time

AZ ÉLETMINŐSÉG ÉS ALVÁSMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA CSÁSZÁRMETSZÉS UTÁN

Témavezető: Varga Bernadett

11:30 – 11:45

Gogescu Márta Katalin

Kaposvár – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Nappali / full time

TÁPLÁLKOZÁS HATÁSA A VÁRANDÓSÁGRA ÉS A SZÜLÉS KIMENETELÉRE

Témavezető: Komlósi Kálmánné

11:45 – 12:00

Huczek Anita

Szombathely – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Levelező / part time

AZ ENDOMETRIÓZIS DIAGNOSZTIKÁJÁNAK LEHETŐSÉGEI NAPJAINKBAN ÉS ENNEK HATÁSA AZ ÉLETMINŐSÉGRE

Témavezetők: Komlósi Kálmánné, dr. Nógrády Miklós

12:00 – 12:15

Kozári Csenge

Szombathely – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Nappali / full time

A DEPRESSZIÓ ÉS SZORONGÁS TÜNETEINEK FELMÉRÉSE VÁRANDÓSÁG ALATT

Témavezetők: Komlósi Kálmánné, dr. Karácsony Iлона Hajnalka,

12:15 – 12:30

Lestár-Pajor Hajnalka

Szombathely – ápolás és betegellátás – szülésznő III. évfolyam, Levelező / part time

ÉTRENDI KEZELÉS HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA GESZTÁCIÓS DIABETESBEN

Témavezető: Pergel Mónika

12:30 – 12:45

Mihály Bettina

Kaposvár – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Nappali / full time

A HPV-OLTÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK, ATTITÜDÖK A KÖZÉPISKOLÁSOK ÉS GIMNAZISTÁK KÖRÉBEN

Témavezetők: Karamánné dr. Pakai Annamária, dr. Vajda Réka

13:00 - 13:30

EBÉD

13:45 – 14:00

Mohácsi Nóra Lili

Kaposvár – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Nappali / full time

A GYERMEKÁGYI IDŐSZAK MEGÉLÉSE ÉS A KOHERENCIA-ÉRZET, VALAMINT AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ HÁTTÉRTÉNYEZŐK KAPCSOLATÁNAK VIZSGÁLATA

Témavezetők: Dr. Kanizsai Emőke, Varga Bernadett,

14:00 – 14:15

Papp Lilla

Kaposvár – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Levelező / part time

A DOHÁNYZÁS ÉS A VÁRANDÓSSÁG KAPCSOLATA – SOMOGY MEGYEI VISZONYLATBAN

Témavezető: Bornemisza Ágnes Ivette

14:15 – 14:30

Rózsa Diána

Szombathely – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Levelező / part time

AZ ELŐREHALADOTT ÉLETKORBAN LÉVŐ VÁRANDÓSSÁGOT KÍSÉRŐ SZÖVŐDMÉNYEK VIZSGÁLATA AZ ÉLETMÓDI TÉNYEZŐK ÉS A COMPLIANCE KAPCSOLATÁBAN

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

14:30 – 14:45

Szabó Dalma

Szombathely – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Nappali / full time

TERMÉKENYSÉGGEL ÉS FOGAMZÁSGÁTLÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK ÉS VÉLEKEDÉSEK

Témavezető: Dr. Karácsony Ilona Hajnalka

14:45 – 15:00

Tóth Klaudia

Szombathely – ápolás és betegellátás – szülésznő IV. évfolyam, Levelező / part time

POLICISZTÁS OVÁRIUM SZINDRÓMÁVAL ÉLŐK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Témavezető: Komlósi Kálmánné

15:00 – 15:15

Tüttő Ágnes

Szombathely – ápolás és betegellátás – szülésznő III. évfolyam, Levelező / part time

***A GESZTÁCIÓS DIABETES MELLITUS INCIDENCIÁJA, KOCKÁZATI TÉNYEZŐI,
KEZELÉSE ÉS A REKLASSZIFIKÁCIÓN VALÓ MEGJELENÉSI ARÁNY
TANULMÁNYOZÁSA SZOMBATHELYEN***

Témavezetők: Komlósi Kálmánné, dr. Tarsabó Róbert

XV. SZEKCIÓ

Alagsor DK 6. terem

Egészségügyi menedzser – Népegészségügyi ellenőr- Középiskolás diák szekció

Zsűri elnök:	Dr. Tigyiné dr. habil. Pusztafalvi Henriette	egyetemi docens
Zsűri tagok:	Dr. habil. Deutsch Krisztina Szántóri Patrícia Bartha Yvette	egyetemi docens szakoktató HÖK

11:00 – 11:15

Balázs Luca

Kaposvár – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, Nappali / full time

POSTPARTUM DEPRESSZIÓ KIALAKULÁSÁNAK RIZIKÓTÉNYEZŐI ÉS ELŐFORDULÁSÁNAK GYAKORISÁGA

Témavezető: Varga Bernadett

11:15 – 11:30

Fábián Cecília

Pécs – egészségügyi menedzser MSc II. évfolyam, Levelező / part time

VÁLTOZÁSOK A HOTEL SPA HÉVÍZ* VENDÉGKÖRÉBEN A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY UTÁN***

Témavezető: Molnárné Csákvári Tímea

11:30 – 11:45

Jäkl Ildikó

Pécs – egészségügyi gondozás és prevenció BSc – népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, Levelező / part time

COVID-19 ELLENI VÉDŐOLTÁS FELVÉTELET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

Témavezető: Dr. Tigyi Zoltán Andrásné

12:00 - 12:30

EBÉD

12:45 – 13:00

Máté Lotti Luca

Pécs – Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda, Babits Mihály Gimnáziuma

A VÉNY NÉLKÜL KAPHATÓ GYÓGYSZEREK INTERNETES KERESÉSI JELLEMZŐI 2012-2022 KÖZÖTT A GOOGLE TRENDS ADATAI ALAPJÁN

Témavezető: Dr. Kívés Zsuzsanna

13:00 – 13:15

Pintér Márton

Pécs – egészségügyi menedzser MSc IV. évfolyam, Levelező / part time

SZERVEZETT NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZŰRŐVIZSGÁLATOKKAL KAPCSOLATOS ISMERETEK, ATTITŰDÖK ÉS A SZŰRŐVIZSGÁLATON VALÓ RÉSZVÉTELI GYAKORLATOK FELMÉRÉSE MAGYARORSZÁGON

Témavezetők: Dr. Endrei Dóra, prof. dr. Hankó Balázs, dr. Raposa László Bence

13:15 – 13:30

Stromájer Keve Csanád

Kaposvár – Kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium

A CSAPVÍZ MINŐSÉGI VIZSGÁLATA SOMOGY VÁRMEGYE TERÜLETÉN KOLORIMÉTERREL ÉS SPEKTROFOTOMÉTERREL

Témavezetők: Dr. Stromájer-Rácz Tímea, József Tibor

13:30 – 13:45

Stromájer Zille Ajsa

Kaposvár – Kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium

KOFFEINFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK FELMÉRÉSE KÖZÉPISKOLÁSOK KÖRÉBEN, ÉS AZ ENERGIÁITALOK KOFFEINTARTALMÁNAK MÉRÉSE

Témavezetők: József Tibor, dr. Stromájer-Rácz Tímea

13:45 – 14:00

Szép Fruzsina Anna

Keszthely – Keszthelyi Premontrei Szakgimnázium és Technikum

SERDŰLŐK ÖNÉRTÉKELÉSI SZINTJÉNEK, EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK ÉS EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁNAK A FELMÉRÉSE

Témavezető: Varga Bernadett

14:00 – 14:15

Szép Richárd Patrik, Vadász László

Kaposvár – Kaposvári SZC Eötvös Loránd Műszaki Technikum és Kollégium

HAZAI BOROK ÁLTALÁNOS ÉS SPEKTROFOTOMETRIÁS LABORATÓRIUMI VIZSGÁLATAI

Témavezető: Horváthné Pál Brigitta

14:15 – 14:30

Varga Tímea

Pécs – egészségügyi menedzser MSc II. évfolyam, Levelező / part time

NEMZETKÖZI HÁZIORVOSI LÉTSZÁM- ÉS JÖVEDELEMHELYZET AZ EURÓPAI EGÉSZSÉGÜGYI RENDSZEREKBEN

Témavezetők: Prof. dr. Boncz Imre, dr. Elmer Diána

XVI. SZEKCIÓ

Földszint III. előadó

Sporttudományi Szekció

Zsűri elnök:	Prof. dr. Tóth Miklós	egyetemi tanár
Zsűri tagok:	Horváthné Tóth Bettina	tanársegéd
	Király Bence	tanársegéd
	Budai Maya	HÖK

11:00 – 11:15

Bogyó Orsolya Katalin

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

VÁLLSTABILIZÁCIÓ FEJLESZTÉSE KÉZILABDÁZÓKNÁL

Témavezető: Dr. Filó Csilla Ildikó

11:15 – 11:30

Buzásné Kollmann Szimonetta Klaudia

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**BIRKÓZÓK TÉRDJÜLETI ÁLLAPOTÁNAK FELMÉRÉSE ÉS EGY PREVENCIÓS
MOZGÁSPROGRAM HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA**

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

11:30 – 11:45

Csendes Marcell

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**ZÁRT KINETIKUS LÁNCÚ PROPRIOCEPTÍV- ÉS CORE TRÉNING HATÁSAI AMERIKAI
FUTBALLISTÁK KÖRÉBEN**

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

11:45 – 12:00

Dancsec Boglárka

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**A TÖRZSIZMOK IZOMEREJÉNEK ÖSSZEFÜGGÉSE AZ EGYENSÚLLYAL ÉS A LÖVÉSI
PONTOSSÁGGAL A FOCISTÁK KÖRÉBEN**

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

12:00 – 12:15

Hámori Hanna Laura

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**A CORE TRÉNING FEJLESZTÉS HATÁSA A JÉGKORONG JÁTÉKOSOK
SPORTÁGSPECIFIKUS PARAMÉTEREIRE**

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

12:30 - 13:00

EBÉD

13:15 – 13:30

Jankovics Dóra

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

A CSÍPŐ FIZIKÁLIS VIZSGÁLATA ÉS FEJLESZTÉSE UTÁNPÓTLÁS KORÚ, AMATŐR LABDARÚGÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

13:30 – 13:45

Janzsó Dominika

Zalaegerszeg – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

UTÁNPÓTLÁSKORÚ KÉZILABDÁZÓK VIZSGÁLATA ÉS FEJLESZTÉSE TÖRZS- ÉS ALSÓ VÉGTAJI STABILITÁS SZEMPONTJÁBÓL

Témavezető: Horváthné Tóth Bettina

13:45 – 14:00

Orszáczky Sára

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

A CSÍPŐ ADDUCTOROK IZOMEREJÉNEK ÉS SÉRÜLÉSÉNEK KIHATÁSA AZ IRÁNYVÁLTOZTATÓ KÉPESSÉGRE A NEMZETI KÉZILABDA AKADÉMIA SERDÜLŐI KORI FIÚ MEZŐNYJÁTÉKOSAI KÖRÉBEN

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

14:00 – 14:15

Osváth Dóra

Szombathely – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

SPORTSÉRÜLÉSEK PREVENCIÓJA RÖPLABDÁZÓK KÖRÉBEN A TÉRDÍZÜLET TEKINTETÉBEN

Témavezető: Horváth Boglárka

14:15 – 14:30

Palaczki Réka

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

KOSÁRLABDA DOBÓMOZDULAT VIZSGÁLATA EMG SEGÍTSÉGÉVEL

Témavezető: Dr. Tigyi Zoltán Andrásné

14:30 – 14:45

Pass Bianka

Zalaegerszeg – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

UTÁNPÓTLÁSKORÚ LABDARÚGÓK VIZSGÁLATA ÉS FEJLESZTÉSE SÉRÜLÉSMEGELŐZÉS SZEMPONTJÁBÓL

Témavezető: Horváthné Tóth Bettina

14:45 – 15:00

Sőléd Orsolya

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

CSÍPŐ MOBILITÁS FEJLESZTŐ MOZGÁSPROGRAM HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA NŐI JÉGKORONGOZÓK KÖRÉBEN

Témavezető: Dr. Tardi Péter Sándor

15:00 – 15:15

Steingruber Nikolett Laura

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

GERINCPREVENCIÓS MOZGÁSPROGRAM ALKALMAZÁSA TÁNCOSOK KÖRÉBEN

Témavezetők: Kovács-Szabó Zsófia, Kovácsné dr. Bobály Viktória

15:15 – 15:30

Szalai Júlia

Szombathely – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**PROPRIOCEPTÍV KÉPESSÉG FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI ÉS
NYOMONKÖVETÉSE ERŐPLATÓ SEGÍTSÉGÉVEL U16 KOSÁRLABDÁZÓ FIÚK
KÖRÉBEN**

Témavezetők: Horváth Boglárka, dr. Laki Ádám

15:30 – 15:45

Vörös Fanni

Pécs – ápolás és betegellátás – gyógytornász IV. évfolyam, Nappali / full time

**FIZIKAI AKTIVITÁS ÉS FIZIKAI TELJESÍTMÉNY MÉRÉS A FELNŐTT, MAGYAR,
REKREÁCIÓS SPORTOLÓK KÖRÉBEN AZ ÉTREND FÜGGVÉNYÉBEN-
KERESZTMETSZETI KUTATÁS ALAPJÁN**

Témavezető: Dr. Prémusz Viktória

HALLGATÓI ELŐADÁSOK KIVONATAI

A beküldött összefoglalókat a szervezők a verseny tisztasága érdekében nem javították, az előforduló formai, helyesírási stb. hibákért a szerzők felelnek!

Alnakhly Yakoub Fysal A¹

¹Pécs - Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme – II. évfolyam, nappali / full time munkarend

EFFECTIVENESS OF EARLY MOBILIZATION ON QUALITY OF LIFE FOR CRITICALLY ILL PATIENTS IN ICU

Objective:

The aim of this review study was to determine the effectiveness of early mobilization on the patients' quality of life for critically ill patients in the ICU and to see the degree of improvements on patients' status and decreasing complications as well as decreasing period of hospital stay.

Material and Method:

Five main databases (PubMed, ScienceDirect, Web of Science, Scopus, and Google scholar), were used to collect the records from the time of inception till February 20, 2024, that have a relation to our aim and title, specifically to the early mobilization, quality of life and intensive care sittings. The collected articles were not older than 5 years. Fifteen articles were met the inclusion criteria out of 48 related directly to the early mobilization from the total (3846) identified articles from internet-based databases. All the articles were focusing on the effectiveness of early mobilization on either specific disease symptoms that can affect quality of life or focusing on degree of improvement resulting from using early mobilization.

Results:

The summary of the articles showed that the early mobilization was an effective intervention to decrease patients' complication, improve functions, and decrease long immobilization. In addition to that it increases the quality-of-life level by making patient feel better with less suffering and management costs. As a result, it decreases burdens and hospital expenditure as well as it can lead for better management. (p-values < 0.05 – 0.001).

Conclusion:

It concludes that early mobilization is an effective intervention to decrease patients' complication and increase improvement support raising the patients' quality of life and decrease staff burdens especially APRN as the deal with patients care.

Keywords: early mobilization, quality of life, intensive care, ICU

Sugár Miklós¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Alphons Thomas Vayalil¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Nursing IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

COMPARISON OF EATING HABITS OF NURSES BEFORE AND DURING COVID-19 PANDEMIC

Objective:

The term eating habits refers to why and how people eat, which foods they eat. There are further two types of eating i.e. healthy eating and unhealthy eating, both are influenced by a variety of individual and collective (social and environmental) factors. The study aimed to explore eating habits of nurses before and during the COVID-19 pandemic.

Material and Method:

Cross sectional study design. Data collection was done via online questionnaires. Statistical analysis was conducted using SPSS 24.0 and Microsoft Excel, applying Chi-square tests, paired t-tests, and ANOVA to ensure repeatability and methodological rigor.

Results:

108 nurses were surveyed. Of these, 31.5% (n = 34) identified as male, while the majority, 68.5% (n = 74), identified as female. The average BMI was 26.3893kg/m² (SD=3.568). 83.3% worked mixed shift schedules while 13% and 3.7% were day and night shift workers respectively. Results showed association (Chi test, p=0.042) between the type of shift and the changes in eating habits experienced by nurses during the pandemic, with night shift nurses being the most affected group. All night shift nurses (n=4) said their eating habits became worse during the pandemic. Among the day shift nurses, 28.6% (n=4) of them said their eating habits became worse, another 28.6% (n=4) of them said their eating habits became better but 42.9% (n=6) of them said it did not change. In the mixed shift nurse's category, 60% (n=54) of them said it became worse, 31.1% (n=28) of them said it did not change and only 8.9% (n=8) of them said it became better. There was an increase in consumption of high carbohydrate snacks and fatty food (T test, p<0.001), and a decrease in consumption of vegetables (T test, p=0.039). A decline in physical activity participation was observed (T test, p<0.001) while the amount of energy drink consumption (T test, p=0.005) and coffee increased (T test, p=0.018).

Conclusion:

The study found that factors such as the type of shift and work-related stress affect the health habits of nurses during the pandemic.

Keywords: Nurses, COVID-19, Eating Habits, Shift work, Stress Management

Dr. Takács Krisztina¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülész-női és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Amal AL Maamari¹

¹Pécs - Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme – II. évfolyam, nappali / full time munkarend

STIGMA AND PREJUDICE AGAINST PEOPLE WITH MENTAL DISORDERS FROM THE PRESPECTIVE OF CARERS AND SOCIETY

Objective:

This research aims to (1) identify the factors that contribute to stigmatization toward mentally ill patients; (2) determine the level of experienced stigma by mentally ill patients and their families; (3) find solutions for minimizing stigma; and (4) determine the attitudes of healthcare professionals and society toward mentally ill patients.

Material and Method:

This research is a qualitative study, a literature review from previous publications using PubMed, ScienceDirect, and Google Scholar. Twenty articles were reviewed and analyzed to identify and compare the main determinants of stigma among society and healthcare workers.

Results:

The findings of the study showed variant determinants. These factors are classified into four themes: (1) sociodemographic [gender, marital status, economic status, area of residence, education level, culture, and religion, social support]; (2) familiarity with mental disorders; (3) practice-related factors; (4) media portrayals.

Conclusion:

Increasing the literacy of healthcare workers and society is mandatory to minimize stigma toward mentally ill patients and their families. Mental illnesses are seen in different views among cultures, which reveals the importance of cultural awareness. Media can be utilized to minimize the negative perception of mentally ill patient dangerousness and violence via news and social media. Further research is needed to roll out effective strategies that include media, education, and help-seeking support.

Keywords: stigma, mental illness, mental ill patients, family, internalized stigma, society, emotional burden, stigma by association, health promotion, prejudice, stereotype, discrimination, person-centered care, emotional exhaustion, burnout, health care professio

Szabó László¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Anfer Kristóf¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

SEBÉSZETI BETEGEK GYÓGYULÁSI ESÉLYEI A FEHÉRJEHIÁNY TÜKRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt a rosszindulatú daganat miatt kolorektális műtéten átesett betegek klinikai kimenetelének vizsgálata a preoperatív albuminszint függvényében. Megvizsgáltuk, hogy a fehérjehiány és egyéb tényezők hogyan hatottak a posztoperatív klinikai kimenetelre. Felmértük a vizsgált populációban a tápláltsági állapotot és a kísérőbetegségeket.

Adatok és módszerek:

Retrospektív, kvantitatív jellegű longitudinális vizsgálatot végeztünk. A felmérést adatelemzés segítségével végeztük, a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház informatikai rendszeréből letöltött adatok alapján. Minden beteget beválasztottunk, akit 2020 január és 2022 december közt elektíven operáltak kolorektális tumor miatt, kizártuk a 18 év alattiakat, áttétes tumort, műtéti szövödményt, palliatív műtétet, hiányos adatokat. A beválasztott 118 beteget preoperatív albuminszintjük alapján fehérjehiányos (n=14) és nem fehérjehiányos (n=104) csoportra osztottuk. A két csoport eredményei közötti összefüggéseket kategorikus változónál χ^2 -próbalával vagy Fisher-féle egzakt próbalával, valószínűségi változónál t-próbalával vizsgáltuk, $p < 0,05$ szignifikancia szint mellett. A statisztikai elemzés az IBM® SPSS® Statistics v27.0.1.0 verziójú programmal készült.

Eredmények:

A beválasztott páciensek 11,86%-a volt fehérjehiányos, ezek a betegek szignifikánsan magasabb életkorúak voltak (t (116)=2,310; $p=0,023$), BMI-indexük alacsonyabb volt (t (116)=-3,309; $p=0,002$), és gyakrabban fordult elő náluk súlyos alultápláltság (FFH=13,941; $p<0,001$). A fehérjehiányos betegeknek nagyobb arányban jelentkeztek posztoperatív sebészeti szövödmények (Fisher; $p=0,018$), és teljes szövödményrátájuk is magasabb volt (Fisher; $p<0,001$), valamint hosszabb ideig szorultak kórházi ellátásra az operációt követően (t (116)=4,290; $p<0,001$).

Következtetések:

A fehérjehiányos betegek 57,14 %-os szövödményaránya a szakirodalmi adatoknál magasabb érték. Mivel a teljes vizsgált populációban a műtéti szövödményráta jobb a nemzetközi adatoknál, a szövödmények csökkentésének egyik lehetséges módja nem a műtőben, hanem a preoperatív ellátásban kereshető.

Kulcsszavak: fehérjehiány, kolorektális tumor, szövödmények

Ferenczy Mónika¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Arantxa Ramirez Gomez¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

NUTRITION, WEIGHT CHANGE, AND STRESS AMONG FOREIGN UNIVERSITY STUDENTS

Objective:

The aims of the study were to examine stress and eating habits in foreign university students; assess links between stress and various psychosocial factors in the exam and study period; and explore stress's effects on students' anthropometric profiles.

Material and Method:

Conducted from November 2023 to February 2024, the cross-sectional study falls within European exam periods. Local or international freshmen and seniors recruited through convenience sampling via social media platforms completed an online survey in English. Inclusion criteria included age 18 or older, English proficiency, and university enrolment. Exclusion criteria encompassed Hungarian citizenship, pregnancy, prescribed medication use, drug addiction, and partaking in weight control programs. Standardized questionnaires for well-being, stress, exercise, and stress-eating, along with lifestyle inquiries were included. Data analysis executed with IBM SPSS 25 utilised descriptive statistics, correlation analyses, and parametric/non-parametric tests. Significance set at $p \leq 0.05$.

Results:

Per SSES of 2.94 ± 0.8 , participants eat less under stress ($p < 0.05$). Stress associated negatively with physical activity ($r = -0.345$, $p < 0.01$), yet positively with sedentary time ($r = 0.420$, $p < 0.001$). Alcohol intake inversely related to stress ($r = -0.199$, $p < 0.05$), while stress positively correlated with stress eating ($r = 0.727$, $p < 0.01$). Seniors engaged more in exercise coping than freshmen ($p < 0.05$). Freshmen exhibited higher BMI and greater weight gain during exams compared to seniors ($p < 0.01$), with stress eating linked to meal frequency ($r = 0.294$, $p = 0.003$).

Conclusion:

To conclude, stress contributed to decreased nutrition, with certain comfort foods favoured during high stress. Overall meal frequency remained similar, but freshmen ate more during exams. Sedentary conduct related to high stress; further, stress correlated with BMI and unhealthy coping mechanisms. Future interventions should address stress management, promote healthier habits, and active lifestyles.

Keywords: stress, university students, stress eating, physical activity, eating habits.

Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Arwa Mohamed¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

QUALITY OF LIFE ANALYSIS AND THE EFFECT OF PHYSICAL ACTIVITY AND DIFFERENT REHABILITATION INTERVENTIONS ON CERVICAL SPINE PAIN

Objective:

The study's objective was to investigate the relationship between physiotherapy, physical activity and sitting duration on cervical spine pain and to assess if they have an effect on it. Additionally, it aims to evaluate the quality of life in people who suffer from cervical spine pain.

Material and Method:

Data was collected from 109 participants with cervical spine pain through an online questionnaire. Statistical analysis tests were performed by SPSS software using the following methods: descriptive statistics, Spearman's rho correlation test, Mann Whitney U test, Kruskal-Wallis test and Binomial test.

Results:

(n=76; 69.72%) of the participants were females and (n=33; 30.28%) were males. The age of the participants ranged between 18 and 67 years. The mean age of the respondents was 32.09 ± 13.08 . The majority resides in cities and experienced neck pain (n=63; 57.80%) for more than 3 months. While the majority of the participants sought medical assistance, only (n=47; 43.12%) underwent physiotherapy as a treatment option. The mean sitting duration in minutes was 458.00 ± 197.79 . The relationship between NPAD and physiotherapy was ($r_s=0.265$, $p=0.005$). When measuring the correlation between NPAD and SF-36 all the 8 health domains were highly significant ($p<0.001$). Finally, participants in the low physical activity group had considerably higher NPAD scores than the moderate physical activity group.

Conclusion:

It was shown that cervical spine pain affects negatively different aspects of quality of life. Those engaging in physical activity and physiotherapy reported lower neck pain and disability scores. Lowering sitting hours can be a factor in decreasing cervical spine pain.

Keywords: Cervical spine pain, Quality of life, Physical activity, Physiotherapy.

Tumpek Nikolett Ildikó¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

Árki Mariann¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

MELLKASI FIZIOTERÁPIA GÉPI LÉLEGEZTETETT BETEGEKNÉL

Célkitűzés:

A mesterséges gépi lélegeztetés egy életmentő beavatkozás, de az orvosok célja mégis a mielőbbi spontán légzés helyreállítása. Ehhez nyújt segítséget a mellkasi fizioterápia. Kutatásunk célja az intenzív osztályon fekvő gépi lélegeztetett betegek mellkasi fizioterápiájában alkalmazott módszerek közötti különbség összehasonlítása volt. Azt figyeltük, hogy melyik hatásosabb sorrend, ha előbb a manuális váladékköldő módszereket végezzük el, vagy ha először az inhalációs terápiát alkalmazzuk.

Adatok és módszerek:

Prospektív, longitudinális, kvantitatív vizsgálatot végeztünk Soproni Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézet Központi Aneszteziológiai és Intenzív terápiás osztályán 2023 június- november között. Vizsgált csoportba 6 főt (54±14 év), kontrollcsoportba 6 főt (63±12 év) vizsgálunk. A mellkasi fizioterápiát napi rendszerességgel, hétfőtől péntekig körülbelül 30 percig végeztük, alacsony intenzitáson. Az egyes lépések után artériás vérgáz vizsgálattal ellenőriztük az oxigén tenziót, a szén-dioxid tenziót, és az oxigén szaturációt. Illetve a lélegeztető gép monitorjáról megfigyeltük a Tidalvolument, és a Percvolument. Leíró statisztikát, párosított T-próbát alkalmazzunk (p<0,05).

Eredmények:

Vizsgált csoportnál szignifikáns változást találtunk a pO₂ esetén p<0,05, pCO₂ p>0,05, míg a SO₂ p>0,05, a VT p>0,05, MV p>0,05. A kontroll csoportban a pO₂ p>0,05, pCO₂ esetén p>0,05, míg SO₂ p>0,05. A VT p<0,05, míg MV p<0,05. A vizsgált és kontroll csoport összehasonlítása során a kezelés előtt a pO₂ p>0,05, a pCO₂ p>0,05a SO₂ p>0,05, míg a VT p>0,05és az MV p>0,05. A kezelés után a következő adatokat kaptuk pO₂ p>0,05a pCO₂ p>0,05az SO₂ p>0,05, míg a VT p>0,05és MV p>0,05eredményt adták.

Következtetések:

Megállapíthatjuk, hogy nagyon fontos a mellkasi fizioterápia a gépi lélegeztetett betegeknel, azonban a sorrend változtatása nem befolyásolja olyan mértékben a hatásosságát, mint vártuk. Az a feltevésünk, hogy a mellkasi fizioterápia csökkenti a gépi lélegeztetéssel összefüggő tüdőgyulladás kialakulását igazolódott, hiszen egyik csoportban lévő páciensnél sem alakult ki pneumónia, és egyik alany sem került ismételt lélegeztető gépre.

Kulcsszavak: Mellkasi fizioterápia; Inhalálás; Intubálás; Extubálás; Gépi lélegeztetés; Intenzív osztály; Artériás vérgázminták;

Horváth Boglárka¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Bagó-Miskei Hajnalka¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KÖZÖSSÉGI MÉDIA HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA A TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOKRA ÉS A TÁPLÁLKOZÁSI ZAVAROK RIZIKÓJÁNAK MÉRÉSE

Célkitűzés:

Napjainkban a közösségi média felületei nagy szerepet játszanak a különböző táplálkozási zavarok megjelenésében, melyeknek a 18 évnél idősebb emberek hatalmas áldozatai. Az orthorexia nervosa (ON) esetén az egészségesség túlhajtásáról van szó, az egészség mintegy kényszerre válik az ember életében. Az ON kutatásával céloz ennek a köztudatban kevésbé ismert, de káros és veszélyes táplálkozási zavarnak a megismertetése.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk online zajlott 2024. februárban és márciusban (n=95). Az adatgyűjtéshez online kérdőívet készítettünk. Az első részben felmértük a résztvevők antropometriai adatait, közösségi média jelenlétüket, életmódjukat. A második részben validált kérdőívvel mértük fel az ON rizikóját: Eating Disorder Screen for Primary Care, ORTO-11-Hu. A kizárási kritérium a vegetáriánus vagy vegán életmód, táplálékallergia és/vagy -intolerancia, bevásárlási kritérium pedig a betöltött 18. életév, illetve TikTok és/vagy Instagram fiókkal való rendelkezés. Az adatokat leíró statisztikával, Khí-négyzet próbával és t-próbával elemeztük a IBM SPSS 26.0 szoftverrel, ahol $p < 0,05$.

Eredmények:

Az ORTO-11-Hu felmérésben az elérhető maximális pontszám 44 volt (ez jelenti a legmagasabb ON rizikót), a vágóérték 26 pont volt, ehhez képest a kitöltők átlagpontszáma $30,82 \pm 7,279$ volt. Az ORTO-11-Hu eredményei és az Instagram használata között szignifikáns összefüggés találtunk ($p=0,000$). A résztvevők 63,2%-a (n=60) követ influencerszereket a közösségi médiában.

Következtetések:

A fiatalabb generáció körében az egyik legelterjedtebb közösségi média platform az Instagram, ezáltal a legtöbb pozitívan vagy negatívan befolyásoló behatás itt éri őket. Ezek gyakran túlzottan idealizáltak és tökéletesnek tűnnek, ami nyomást gyakorol a fiatalabb égenerre.

Kulcsszavak: közösségi média, orthorexia nervosa, influencerszer

Csanaky Lilla Klára¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Sporttáplálkozástudományi és Hydratációs Tanszék

Bakos-Galambos Eszter¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA SZABADIDŐ SPORTOLÓK KÖRÉBEN KREATIN ÉS KOFFEIN FOGYASZTÁSA SPORTOLÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Azért választottam ezt a témát, mert már közel 7 éve vagyok hobbi sportoló legfőképpen konditerembe járok. Célunk volt a kreatin és koffein napi fogyasztásának mértékének, a kitöltők táplálkozási szokásainak mérése, valamint hangsúlyt fektetni arra, hogy kipróbáltak-e már-e a kreatint, jelenleg követnek-e valamilyen diétát, hogy van-e összefüggés a kreatin és koffein fogyasztási szokások (napi használati ideje és mennyiség), és a sportolási szokások között. Célunk volt megvizsgálni, hogy a kitöltők hány %-a ismeri a kreatint, és hogy fogyasztanak-e ilyen táplálék kiegészítőt.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk kvantitatív keresztmetszeti vizsgálat volt, melyhez online anonim kérdőívet használtunk 2023. 04.-12. között. Beválasztásra kerültek azok a 18-55 kor között lévő emberek, akik egészségesek voltak és nem rendelkeztek krónikus betegségekkel, valamint nem voltak várandósok. A mintavétel módja véletlenszerű hólabda módszerrel történt. A kutatásban 101 fő vett részt. Vizsgálatunkhoz alkalmaztunk saját összeállítású kérdőívet. Az eredményeket az SPSS 25.0 verziójú programmal elemeztük, mellyel leíró statisztikát, független mintás t-próbát, khí-négyzet és Pearson-korrelációt végeztünk. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p < 0,05$.

Eredmények:

Azt az eredményt kaptuk, hogy nincs szignifikáns eltérés a között, hogy aki sportol az ismeri a kreatint. ($p=0,271$)
Felmértük, hogy akik sportolnak és igennel válaszoltak a kreatin fogyasztásra mennyire régóta szedik a kreatint, itt találtunk szignifikáns összefüggést ($p < 0,001$). Khí-négyzet próbával a nemeket vetettük össze a kávéfogyasztással szignifikáns különbséget fedeztünk fel a kettő között ($p < 0,001$)

Következtetések:

Összességében elmondható, hogy a vizsgálatban részt vevők közül, akik sportolnak találkoztak már a kreatin fogalmával illetve, hogy a kreatin fogyasztás nagy szerepet játszik a fizikai egészség kialakításában, így szükségesnek tartjuk felhívni a figyelmet a kreatin opcionális fogyasztásra a jobb sport teljesítmények elérése végett.

Kulcsszavak: kreatin, koffein, fogyasztási gyakoriság, sportoló, táplálkozás

Frank Eszter Anita¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Balázs Luca¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

POSTPARTUM DEPRESSZIÓ KIALAKULÁSÁNAK RIZIKÓTÉNYEZŐI ÉS ELŐFORDULÁSÁNAK GYAKORISÁGA

Célkitűzés:

Évről évre egyre több anyukánál diagnosztizálnak a szülés után depresszív állapotot, aminek akár hosszútávú következményei lehetnek az anyára és a gyermekre nézve egyaránt. Kutatásom célja volt, hogy képet kapjak a postpartum depresszió kialakulásának gyakoriságáról, valamint beazonosítsam azokat a faktorokat, amelyek leginkább befolyással vannak a szülés utáni depresszió kialakulására.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti, leíró vizsgálatot végeztem 2023. október 2023. decembere között. Teljeskörű, célirányos mintavételemet azok az anyukák alkották, akik az elmúlt egy évben szültek (n=100). Az adatgyűjtés egy saját készítésű, valamint egy validált (Edinburgh Postnatal Scale) kérdőívvel történt. A leíró statisztikai elemzés mellett kétmintás t-próbát, ANOVA tesztet, ká négyszet próbát alkalmaztam SPSS for Windows 13.0 statisztikai program használatával (p<0,05).

Eredmények:

Az anyukák közül (n=100) 38% az EPDS skálán elért pontszám alapján (≥ 9 pont) depressziósnek bizonyult. Emelkedett depresszió pontszámot értek el azok a nők, akik császármetszéssel adtak életet gyermeküknek (p<0,05). Lakóhelyek közül a főváros (p=0,011) és a falu (p=0,020) is rizikófaktornak számított a postpartum depresszió kialakulásában. A szülés utáni depresszió kialakulására hatással volt az anyák iskolai végzettsége (p=0,040). Azok a tények, hogy hogyan élték meg az édesanyák a szülésüket, befolyással bírtak a postpartum depresszió kialakulására (p=0,029).

Következtetések:

Kutatásomban megkérdézett édesanyák körében magas arányban van jelen a szülés utáni depresszió. A várandósok, illetve az újonnan szült édesanyák körében rendszeres depressziószűréssel időben felfedezhető lenne a depresszív állapot, ezáltal minél hamarabb segítséghez juthatnának az érintettek.

Kulcsszavak: Postpartum depresszió, EPDS skála

Varga Bernadett¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Balázs-Teke Borostyán¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ ÁLLATASSZISZTÁLT TERÁPIA HATÁSAINAK VIZSGÁLATA A MENTÁLIS EGÉSZSÉGRE ÉS AZ ÉLETMINŐSÉGRE KRÓNIKUS BETEG GYERMEKEK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt felmérni, hogy az állatasszisztált terápián (AAT) való részvétel hogyan befolyásolja a krónikus beteg gyermekek életminőségét, hangulati állapotát, illetve a társas kapcsolatait.

Adatok és módszerek:

Kvalitatív, longitudinális vizsgálatot végeztünk 2023-2024-ben online felületen, illetve telefonon. A nem véletlenszerű célirányos mintavétel során 3 év és 18 év közötti AAT-ben részesült krónikus beteg gyermeket vizsgáltunk (n=20). Az adatgyűjtés saját szerkesztésű interjú kérdéssorral és standard kérdőívek (HA7, AAT, EQ-5D 5Y EuroQol) felhasználásával történt, melyek az AAT foglalkozás előtt, illetve minimum a 10. alkalom után kerültek felvételre. MS Excel 2016 és SPSS 22.0 szoftver segítségével leíró statisztikai elemzést, páros T-próbát, két mintás T-próbát, ANOVA- t és korrelációs számítását alkalmaztunk. (p<0,05).

Eredmények:

A kutatásba bevont gyermekek életkora M=8,4 év volt közel fele-fele arányban fiúk és lányok, akiknek 65%-a másfajta terápiában is részt vett. A AAT-t követően a gyermekek hangulati állapota jelentősen javult (p<0,05) (foglalkozások előtt M=3,65 ± 1,14, után M=2,30 ± 1,08), melyet nem befolyásolt a foglalkozások száma (p>0,05), illetve másfajta terápiában való részvétel sem (p>0,05). A terápiás ülésen az állat jelenléte pozitív hatással volt a gyermekek társas kapcsolatok iránti nyitottságának megnyilvánulására (p<0,05). A foglalkozásokon való részvétel, a betegek életminőségében fokozott javulást eredményezett (p<0,05), különösen a mindennapi tevékenységek végzése terén (p<0,05), illetve a fájdalom mérséklésében (p<0,05). Az AAT-nek a kedvezőbb megítélése nem mutatott együtt járást az életminőség szintjének emelkedésével (p>0,05).

Következtetések:

Az AAT-n való részvétel pozitív hatásait kutatásunk is igazolta, mely az egészségügyi kezelések kiegészítő terápiája lehet, amiről az egészségügyi szakembereknek is kellő ismerettel szükséges rendelkeznie a megfelelő tájékoztatás, a családok támogatása érdekében.

Kulcsszavak: állatasszisztált terápia, krónikus beteg gyermek, életminőség, mentális egészség

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Balogh Borbála¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VIDEÓ-TÁMOGATOTT ÉS SZEMÉLYES JELENLÉTŰ ÚJRAÉLESZTÉS OKTATÁS HATÉKONYSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA ÁLTALÁNOS ISKOLÁS DIÁKOK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt, hogy felmérjük és összehasonlítsuk az általános iskolások újraélesztési ismereteit és készségeit, egy személyesen és egy videóval oktattott csoport között. További cél volt felmérni a diákok segítségnyújtási hajlandóságát és azt befolyásoló tényezőket.

Adatok és módszerek:

Az elméleti ismeretek felmérése saját szerkesztésű kérdőívvel, míg a gyakorlati felmérés egy AMBU újraélesztési fantommal történt. A kérdőív tartalmazott szociodemográfiai adatokra vonatkozó, valamint újraélesztéssel és attitűddel kapcsolatos kérdéscsoportokat. A felmérésben 88 diák vett részt, (személyesen oktattott n=43, a videóval oktattott n=45). A statisztikai elemzéshez leíró statisztikát, független mintás T-próbát, ANOVA tesztet és Chi-négyzet próbát alkalmaztunk. Az adatokat SPSS 24.0 szoftverrel elemeztük. Az eredményeket 95%-os konfidencia-intervallum mellett $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A személyesen oktattott csoportban ($p=0,003$), illetve a videóval oktattott csoportban ($p=0,001$) is szignifikánsan magasabb lett az elért átlagpontszám az oktatást követően. A gyakorlati teszt eredményeit tekintve a személyesen oktattott csoport gyakorlati felmérőjének átlagpontszáma szignifikánsan ($p=0,002$) magasabb volt, mint a videóval oktattott csoport gyakorlati átlagpontszáma. Az attitűdre vonatkozó kérdések alapján elmondható, hogy a személyesen oktattott csoportban ($p < 0,001$), valamint a videóval oktattott csoportban ($p < 0,001$) is szignifikánsan többen válaszolták a második felmérés alkalmával, hogy mernének segíteni, mint ahányan nem mernének. Fél év elteltével mind a kettő csoportban csökkent az elméleti teszten elért átlagpontszám, azonban a személyesen oktattott csoport esetében a gyakorlati felmérésén nőtt az átlagpontszám.

Következtetések:

Mindkettő oktatási módszer hatékonynak bizonyult az elméleti ismeretek átadásának tekintetében, míg a gyakorlati készségek átadását, valamint az attitűd pozitív változását tekintve a személyes oktatás bizonyult jobbnak.

Kulcsszavak: videó-támogatott oktatás, személyes jelenlétű oktatás, újraélesztés oktatás

Dr. Bánfai Bálint¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Banó Péter¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A VÉRSEJTEK MORFOLÓGIÁJÁNAK JELENTŐSÉGE A DIAGNOSZTIKÁBAN

Célkitűzés:

A vizsgálataink során a betegmintákat két csoportba osztjuk: a kontrollcsoportot képző egészséges egyének mintáit hasonlítjuk össze, a haematológiai megbetegedésben szenvedőkével, illetve rosszindulatú daganatos megbetegedéssel diagnosztizált páciensek eredményeivel, valamint azon egyének mintáival, akik valamilyen akut gyulladásban szenvednek. A kutatásunk érdemi része az, hogy megvizsgáljuk, hogy az RDW-SD, az RDW-CV, valamint az MCV értékek mennyire határozzák meg a betegség diagnosztikáját. A fent említett betegségcsoportokra fókuszálunk első sorban, de megvizsgáljuk a többi tudomány betegségeit is, beleértve a Diabetes mellitust, a neurológiai, urológiai megbetegedéseket. Megfigyeléseinkkel az szeretnénk bizonyítani, hogy a fent említett laboratóriumi paraméterek fontos diagnosztikus értékkel bírnak, és ezek könnyedén meghatározhatják a betegség diagnosztizálását. Mindezek figyelembevételével erősen befolyásolhatják a betegség kimenetelét.

Adatok és módszerek:

A kutatásunk során retrospektív, kvantitatív kutatást végeztem, emellett keresztmetszeti vizsgálatot is végeztünk a munka során. A Célcsoportunkrom 20 és 80 év közötti, férfiak és nők vérvételi mintái voltak. A minták kiválasztása egyszerű mintavételi eljárással történt. A vérvétel zárt vérvételi csőrendszer használatával történt, amely során a minta alvadésgátlót csövekbe került. A mintákat a vérvételt követően, illetve 4 óra elteltével validáltuk, elemeinek vizsgálatára alkalmas hematológiai analizátorral. Ezután kiértékeljük az RDW-SD, RDW-CV, valamint az MCV értéket, majd Excel táblázatba felvittük.

Eredmények:

A kutatásom során a legnagyobb szignifikanciát a gyulladások mutatták. 16 betegmintából 9-nek volt csökkent az RDW-SD, értéke, 6 egyének emelkedett, 1-nek normál. Az RDW-SD esetében 0,768136 volt a T-próba értéke, az RDW-CV esetében 5 egyénnél volt csökkent az érték, 2-nél emelkedett, és 9-nél normál, itt az RDW-CV értéke 0,753245 volt, az MCV 3 egyénnél volt magasabb a referencia tartományánál, és 13-nál negatív.

Kutatásom során nemcsak a gyulladásokat, hanem a daganatokat is megvizsgáltam.

A tüdődaganatok esetében az RDW-SD t-próbája 0,080845 lett, azaz pozitív, az RDW-CV viszont 0,034789, vagyis negatív, a prosztata daganatok esetében az RDW-SD 0,0019844 lett, ami esetében a szignifikancia nem írható le, az RDW-CV viszont 0,005192 lett, ami alapján bizonyítható a szignifikancia.

A kutatás kapcsán megfigyeltem, hogy az RDW-SD és RDW-CV értékek az epilepsziában szenvedő egyéneknél javarészt csökkent értéket mutattak.

Következtetések:

Kutatásunk során arra a következtetésre jutottunk, hogy a gyulladások esetében csökkent értéket mutatnak az RDW-SD és RDW-CV értékek, az MCV értékek a gyulladások diagnosztikájában diagnosztikus értéke nincs.

A daganatok esetében, leginkább a prosztata és a tüdődaganatoknál elmondható az, hogy az RDW-SD emelkedett értéket mutat, ennek oka az lehet, hogy daganatos megbetegedéseknél a vörösvértestek megnövekednek.

Az epilepsziás betegek esetén kimutatható, hogy az RDW-SD, RDW-CV érték csökkent, ennek oka még további kutatást igényel.

Kulcsszavak: RDW-SD, RDW-CV, MCV, epilepszia, daganatok, gyulladás

Nagy Abonyi Zoltán¹

¹Somogy Megyei Kaposi Mór Oktatókórház

Bayer Maja¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A TÁPLÁLKOZÁS SPORTTELJESÍTMÉNYRE GYAKOROLT HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA FELNŐTT, FÉRFI, AMATŐR FUTBALLISTÁK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Felmérésünk célja amatőr sportolók testösszetételének, táplálkozását összehasonlítani szezon előtti és szezonvégi időszakban, valamint megvizsgálni a dietetikai intervenció hatását táplálkozására és teljesítményére.

Adatok és módszerek:

A munkánkba 19 fő felnőtt korosztályú, amatőr futballista sportolót választottunk be. A sportolókat szezon elején és szezon végén mértük GARMIN INDEX S2 típusú testösszetétel mérő eszközzel, egy 4 feladatból álló teljesítmény méréssel és egy általunk összeállított kérdőívvel, majd véletlenszerűen 2 csoportba osztottuk őket és az egyik csoport egy sporttáplálkozással kapcsolatos előadáson vett részt. A normál eloszlás megállapítására Kolmogorov- Smimov tesztet használtunk Leíró statisztikát, független mintás T-próbát, ANOVA-t használtunk az adatok elemzésére. Az eredményeket szignifikánsnak tekintettük $p < 0,05$ érték esetén.

Eredmények:

A sportolók testszír százaléka a szezon végére szignifikánsan alacsonyabb volt ($p=0,003$), csakúgy, mint a testizom százaléka ($p < 0,001$). A teljesítménymérésen elért eredményeik is szignifikánsan jobbak voltak a szezon végére ($p < 0,001$). A szezon elejéhez képest a szezon végén szignifikánsan több edzéssel vettek részt egy héten ($p=0,024$). tanácsadás hatására szignifikánsan nagyobb ($p=0,003$) energiatartalmú ételeket fogyasztottak, szignifikánsan többen ($p=0,005$). tartották szükségesnek valamilyen étrendkiegészítő használatát.

Következtetések:

Szükségesnek tartjuk a rendszeres étrendi intervenciót amatőr sportolók esetében is, hiszen a sportolók tudatosabban figyeltek a táplálkozásukra, ami segítheti teljesítményük javulását.

Kulcsszavak: sport, táplálkozás, testösszetétel, teljesítmény, futball

Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Bálint Kornélia¹

¹Pécs - rekreációs szervezés és egészségfejlesztés BSc - egészségfejlesztés III. évfolyam, nappali / full time munkarend

A POLICISZTÁS OVÁRIUM SZINDRÓMA BIZONYÍTÉKOKON ALAPULÓ LEHETSÉGES TERÁPIÁI

Célkitűzés:

A policisztás ovárium szindróma egy komplex endokrin betegség, melynél a petefészken ciszták jelennek meg, ezért hormonálisan befolyásolja a pszichés és a fizikai állapotot. Kialakulását elősegíti a helytelen táplálkozás, illetve a mozgásszegény életmód. Kutatásunk célja, hogy bebizonyítsuk a testmozgás pozitív hatását a PCOS által jelentkezett pszichés, valamint testi tünetegyüttesekre.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk 2023 novemberében kezdődött. Keresztmetszeti kutatásunkban egy saját szerkesztésű online önkitalós kérdőívet alkalmaztunk, melybe beválasztási kritériumaink szerint, olyan nők kerültek, akik önbevallás vagy diagnózis alapján rendelkeznek PCOS-el, valamint betöltötték 18. életévüket. A mintánkba 107 PCOS-es nő került. Mért változók: fizikai aktivitás mértéke, életminőség, depresszió és szorongás mértéke, tapasztalt testtünetek mennyisége. Kizárási kritériumaink közé tartoztak, akik nem töltötték be a 18. életévüket, valamint nem diagnosztizáltak PCOS-el. Alkalmazott statisztika: leíró, Beck depresszió kérdőív, Hamilton szorongás skála, SWLS. A kutatásunkhoz két mintás T- próbát alkalmaztunk Microsoft Office Excel 2016 szoftver segítségével. ($p < 0,05$)

Eredmények:

A rendszeresen sportoló PCOS-es nők szignifikánsan jobb életminőséggel rendelkeznek, mint nem sportoló társaik. ($p=0,00$) A rendszeresen sportoló nők szignifikánsan kevésbé szoronganak, mint a nem sportolók. ($p=0,0$) A rendszeres testmozgás szignifikánsan csökkenti a kellemetlen testi tüneteket. ($p=0,00$) A nem sportoló PCOS-es nőknél nagyobb a depresszió mértéke, mint a sportolóknál. ($p=0,00$)

Következtetések:

Kutatásunk eredményei alapján a rendszeres testmozgás jelentősen pozitív hatással van a PCOS-ben szenvedő nők életminőségére, szorongására, testi tüneteire és depressziójára. A továbbiakban érdemes más tényezőket, mint például a táplálkozást vagy az alvási szokásokat is figyelembe venni, hiszen ez segíthet megérteni, hogyan befolyásolják ezek a tényezők a PCOS tüneteit.

Kulcsszavak: policisztás ovárium szindróma, fizikai aktivitás, szorongás, depresszió

Kovácsné dr. Bobály Viktória¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Bátorfi Zoltán¹

Szakadózó MSc, asztalitenisz - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ ELSŐ NÉGY LABDAÉRINTÉS FONTOSSÁGA A MODERN ASZTALITENISZ MÉRKŐZÉSEKEN

Több mint egy évtizede dolgozom edzőként hazai és nemzetközi porondon. Célom volt annak vizsgálata, hogy a modern asztalitenisz mérkőzéseken a labdamenetek túlnyomó többsége az első négy érintésen belül dől-e el, és ezen belül megvizsgálni a nemzetközi elit adogatási és adogatásfogadási szokásait, illetve, hogy összefüggés van-e a világranglistán elfoglalt helyezések és a négy érintésen belül megnyert labdamenetek aránya között.

Vizsgálatomat a 2023-ban Durbanban rendezett egyéni Világbajnokság 128-as főtábláján, az általam felállított ranglistacsoportok szerint kiválasztott versenyzők mérkőzésein végeztem. A vizsgálatba nem került be olyan mérkőzés, amit az egyik szereplő feladott, vagy ahol az egyik fél védekező stílust képviselt. 120 mérkőzésen, (60 férfi és 60 női) 11.395 labdamenetet vizsgáltam. A vizsgált mérkőzéseket felvételtől néztem meg. A statisztikai számításokhoz a JASP 0. 18.3.0. rendszert használtam. Az adatokat leíró statisztikával, az összefüggés vizsgálatokat független két mintás t-próbával, Mann-Whitney teszttel végeztem, a többváltozós elemzésekhez a lineáris regresszió módszerét használtam.

Feltételeztem, hogy eltérés lesz a férfi és női versenyzők között az első négy érintésen belül megnyert labdamenetek arányában (N: 67,6%, F:71,6%). A lineáris regresszióval szignifikáns összefüggést ($p=0,012$) találtam a ranglistás helyezések és a labdamenetek elején megnyert pontok között, a versenyzők nemétől függetlenül. Szignifikáns eltérést találtam a férfiak és nők hosszúsági fogadási szokásaikban (hosszú fogadás $p<0,001$, rövid fogadás $p<0,001$)

Kutatásom segítséget nyújthat a szakembereknek a megfelelő edzésmódszerek kiválasztásában, egyéni edzéstervek készítésében. Kutatásom érdekes folytatása lehet az ázsiai és európai versenyzők összehasonlítása az általam vizsgáltak szerint.

Kulcsszavak: asztalitenisz mérkőzéselemzés, adogatás, adogatásfogadás

Dr. Paár Dávid¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Bedegi Viktória Beatrix¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ AKUT KARDIOVASZLULÁRIS KÓRKÉPEK JELLEMZŐI A SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSBAN KOUNIS- SZINDRÓMA

Célküzés:

Az anaphylaxia sokszor súlyos, életet veszélyeztető kórképként jelenik meg a sürgősségi ellátásban, mind hospitálisan, mind prehospitálisan. Az előadásban egy speciális szövödményét, a Kounis-szindrómát mutatjuk be, amely az allergiás (anaphylactoid-anaphylaxiás) reakciók táptalaján kialakuló infarktust okozó kórkép összefoglaló neve, ami érintheti a myocardiumot, a cerebrális artériákat és a mesenterica artériát is egyaránt. Vizsgálatunk célja, hogy bizonyítsuk a Kounis-szindróma relevanciáját, segítsük felismerni az anaphylaxia ellátása során, valamint olyan tényezők felsorolása, amik az adott ellátó számára előrejelzéssel bírhatnak.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk során retrospektív hospitális adatelemzéssel vizsgáltuk azokat a rizikófaktorokat és eseményeket, amik hajlamosíthatnak a szindróma kialakulására. Négy éves időintervallumban, 2018. január 1-től 2022. augusztus 31.-ig bezárólag minden olyan betegdokumentációkat átnéztünk, amely az allergia, anaphylaxia, valamint ahhoz köthető további allergiák BNO kódjaival rendelkezett. A kutatás helye a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató Kórház kardiológiai, sürgősségi, valamint patológiai osztályait foglalta magába. A több száz átnézett betegdokumentációból összesen 111 beteg felelt meg a beválasztási kritériumok alapján. Áttekintettük az osztályokra bekerült betegek demográfiai adatait, tüneteit, kapott terápiájukat, valamint az ellátás kimenetelét.

Eredmények:

A megnézett betegek közül 60 férfi (54,1%) és 51 nő (45,9%) volt. A nemek között különbséget találtunk. A vizsgált populációban a kutatás során elvégzett számítások alapján kimondhatjuk, hogy a mintánkban előforduló 40 év és afeletti férfiak körében alakul ki gyakrabban a Kounis-szindróma. Százalékosan nagyobb arányban fordul elő inferior régióban, azonban szeptális és anterior lokalizációkban is szignifikáns kapcsolat igazolódott az EKG-n látható ST-elevatio tekintetében. Leggyakoribb kiváltó okok között szerepelnek az NSAID-ek és az ízeltlábúak mérgei.

Következtetések:

A kutatásunk rávilágít arra, hogy bár ritka betegségnek tűnik, de csak azért, mert sok esetben fel nem ismert az anaphylaxia diagnózisában.

Kulcsszavak: Kounis-szindróma, allergia, anaphylaxia

Dr. Pandur Attila András¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségszpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Belal Elsayed¹

¹Pécs – Nursing and Patient Care – Physiotherapy IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

THE ROLE OF PHYSIOTHERAPY INTERVENTIONS AND REHABILITATION IN STROKE SURVIVORS' QUALITY OF LIFE

Objective:

This study aimed to assess the impact of various physiotherapy rehabilitation interventions on the quality of life (QoL) of stroke survivors, comparing standard care to special treatment approaches, and examining the influence of independence confidence and age on post-rehabilitation QoL.

Material and Method:

Data were collected through an online questionnaire from 100 stroke survivors. Statistical analyses, including Spearman's correlation and independent samples t-tests, were performed using SPSS to evaluate the relationships between physiotherapy interventions, independence confidence, mobility scores, upper extremity function, age, and QoL.

Results:

The mean age of participants was 48.78 years, with a near-equal gender distribution. The majority resided in cities and had experienced only one stroke. Special Treatment was associated with significantly better mobility scores ($t(98) = -5.15, p < 0.001$) and upper extremity function ($t(98) = -4.41, p < 0.001$) compared to Standard Care. High independence confidence correlated strongly with higher QoL ($\rho = 0.78, p < 0.001$). Age showed no significant impact on QoL when comparing younger (<65 years) to older (≥ 65 years) stroke survivors.

Conclusion:

Special Treatment interventions demonstrated a positive effect on the mobility and upper extremity function of stroke survivors, translating to improved QoL. Independence confidence emerged as a significant predictor of QoL. These findings underscore the need for incorporating comprehensive and specialised physiotherapy techniques in post-stroke rehabilitation protocols to enhance patient outcomes.

Keywords: Stroke, Quality of Life, Physiotherapy, Special Treatment, Standard Care, Self-Efficacy.

Tumpek Nikolett Ildikó¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

Bencsik Viktória¹

¹Pécs - ápolás MSc - közösségi II. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ APN SZEREPE A DEMENCIA ELLÁTÁSÁBAN ÉS KEZELÉSÉBEN

Célkitűzés:

Felmérni a demenciában szenvedő betegek hozzátartozóinak a gondozás következtében megélt megterheltség, magányosság, stressz, szorongás és depresszió szintjüket, valamint a gondozás negatív és pozitív hatásait, valamint a gondozói tevékenységük támogatásának minőségét.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, leíró jellegű, keresztmetszeti vizsgálat 2024 január és 2024 február között. A nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel célcsoportja azon 18 éves feletti személyek voltak, akik részt vesznek demens hozzátartozójuk gondozásában (N=80). Kizárásra kerültek azok, akik a kérdőív minimum 70%-át nem töltötte ki. Adatgyűjtés során saját szerkesztésű kérdőívet, valamint a gondozási tevékenység során megélt szubjektív tapasztalatok felmérésére vonatkozó kérdőíveket alkalmaztunk (COPE index, Zarit Burden, DASS-21, UNCLAL3). Az eredmények feldolgozásához leíró és matematikai statisztikát (χ^2 -próba, ANOVA, korreláció) használtunk, amit az Excel 2016-os és az SPSS 25.0 verziójában alkalmaztunk ($p \leq 0,05$).

Eredmények:

A gondozott személyek átlag életkora 79 év $\pm$ 8,34. A gondozó személy 93,8%-a női nemet képviseli. A gondozó személyek 37,5%-a súlyos teherként élte meg a gondozást. A megkérdezett gondozók egyharmada nem szenved depresszióban (27,5%), nem szorong (30%), valamint a stressz szintjük (30%) normál értéktartományban van. Szignifikáns különbség volt a demencia enyhe és súlyos stádiuma között a gondozás negatív hatásai tekintetében ($p=0,023$). Összefüggés van a gondozott személy életkora és a gondozó terheltsége között ($p=0,047$).

Következtetések:

A demencia stádiuma, valamint a demens személy életkora befolyásolja a gondozás okozta negatív megéleket. A fenti eredmények alapján fontos kiemelni, hogy a demenciával élő személy mellett a gondozót is be kell vonni az alapellátásba és nyomon követni a fizikai és mentális egészségét, illetve segíteni a gondozási feladatok ellátása és a kikapcsolódás lehetőségeinek egyensúlyának megtalálását.

Kulcsszavak: demencia, gondozó, teher, APN

Karamánné dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülész-női és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Benes Anna¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

3. ÉS 4. ÉVFOLYAMOS EGYETEMISTÁK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA SZORGALMI- ÉS VIZSGAIDŐSZAKBAN

Célkitűzés:

A vizsgálat célja felmérni, hogyan befolyásolja a vizsgaidőszak a 3. és 4. évfolyamos hallgatók testtömegét, táplálkozási szokásait és az egyes élelmiszerek fogyasztási gyakoriságát, valamint célunk ezeket összevetni a szorgalmi időszakban kapott eredményekkel.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunkban 101 hallgatót választottunk be. Nem véletlenszerű mintavételi eljárást alkalmaztunk. A saját szerkesztésű kérdőívet, élelmiszer fogyasztási gyakorisági kérdőívet és a standard kérdőívek közül a WHO jól-lét kérdőívet, illetve az Észlelt stressz kérdőívet használtuk. Az eredményeket leíró statisztikai elemzéssel, Khi2-próbával, korrelációs analízissel és t-próbával elemeztük a Microsoft Excel program segítségével. Az eredményeket szignifikánsnak tekintettük, ha $p \leq 0,05$ volt.

Eredmények:

Szorgalmi időszak alatt ($3,45 \pm 0,87$) szignifikánsan gyakrabban ($p=0,0004$) étkeznek a válaszadók, mint vizsgaidőszakban ($3,21 \pm 0,91$). A hallgatók a vizsgaidőszak folyamán egészségtelegebb ételeket vesznek magukhoz, mivel több édességet/rágcsálni valót fogyasztottak ($p=0,04$) a szorgalmi időszakhoz képest. Nem volt szignifikáns kapcsolat ($p>0,05$) a vizsgaidőszakban fogyasztott zöldségek, gyümölcsök fogyasztási gyakorisága és az észlelt stressz kérdőív, vagy a WHO jól-lét kérdőív összpontszámai között. Nem volt szignifikáns különbség ($p>0,05$) a WHO jól-lét kérdőív és az észlelt stressz kérdőív összpontszámában a két vizsgált időszak között.

Következtetések:

Vizsgaidőszakban a megváltozott étkezési szokások kivédésére hangsúlyt kellene fektetni, étrendi tanácsadással, illetve stresszcsoökkentő gyakorlatok ismertetésével és népszerűsítésével.

Kulcsszavak: táplálkozás, egyetemisták, szorgalmi időszak, vizsgaidőszak

Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Benkő Dorottya¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A SZTÓMA HATÁSA A PÁRKAPCSOLATI ÉS SZEXUÁLIS ÉLETRE

Célkitűzés:

A sztómát viselő betegek körében gyakran előfordul az önértékelés csökkenése, ez megnyilvánulhat szexuális jellegű problémákban is. Kutatásunk célja feltárni az intim helyzetekkel kapcsolatos aggodalmakat, akadályokat a betegek körében.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálat online 2023.június és 2023.október között történt. A nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel és hólabda módszer célcsoportja a 18. évnél idősebb, korábban és/vagy a kutatás idején sztómával élők voltak (N=119). Kizárásra kerültek a krónikus nemi zavarral élők és akik hiányosan töltötték ki a kérdőívet. Adatgyűjtést saját szerkesztésű kérdőívvel végeztünk, az életminőség felmérésére az SF-36 kérdőívet, a szexuális diszfunkció felderítésére a The Arizona Sexual Experience Scale-t alkalmaztuk. Az eredmények feldolgozásához leíró és matematikai statisztikát (χ^2 -próba, t-próba, Fisher teszt) használtunk, amit az Excel és az SPSS 28.0 programban alkalmaztunk ($p \leq 0,05$).

Eredmények:

A párkapcsolati státusz és az önellfogadás között mintánkban nem találtunk szignifikáns különbséget ($p=0,807$). Mindkét nemnél kisebb arányban tapasztalható csak a műtét utáni nemi vágy csökkenés ($p=0,049$). A 45-82 éves korosztályból szignifikánsan kevesebben folytattak nemi életet a műtét után, mint a 18-44 éves korosztály tagjai ($p=0,048$). Az SF-36 mentális egészség dimenziójában jobb életminőséget mutattak a szexuális működészavarral nem rendelkező betegek ($p=0,027$), ahogy a szociális funkció alkategóriában is ($p=0,014$).

Következtetések:

Mintánk több, mint fele szenved szexuális működésvesztésben, ennek jelentős része lelki eredetű. Javasoljuk az intimitás témáját a tájékoztató beszélgetés részévé tenni, elektív műtét esetén pszichés vezetést biztosítani.

Kulcsszavak: sztóma, életminőség, szexuális diszfunkció, önértékelés

Karamánné dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Bereznai Csege Kata¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A TORTICOLLIS FIZIOTERÁPIÁS KEZELÉSI HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA CSECSEMŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A congenitalis muscularis torticollis a harmadik legelterjedtebb veleszületett betegség a csecsemők körében. Célunk volt a hason fektetés, a különböző fizioterápiás gyakorlatok és a szülők betegoktatásának mozgásfejlődésre és torticollisra való hatását nyomon követni, illetve a torticollis mozgásfejlődésre gyakorolt hatásait felmérni.

Adatok és módszerek:

Kutatásunkban a Tatai Szent Borbála Kórház torticollissal diagnosztizált, 1 évnél fiatalabb csecsemőit vizsgáltuk, 2022.02.01.-2023.01.01. között. Prospektív, kvantitatív, longitudinális vizsgálatunkban 5 lány és 8 fiú csecsemő (N=13) kapott helyet. A gyermekek beválasztása nem véletlenszerű, kényelmi mintavételi eljárással történt, kizárásra kerültek azok a csecsemők, akik mozgásszervi, vagy egyéb problémával rendelkeztek és 1 évnél idősebbek voltak. A felméréshez az Elemi mozgásmintákat, a mozgásfejlődés mérföldköveinek elérését és saját kérdésekből álló vizsgálati lapunkat használtuk. Kezelésként nyújtásból, erősítésből, hason fektetésből, masszázsból, passzív mozgásból, egyszerű feladatkból álló mozgásprogramot gyakoroltattunk otthon és a kezeléseik alkalmával. Az eredményeket leíró statisztikával, kétmintás t próbával és regresszió elemzéssel számítottuk ki a Microsoft Excel program segítségével.

Eredmények:

13 csecsemőből 12 csecsemőnek rendeződött kezelésünk végére a torticollisa (92,31%), szignifikáns eredményt értünk el a kezelési hatékonyság szempontjából ($p=0,04$). Megállapítottuk, hogy a korai életkorban megkezdett kezelés hatékonyabb volt, rövidebb kezelési időt eredményezett ($p=0,00$). A torticollis mozgásfejlődésre gyakorolt hatásait azonban nem tudtuk szignifikáns eredményekkel alátámasztani ($p=0,36$; $p=0,14$).

Következtetések:

Következtetésként megállapítottuk, hogy a torticollis hatékony kezelési formája a fizioterápia és minél fiatalabb korban kezdtük el a kezelést, annál rövidebb idő volt a kezelési idő.

Kulcsszavak: muscularis congenitalis torticollis, mozgásfejlődés, fizioterápia, elemi mozgásminták, hason töltött idő

Tumpek Nikolett Ildikó¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

Bernáth Béla¹

¹Pécs - kiterjesztett hatáskörű ápoló MSc - II. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ INZULINPUMPA HASZNÁLATÁT ELŐSEGÍTŐ ÉS GÁTLÓ TÉNYEZŐI

Célkitűzés:

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) a cukorbetegségben szenvedő egyének populációját 537 millió főre becsülték 2023-ban. Az inzulinpumpa használata számos terápiás lehetőséggel bír. Vizsgálatunk célja volt felmérni az inzulinpumpa használatával összefüggő gátló, és elősegítő tényezőket.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk 2024. januárja és márciusa között. Célcsoportunkat egyaránt képezte az inzulinpumpát, és a hagyományos inzulinadagoló PEN-t alkalmazó 1-es és 2-es típusú cukorbetegeket (n=87). Kizártuk azon pácienseket, akik 18 év alattiak és akik a kérdőív kevesebb, mint 90%-át töltötték ki. Az adatgyűjtés eszköze kérdőív volt, mely saját szerkesztésű és validált kérdőívekből (MMAS-8 kérdőív, WHOQOL-100 kérdőív) állt. Leíró statisztikai elemzés mellett független mintás t-próbát és ANOVA-t végeztünk, SPSS 25.0.1. program alkalmazásával (p<0,05).

Eredmények:

A megkérdezettek 32%-a inzulinpumpát használ. A leggyakoribb nem módosítható, pumpahasználatot gátló tényező, a testen való viseléssel kapcsolatos ellenérzés 55 fő (63,2%) által. Az egyedülálló, és az 500.000 Ft feletti nettó jövedelemmel rendelkezők inzulinpumpa felvétele szignifikánsan magasabb (p<0,05). A pumpahasználat és az életminőség különböző aspektusai között szignifikáns összefüggés nem állapítható meg (p>0,05). Továbbá a folyamatos inzulinadagoló eszköz használata magasabb terápiáhozűzességgel párosul (t=-7,860; p<0,05).

Következtetések:

Kutatásunk rávilágított arra, hogy az inzulinpumpa használatának elsajátítását szociális, mentális és gazdasági tényezők befolyásolják. A jövőben a részben automatizált inzulinadagolás lehet a legfontosabb terápiás lehetőségünk, ezért terjesztését prioritásként kell kezelnünk.

Kulcsszavak: cukorbetegség, inzulinpumpa, gyógyszereszedési adherencia, MMAS-8 kérdőív, WHO QOL kérdőív

Karamáné dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Béres Enikő¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EDZŐTERMI SZABADIDŐ SPORTOLÓK ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐK ALKALMAZÁSI SZOKÁSAINAK ÉS TUDÁSÁNAK FELMÉRÉSE

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt megvizsgálni az edző terembe járó szabadidő sportolók étrend-kiegészítő alkalmazási szokásait. Szerettük volna felmérni, hogy a szokások között van-e összefüggés. Célunk volt felmérni a sportolók ismereteit az étrend-kiegészítővel kapcsolatban.

Adatok és módszerek:

A kutatás típusa keresztmetszeti és kvantitatív. A cél csoport az edzőterembe járó 18 éven felüli egészséges szabadidő sportolók voltak. Kizártuk az amatőr vagy profi sportolókat és azokat akik krónikus betegséggel élnek. A kizárások után 96 helyes kitöltés lett. A kitöltésre online módon volt lehetőség közösségi oldalak felületén 2023 novembere és 2024 februárja között. Az adatgyűjtéshez saját összeállítású kérdőívet használtunk, melybe egy validált kérdőívet (FFQ) tettünk, amit átalakítottunk. A statisztikai elemzéshez Khi négyzet próbát és Spearman-féle korrelációanalízist használtunk, ezeket az SPSS v25-ben. Az eredményeinket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha p értéke kisebb volt 0,05-nél.

Eredmények:

A kitöltők 42,7% férfi és 57,3% nő volt. A válaszadók 47%-a immunerősítés céljával alkalmaz étrend-kiegészítőt. A férfiak körében azonban magasabb volt a kreatin ($p=0,025$), a porcvédő ($p=0,022$) és teljesítményfokozó alkalmazása ($p=0,006$). A porcvédelem a 25 év feletti korosztályt jellemezte ($p=0,026$). Orvostól 6 és dietetikustól csupán 2 fő informálódott. A tudás bizonyossága és iskolai végzettség között szignifikáns összefüggés volt ($p=0,038$). Az eredmények alapján konstatálható, hogy a leggyakrabban alkalmazott étrend-kiegészítők a C-vitamin, D3-vitamin, multivitamin, magnézium, kalcium, vas, koffein és kreatin.

Következtetések:

Eredményeink alapján leginkább az egészség fenntartása miatt alkalmazzák. Azonban egyes kiegészítők szignifikáns kapcsolata utalhat arra, hogy a megkérdezettek nem megfelelően alkalmazzák a kiegészítőket. Fő információforrás az internet.

Kulcsszavak: szabadidősport, étrend-kiegészítők, étrend-kiegészítő ismeret

Frank Eszter Anita¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Béri Laura¹

¹ Pécs-ápolás és betegellátás – mentőoszt III. évfolyam, levelező munkarend

NON-SUSTAINED KAMRAI TACHYCARDIÁT KÍSÉRŐ BIOMARKER SZÉRUM KONCENTRÁCIÓ ALAKULÁSA

Célkitűzés

Az Európai Reszusztitációs Társaság (ERC) ajánlása szerint az NSE szérumszintjének emelkedő kinetikája a ROSC-t követő első 72 órában prognosztikus jelentőségű. A rövid ideig tartó keringésmegállás alatt – megtartott tudat mellett – kialakuló szisztémás hypoperfúzió során a szérum NSE, S100B, troponin és kalcium koncentráció idődependens kinetikát mutat.

Adatok és módszerek

Prospektív kutatásban 17 beteget vizsgáltunk, akiknél transzkatóteres aorta műbillentyű beültetése során, pacemaker rapidolással (160-200/perc) non-sustained pulzusnélküli tachycardiát provokáltunk. A keringésmegállásban NSE, S100B, troponin és kalcium szérum-koncentrációt konvencionális laborvizsgálattal határoztuk meg. Artériás mintavételeket a rapidolást megelőzően (0.)-, követő 60. másodpercben (I.)-, majd a 20. percben (II.). $p < 0,05$, RM-ANOVA teszt, Prism10 program.

Eredmények

Szérum S100B koncentráció a 0. mérési időponttól növekszik a II. mérési pontig (0.: $51,76 \pm 4,94$ ng/l vs. I.: $91,76 \pm 6,43$ ng/l vs. II.: $132,00 \pm 12,95$ ng/l, $n=17$, $p < 0,05$). Szérum NSE koncentráció nem változik (0.: $10,73 \pm 0,47$ ug/l vs. I.: $12,48 \pm 0,64$ ug/l vs. II.: $15,41 \pm 2,31$ ug/l, $n=17$, $p < 0,05$). Szérum troponin koncentráció a 0. mérési időponttól növekszik a II. mérési pontig (0.: $23,91 \pm 3,00$ ng/l vs. I.: $64,20 \pm 15,76$ ng/l vs. II.: $111,30 \pm 15,51$ ng/l, $n=17$, $p < 0,05$). Szérum kalcium koncentráció a 0. mérési időponttól a II. mérési időpontig csökken. (0.: $2,31 \pm 0,03$ mmol/l vs. I.: $2,18 \pm 0,03$ mmol/l vs. II.: $2,17 \pm 0,03$ mmol/l, $n=17$, $p < 0,05$)

Következtetések

A periarest szérum S100B és troponin koncentráció lineárisan emelkedő, míg a szérum kalcium koncentráció csökkenő tendenciát mutat. Az szérum NSE koncentráció nem változik. Az S100B az NSE-hez képest szenzitívebben marker. A troponin szérum koncentráció változása az S100B és az összkalcium koncentráció változásával korrelál idődependens eloszlást mutatva. A jelenségek hátterében meghúzódó mechanizmusokat további kutatásainkkal kívánjuk feltárni.

Kulcsszavak: keringésmegállás, NSE, S100B

Dr. Vámos Zoltán ¹ dr. Pandur Attila²

¹ PTE Klinikai Központ AITI

² PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

Bicsák Patrícia¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ 1-ES TÍPUSÚ DIABETES MELLITUSBAN SZENVEDŐK KORLÁTAI ÉS NEHÉZSÉGEI A MUNKA VILÁGÁBAN

Célkitűzés:

Kutatásunkban az 1-es típusú diabetes mellitus hatását vizsgáltuk az életminőségre és munkavégzésre. Felmértük a munkahely elutasításának gyakoriságát betegségük miatt, illetve mennyire nehezíti meg a diéta betartását a munkarend típusa és hogyan befolyásolja a cukorbetegség a szubjektív munkahelyi teljesítményt. Vizsgáltuk, milyen mértékben befolyásolja a munkarend típusa a szövődmények előfordulását.

Adatok és módszerek:

A kvantitatív keresztmetszeti és leíró jellegű kutatásunkat Magyarországon végeztük. A mintavételi eljárás célirányos kiválasztási módszerrel történt. A célcsoport az aktív munkavállaló 1-es típusú cukorbeteg voltak. Az adatokat saját szerkesztésű kérdőív segítségével gyűjtöttük. A minta nagyság $n=104$ volt. Az adatok elemzésére leíró statisztikai módszereket, valamint a hipotézisek esetén CHI2 próbát, T-próbát alkalmaztunk, ahol $p<0,05$ értéket tekintettük szignifikánsnak. A vizsgálatot Microsoft Excel 2019 használatával végeztük.

Eredmények:

A fizikai vagy szellemi munkakör nem hatott különböző módon az 1-es típusú cukorbeteg életminőségére ($p>0,05$). A munkarend típusa nem befolyásolta az étrend betartásának nehézségét ($p>0,05$). A férfiak nagyobb arányban tapasztaltak munkalehetőség visszautasítást a betegségük miatt, mint a nők. ($p<0,05$). A munkarend típusa nem határozta meg lényegesen a szövődmények kialakulását ($p>0,05$). A fizikai munkát végzők körében nagyobb a teljesítménycsökkenés kockázata, mint a szellemi munkát végzők esetében ($p<0,05$).

Következtetések:

A munkakör típusa nem befolyásolta a betegek életminőségét, azonban a férfiak nagyobb eséllyel tapasztalhatnak munkalehetőség elutasítást betegségük miatt. Fontos lenne a nemek közti különbségek további kutatása, illetve a diéta betartásának mélyebb vizsgálata, hogy megértsük, mi segítheti vagy akadályozhatja a betegek munkahelyi étrendjének megfelelő betartását.

Kulcsszavak: cukorbetegség, életminőség, munkalehetőség, munkarend, szövődmény

Pergel Mónika¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Bikki Dániel¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

SZEPSZIS A SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁSBAN MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ALKALMAZÁSA A SZEPSZIS KORAI FELISMERÉSÉBEN

Célkitűzés:

A szepszis korai felismerése mind a mai napig kihívást jelent. Kutatásunk célja megvizsgálni, hogy miként illeszthető be ebbe a folyamatba a mesterséges intelligencia.

Adatok és módszerek:

Nem standardizált, online kérdőív: szepszis, mesterséges intelligencia, pontrendszerek vonatkozásában, sürgősségi ellátók köreiben (n=211). Intervallum: 2023.02.18.-03.18. Csak a kérdőívet hiánytalanul kitöltők válaszait vizsgáltuk, nem az előírt számú választ adók kizárásra kerültek.

A kvantitatív jellegű, retrospektív, monocentrikus kohorsz vizsgálat helye: PTE KK SOT SBO, E-MedSolution medikai rendszer. Célcsoport: A4190 Septicaemia k.m.n., A4191 Septicaemia többszervi elégtelenséggel BNO diagnózist kapott betegek (n=503). Kontrollcsoport: artériás vérgázmintával, előre meghatározott vitális paraméterekkel rendelkező betegek, akik a célcsoporttól eltérő BNO diagnózissal kellett, hogy rendelkezzenek (n=518). Adatterjedelem: 2020.01.01.-2022.12.31. Hiányos betegazonosító adatok képezték a kizárást.

SPSS 27.0.1 verziójú statisztikai szoftverrel végeztünk számításokat (leíró statisztikák). K-mean clustering-, regressziós-prediktív algoritmus dolgozott az adatbázison (mindkettő MI).

Eredmények:

A kérdőív alapján kijelenthető, hogy a szepszis, mint iránydiagnózis nem fogalmazódik meg kellő számban és gyorsasággal az ellátóban, a mesterséges intelligencia és a pontrendszerek megítélése pozitív. Az adatbázison futtatott klaszterező algoritmus minden esetben szeptikus betegek paramétereit tükröző csoportokat alkotott, illetve nem szokványos anyagcsere folyamatokra hívta fel a figyelmet. A regressziós modell kezdetben közel száz százalékos eredménnyel szűrte ki a szeptikus betegeket.

Következtetések:

A kapott eredmények birtokában a mesterséges intelligencia adaptálható lehet egy medikai rendszerbe, így korán figyelmeztethetné az ellátót szepszis fennállása esetén.

Kulcsszavak: szepszis, korai felismerés, pontrendszerek, mesterséges intelligencia

Dr. Pandur Attila András¹ dr. Kanizsai Péter László²

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Oxyológiai, Sürgősségi Ellátási Tanszék

²PTE Klinikai Központ SOT SBO

Bircsák Enikő¹

¹Sportmenedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A PÉNZÜGYI EREDMÉNYESSÉG ÉS A SPORTSZAKMAI SIKEREK KAPCSOLATA A NŐI LABDARÚGÁSBAN

Célkitűzés:

A sportszakmai és pénzügyi eredményesség kapcsolatát vizsgáltuk a női labdarúgás példáján keresztül. Témaválasztásomat egyrésztől motiválta a korábban megszerzett közgazdaságtani ismereteim, valamint a női labdarúgás szerete. Célunk volt, hogy gazdasági mutatók segítségével határozzuk meg a pénzügyi eredményesség és a sportszakmai sikerek kapcsolatát azonos bajnoki évre, illetve a megelőző évi pénzügyi és adott évi sportszakmai mutatók esetén is.

Adatok és módszerek:

A kutatás olyan angol női első osztályú labdarúgó-bajnokságban szereplő klubokra terjed ki, melyek a 2018/2019-2021/2022. bajnoki évig legalább két egymást követő szezonban is az első osztályban szerepeltek. A mintánk elemszáma $n=14$. A gazdasági adatokat és a sportszakmai eredményeket internetes oldalakról nyertük ki. Korrelációs vizsgálatot, Shapiro-Wilk tesztet, majd a megfelelő függő (bajnokságban megszerzett pontok száma) és magyarázó változók (likviditás II. fokozata, eladósodási arány, vevői futamidő, szállítói futamidő) kiválasztását követően lineáris regressziót alkalmaztunk. A statisztikai elemzéseket a JASP 0.18.3.0 szoftverrel végeztük.

Eredmények:

Szignifikáns eredményt a 2020/2021. bajnoki évi pénzügyi és a 2021/2022. bajnoki évi sportszakmai mutatók vizsgálata esetén kaptunk (p -érték: 0,01). Az eladósodási arány és a bajnokságban megszerzett pontok száma között két szezon esetén kaptunk szignifikáns összefüggést: 2020/2021-2021/2022 (p -érték: 0,004) és 2019/2020-2020/2021 között (p -érték: 0,05). Továbbá, a szállítói futamidő és a függő változó között a 2020/2021- 2021/2022. bajnoki évek esetén kaptunk szignifikáns eredményt.

Következtetések:

A kapott eredmények nem mutatnak egyértelmű kapcsolatot a pénzügyi és sportszakmai mutatók között, míg hasonló nemzetközi kutatások során szignifikáns összefüggés látható. Ezért a kutatást érdemes lenne kiterjeszteni több bajnokságra és bajnoki évre, hogy átfogó képet kapjunk az európai női labdarúgás gazdasági és sportszakmai helyzetéről egyaránt.

Kulcsszavak: női labdarúgás, pénzügyi és sportszakmai eredményesség, Anglia

Dr. Paár Dávid¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Bogár Vanessza¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ÉLELMISZERPAZARLÁS MÉRTÉKÉNEK VIZSGÁLATA MAGYAR ÉTTERMEK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Az ételmiszerpazarlás egy világméretű probléma, melynek számos káros következménye van. A témánk választásának oka az, hogy az ételmiszerpazarlásnak elsődleges forrásai közé tartoznak az éttermek. Kutatásunk célja volt, hogy felmérjük az emberek étterembe járási szokásait és az ételmiszerpazarlással kapcsolatos szokásaikat és tudásukat. Továbbá célunk volt az is, hogy felmérjük a hazai vendéglők körében az elpazarolt élelmiszerek mennyiségét.

Adatok és módszerek:

A kutatásunk kvantitatív leíró vizsgálat volt, melyhez egyrészt saját szerkesztésű kérdőívet használtunk, itt a fogyasztók egyszerű mintavétellel, valamint hólabda módszer segítségével kerültek véletlenszerűen kiválasztásra, és a kérdőívet az online térben (facebook) volt lehetőségük kitölteni. Továbbá az éttermekben az ételmiszerhulladék meghatározására a közvetlen mérlegelés módszerét alkalmaztuk, amihez erre a célra szolgáló mérlegeket használtunk. A mérés 2023. 10. 18. – 2023. 12. 18. között végeztük az általunk választott vendéglőknél. Az eredményeket Microsoft Excel és SPSS statisztikai programmal elemeztük, mellyel leíró statisztikát, chi-négyzet próbát, T-próbát, lineáris regressziót, ANOVA-t és Pearson féle korrelációt alkalmaztunk.

Eredmények:

A kérdőívünkre 127 válasz érkezett be, melyből megtudtuk, hogy a kitöltők 75%-a gondolja úgy, hogy az éttermekben nagyobb mennyiségű ételhulladék kerül a szemétké a háztartásokhoz képest. Továbbá azt is, hogy a nők a férfiakhoz viszonyítva gyakrabban csomagoltatják el a megmaradt ételt ($p=0,023$), illetve azt, hogy akik a megmaradt ételt elcsomagoltatják ők az ételmiszerpazarlást csökkentő módszereket nagyobb százalékban alkalmazzák a saját háztartásukban ($p=0,002$). Az éttermeknél végzett mérési idő alatt a Park Panzió-Étteremben 231,9 kg, a Major étteremben 763,3 kg és a Paprika Csárdában 3885 kg keletkezett.

Következtetések:

Az eredményeink alapján arra következtethetünk, hogy a nők a férfiaknál kevesebbszer tudják elfogyasztani az adott mennyiségű ételt és jobban odafigyelnek az ételmiszerpazarlás csökkentésére. A továbbiakban azt feltételezhetjük, hogy akik nem csomagoltatják el a megmaradt ételt, ők ritkábban alkalmazzák az ételmiszerpazarlást csökkentő módszereket a saját háztartásukban.

Kulcsszavak: ételmiszerpazarlás, éttermek, pazarlást csökkentő módszerek, ételmaradék

Frank Eszter Anita¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Bogyó Orsolya Katalin¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VÁLLSTABILIZÁCIÓ FEJLESZTÉSE KÉZILABDÁZÓKNÁL

Célkitűzés:

Szakdolgozatunkban egy NBII-es férfi kézilabda csapatot vizsgáltunk. Arra voltunk kíváncsiak, hogy egyes validált teszteken mekkora instabilitást lehet felfedezni a domináns és nem domináns váll ízületben. Elképzeléseink szerint az egyes vállízületi instabilitások hatással vannak a sportoló teljesítményére így, egy 12 hetes váll stabilizáló programot állítottunk össze. A program után az újrámérést követően kiértékeljük az eredményeket.

Adatok és módszerek:

A kutatásba bevontunk 25 fő, 15 és 21 év közötti fiatal kézilabda játékost. A mérések 2023. augusztusától 2023. decemberéig tartottak A váll stabilitásának tesztelésére Y- Balance tesztet alkalmaztunk, továbbá felmértük a mozgástartományukat is. Az adatelemzéshez a Microsoft Excel 2016-os verzióját használtuk. A minta elemzésére egy mintás t-próbát, leíró statisztikát alkalmaztunk. A kapott adatokat diagramon is megmutattuk.

Eredmények:

A hipotéziseink közül a 12 hetes mozgásprogram után az Y balance teszt eredményei szignifikáns különbséget mutattak, mind mediális ($p=0,000$), supero laterális ($p=0,000$), mind infero laterális ($p=0,000$) oldalra, a domináns és a nem domináns felső végtag esetében. Utolsó hipotézisünk részben igazolódott be, mivel a nem domináns oldali abductió mozgástartomány méréseink eredménye nem mutatott szignifikáns különbséget ($p=0,000$), 5%-os szignifikancia érték mellett.

Következtetések:

Kijelenthetjük, hogy kortól és domináns oldaltól függetlenül, nem mutatkoztak a 12 hetes mozgásprogram előtt kifejezett különbségek, mind az Y balance és a mozgástartomány között. Mozsásprogram után kifejezett különbségek mutatkoztak az azt megelőző méréshez képest, így kijelenthetjük, hogy az utánpótlás korú játékosoknál több hangsúlyt kell fektetni a váll ízület mobilitásának és stabilitásának fejlesztésére, mely gyógytornász által vezetett célzott terápiával érhető el.

Kulcsszavak: kézilabda, utánpótlás, váll instabilitás, domináns oldal, Y balance

Dr. Filó Csilla Ildikó¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Bor Bernadett¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A FIZIKAI AKTIVITÁS, ÉLETMINŐSÉG ÉS A DEPRESSZIÓ ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA KRÓNIKUS STROKE BETEGEK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A stroke világszerte gyakoriság szempontjából a második helyen álló, halált okozó megbetegedés, mely elsősorban az idegrendszert érinti. Mozgásszervi rendszeri, kognitív panaszokat okozhat, illetve nagy hatása van a beteg életminőségére is. Kutatásunk célja az volt, hogy megfigyeljük az összefüggéseket a fizikai aktivitás, a depresszió és az életminőség között, illetve, hogy az első két változó hogyan befolyásolhatja az életminőséget krónikus stroke betegek körében.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk egy prospektív, kvantitatív, keresztmetszeti, nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel végzett vizsgálat volt. A vizsgálatban 61 krónikus stroke beteg vett részt, akiknek átlag életkora 52 ± 13 év volt. A kutatás során a betegek a depresszió felmérésére szolgáló Beck-féle kérdőívet, a fizikai aktivitás felmérésére a GPAQ kérdőívet, míg az életminőség felmérésére a speciálisan stroke betegek részére készített SS-QOL tesztet töltötték ki. Ezen kívül szocio-demográfiai kérdéseket tettünk fel, illetve agyvérzésükkel kapcsolatos tapasztalataikról kérdeztük a betegeket. A csoportok közötti összefüggések vizsgálatára regressziót használtunk, míg a három függő változó összefüggéseinek vizsgálatára korreláció analízist. Statisztikai számításainkat Microsoft Excel szoftverrel végeztük.

Eredmények:

A fizikai aktivitás mértékének nem volt szignifikáns hatása az életminőségre ($p=0,271$), illetve a depresszióra sem ($p=0,365$). Szignifikáns összefüggés volt megfigyelhető a depresszió és az életminőség között ($p<0,001$). A három változó összefüggésben volt egymással, azonban nem azonos szinten, így nem tekintettük szignifikáns összefüggésnek.

Következtetések:

A kutatásunk alapján kijelenthetjük, hogy a krónikus stroke betegek körében, a depresszió megelőzése és csökkentése javíthatja az életminőséget, illetve, hogy a depresszió, a fizikai aktivitás és az életminőség összefüggésben lehet egymással.

Kulcsszavak: krónikus stroke, fizikai aktivitás, depresszió, életminőség

Füzesi Daniella¹ dr. Makai Alexandra²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Borovác Boglárka¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS OKTATÁSÁNAK HATÉKONYSÁGA ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK KÖRÉBEN- A VÉDŐNŐ LEHETSÉGES SZEREPE

Célkitűzés:

Kutatásunk elsődleges célja volt felmérni az általános iskoláskorú gyerekek elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit, készségeit és hajlandóságát annak függvényében, hogy ki az oktatást végző személy (védőnő vs. védőnő hallgató). A kutatás egy másik fókuszra is volt, hogy feltárjuk a védőnők elsősegélynyújtás oktatással kapcsolatos véleményét, hozzáállását.

Adatok és módszerek:

A kutatás két mintán zajlott, 2023. szeptember- 2024. február között. A védőnőket felmérő keresztmetszeti kérdőíves vizsgálatban 107 fő vett részt (n=107). A gyerekek körében végzett oktatás a harkányi Kitaibel Pál Általános Iskola 6. osztályos diákjai körében zajlott (n=44). A mintavétel nem véletlenszerű, célirányos kiválasztás módszerével történt. Beválasztási kritérium: védőnők, illetve 6. osztályos diákok. Kizárási kritérium: a kérdőívet hiányosan kitöltő védőnők, illetve azon diákok, akik hiányosan töltötték ki a feladatlapot, vagy nem vettek részt az oktatáson. Az adatelemzéshez leíró statisztikát, független mintás t-próbát, és korrelációanalízist alkalmaztunk. Az adatok feldolgozását SPSS v.26 szoftver segítségével végeztük el. Az eredményeket 95%-os konfidencia intervallum mellett, $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A védőnők több, mint 50%-a nem sorolja az első helyre az elsősegélynyújtást az iskolai egészségnevelések során. A diákok az oktatás után magasabb pontszámot értek el, mint az oktatást megelőzően ($p < 0,05$). Az oktatás után a diákok segítségnyújtási hajlandósága is javult ($p < 0,05$). A védőnő, illetve a védőnő hallgató által oktatott diákok teljesítménye közt nem volt szignifikáns különbség ($p > 0,05$).

Következtetések:

A védőnők elsősegély oktatását számos nehezítő tényező befolyásolhatja, melyeket figyelembe kell venni. A diákok teljesítménye és segítségnyújtási hajlandósága is jelentősen javult az oktatást követően, tehát az oktatás hatékonynak bizonyult.

Kulcsszavak: védőnő, elsősegélynyújtás, oktatás, általános iskola, segítségnyújtási hajlandóság

Bornemisza Ágnes Ivette¹ dr. Bánfai Bálint²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülészeti és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

²PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Bozóki Emese¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

IDŐSEK TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOTÁNAK ÉS TÁPLÁLKOZÁSÁNAK VIZSGÁLATA KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A SZARKOPÉNIÁRA

Célkitűzés:

Az idős korosztály körében jellemző az izomleépülés és az elesések számának növekedése. Vizsgálatunk célja volt feltárni a geriátriai szindróma tüneteinek gyakoriságát a szarkopéniára fókuszálva, összefüggéseket keresve a táplálkozási tényezőkkel szociális intézményben élők és nappali gondozásban résztvevők körében.

Adatok és módszerek:

2024 februárjától 2024 márciusáig tartó kutatásunkba 65 éven felülieket (16 férfit és 84 nőt) vontunk be személyes adatfelvétellel. Saját szerkesztésű kérdőívet alkalmaztunk szociodemográfiai, betegséggel, táplálkozással, fizikai aktivitással kapcsolatos kérdésekkel és validált kérdőívvel (Szarkopéniaszűrő kérdőív, SARC-F; Törékenységi index idősek részére, FIFE; Malnutrició szűrő kérdőív, MNA-SF). Mértünk testtömeget, testösszetételt, vádli körfogatot, kézi szorító erőt. Leíró statisztikát, korrelációt, lineáris regressziót, valamint Fisher-féle egzakt és Mann-Whitney próbát végeztünk IBM SPSS Statistics 27 szoftverrel, ahol $p < 0,05$.

Eredmények:

Az idősök átlagéletkora $80 \pm 7,11$ év, testtömegindexe $26,89 \pm 5,38$ kg/m² volt. Multimorbiditás 41%-ban, polifarmácia 30%-ban volt rájuk jellemző. SARC-F alapján 42 főnél állt fenn a szarkopénia gyanúja, de szarkopénia az Időskori Szarkopénia Európai Munkacsoport (EWGSOP2) kritériuma alapján 10 főnél igazolódott. FIFE szerint mintánk 23%-át az esendőség megléte jellemezte, 55%-nál a tünetek egy része volt észlelhető. MNA-SF alapján 18%-uknál volt rizikója malnutricióra, 2%-uk alultáplált volt. A szociális otthonban élők ritkábban fogyasztottak margarint ($p=0,01$), vaját ($p < 0,01$), nyers gyümölcsöket ($p=0,04$) és péksüteményeket ($p=0,02$) a bejáró idősökhöz képest.

Következtetések:

A geriátriai szindróma tüneteinek monitorozásával és adekvát táplálásterápia felépítésével jelentősen javítható lenne a későbbi állapotromlás mértéke az életminőséggel együtt.

Kulcsszavak: szarkopénia, esendőség, malnutrició, idősök

Dr. Breitenbach Zita¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Bósz Hanna Bianka¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

OBJEKTÍV ÉS SZUBJEKTÍV VIZSGASTRESSZ MÉRÉSE EGYETEMI HALLGATÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Napjainkban sok tanulmány irányul a felsőoktatásban tanuló hallgatók mentális egészségére. Egyetemisták körében jelentős stresszornak mondható a vizsgaidőszakban való teljesítés. Vizsga által okozott stressz a szorongás, depresszió és egyéb mentális probléma kialakulásához járul hozzá, mely hatással van az egyén tanulmányi teljesítményére. A kutatásunk célja volt a vizsgastressz felmérése hallgatók között egy szóbeli és egy írásbeli vizsga alkalmával. A különböző típusú vizsgák alatt a stressz kitettséget nyálkörtizol, valamint vérnyomás és pulzusszám mérésével detektáltuk. Továbbá validált és saját szerkesztésű kérdőív felvételével mértük az egyetemisták mentális állapotát.

Adatok és módszerek:

Kutatásunkban 10 hallgató vett részt, beválasztásra kerültek azok a hallgatók, akik mindkét vizsgán részt vettek, kizártuk azon hallgatókat, akik szteroid alapú készítményt használtak. A diákoktól nyálmintát vettünk, pulzusszámot és vérnyomás értékeket határoztunk meg vizsgaszituációban és szorgalmi időszakban. A kortizolszintet ELISA módszerrel mértük a NovaTec Immundiagnostica GMBH ELISA-kitjével. A hallgatók kitöltötték a Spielberger féle Állapot- Vonás Szorongás kérdőívet és a Beck Depressziós tesztet. Kutatásunkhoz T-próbát és ANOVA tesztet alkalmaztunk.

Eredmények:

Párosított t-próbával összehasonlítottuk a szóbeli vizsga napján vett kortizol értékeket a kontroll értékekkel, melynek eredménye 0,378663 volt. Továbbá összehasonlítottuk az írásbeli vizsga esetén mért értékeket, ahol az összehasonlítás eredménye 0,31759 lett. Szignifikáns eltérést nem tapasztaltunk.

Pulzusszám esetében az írásbeli vizsga előtt mért értékek a nyugalmi napon mértekkel összehasonlítva szignifikáns eltérést találtunk ($p < 0,05$). Szóbeli vizsga előtt mért pulzusértékek összehasonlítva a nyugalmi napon mértekkel szintén szignifikáns eltérést kaptunk.

Következtetések:

Vizsgált paramétereknél emelkedő tendencia ellenére az alkalmazott statisztikai próbák alapján szignifikáns eltérést nem találtunk. Eredményeinket torzíthatta az alacsony elemszám. A pontosabb eredmények elérése érdekében érdemes lenne megismételni a kutatást magasabb elemszámmal, illetve arányos férfi női eloszlással.

Kulcsszavak: Stressz, kortizol, ELISA

Dr. Stromájer-Rác Tímea¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Budai Zsófia Petra¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

ELTÉRŐ TÁPLÁLKOZÁSI CSOPORTOK ÉS A DEPRESSZIÓ, SZORONGÁS, STRESSZ KAPCSOLATÁNAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A kutatás célja az volt, hogy az eltérő táplálkozási csoportok és depresszió, szorongás, stressz kapcsán végzett kutatások korábbi megosztó eredményeinek egyik oldala újabb megerősítést nyerjen.

Adatok és módszerek:

Felmérésünkbe 260 főt választottunk be. Saját szerkesztésű kérdőívet, a standard kérdőívek közül, az Észlelt Stressz kérdőívet, a WHO Jól-lét kérdőívet, a Beck Depresszió Skálát, és a Spielberger-féle Állapot-Szorongás Kérdőívet használtuk. Az adatokat leíró statisztikával, független mintás T-próba, ANOVA próbával, Khí-négyzet próbával, Pearson korrelációval elemeztük. Az eredmények $p \leq 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A flexitáriánusok szignifikánsan gyakrabban voltak feszültek valamilyen váratlan esemény bekövetkezése miatt, mint a laktovegetáriánusok ($p=0,043$). A flexitáriánusoknak szignifikánsan alacsonyabb volt a jól-lét érzése a peszketáriánusokkal ($p=0,038$), laktovegetáriánusokkal ($p=0,015$) és a vegánokkal szemben ($p=0,004$). A flexitáriánusok állapot-szorongása szignifikánsan ($p=0,039$) magasabb volt a vegyes táplálkozásúakhoz képest. A napi 4-nél több adag zöldséget fogyasztóknál szignifikánsan alacsonyabb átlagos pontszám volt megfigyelhető az Észlelt Stressz Kérdőív ($p=0,004$), Beck Depresszió Skála ($p=0,009$) és Spielberger Állapot-Szorongás kérdőív ($p=0,017$) esetében, és szignifikánsan ($p=0,029$) magasabb értéket mutattak a WHO Jól-lét kérdőív esetében, szemben a napi 2 vagy annál kevesebb adag zöldséget fogyasztókkal szemben.

Következtetések:

A nagyobb mennyiségű zöldségfogyasztás alacsonyabb rizikót jelent a depresszióra, szorongásra, stresszre, és nagyobb esélyt mutat a jól-lét érzésére. A depresszió, szorongás, stressz és táplálkozás közötti kapcsolat nem csak a táplálkozás formájában, hanem az egyes tápanyagok esetében is keresendő.

Kulcsszavak: táplálkozás, depresszió, szorongás, stressz

Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Diéetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Busa Flóra¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia III. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ EMLŐDAGANATOK RADIOLÓGIAI ÉS KLINIKOPATOLÓGIAI ÖSSZEFÜGGÉSE

Célkritizés:

A mellrák világszerte az egyik leggyakrabban diagnosztizált daganatos megbetegedés a nők körében. Incidenciája az utóbbi évtizedben nőtt, magas mortalitással és morbiditással jár. A betegség kóroktana, rizikófaktorai sokoldalúak, genetikai és környezeti tényezők egyaránt hatással vannak kialakulására. A komplex emlődiagnosztika fontos szerepet játszanak emlődaganatos betegek esetében, lehetővé téve a daganat terjedésének és esetleges áttétek jelenlétének pontosabb felmérését a kezelési tervek kidolgozásához és a kezelés hatékonyságának nyomon követéséhez.

Adatok és módszerek:

Vizsgáltunkba azon emlődaganatos betegek anyagát választottuk be, akik emlőműtét előtt álltak, nem részesültek neoadjuváns kezelésben, továbbá teljes diagnosztikai (18FDG PET/CT; MR) és patológiai (szövetten, hormonstátusz) eredményekkel rendelkeztek. A 18F-FDG felvételeken radiofarmakonra specifikus multiparametrikus értékek-, míg az MR felvételeken diffúziós értékek kerültek meghatározásra. A felvételek értékeléséhez Syngo.via szoftvert használtunk. Statisztikai elemzés során leíró statisztikát, kétmintás t-próbát, varianciaanalízist, Mann-Whitney-, Kruskal-Wallis tesztet alkalmaztunk ($p \leq 0,05$).

Eredmények:

A beválasztási kritériumoknak összesen 15 fő felelt meg, szövettenra való tekintettel a ductális carcinoma betegek voltak legtöbben ($n=9$; 60,0%). Lokoregionális nyirokcsomó áttéttel a betegek 53,3%-a ($n=8$), távoli metasztatizással a 26,7% ($n=4$) rendelkezett. 5 éves utánkövetést illetően a betegek 73,3% ($n=11$) élt. Az 50 évnél idősebbek és az ER negatív csoportnak szignifikánsan magasabb SUVmax és SUVpeak értéke mutatkozott ($p \leq 0,05$). A túlélést nem befolyásolta szignifikánsan a 18F-FDG multiparametrikus és diffúziós értékek ($p \geq 0,05$), azonban az élők csoportjánál emelkedett értékek mutatkoztak.

Következtetések:

Az 18F-FDG PET/CT és MR vizsgálat alkalmazható módszerként az emlőrákkal élők körében. Az említett módszerek indirekt módon reflektálhatják a tumor biológiai viselkedését, amely segíthet az egyéni kezelés irányának meghatározásában és az emlőrák prognózisának megállapításában.

Kulcsszavak: emlőrák, 18FDG PET/CT, MR, patológia

Dr. Sipos Dávid¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képképző Diagnosztikai Tanszék

Busi Anita¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás – dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ÉLELMISZEREK VÁLASZTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK AZ ÁREMELKEDÉS IDŐSZAKÁBAN

Célkitűzés:

A világvárvány majd később országunkhoz közel eső területen bekövetkezett háború hatására élelmiszereink árai megemelkedtek, valamint korlátozott mértékben érhetőek el őket. Célunk volt felmérni hogy a Magyarországon élő személyeket hogyan érintette ez az áremelkedés, az ársapkás termékek bevezetése, valamint hogy egyes termékekből csak bizonyos mennyiségben vásárolhattak. Arra is törekedtünk hogy ismertesse azokat a tényezőket amik fontosabbak a vásárlónak az élelmiszer vásárlásakor. Megcéloltuk a hazai termékek fontosságát hogy ezeket mennyire helyezik előtérbe vásárlás során. Továbbá figyelembe vettük a fenntarthatóság fontosságát is az élelmiszervásárlás során.

Anyag és módszer:

Magyarországon az online térben végeztünk saját szerkesztésű kérdőíves felméréssel azok körében, akik a 18. életévüket már betöltötték. A kvantitatív vizsgálatot a 2024-es év első felében végeztük. Leíró statisztikai elemzés mellett kfi-négyzet próbát végeztünk az SPSS-26 statisztikai program felhasználásával, 95%-os valószínűségi szinten ($p < 0,05$).

Eredmények:

164 fő esetében 40,2% az ár az a szempont, amely alapján a vásárlások során leginkább döntenek. Az árstop ideje alatt a kristálycukor volt az a termék, amihez a legnehezebben jutottak hozzá. A válaszadók között 59,1% az akik mérsékelten tartják magukat környezettudatosnak.

Következtetés: Fontosnak tartjuk az egészségügyi szakemberek együttműködését abban, hogy a vásárlók a legjobban legyen tájékoztatva az élelmiszerek összetételéről, bizonyosak arról, hogy hogyan tudnak hozzájárulni az egészséges étkezéshez, valamint az idény gyümölcsök és hazai termékek fontosságáról.

Kulcsszavak: áremelkedés, környezettudatosság, élelmiszerpazarlás, hazai termékek

Czímber-Kóro Melinda¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Buzásné Kollmann Szimonetta Klaudia¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

BIRKÓZÓK TÉRDÍZÜLETI ÁLLAPOTÁNAK FELMÉRÉSE ÉS EGY PREVENCIÓS MOZGÁSPROGRAM HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A küzdősportok esetében, mint a birkózás, jelentőséget kap a térdízület fiziológiás működése és izomegyensúly megléte. Kutatásunkban célul tűztük ki a sportolók térdízületi stabilizálásának- és az azt körül ölelő izmok erejének fejlesztését.

Adatok és módszerek:

A mozgásprogramban 10 felnőtt férfi birkózó vett részt, akiknek átlag életkora 22,7 év volt. Alanyaikat a mozgásprogramot megelőzően és azt követően mértük fel. Felmérésre kerültek térd speciális tesztek, aktív és passzív ROM, csípő- és bokaízület mobilitás tesztek, izomerő, egyensúly, propriocepció illetve állóképesség. A 12 hetes mozgásprogram heti 3 alkalommal, alkalmanként 40 percet vett igénybe. A statisztikai elemzéshez a Microsoft Office Excel 2007-es verzióját használtuk, mellyel leíró statisztikát, valamint párosított t-próba segítségével különbözőségi vizsgálatot számítottunk.

Eredmények:

Eredményeink alapján a mozgásprogram előtt és után mért adatok értékei között szignifikáns javulás volt észlelhető. A térdízület flexios irányú aktív és passzív mozgástartományában javulást figyelhetünk meg ($p=0,01$). Az ízületi mozgásterjedelem, illetve a térdhajlító izmok nyújthatóságának vizsgálatával kapcsolatban szignifikáns különbséget véltünk felfedezni ($p=0,004$; $p=0,029$). Az funkcionális izomerő tesztek mérései esetén javulás volt észlelhető ($p=0,015$; $p=0,038$; $p=0,023$; $p=0,004$; $p=0,001$; $p=0,009$; $p=0,008$). A boka és csípő mobilitás tesztek során számos szignifikáns különbséget találtunk ($p<0,001$). Az egyensúly tesztek vizsgálata során a kapott értékek között szignifikáns eltérést találtunk ($p=0,01$; $p=0,022$). A birkózó fitsségi tesseltel kapcsolatos munkánk javulást mutatott ki ($p=0,004$; $p=0,03$).

Következtetések:

Eredményeink és a nemzetközi szakirodalom alapján a térd preventációs mozgásprogram hatékony a térdízület stabilitásának- és az izmok izomerejének fokozásában és az aktív és passzív mozgástartomány növelésében.

Kulcsszavak: birkózás, preventív intervenció, térd preventációs mozgásprogram

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Cseh Hermina¹

¹Pécs - ápolás MSc - közösségi II. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KITERJESZTETT HATÁSKÖRŰ ÁPOLÓK SZEREPE A COPD-BEN SZENVEDŐ BETEGEK GONDOZÁSÁBAN

Célkitűzés:

Világszerte 328 millió ember szenved COPD-ben és a világ 3. vezető halálórává vált 2016 óta. Vizsgálatunk célja felmérni a COPD-s betegek tüneteit, életminőségüket és az alkalmazott terápiához társuló terápiahűséget.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk 2023.október 1. – 2024. január 31. között. Nem véletlenszerű, célirányos mintavétel során célcsoportunk legalább 2 éve diagnosztizált COPD-s betegek, akik fél éven belül részt vettek spirometriai vizsgálaton (n=105). Kizárásra kerültek az akut tüdőgyulladással vagy influenzajárvány okozta megfázással küzdő személyek (n=15). Az adatgyűjtés eszköze kérdőív, mely saját szerkesztésű és validált kérdőívekből (CAT, mMRC, SF-36, MMAS és Brief IPQ) állt. Leíró statisztikai elemzés mellett chi²-próbát, független mintás t-próbát, ANOVA-t és korrelációt végeztünk, SPSS 22. software program alkalmazásával (p<0,05).

Eredmények:

A válaszadók közül 64 fő (61%) nő, 41 fő (39%) férfi, az átlagéletkoruk 61,1 év ± 9,62 év. A terápiahűség az általános egészségi állapottal összefüggésben van (p<0,05). A fizikai aktivitás szignifikáns különbséget mutat a dohányzási státusszal és a dyspnoe mértékével (p<0,05). A betegség megélése és a mentális státusz között a kapcsolat szignifikáns (p<0,05).

Következtetések:

A COPD-s betegek tüneteinek súlyosságát nagy mértékben befolyásolja a dohányzás és a rossz adherencia. A betegek rossz terápiahűsége következtében rossz fizikai aktivitással rendelkeznek, ami az általános egészségi állapotra is negatív hatással van.

Kulcsszavak: COPD, SF36, terápiahűség, dyspnoe, dohányzás

Karamánné dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Csendes Marcell¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ZÁRT KINETIKUS LÁNCÚ PROPRIOCEPTÍV- ÉS CORE TRÉNING HATÁSAI AMERIKAI FUTBALLISTÁK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Az amerikai futball gyors és robbanékony játékmotéhoz mérten a sikeresség érdekében elengedhetetlen, hogy a sportolók megfelelő mozgásmintákkal, egyensúlyi képességekkel és nem utolsósorban kimagasló teljesítménnyel bírjanak.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk egy longitudinális, prospektív, kvantitatív vizsgálat volt. Vizsgálatunkba összesen 11 amerikai futballozó férfi (n=11) játékos került, kiknek átlagos életkora $22,27 \pm 3,17$. Az alanyok hét hetes mozgásprogramban vettek részt, mely előtt és után teszteltük őket. A program végeztével kiegészítettek továbbá egy saját szerkesztésű kérdőívet szubjektív tapasztalataikról. Leíró statisztikai elemzés mellett párosított mintás t-próbát végeztünk.

Eredmények:

Szignifikáns eredményt kaptunk Zárt Kinetikus Alsótest Stabilitás Teszt (CKLEST) során az intervenciót követően ($p=0,001$). Az elő- és utótesztelés összehasonlításakor szignifikáns eredmény mutatkozott Zárt Kinetikus Felsőtest Stabilitás Teszt (CKCUES) során ($p=0,002$). Statisztikailag szignifikáns különbség mutatkozott a hét hetet követően csukott szemmel végzett Stork Balance Teszt során bal támaszláb esetében ($p=0,048$). Szignifikáns eredményt kaptunk Módosított Csillag Egyensúly Teszt (SEBT) során posteromedial irányban bal lépőláb ($p=0,027$), illetve jobb lépőláb ($p=0,044$) esetén is. A Funkcionális Mozgásminta Szűrés tesztjei közül szignifikáns eredmény mutatkozott a mozgásprogramot követően Átlépéses tesztnél bal lépőláb során ($p=0,038$), illetve a Rotációs stabilitás teszt során is bal oldal esetében ($p=0,053$).

Következtetések:

Vizsgálatunk eredményeiből arra következtetünk, hogy a zárt kinetikus láncú proprioceptív- és core tréning eredményes hatással bír a proprioceptív érzékelésre, egyensúlyra, stabilitásra és funkcionális mozgásminták fejlődésére.

Kulcsszavak: amerikai futball, propriocepció, core, zárt kinetikus lánc

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Csendes Mátyás¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

MCH ÉRTÉK PREDIKTÍV ÉRTÉKE VASHIÁNYBAN

Célkitűzés:

A kutatás célja, hogy megvizsgálja, található-e statisztikailag szignifikáns összefüggés a betegek MCH értéke és különböző vasparaméterei között, előre mutat-e önmagában a vashiányos állapotok diagnosztizálásához, és ha igen, milyen esetekben alkalmazható prediktív értéként.

Adatok és módszerek:

Retrospektív, adatgyűjtéses korrelációs kutatás. A vizsgálathoz szerzett adatokat a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktatókórház betegadatbázisából szereztük, az adatfelvételle 2023. július 10. és július 19. közötti időszakban került sor. A vizsgálathoz felhasznált és keresett adatok a következők voltak: beteg életkora, neme, szérumszintje, szérumszintje, MCH, MCV, beteg transferrin szaturációja, CRP szintje, retikulocita-hemoglobin szint. Elemszám 49 fő. A vizsgálatok során használt fő statisztikai módszer a bivariáns korrelációanalízis, ami során a Pearson-féle korrelációs együtthatót alkalmazzuk. Az eredményeket ezen felül regressziós vizsgálatnak is alá vetjük, ami során determinációs együtthatóval ellenőrizzük a kapott eredmények pontosságát. A kapott eredmény szignifikanciáját mutat, ha a p-érték $< 0,05$. Felhasznált informatikai szoftverek: IBM SPSS Statistics 23, Microsoft Excel 2016.

Eredmények:

Pearson-féle korrelációs állandó (r) és szignifikancia (p) értékei, a vizsgált alanszámmal (n)

MCH és szérumszint között $r=0,501$, $p<0,001$, $n=49$

MCH és transferrin telítettség között $r=0,472$ $p<0,001$ $n=49$

MCH és szérumszint ferritin között $r=0,238$ $p=0,140$ $n=40$

MCH és retikulocita-hemoglobin között $r=0,849$ $p<0,001$ $n=49$

Következtetések:

A kutatás során gyűjtött adatokon végzett statisztikai vizsgálatok alapján arra lehet következtetni, hogy az MCH, habár összefüggésben áll a legtöbb vasparaméterrel, önmagában még nem megbízható a vashiányos állapotok diagnosztizására. A beteg MCH értéke és szérumszintje között elmondhatjuk, közepes erősségű összefüggés fedezhető fel. MCH és retikulocita-hgb. között szoros, egyenes arányú összefüggés vehető észre. Ferritin és MCH között nincs korreláció. Trf.-szaturáció és MCH között közepesnél gyengébb összefüggés fedezhető fel.

Kulcsszavak: MCH, vashiány, CBC, IDA

Dr. Rajnics Péter¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Csetvei Alexandra¹

¹Zombor - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VÁLTOZÓKORBAN ÉLŐ NŐK ÉLETMINŐSÉGÉNEK, A DEPRESSZIÓ ÉS A STRESSZ MÉRTÉKÉNEK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A változókort gyakran kísérik a mentális- és a fizikai egészséget befolyásoló panaszok. A kutatásunk célja felmérni a változókortban élő nők életminőségét, tüneteik súlyosságának fokát, a depresszió és stressz mértékét.

Adatok és módszerek:

A keresztmetszeti vizsgálatot 2023. június és 2023. december között, online módon, közösségi média felületen végeztük. A nem véletlenszerű, célirányos, szakértői mintavétel és hólabda módszer során a célcsoportba a 45-65 éves változókortban lévő nők kerültek be (N=243), kizárási kritérium volt az alkohol-, és a hangulatjavító szerek fogyasztása, valamint a kötelező kérdések kihagyása. A saját szerkesztésű kérdőívben szociodemográfiai, hangulatban bekövetkező változásokkal összefüggő és változókorttal kapcsolatos kérdéseket tettünk fel. Validált kérdőívek vonatkozásában a Menopause Rating Scale-t (MRS), a Perceived Stress Scale-t (PSS), a Short Form Health Survey-t (SF-36) és a Beck Depression Inventory-t (BDI) alkalmaztuk. Az adatelemzést Microsoft Excel szofverrel, leíró statisztikával és matematikai statisztikai elemzéssel (chi²-próba, t-próba, korreláció) végeztük. Az eredményeket p<0,05 mellett tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Az SF-36 dimenziói negatív irányú korrelációs kapcsolatot mutatnak az MRS, BDI és PSS pontszámaival (p<0,05), ami alól csak a szociális működés dimenzió kivétel. Az alvásp problémákkal küzdő nők MRS és BDI pontszáma szignifikánsan magasabb (p<0,05). Közepes, jelentős korrelációs kapcsolatot figyeltünk meg a BDI és az MRS között (r=0,534, p<0,05). Az optimista nők PSS és MRS pontszámai szignifikánsan alacsonyabbak, mint a pesszimista nők pontszámai (p<0,05).

Következtetések:

Elmondható, hogy a változókortban élő nőknél gyakori a súlyos depresszió, a magasabb fokú stressz, és az ezzel járó alacsonyabb életminőség. Szükségszerűnek tartjuk a csoportos edukációkon való részvételt, a szakmai segítség igénybevételét, és az életmódbeli változtatásokat.

Kulcsszavak: változókort, életminőség, depresszió, stressz, Menopause Rating Scale, Perceived Stress Scale, Short Form Health Survey, Beck Depression Inventory

Karamáné dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Csonka Valéria¹

¹Kaposvár - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

MÉHNYAKSZŰRÉSEN VALÓ MEGJELENÉS MOTIVÁCIÓJÁNAK ÉS TÁVOLMARADÁSÁNAK VIZSGÁLATA ALACSONY ISKOLAI VÉGZETTSÉGŰEK KÖRÉBEN SOMOGY MEGYÉBEN

Célkitűzés:

A méhnyakrák a nőket érintő a negyedik leggyakoribb daganatos megbetegedés világszerte. Szűréssel megelőzhető, a szűrőprogramok rendelkezésre állnak, ugyanakkor a nők részvételi hajlandósága alacsony. Vizsgálatunk célja az alacsony iskolai végzettségűek körében felmérni a távolmaradás okait és, meghatározni a lehetséges motiváló faktorokat, amellyel az átszűrtség növelhető.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk 2023.-ban nem véletlenszerű, célirányos mintavétellel 25-65 év közötti Somogy megyében állandó lakcímmel rendelkező nők körében (N=110). Felmérésünk online és papír alapon, önkitöltős kérdőívvel, anonim módon történt. A kérdőívben szocio-demográfiai, méhnyakszűréssel, általános orvoshoz fordulási szokásokkal, távolmaradást meghatározó tényezőkkel, motivációval kapcsolatos kérdéscsoportokat alkalmaztunk. Az adatelemzés során 95%-os valószínűség ($p < 0,05$) mellett leíró (átlag, szórás, minimum, maximum), és matematikai statisztika (chi2-próba, t-próba) módszereket alkalmaztunk Microsoft Excel 2016 táblázatkezelő használatával.

Eredmények:

30-49 éves korcsoporthoz tartozó ($p < 0,03$) és a városban élő ($p = 0,038$) nők méhnyakrákkal kapcsolatos ismeretszintje szignifikánsan magasabb. Az általános orvoshoz fordulási szokások meghatározzák a nők méhnyakszűrésen való megjelenését ($p = 0,002$). A résztvevők számára motiváló, hogy tisztában vannak a méhnyakrák kockázati tényezőivel (50%), emellett az egészségük és a gyermekeikért való felelősség érzetük (57%) ösztönzi őket a szűrésre. A távolmaradás főbb oka, hogy nincs panaszuk (55%).

Következtetések:

Az alacsony iskolai végzettségű közösségben szükség van a szűrővizsgálatok lelkes és folyamatos végzésére. A részvételi arány növelésében döntő lépés az ismeretek szélesebb körű terjesztése, szűréssel kapcsolatos félelmek eloszlátása.

Kulcsszavak: méhnyakrák, HPV, méhnyakszűrés

Karamánné dr. Pakai Annamária¹ dr. Vajda Réka²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

²PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Dancsecs Boglárka¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A TÖRZSIZMOK IZOMEREJÉNEK ÖSSZEFÜGGÉSE AZ EGYENSÚLLYAL ÉS A LÖVÉSI PONTOSSÁGGAL A FOCISTÁK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Az utánpótlás korú focisták törzsiszomerejének vizsgálata, a statikus és dinamikus egyensúly felmérése és a lövési pontosság megállapítása, majd ezek által összefüggést keresni a focisták törzsiszomereje, lövési pontossága és egyensúlya között.

Adatok és módszerek:

A mintát 20 férfi focista alkotta, akiknél törzsiszomereőt (Trunklift test), dinamikus (SEBT) és statikus egyensúlyt (Flamingó teszt) és lövési pontosságot (Loughborough Soccer Shooting Test) mértünk. Kizárásra kerültek, a nem igazolt játékosok, akiknek akut sérülésük volt. Beválasztási kritérium: akik elmúltak 10, de még nem érték el a 20 éves kort és min. 3 edzésen vettek részt hetente. A csapat egyik fele 2 vizsgálaton vett részt, míg a másik a két felmérés között egy 8 hetes mozgásprogramot végzett. Kutatásunk longitudinális, kvantitatív, prospektív jellegű. Statisztikai elemzésünkhöz a Microsoft Office 2016 Excel programot használtuk. Alkalmazott statisztikai módszerünk leíró. A két csoport eredményeinek összehasonlítására páros t-próbát alkalmaztunk, valamint Korrelációt a változók közötti kapcsolat megítélésére.

Eredmények:

A SEBT-nél: anterior ($p=0,009$), anteromedial ($p=0,02$), posterior ($p=0,014$), posterolateral ($p=0,02$), lateral ($p<0,001$), anterolateral irányban ($p=0,002$) volt szignifikáns különbség a csoportok között. Ugyanezen tesztnél anterior ($p=0,01$), posterior ($p<0,001$), posterolateral ($p=0,02$), lateral ($p=0,002$), anterolateral ($p=0,03$) irányban volt szignifikáns az eset csoportnál. A Flamingó Tesztnél ($p=0,02$) és a Trunklift Testnél ($p=0,007$) is szignifikáns különbség volt a két csoport között. A Trunklift Testben szignifikáns javulás volt ($p=0,006$) az eset csoportnál. Loughborough Soccer Shooting Test-nél ($p=0,003$) szignifikáns javulás mutatkozott a második mérésnél, de a két csoport között nem volt szignifikáns különbség ($p>0,05$). Az törzs izomereje és az egyensúly között között erős szorossági kapcsolatot ($r=0,1$) állapítottunk meg, míg a törzs izomereje és a rúgási pontosság között közepes szorossági kapcsolatot ($r=0,06$).

Következtetések:

Eredmények alapján a mozgásprogram hatására javult a focisták törzs izomereje, a statikus és a dinamikus egyensúlyuk, azonban a rúgási pontosságuk nem.

Kulcsszavak: utánpótlás, labdarúgó, lövési pontosság, dinamikus egyensúly, statikus egyensúly, törzsiszomereő

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgáshabilitációs Tanszék

Deme Bettina¹

¹Pécs - ápolás MSc - közösségi II. évfolyam, nappali / full time munkarend

A VÁLTOZÓKORÚ NŐK OSTEOPOROSIS RIZIKÓJA ÉS AZ EZZEL KAPCSOLATOS ISMERETEIK FELMÉRÉSE A KÖZÖSSÉGI ELLÁTÁSBAN

Célkitűzés:

A nők kiemelt osteoporosis érintettsége a menopausalis állapotok okozta ösztrogénhiánynak tudható be. Kutatásunk célja felmérni a climacteriumban élő nők osteoporosis ismereteit, rizikóját valamint, hogy az alapellátásban megtörténik-e a nők rizikócsoportokba sorolása.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatunkat 2023.november 2024.január között végeztük. A nem véletlenszerű, célirányos mintavétel célcsoportja 50 év feletti climacteriumban élő nők voltak. Kizártuk azokat, akik hibásan vagy hiányosan töltötték ki a kérdőívet, illetve nem Magyarországon éltek a kutatás ideje alatt. Az adatgyűjtés eszköze kérdőív volt, mely saját szerkesztésű kérdésekből és validált kérdőívekből (FRAX, OPQ) állt. Leíró statisztikai elemzés mellett chi-2-próbát, kétmintás T-próbát, ANOVA-t végeztünk, SPSS software program alkalmazásával ($p < 0,05$).

Eredmények:

Nincs összefüggés a lakhely és az OPQ kérdőíven elért pontszámok között ($p=0,333$). A párkapcsolatban élő nők gyakrabban látogatják a nőgyógyászati szakrendelést, mint az egyedülálló társaik ($p=0,026$). Az iskolai végzettség szignifikánsan negatív irányba befolyásolja az OPQ kérdőíven elért átlagpontszámot ($p=0,000$). A kitöltők 94%-ával nem töltetnek ki osteoporosis rizikóbecslő kérdőívet a háziorvosi ellátás során. A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező nők inkább hivatalos helyekről informálódnak ($p=0,010$).

Következtetések:

A kapott eredményeink alapján elmondható, hogy a nők osteoporosis rizikóját és ismereteit számos tényező befolyásolja. Ezeket a tényezőket pedig az alapellátásban időben lehetne szűrni. Az APN ápolók a megszerzett szakmai tudás birtokában szerepet tudnának vállalni az alapellátás során, a nők osteoporosisal kapcsolatos ismereteik bővítésében, rizikócsoportba sorolásában, szűrésében, gondozásában és nyomon követésben.

Kulcsszavak: osteoporosis, nők, változókor, climacterium, FRAX, Osteoporosis Questionnaire, kiterjesztett hatáskörű ápoló

Karamáné dr. Pakai Annamária¹ Kozmann Krisztina²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

²PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Deszecsár Donatella¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VÉRKÉPELTÉRÉSEK BIOLÓGIAI KEZELÉSEK MELLETT A GYULLADÁSOS BÉLBETEGSÉGEKBEN

Célkitűzés:

Nem ritka, hogy a gyulladásos bélbetegségben szenvedő betegek akár egyharmada nem reagál megfelelően az adott terápiára. Ennek következtében napjainkban a terápiás módszerek terén újabb és újabb készítmények kerülnek tesztelésre, keresvén a megfelelő hatóanyagot és az alternatív immunológiai útvonalakat célzó új terápiás stratégiákat a szervezetben zajló immunológiai vihar csendesítése céljából. Kutatásomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy az új típusú immunológiai kezelések milyen mértékben javítják az anaemiát.

Adatok és módszerek:

Retrospektív, kvantitatív, keresztmetszeti kutatásomat 17 fő adataival végeztem. Az adatgyűjtést 2023 februárjától 2024 februárjáig végeztem a Med Solution betegadminisztrációs rendszer használatával. Beválasztási kritériumként határoztam meg a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató Kórházban kezelt betegeket, akik gyulladásos bélbetegségben szenvednek és biológiai kezelésben részesülnek. Kutatásomba nem kerültek bele azon betegek, akik rendelkeznek egyéb immunológiai betegséggel. A kutatásom során az adatok elemzését Microsoft Office Excel 22.0.5 táblázatkezelő segítségével hajtottam végre. SPSS 28.0.1 statisztikai szoftver alkalmazásával a minták közötti normál eloszlást vizsgáltam. Kétmintás t-próba és korrelációanalízis segítségével elemeztem a lehetséges eltéréseket.

Eredmények:

Kétmintás t-próbával összehasonlítottam a kutatáshoz kiragadott időintervallum kezdeti és utolsó havi haemoglobinkoncentráció értékeit, melynek eredménye $p=0,482$ volt. Továbbá összehasonlítottam az erythrocyta-térfogat értékeket, ahol az összehasonlítás eredménye $p=0,183$ volt. Mindkét esetben $p<0,005$, így szignifikáns eltérést nem tapasztaltunk.

Következtetések:

Összegezve a kiragadott betegpopuláció haematológiás válasza változott az általunk detektált paraméterek alapján, ám nem lehet egyértelműen meghatározni csupán a statisztikai értékekre hagyatkozva. Midőn jelen kutatást a későbbiekben pontosabb eredmények elérésének céljából folytatni kívánjuk, prospektív adatokra lesz szükség, tehát a szükséges paraméterek, mint a vörösvértest-süllyedés, transzferrin, a szolubilis transzferrin receptor és a C-reaktív protein irányított vérvételével és monitorozásával.

Kulcsszavak: colitis ulcerosa, Crohn-betegség, anaemia, vérkép-paraméterek

Dr. Rajnicz Péter¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Dienes Gábor Ádám¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

GERINCPREVENCIÓS TUDÁS, TÖRZSIZOMERŐ ÉS IZOM NYÚJTHATÓSÁG FEJLESZTÉSE GERINCISKOLA PROGRAM KERETEIN BELÜL KÖZÉPISKOLÁSOK RÉSZÉRE

Célkitűzés:

A gyermekek és serdülő fiatalok körében egyre növekszik a hátfájdalommal élők száma. A fájdalom kiváltó tényezői közé tartozik a hosszan tartó ülés, a fizikai inaktivitás, az izmok gyengesége és a gerinchasználtság hiányos mivolta is. Célunk volt felmérni és fejleszteni a serdülőkorú diákok gerincprevenációs tudását, törzsizomerejét és izom nyújthatóságát egy 5 hónapos gerinciskola program keretein belül.

Adatok és módszerek:

Kutatásunkba 34 fő, 13-16 év közötti serdülő vett részt. A gyermekek beválasztása nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel történt. Kutatásunk típusa kvantitatív, longitudinális, prospektív vizsgálat volt. A tudás felmérését egy eredetileg spanyol nyelven validált kérdőív (HEBACAKNOW) magyar nyelvre fordított változatával végeztük. Az izomerőt és nyújthatóságot az úgynevezett Lehmann tesztekkel vizsgáltuk. Az adatokat Microsoft Office Excel programba vittük fel, majd IBM SPSS 22.0 statisztikai szoftverrel elemeztük. A szignifikancia szintet $p < 0,05$ -ben határoztuk meg.

Eredmények:

Alanyaink a programot megelőzően átlagosan 52,57%-os tudást értek el és a gerinciskola következtében ez az átlag 62,25%-ra emelkedett. Jobban megnézve a kérdéscsoportokat, kijelenthetjük, hogy 3 kérdéscsoportnál tapasztaltunk fejlődést, de nem volt szignifikáns ez az eredmény ($p > 0,05$), míg a maradék négy kérdéscsoportnál szignifikáns javulást tapasztaltunk. ($p < 0,05$). A vizsgálatunk során a törzsizomerő szignifikánsan javult ($p < 0,001$), illetve az alsó végtagi izmok nyújthatósága ($p < 0,05$) és a mellizom nyújthatósága ($p < 0,001$) is szignifikáns változást mutatott.

Következtetések:

Végeredményként elmondható, hogy az általunk tartott gerinciskola program rövid távon sikeresnek bizonyult. A program végzetével a gerincprevenációs tudásuk növekedett. Illetve a törzs izmainak szignifikáns erősödését tapasztaltuk. Mindemellett, a csípő-, térd körüli izmok és mell izmainak nyújthatósága is szignifikáns eredményeket mutatott. Úgy véljük, hogy a programot érdemes hosszabb távon végezni, minnél nagyobb elemszám bevonásával, egy egészségesebb jövő érdekében.

Kulcsszavak: gerinc, prevenció, gerinciskola, tudásfelmérés, izomerő, nyújthatóság

Tumpek Nikolett Ildikó¹ dr. Makai Alexandra²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Dócs Rita Berill¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

GASZTROEZOFAGEÁLIS REFLUXBETEGSÉG KIALAKULÁSÁBAN SZEREPET JÁTSZÓ KOCKÁZATI TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA FELNŐTTEK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A gasztroezofageális refluxbetegség (GERD) egy krónikus emésztőrendszeri betegség, amelyben a hazai népesség igen magas százaléka szenved. A betegség megelőzhető és enyhíthető lenne, azonban továbbra is súlyos problémát jelent mind a fejlődő és mind a fejlett országokban is egyaránt. Célunk az volt, hogy felmérjük, hogy melyek azok a kockázati tényezők, amelyek szerepet játszanak a betegség kialakulásában, a felnőttek körében.

Adatok és módszerek:

Saját készítésű, anonim, önkéntes online kérdőív segítségével végeztük a kutatást. A minta 144 fő, ahol 18 éves kortól 73 éves korig a betegek egyaránt előfordulnak. A vizsgálat kvantitatív, amelyet 2023 első felében végeztünk. A kizártuk azok az egyéneket, akik várandósok, akik bármiféle speciális diéta tartását követik, akik gasztrointesztinális rendszerhez kapcsolódó daganatos megbetegedésben szenvednek, illetve a refluxbetegség gyógyszeres vagy műtéti kezelése alatt állnak. Leíró statisztikai elemzést, khi-négyzet próbát és független mintás t-próbát is végeztünk 95%-os valószínűségi szinten az SPSS-26 statisztikai program felhasználásával ($p < 0,05$).

Eredmények:

Az átlag életkor 43 év, a medián 45 év volt. 144 kitöltőből, 118 nő volt. A leggyakoribb refluxos panaszt okozó faktor az alkohol volt. A panaszok gyakoriságát az alkohol mellett a stressz is nagy mértékben befolyásolja. Leggyakoribb rendszeres panasz a gyomorégés volt, melyet a hasi puffadás követett. Enyhítő tényezőként leginkább az étkezési szokások megváltoztatása és a stressz csökkentése volt az, amit szerepet játszik, azonban nem találtunk szignifikáns összefüggést az alkohol és a refluxos panaszok előfordulásának gyakorisága között ($p=0,06$).

Következtetések:

Nélkülözhetetlennek ítéljük az egészségügyi szakemberek működését abban, hogy felhívják a refluxbetegségben szenvedő egyének figyelmét az esetleges szövődményekre, az életmódbeli romlásra, hiszen a kezelés, valamint a megfelelő étrendi és életmódbeli változtatások bevezetése merőben csökkentheti az esetleges szövődmények kialakulásának kockázatát, és egyaránt javíthatja az életvitelt is.

Kulcsszavak: GERD, felnőttek, kockázati tényezők, stressz, alkohol, zsíros ételek

Czimer-Kóró Melinda¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Elek Dávid¹

¹Pécs - humánkineziológia MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A SOLEUS PUSHUP GLÜKÓZTOLERANCIÁRA GYAKOROLT HATÁSA PREDIABETIKUS ÁLLAPOTBAN

Célkitűzés:

A kutatásunk célja a soleus push up (SPU) gyakorlat vércukorszintre gyakorolt hatásának és a gyakorlati implementáció lehetőségének a vizsgálata volt prediabetikus állapotban lévő személyek esetében.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk longitudinális és prospektív jellegű volt. Beválasztási kritériumként a prediabetikus állapot került meghatározásra. A jelentkezőket (n=13) véletlenszerűen két csoportra osztottuk. A résztvevők elvégeztek egy orális terheléses glükóztolerancia tesztet, majd egy héttel később ismételt terhelés következett az SPU gyakorlat végzése közben. Az egyik csoport folyamatos EMG visszajelzés mellett végezte a gyakorlatot (n=6), a másik csoport számára nem állt rendelkezésre EMG visszajelzés (n=7). A mérések 2 órás időtartamában 15 percnként monitoroztuk a vércukorértéket. Az SPU végzése közben mért vércukorértékek és az általuk alkotott görbe alatti terület összehasonlításra került a kontrollmérés eredményeivel. A statisztikai adatelemzés során leíró statisztikát, t-próbát, egytényezős varianciaanalízist és kevert modelleket alkalmaztunk 95%-os megbízhatósági szinten, IBM SPSS 26.0 és GraphPad Prism 10 program használatával.

Eredmények:

Az SPU közben mért értékek az OGTT 30. percétől kezdve szignifikánsan alacsonyabbak voltak a kontrollmérésen mért értékekhez képest mindkét csoport esetében. A görbe alatti terület mindkét csoport esetében szignifikánsan kisebb volt SPU végzése közben, mint a kontrollmérésen. A csoportok között nem mutatkozott szignifikáns különbség a görbe alatti terület csökkenésének mértéke vizsgálata során.

Következtetések:

A soleus push up hatékonyan csökkenti a posztprandiális vércukorértéket mind EMG visszajelzéssel, mind anélkül.

Kulcsszavak: Soleus push up, SPU, vércukorszint, prediabetikus állapot, EMG

Dr. Melczer Csaba¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Erfan Robotmili¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Physiotherapy IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ASSOCIATION BETWEEN TEXT NECK SYNDROME AND NECK PAIN

Objective:

The objective of this cross-sectional study is to explore the connection between text neck syndrome and neck pain/discomfort among individuals aged 18 to 45.

Material and Method:

A cross-sectional study was conducted with a total of 152 participants including individuals with Text neck syndrome (n=100), non-text neck (n=52). The study evaluated the demographic characteristics, physical activity levels, and self-reported outcome measures of the participants. Total participants were divided into two specific age groups: Group I (n=76) consisted of individuals aged 18-30, and Group II (n=76) consisted of those aged 31-45 years old. This study utilizes data from patient-reported outcomes, including the International Physical Activity Questionnaire Short Form (IPAQ-SF), Neck Outcome Score (NOOS), Neck Disability Index (NDI), and Neck Bournemouth questionnaires, to investigate this relationship. The level of significance was set at $p < 0.05$, statistical analysis was calculated by Microsoft Excel and IBM SPSS 28.0.

Results:

There was no association between physical activity level and Bournemouth score in group I ($p=0.220$) and group II ($p=0.401$) who are considered as text neck participants. There was no association between NOOS questionnaire and age groups of text neck participants. The p values for Mobility, symptoms, sleep disturbance, activity and pain and participation for the group I were as follows: 0.550, 0.564, 0.370, 0.865 and 0.185. Moreover, for group II, those five factors were respectively 0.726, 0.783, 0.816, 0.506, 0.469. There was no association between NDI score and sitting time in text neck groups (group between 18–30-year-old $p=0.855$, group between 31–45-year-old $p=0.599$) and non-text neck participants aged between 18-30 ($p=0.624$). However, a correlation was observed in the 31–45-year-old group of non-text neck participants (0.020). There was no association between neck disability and text neck ($p=0.061$).

Conclusion:

The study revealed no correlation between text neck and neck pain in adults aged 18-45. These results contradict the notion that neck posture during mobile phone use for texting contributes to the increasing occurrence of neck pain.

Keywords: Text neck syndrome, Mobile phone, Neck pain

Dózsa-Juhász Olívia¹ dr. Makai Alexandra²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Fábián Cecília¹

¹Pécs - egészségügyi menedzser MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

VÁLTOZÁSOK A HOTEL SPA HÉVÍZ** VENDÉGKÖRÉBEN A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY UTÁN**

Célkitűzés:

A kutatásunkat abból a célból készítettük, hogy képet kapjunk a Hotel Spa Hévíz**** foglaltságának alakulásáról az elmúlt 10 évben.

Adatok és módszerek:

Egy retrospektív kutatás keretében a Hévízi Szent András Reumakórház és Gyógyfürdő intézményeit, beleértve a Hotel Spa Hévíz****-t és a Fesetics Fürdőházat, 2014. január 1-jétől 2023. december 31 közötti vendégforgalmát vizsgáltuk (szállást és/vagy terápiás szolgáltatások, n=42.500). A mintavétel célirányos volt, a beválasztási kritériumoknak megfelelően. Leíró és matematikai statisztikai számításokat (χ^2 próba, Mann-Whitney U teszt, kétmintás t próba) végeztünk az IBM SPSS Statistics 29.0 segítségével ($p < 0,05$).

Eredmények:

Az átlagos vendégéletkor 52,08 év volt, a legfiatalabb vendég 6 éves volt, a legidősebb 98 éves. A vendégek 44%-a férfi. A vendégejszakák száma szignifikánsan ($p < 0,001$) változott a járványt követően, a járvány előtti medián 4, a járvány utáni 3 éjszaka. A teljes vizsgált időszak alatt a vendégek 54,3%-a volt magyar (23.065 fő), 15,8%-a volt szomszédos (6.717 fő), 15,1%-a volt európai (6.418 fő) és 14,8%-a volt Európán kívüli országból érkező (6.300 fő). A járvány hatására nőtt a magyarországi (+6,9%), a szomszédos (+4,4%), illetve más európai országból (+2,2%) érkező vendégek aránya, de csökkent az Európán kívülről érkezőké (-4,5%). A szálloda vendégei a járvány előtt átlagosan 53,44 pluszkezelést vettek igénybe havonta, míg a járvány után ez a szám 116,49-re emelkedett, a vizsgált változók között szignifikáns eltérés van ($p = 0,004$). A elemzett időszakban orvosi vizsgálaton a szállodában havi szinten átlagosan 107,74-en vettek részt, míg a fürdőházban mindössze 31,63 volt az átlag havonta, a Mann-Whitney teszt eredménye szignifikáns kapcsolatot jelölt ($p < 0,001$).

Következtetések:

A járvány közvetlen negatív hatása napjainkban már nem érezhető, de az ágazat máig nem képes olyan eredményeket felmutatni, mint a járvány előtt. A Hotel Spa Hévíz**** egy kicsi, de jó adottságokkal rendelkező szálloda és ennek ellenére sem képes már a járvány előtti eredményekkel büszkélkedni.

Kulcsszavak: COVID-19, gyógyvíz, foglaltság, turizmus

Molnárné Csákvári Tímea¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészség-gazdaságtani és Egészségügyi Szervező Tanszék

Fadgyas Noémi¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ELEKTROMIOGRÁFIÁS TÖRZSIZOM AKTIVITÁS VIZSGÁLAT DERÉKFÁJÁSSAL KÜZDŐ ÉS NEM KÜZDŐ EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A deréktáji fájdalom globális egészségügyi problémát jelent. Vizsgálatunk célja a törzsizom aktivitásának felmérése derékfájással küzdő és nem küzdő egyetemisták körében.

Adatok és módszerek:

A kérdőíves felmérésünk elemszáma 50 fő volt, köztük 42% nő és 58% férfi. Mintánk átlag életkora 21,96 év, BMI értéke 22,13 kg/m² volt. Arra kérdésre, hogy tapasztaltak-e már derékfájást 76% válaszolt igennel. Diagnosztizált gerincet érintő betegsége 6 kitöltőnek volt. A fizikális vizsgálatba 20 fő került bevonásra, köztük 11 nő és 9 férfi. 10 fő (7 nő és 3 férfi) került a LPB csoportba és 10 fő (4 nő 6 férfi) a Non-LPB csoportba. EMG segítségével mértük a m. rectus abdominis, m. transversus abdominis, m. erector spinae, m. gluteus maximus izmokat. A mérések során plank, side plank, guggolás stabil és instabil felszínen, törzsdöntés közben végzett dinamikus nyújtott karmelés, valamint négykézláb helyzetben ellentétes felső- és alsóvégtag emelés tesztekert végeztünk. A statisztikai elemzés során leíró statisztikát és különbözőségi vizsgálatot végeztünk, $p < 0,05$ szignifikancia szint mellett.

Eredmények:

Szignifikáns ($p=0,029$) különbséget kaptunk a jobb oldal plank maxok jobb trans. abd. működésére nézve. Szignifikáns ($p=0,037$) volt a különbség a bal oldal plank átlagok összevetése során a jobb glut. max.-ra nézve. Elérte a szignifikancia szintet a bal oldal plank maxok összehasonlítása során a bal rect. abd. ($p=0,043$), és a jobb glut. max. ($p=0,012$). Szignifikáns ($p=0,026$) különbség mutatkozott a törzsdöntés dinamikus karmeléssel végzett gyakorlat átlagainak összevetésekor a rect. abd. bal oldal esetén. Szignifikáns különbség mutatkozott ($p=0,036$; $p=0,043$) a guggolás gyakorlat maxok összehasonlítása során a glut. max. esetében. Szignifikáns ($p=0,049$) eredményt kaptunk a plank maxok összevetésekor a bal rect. abd. aktivitásában.

Következtetések:

A derékfájdalom az egyetemisták körében is jelentős probléma, mely izomaktivitásbeli különbségekhez vezethet.

Kulcsszavak: derékfájdalom, törzsizom, EMG

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Farkas Nikolett¹

¹Zombor - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SZERB FELNŐTT LAKOSOK FÁJDALOMCSILLAPÍTÓ ALKALMAZÁSÁNAK GYAKORLATA

Célkitűzés:

A kutatás célja felmérni a szerb felnőtt lakosok körében a nem opioid fájdalomcsillapítók és a NSAID szedés gyakorlatát, ismereteit, az öngyógyítás jellemzőit és az azokat befolyásoló faktorokat.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív keresztmetszeti kutatást végeztünk 2023-ban áprilistól-szeptemberig, egyszerű, nem véletlenszerű mintavételrel és hólabda módszerrel, Vajdaságban, felnőtt lakosok körében (n=330). A saját szerkesztésű kérdőív kérdéscsoportjai: szociodemográfiai adatok, krónikus betegség, gyógyszervásárlás indikációi, ismeretszint, gyógyszeralkalmazási szokások, alkalmazott gyógyszerfajta, hatás értékelése, információforrás. Leíró statisztikai elemzés mellett, független mintás t-próbát, χ^2 -próbát, Pearson korrelációt és ANOVA elemzést alkalmaztunk (p<0,05).

Eredmények:

A 18-35 éves korcsoportba tartozók 54,5%-ban szignifikánsan (p=0,008) többször vásárolnak/alkalmaznak fájdalomcsillapítót a készítmények gyors hatása miatt, mint a 46 év felettek (33,7%). A 18-35 évesek szignifikánsan (p<0,001) gyakrabban (51,7%) mellőzik a háziorvosi konzultációt, mint az 46 év felettek (22,9%). A középiskolai végzettséggel rendelkezők (12,6%) gyakrabban (p=0,019) már kezdetben dupla dózist vagy az előírtól többet alkalmaznak nem figyelve az előírt időtartamot, mint a főiskolát/egyetemet végzettek (4,5%). Azon kitöltők, akik már kezdetben dupla dózist alkalmaztak (p=0,044) gyakrabban tapasztaltak valamilyen mellékhatást (35,5%), mint akik legfeljebb egyet vettek be az adott gyógyszerből. Azon kitöltők, akik orvostól származó információkkal rendelkeznek a gyógyszerek mellékhatásait illetően szignifikánsan (p=0,012) magasabb tudásszinttel (42,04) rendelkeznek, mint azok, akik nem orvos által informálódtak (40,68).

Következtetések:

A szociodemográfiai adatok és a tudásszint hatással van a fájdalomcsillapítók alkalmazásának indikációjára, az alkalmazás gyakorlatára és az öngyógyyszerelés mértékére. A szakmai forrásból szerzett információ növeli a tudásszint mértékét.

Kulcsszavak: NSAID, paracetamol, öngyógyyszerelés, vény nélkül, fájdalomcsillapító

Dr. Kívés Zsuzsanna¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Fazekas Bettina¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PSZICHOSZOCIÁLIS TÉNYEZŐK HATÁSAINAK VIZSGÁLATA A MOZGÁSSZERVRENDSZERRE - MASSZÁZS -ÉS MOZGÁSTERÁPIÁK SZEREPE A MINDENNAPOKBAN- AZ AKTÍV MUNKAVÁLLALÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Társadalmunkban a munka központi szerepet tölt be a keresőképes, felnőtt lakosság körében. Napjainkban egyre több kutatás számol be a munka pszichoszociális környezetének fizikális, illetve mentális egészségre gyakorolt hatásairól. Kutatásunk célja volt felmérni, a stressz és a mozgásszervi fájdalmak jelenlétét a magyar aktív munkavállaló lakosság körében, a fent említett tényezők összefüggéseinek vizsgálatával, továbbá a leghatékonyabb manuális, terápiás módszer meghatározása.

Adatok és módszerek:

A keresztmetszeti kérdőíves kutatásban 254, 18-65 év közötti aktív munkavállaló vett részt átlagéletkoruk $37,56 \pm 12,08$ év volt. A stressz, mozgásszervi fájdalom és a fizikai aktivitás felmérésére a PSS10, VAS, IPAQ-SF mérőeszközöket használtuk. A kvázi experimentális vizsgálatban 13, 18-65 közötti fő lett 3 csoportra osztva, akik svéd masszázst, torna (SM-T); kötőszöveti masszázst, torna (KM-T); és torna (T) intervencióban részesültek. Mérőeszköznek PSS10, VAS és fizikális vizsgálatokat alkalmaztunk

Eredmények:

A regressziós analízis szignifikáns, oda-visszaható összefüggést mutatott a stressz, valamint a hát ($p=0,025$) és derék ($p=0,048$) fájdalmak között, továbbá a hétköznapi ($p=0,008$) és hétvégi ($p<0,001$) alvás mennyiség tekintetében egyaránt. Az intervencióban résztvevők elő és utó méréseinek összehasonlításánál szignifikáns különbség volt a PSS értékek ($p<0,001$); alvásmínőség ($p=0,012$); nyak/vállöv/váll ($p=0,044$); hát ($p=0,054$); illetve derék ($p<0,001$) fájdalmak között, továbbá a Schober I ($p=0,021$); Schober II ($p=0,005$); Domján ($p=0,041$, $p=0,018$); törzs extensio ROM ($p<0,001$); lumbalis motoros kontroll ($p<0,001$); cervicalis lateral flexio ROM ($p=0,037$, $p=0,011$); cervicalis rotatio ROM ($p=0,023$, $p=0,006$) értékekben a kétféle t próba alkalmazása során.

Következtetések:

Kutatásunk alapján elmondható, hogy a test és a psziché kölcsönhatásban vannak egymással, továbbá a svédmasszázs vagy a kötőszöveti masszázst rendszeres alkalmazása mozgásprogrammal kiegészítve, hatékony terápia lehet a stressz és a fájdalom csökkentésére, valamint a mozgástartomány és alvásmínőség növelésére.

Kulcsszavak: Észlelt stressz, Mozgásszervi fájdalom, Svéd masszázst, Kötőszöveti masszázst, Magyar munkavállalók

Dózsa-Juhász Olivía¹ dr. Makai Alexandra²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Fekete Csilla Anna¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

MOZGÁSKOORDINÁCIÓ ÉS EGYENSÚLYOZÓ KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE, TOVÁBBÁ FIZIKAI AKTIVITÁS MINTÁK FELMÉRÉSE ÁLTALÁNOS ISKOLÁS GYERMEKEK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt, hogy még az általános iskolások fizikai aktivitás felmérésén túl megfigyeljük, hogy specifikus izomerősítő feladatokkal, valamint mozgásfejlesztő játékkal fejleszthető-e az alanyok mozgáskoordinációs és egyensúlyozó képessége, továbbá testtartása.

Adatok és módszerek:

A kvázi experimentális kísérletben a beválasztási kritériumoknak megfelelően 45 általános iskolás (7-9 éves) gyermek vett részt. Az eset csoport létszáma 24 fő volt, ők egy 12 hetes mozgásprogramban vettek részt, amelynek az átlagos időtartama heti 60 perc volt, a kontroll csoport (21 fő) ez alatt az időtartam alatt nem részesült külön fejlesztésben. Az alanyok fizikai aktivitásának, valamint a testtartással kapcsolatos ismeretek felmérésére kérdőíveket (módosított PAQ-C, egyéni), a koordinációs képességek felmérésére pedig fizikai tesztek alkalmaztunk. Az eredményeket Microsoft Excel 2016 programmal elemeztük, a szignifikancia szintet $p < 0,05$ -ben határoztuk meg.

Eredmények:

A páros t-próba során szignifikáns különbséget találtunk az egyéni kérdőív esetében ($p < 0,05$), a testtartásra vonatkozó fizikális teszt ($p < 0,001$) és 6-ból 4 koordinációs képességre vonatkozó teszt esetében ($p < 0,001$ vagy $p < 0,05$). A kétmintás t-próba eredményeit tekintve szignifikáns eredményt találtunk az egyéni kérdőív esetében ($p < 0,05$), az egyensúlyt vizsgáló fizikális teszt ($p < 0,05$) és 6-ból 3 koordinációt vizsgáló teszt esetében ($p < 0,001$, $p < 0,05$).

Következtetések:

A kutatás eredményei alapján arra következtethetünk, hogy a koordinációs képességek és testtartás hatékonyan fejleszthető az általános iskolás gyermekek körében. Az adaptált mozgásprogram hatására a kísérleti csoport alanyai szignifikáns fejlődést mutattak számos változó tekintetében önmagukhoz és a kontroll csoport alanyaihoz viszonyítva.

Kulcsszavak: fizikai aktivitás, mozgáskoordináció, egyensúly, testtartás, gyermekek

Dózsa-Juhász Olívia¹ dr. Makai Alexandra²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Ferge Zsanett¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A BABAÚSZÁS IRÁNTI ELKÖTELEZŐDÉS ÉS HATÁSA A NAGYMOZGÁSOK FEJLŐDÉSÉRE A SZÜLŐK SZUBJEKTÍV TAPASZTALATAINAK MEGISMERÉSÉN KERESZTÜL

Célkitűzés:

Kutatásunk célja a szülők válaszaira hagyatkozva gyermekük mozgásfejlődésének megítélése illetve a babaúszás iránti elköteleződés, tájékozottság feltérképezése volt.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunkat a Tatabányán végeztük 2023-ban. Nem véletlenszerű, célirányos, szakértői mintavétel során olyan 0-3 éves korú gyermeket nevelő szülőket szólítottunk meg, akiknek gyermeke legalább 2 hónapja, min. 5 alkalommal igénybe vette a babaúszást (n=23). Az adatgyűjtéshez saját szerkesztésű interjú kérdéseket használtunk. A mozgásfejlődés megítéléséhez a „Lóczy” fejlődési táblázat adott segítséget. Az adatok elemzése leíró statisztikai módszerekkel, tartalomelemzéssel valósult meg. A változók közötti kapcsolat meghatározása korrelációszámítással, kereszttábla elemzéssel, χ^2 próbával, ANOVA-val, illetve t-próbával valósult meg ($p < 0,05$).

Eredmények:

A vizsgálatban részt vett gyermekek aránya 17 lány és 6 fiú volt ($M=19,22 \pm 10,36$ hó), akik $M=31,04$ alkalommal vettek részt babaúszáson. Nem tudtuk bizonyítani, hogy a babaúszás jótékony hatással lenne a nagymozgások fejlődésére ($p > 0,05$). Ellenben látható, hogy az elkötelezettség és a tájékozottság egyaránt szorosan hat arra, hogy mit gondolnak a szülők, a babaúszás mire van jótékony hatással ($p < 0,05$). Az elkötelezettség a tapasztalásokra hatás kapcsolata is jelentős ($p < 0,05$). A tájékozottság mértéke befolyásolta az első részvétel időpontját ($p < 0,05$). A tájékozottság szubjektív megítélése nem hatott a babaúszáson való első megjelenés alkalmára, de a részvétel gyakoriságára sem ($p > 0,05$). Azok a szülők, akik a babaúszás oktatótól egyénre szabott a mozgásfejlődést érintő visszajelzéseket kaptak nem voltak elkötelezettebbek ($p > 0,05$).

Következtetések:

Azok a szülők, akik tájékozottabbak e témakörben nagyobb eséllyel válnak elkötelezetté is, ami befolyásolja az első megjelenés időpontját. A védőnőnek lehetősége van a szülők ismereteit szélesíteni a babaúszással kapcsolatban, hiteles források elérését illetően is, ami a szülők megfelelő döntését jelentős mértékben segítheti a babaúszás választása tekintetében.

Kulcsszavak: elkötelezettség, nagymozgások, tájékozottság, babaúszás

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznoi és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Finta Kata¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

OBESE VÁRANDÓSOK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A kutatással a célunk, hogy megismerjük a magyar várandós elhízott nők életmódját, feltérképezzük az egészségmagatartásukat és a táplálkozásbeli rizikó tényezőket, amelyek hozzájárulnak a testtömeggyarapodásukhoz és további szövődmények kialakulásához.

A adatok és módszerek:

Keresztmetszeti kutatás, online, 2023. november-2024. február között. Célcsoport: túlsúlyos és elhízott várandósok. Minta nagysága 176 fő. Beválasztási kritérium: terhesség előtti magas BMI (túlsúlyos és elhízott), és/vagy 11 kilogrammmal magasabb súlygyarapodás a harmadik trimeszterben. Kizárási kritérium terhesség előtti BMI a normál vagy alacsonyabb kategóriába esés. Az adatgyűjtéshez saját összeállítású kérdőívet használtunk és validált kérdőívet (IPAQ-SF), illetve FFQ-t, amit átalakítottunk. A leíró statisztikai vizsgálatok mellett (átlag, szórás, minimum, maximum), az összefüggések vizsgálatára Khi négyzet próbát, Mann-Whitney U próbát, Kruskal-Wallis H próbát és két bináris logisztikus regressziós modellt építettünk, Enter módszerrel.

Eredmények:

A kitöltők száma 303 fő volt, azonban miután kizártuk azokat, akiknek a várandósság előtti testömeg-indexe normál volt vagy a várandósság során nem lépték át a 11 kilogrammos súlygyarapodást, így a mintánk végső elemszáma 176 lett. A kitöltők 42%-a meghaladta a 11 kilogrammot és átlagosan a 34,43-dik hétben tartottak. A válaszadók közül 41,5%-nak van terhességi cukorbetegsége. A kérdőívből szignifikánsan (OR = 0,131; CI = 0,047-0,367; $p < 0,001$), hogy akik már konzultáltak dietetikussal 87%-kal lecsökkentette annak esélyét, hogy valakinél kialakult cukorbetegség a várandósság során. Azok között, akik kaptak dietetikustól tanácsot szignifikánsan OR = 2,848; CI = 1,770-4,579; $p < 0,001$), hogy 99,99%-kal lecsökkentette annak esélyét, hogy valaki 11 kilogrammmal többet hízzon a várandósság során.

Következtetések:

Eredményeink alapján arra következtethetünk, hogy rohamosan nő a túlsúlyos várandósok száma és ezzel párhuzamban a terhességi cukorbetegséggel küzdők száma, azonban megfelelő életmóddal, tanácsadással, ez csökkenthető lenne. Mindezek miatt fontos lenne, hogy minden várandós számára elérhető legyen a dietetikai tanácsadás, illetve egy központosított ajánlás a várandósoknak.

Kulcsszavak: Terhességi túlsúly, terhességi cukorbetegség, életmód, fizikai aktivitás

Szántóri Patricia¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Fuior Andreea¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Dietetics IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

DIETITIANS' IMPACT IN HEALTHCARE: PHYSICIANS PERSPECTIVES ON DIETETICS AND ITS USAGE IN MEDICAL PRACTICE

Objective:

This research aims to assess physicians' dietary knowledge and perspectives on the role of dietitians in hospitals, highlighting the need for their integration into healthcare teams in light of the prevalence of nutrition-related chronic diseases in the Republic of Moldova.

Material and Method:

This quantitative, cross-sectional study included a survey distributed to physicians employed at hospitals in Moldova, in a non-random purposive sampling method. 100 responses were collected over the period of October 2023 and February 2024. Descriptive statistics were used to characterize the population. Furthermore, independent sample T-tests, Mann Whitney-U and Kruskal-Wallis were used for comparisons. Pearson and Spearman's correlation determined any significant associations. Excel software and SPSS were used for data analysis. The significance level was set at the $p < 0,05$.

Results:

Among the surveyed physicians 67% (n=67) noted the dietitian's absence in their workplace's medical staff. Only 17% (n=17) rated themselves as effective in aiding patients with nutritional improvement. Most (60%; n=60) had average dietary knowledge, while 36% (n=36) demonstrated poor knowledge. Moreover, 88% (n=88) were likely to refer patients to RDN consultations. Females had higher dietary knowledge scores than males ($p=0,000$), and older participants had lower scores than younger ones ($p=0,002$). A negative correlation ($\rho = -0,367$; $p = 0,000$) was found between BMI and dietary knowledge.

Conclusion:

The physicians exhibited high awareness and support for dietitians, however, they demonstrated limited proficiency in nutrition-related matters, emphasizing the necessity for dietitian involvement in patient care. The physicians are open to integrating dietitians into medical teams to bridge these knowledge gaps and provide comprehensive nutrition care for patients in Moldova.

Keywords: dietitians, dietary knowledge, attitude, practice, physicians

Tisza Boglárka Bernadett¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Fuisz Nóra¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képpalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EPERÍZŰ ÉS ILLATÚ AROMÁK ÉS ÉLELMISZEREK GÁZKROMATOGRÁFIÁS VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

Az eper mindenki számára ismert gyümölcs, nem véletlenül találkozhatunk az ízével és illatával különböző termékekben. Széles skálán mozog az eper felhasználása, nem meglepő módon bizonyos árucikkekben nem a gyümölcsöt használják fel, hanem valamilyen más módon előállított illat- vagy ízanyagot alkalmaznak a helyettesítésére. Az adalékanyagok között megkülönböztetünk természetes, természetessel megegyező és mesterséges aromákat. A modern világban egyre több ember próbál tudatos lenni és kerüli a mesterséges adalékanyagokat tartalmazó élelmiszereket, a természetet keresi. Az aromák kimutatásának legelterjedtebb módja az illékony komponensek vizsgálata. Kimutatásukhoz leggyakrabban gázkromatográfiát használnak. Célunk az eperízű élelmiszerekben és eperillatú termékekben előforduló aromák kimutatása és megkülönböztetésük eredetük szerint.

Adatok és módszerek:

A mintáinkat különböző eprek és epres készítmények képezték. A mintavétel véletlenszerűen történt eperízű és -illatú élelmiszerek közül, azonban figyelembe vettük, hogy a termékek címkéjén milyen aromatípus van feltüntetve. Összehasonlítás céljából a címkén jelölt aroma fajtájának megfelelően mértünk természetes aromát tartalmazó, illetve eredetét tekintve pontosan nem ismert, a címke szerint csupán aromát tartalmazó termékeket. Méréseinkhez HS-SPME módszert és gázkromatográfiát használtunk.

Eredmények:

Az eredmények összehasonlítása vektoranalízissel történt, melynél a hasonlóság értéke 0 és 1 között változott. Számításainkat a kromatogramok csúcsainak területei alapján a Microsoft 365 Office-hoz tartozó Excel 2402 verziószámú programmal végeztük el. Minden kromatogramból 23 csúcspot választottunk ki. Ezek retenciósi idői rendre azonosak voltak az összes kromatogramon, ugyanazokat a vegyületeket jelölték. Az illatanyagok arányait a különböző mintákban párokba rendezve hasonlítottuk össze.

Következtetések:

A fagyasztás, a hőkezelés és az eper érettségi állapota mind befolyásolja az illékony szerves vegyületek arányait. A túl alacsony, illetve túl magas hőmérséklet egyaránt az eper illatanyagának minőségébéli romlásához vezet. Gázkromatográfiás módszerrel nehéz különbséget tenni az aromák eredetét illetően, azonban a friss eperhez viszonyítva eltérések mutatkoztak.

Kulcsszavak: eper, aroma, SPME, gázkromatográfia

Dr. Nagy István Rudolf¹

¹ÉLBC Nonprofit Kft. Kaposvári RÉL

Fülöp Petra¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A PAJZSMIRIGY BETEGEK ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐ HASZNÁLATÁNAK, TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A pajzsmirigy betegek gyógyszeres kezelése mellett befolyásoló tényező az életmód és a megfelelő étrend-kiegészítők használata. Kutatásunk célja a pajzsmirigy betegek táplálkozási szokásainak és étrend-kiegészítő használatának felmérése volt, valamint a D-vitamin, a szelén és a mio-inozitol betegek állapotára gyakorolt hatásának vizsgálata.

Adatok és módszerek:

Kutatásunkban a PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinikán és az országban gondozott betegek vettek részt (n=111), 2023. január és 2024. január között. Az adatok összegyűjtése egy saját készítésű kérdőív segítségével történt személyesen és online formában. Feldolgozásuk SPSS 27.0.1 verziójú statisztikai programmal és Microsoft Excel táblázatkezelővel történt.

Statisztikai próbák: Kruskal-Wallis-próba, Pearson korreláció, Spearman korreláció, kétmintás t-próba, varianciaanalízis (ANOVA). Szignifikancia foka: $p < 0,05$.

Eredmények:

Positív irányú, erős összefüggést figyeltünk meg ($r=0,984$) a mio-inozitollal történő kiegészítés és a mio-inozitol fáradékonyságot, közérzetet, menstruációs ciklust befolyásoló hatása között ($p < 0,001$). A D-vitamin pótlás és a D-vitamin közérzetre, teljesítőképességre gyakorolt hatása között szintén pozitív irányú, szoros erősségű szignifikáns összefüggés volt ($r=0,598$; $p < 0,001$) megfigyelhető. Ezen felül a szelénrel történő kiegészítés és az alvászidő minőségére, memorizáló képességre gyakorolt hatása között is pozitív irányú, szoros erősségű szignifikáns összefüggés volt ($r=0,721$; $p < 0,001$) tapasztalható.

Következtetések:

A mio-inozitollal történő kiegészítés pozitív hatású a betegek általános közérzetre, fáradékonyságára és jótékony befolyású a menstruációs ciklus szabályozására. Megállapítottuk, hogy aki szed D-vitamint, az pozitív változást fog megtapasztalni a közérzetében. Akik kiegészítik az étrendjüket szelénrel, azoknak pozitív irányba fog változni a memorizáló képessége, valamint az alvászidőjük minősége.

Kulcsszavak: Pajzsmirigy betegség, Pajzsmirigy problémák, Hashimoto-betegség

Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Galambos Mirtill¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KORASZÜLÖTT CSECSEMŐK ÉS SZÜLEIK KÖZÖTTI KAPCSOLAT ALAKULÁSA

Célkitűzés:

A várandósság alatt lehetőségük van az édesanyáknak felkészülni a szülésre és az azt követő időszakra. Koraszülés esetén hirtelen ér véget ez az intim, bensőséges időszak. Váratlan, traumatikus esemény lehet anya és gyermeke számára. Kutatásomban a kórházban, majd az otthon töltött időszak nehézségeit, a csecsemővel való kapcsolat folyamatát vizsgáltam. Lényeges tényezőnek tekintetem a kenguru gondozást a kórházi időszak alatt.

Adatok és módszerek:

Keresztmetszeti kvantitatív kutatást végeztem országosan. Az adatgyűjtés személyes-, és online interjú, valamint saját szerkesztésű kérdőívvel történt, melyben a poszttraumás stresszbetegség diagnosztikai skálát is használtam. Beválasztásra kerültek olyan 20-45 év közötti szülők, kiknek gyermeke a várandósság 28-32. hete között jött világra. Kizárási kritérium volt a terminusra szülés, ikervárandósság. Az adatok elemzéséhez leíró statisztikát, kétmintás t-próbát, khi2 próbát alkalmaztam, Microsoft Office Exel segítségével ($p < 0,05$).

Eredmények:

15 interjú és 104 beérkezett kérdőív alapján a válaszadók átlag életkora 33,25 év, többségük házastársi/élettársi kapcsolatban él (94,2%). A babavárás 87 főnél volt tervezett. Iskolai végzettséget tekintve az anyák többsége krízisként élte meg a koraszülést. Meghatározó élménynek tartják az első találkozást és ölbevételt. Kórházban tartózkodás átlagosan 43,91 nap ($SD=25,83$) volt. Az anyák 78,8%-a alkalmazta a kenguru módszert ($n=82$), ők nagyobb arányban szoptatták gyermeküket, felkészültebbek voltak gyermekük otthoni ellátására, de a különbség nem szignifikáns. Lakóhely tekintetében nincs különbség a védőnői segítség megítélésben az anyák körében. Feltételeztem, hogy az alacsonyabb iskolai végzettségűek stresszesebbnak ítélik meg a kórházi időszakot, de szignifikáns különbséget nem mértem ($p=0,343$).

Következtetések:

Úgy gondolom, a szülők támogatásában lényeges szerepe van a védőnőnek is. A közvetlen fizikai érintés erősíti legjobban a szülő-gyermek közötti kapcsolatot. Megfelelő életmóddal csökkenteni lehetne a koraszülés előfordulásának kockázatát.

Kulcsszavak: koraszülés, trauma, stressz, kenguru-módszer

Bornemisza Ágnes Ivette¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Godó Anna¹

¹Kaposvár - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ÉLETMINŐSÉG ÉS ALVÁSMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA CSÁSZÁRMETSZÉS UTÁN

Célkritizés:

A császármetszés világszerte, ahogy hazánkban is egyre gyakoribb szülésbefejező módszer. A szülés egy fiziológiás állapot, a császármetszés megterhelő a szervezet számára. sok olyan következménnyel járhat, mely kihatással van az anyák élet-, illetve alvásminőségére, amit szorosan befolyásolhat továbbá az édesanya szociális környezete. Kutatásom céljál tűztem ki, hogy a császármetszéssel szült édesanyák életminőségét felmérjem. A megfelelő életminőség egyik alappillére a kielégítő alvás, szeretnék képet kapni a császármetszéssel szült édesanyák alvásminőségéről és arról, hogy egyes szociodemográfiai és egészségmagatartási tényezők miként befolyásolják ezen változókat.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, leíró jellegű, keresztmetszeti kutatást végeztünk. 2024 február 01 és 2024 március 10 között nem véletlenszerű célirányos mintavétellel (n=80). Célcsoportunk 18-42 éves édesanyák voltak, akik az elmúlt 6 hónapban császármetszéssel születtek. Az adatgyűjtés eszköze kérdőív csomag volt, ami sajtószerveztésű kérdéseket és validált kérdőíveket tartalmazott (EQ 5D 5L, Athén Inszomnia Skála). A válaszokat leíró statisztikával és matematikai próbákkal jellemeztük (ANOVA, T- próba, χ^2 -négyzet próba, lineáris regresszió), eredményeinket $p<0,05$ esetén tartottuk szignifikánsnak.

Eredmények:

Eredményeink alapján megállapítható, hogy az 5 hónapja szült édesanyákra jellemző a legjobb szubjektív egészségi állapot ($F=2,590; p=0,033$). Az életminőségre negatív hatással van a császármetszés hegének- ($R^2=0,2067, p<0,01$), a hasizmok fájdalmának ($R^2=0,1089, p<0,01$), deréktáji fájdalomnak ($R^2=0,2486, p<0,03$), valamint a medencefenéki izmok fájdalmának a megítélése ($R^2=0,225, p<0,01$). A nem megfelelő alvásminőség is kedvezőtlenül hat az életminőség megítélésére ($R^2=0,2431, p<0,01$)

Következtetések:

Az életminőség csökkenéséhez nagyban hozzájárul a fájdalomérzet, ennek javítása érdekében szükséges a megfelelő fájdalomcsillapítási módszerek megtalálása, alkalmazása, esetleg az izmok regenerálódását segítő gyakorlatok, gyógytorna elsajátítása, azok beépítése a mindennapokba. Az alvásminőség javítása érdekében, a napközbeni rövid pihenők talán segítséggel lehetnek.

Kulcsszavak: császármetszés, édesanya, életminőség,

Varga Bernadett¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Gogescu Márta Katalin¹

¹Kaposvár - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TÁPLÁLKOZÁS HATÁSA A VÁRANDÓSÁGRA ÉS A SZÜLÉS KIMENETELÉRE

Célkitűzés:

A kutatásom fő témája a várandós nők táplálkozási szokásainak hatásai a várandóságra, valamint a szülés kimenetelére és módjára. A vizsgált során a különféle diéták következményei is figyelembe vettem. A kutatás célja a táplálkozás és a várandóság kimenetele közötti párhuzam bizonyítása, és a várandós nők étkezési szokásainak vizsgálata. Továbbá az összefüggések alátámasztása az étkezési szokások és túlzott súlygyarapodás, valamint a szülészeti műtéti beavatkozás szükségessége között.

Adatok és módszerek:

A felmérés során egy saját készítésű kérdőívet alkalmaztam, mely szülés menetéről és táplálkozási szokásokról gyűjtött adatokat, valamint anyai súlygyarapodásra és az újszülött születési súlyára is kitért. Az adatelemzés során leíró statisztikát végeztem. A kritériumok alapján 82 nő (N=82) felelt meg a vizsgálatnak.

Eredmények:

Felmérés sorsán arra a következtetésre jutottunk, hogy a városokban minőségileg jobban étkeznek, mint a falvakban lakó várandósok. A fővárosban élők lényegesen nagyobb arányban fogyasztanak napi szinten gyümölcsöt, mint a falvakban élők ($p=0,010$). A napi folyadékbevitel gyakoriságában szignifikáns különbség volt ($p=0,046$), a falvakban nagyobb arányban vittekbe naponta több folyadékot. Szignifikáns összefüggés volt a szülési mód és a súlygyarapodás mértéke között ($p=0,034$). A $15\text{kg}<$ súlygyarapodás esetén kisebb arányban alkalmaztak császármetszést.

Következtetések:

A városokban a nők jobban étkeznek, mint a falvakban élők. A kutatás során nem volt jelentős összefüggés az anyai táplálkozás és az újszülött születési súlya között. A várandóság alatti kóros súlygyarapodás és a szülést befejező műtétek között volt szignifikáns eltérés ($p>0,05$).

Kulcsszavak: lakóhely, súly, táplálkozás, várandós nők

Komlósi Kálmáné¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Szülésznői és Klinikai Koordinációs Tanszék

Goron Martin¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AMINOSAV KOMPONENSŰ ÉTREND-KIEGÉSZÍTŐK ALKALMAZÁSA SPORTOLÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A kutatás elsődleges célja, hogy átfogó képet kapjunk a sportolók aminosav komponensű étrend-kiegészítők fogyasztási szokásairól. Összehasonlítottuk a termékek szedésének gyakoriságát, sokaságát és a fogyasztásukra vonatkozó motivációk közötti különbségeket az erősportot végzők és az ilyen jellegű mozgásformát nem preferálók között. Továbbiakban a sportolási szint függvényében vizsgáltuk a BCAA fogyasztást és a tudatosságot a fogyasztott mennyiségeket tekintve.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti, leíró jellegű kutatásunkba sporttevékenységet végző felnőtt korú személyeket (választottunk be. Nem véletlenszerű egyszeri, kényelmi mintavételi eljárást alkalmaztunk. Saját szerkesztésű kérdőívet használtunk, melyben rákérdeztünk a szociodemográfiai adatokra, sportolással kapcsolatos információkra, az alkalmazott étrend-kiegészítőkre, azon belül részletesen az aminosav komponensűek használatára, szedésükkel kapcsolatos motivációkra és ismeretekre. Az eredményeket leíró statisztikai elemzéssel, Khi2-próbával és kétmintás T-próbával elemeztük a Microsoft Excel program segítségével. Az eredményeket $p < 0,05$ értéknél tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Az erősportot végzők szignifikánsan ($p=0,022$) több adag aminosav komplexet fogyasztottak hetente, valamint több félét ($p=0,013$) is fogyasztottak, mint azok, akik nem preferálták ezt a jellegű sporttevékenységet. A motivációk közül az izomépítés tekintetében nem mutatkozott jelentős eltérés ($p=0,554$) a két csoport között. A versenysportolók szignifikánsan ($p=0,033$) tájékozottabbak az általuk fogyasztott aminosavak mennyiségét illetően, mint a hobbisportolók. Ellenben a sportolási szintek között a BCAA fogyasztás függvényében nem mutatkozott szignifikáns különbség ($p=0,637$).

Következtetések:

A hobbisportolók közül sokan nincsenek tisztában az elfogyasztott mennyiségekkel, ellenben a szerek alkalmazásának tekintetében nincs jelentős eltérés a profikhoz képest, így meggondolandó lehet szakember (dietetikus, edző) tanácsát is kikérni.

Kulcsszavak: étrend-kiegészítő, sportoló, aminosav, erősport

Pergel Mónika¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Gulyás Szilvia¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ALKOHOL HATÁSAI, FOGYASZTÁSÁNAK GYAKORISÁGA KÖZÉPISKOLÁS GYERMEKEK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A kutatásunk célja volt felmérni, hogy a nemek között és lakóhelytől függően mennyire tér el a fogyasztási gyakoriság. Fontos szempont volt még, hogy melyik alkoholfajta népszerűbb a diákok körében és, hogy az első alkoholfogyasztásuk hány éves korban történt nemek szerint, illetve a lakóhelytől függően milyen jellegű szórakozóhelyet preferálnak jobban.

Adatok és módszerek:

A kutatás típusa kvantitatív, keresztmetszeti, leíró jellegű vizsgálat. A kutatásunkba a 9., 10., 11., 12. és 13. évfolyamos, Magyarországon élő, középiskolai tanulókat vontuk be. A mintavétel módja a célirányos mintavétel. Az elemszám 141 fő volt. A kutatás helye Magyarország, ideje 2024. január, február, március. Alkalmazott módszertan a saját szerkesztésű, megadott válaszlehetőséges kérdőív. Az adatok elemzéséhez leíró statisztikai elemzést és CHI2 próbát használtunk az Excel Microsoft 365 programban.

Eredmények:

A lakóhely nem befolyásolja az alkoholfogyasztási gyakoriságot ($p>0,05$). A nemek és az alkoholfogyasztási gyakoriság között szignifikáns különbség volt ($p<0,05$). A szórakozóhely megválasztását nem befolyásolja a diákok lakóhelye ($p>0,05$). A gyermekek neme nincs hatással az első alkoholfogyasztásra kor szerint ($p>0,05$). A szórakozóhelyek és a különböző alkoholtípusok megválasztása között nincs szignifikáns eltérés ($p>0,05$).

Következtetések:

Az alkoholfogyasztással kapcsolatos problémákat és kockázati tényezőket érdemes lenne további vizsgálatok alá vetni a fiataloknál, hogy segíthessünk az iskolákban szervezett alkohol- és drogfogyasztásról szóló előadások pontosabb kivitelezésében, hogy milyen megoldásokról lenne érdemes beszélgetni a diákokkal.

Kulcsszavak: alkoholfogyasztás, középiskolások, baráti társaság, család, alkoholtípusok

Pergel Mónika¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Gulyás-Tolnai Alexandra¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A PÁCIENSEK TUDÁSA AZ IONIZÁCIÓS SUGÁRZÁSRÓL ÉS A RADIOGRÁFUSOK SZEREPE A BETEGTÁJÉKOZTATÁSBAN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja az volt, hogy először a betegek tájékozottságát mérjük fel az ionizációs sugárzásról és annak élettani hatásairól. Másodjára a radiográfusok körében feltett kérdésekkel szeretnénk volna megtudni egyes helyzetekben hogyan kommunikálnák a pácienssel az őket ért sugárzást és az azzal járó kockázatokat.

Adatok és módszerek:

Kutatásunkat a budapesti Szent Margit Rendelőintézet Nonprofit Kft-ben végeztük 2023 május 1-től, 2023 október 31-ig. A felmérés eszköze a pácienseknél kérdőíves formában történt, a radiográfusoknál kevert formában. A páciensek körében szétosztásra kerülő kérdőív kérdései magyar nyelvre fordítva: Bastiani L. és társai és Alhasan M. és társai kutatásában használt kérdőív elemei voltak. A radiográfusoknál Reitan A. F. és Sanderud A. kutatásának interjú kérdései. A beválasztási kritérium a betegek körében: 18 életév betöltése, kizárási kritérium: ha szellemi figyétékesség állt fent. A radiográfusok körében beválasztási kritérium: Bsc ODA képzés megléte, radiográfus specializációval. A statisztikai próbákat a Microsoft Excel 2016-os verziójában végeztük, leíró statisztikákat és khi-négyzetpróbákat alkalmaztunk, a szignifikancia foka $p < 0,005$ volt. 103 páciens és 8 radiográfus vett részt a kutatásban.

Eredmények:

Az ultrahang képalkotást 90% jelölte nem ionizáló sugárzással működő képalkotó eszköznek. A CT-t 81% pipálta helyesen azzal üzemelőnek. A mammográfiát már csak 63%, az MR képalkotást 59% sorolta be helyesen. A válaszok egyes esetekben szignifikáns eltérést mutattak a páciens iskolai végzettségével ($X^2=6,623$; $df=2$; p -érték= $0,0365$), nemével ($X^2=14,66$; $df=1$; p -érték= $1,3 \cdot 10^{-4}$) és hogy hány képalkotó vizsgálaton vett részt ($p=0,0374$; $X^2=4,33$; $df=1$). A második fele a kutatásnak a radiográfusok körében történt. Kérdésünkre, miszerint milyen gyakran adnak felvilágosítást a betegeknek, mindannyian azt nyilatkozták, hogy nem szoktak, csak ha a páciensek rákérdeznak. A miértjére négyen az idő szükére hivatkoztak, a másik felük pedig úgy gondolta ez nem az ő feladatuk. Valamint csak öten érezték magukat magabiztosnak erre a feladatra.

Következtetések:

A betegek hiányos ismeretekkel rendelkeznek az orvosi ionizáló sugárzásról. Ez a forgatókönyv azért valósulhatott meg, mert a betegek csak igen kis százalékban kaptak felvilágosítást ezzel kapcsolatban.

Kulcsszavak: Ionizációs sugárzás; Páciens tudása; Orvosi képalkotás; Radiográfus; Kockázat kommunikáció.

Bary Zsuzsanna¹ dr. Sipos Dávid²

¹Semmelweis Egyetem Raoul Wallenberg Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képpalkotó Diagnosztikai Tanszék

Hallósy Eszter¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

A HETEDNAPI ADVENTISTÁK TÁPLÁLKOZÁSI ÉS ÉLETVITELI TÉNYEZŐINEK VIZSGÁLATA MAGYARORSZÁGON

Célkitűzés:

Célunk volt felmérni a Magyarországon élő hetednapi adventista egyház híveinek életviteli és táplálkozási szokásait, és összehasonlítani korcsoport szerinti kontrollcsoporttal. A hívők többsége vegetáriánus táplálkozást folytat, emellett javasolt számukra kerülni az élvezeti szerek használatát. A Loma Linda egyetem vizsgálatai alapján feltételezhető a hívők jobb életminősége. Felmérésünknek célja volt megvizsgálni, hogy az adventista vallást gyakorló személyek és a kontrollcsoport között van-e különbség a nemfertőző krónikus betegségek (NCD) megjelenése között.

Adatok és módszerek:

Vizsgálatunk egy kvantitatív keresztmetszeti vizsgálat volt 2024-ben Magyarországon. Nem véletlenszerű kiválasztás során a hívőket, véletlenszerű kiválasztás során a kontrollcsoportot mértük fel egy anonim, saját szerkesztésű kérdőív és egy validált táplálkozási kérdőív (FFQ) segítségével. A statisztikai elemzést IBM SPSS (v27) segítségével, χ^2 -próbalával és Fisher's tesztel végeztük.

Eredmények:

A kutatásban összesen 595 fő vett részt, 69,1%-uk nő volt. Az átlag életkor 48,0 év volt, és nagyrésztük (61,6%) felsőfokú végzettséggel rendelkezett. A hívők közül szignifikánsan magasabb számban voltak, akik végén táplálkozást folytatnak a kontrollcsoporthoz képest (17,3% vs. 0,5%; $p < 0,001$). Az anyagcsere-megbetegedés szignifikánsan magasabb volt a kontrollcsoport esetében, mint az esetscsoportban (9,4% vs. 5,0%; $p < 0,05$). A hormonbetegségek megjelenése szintén szignifikánsan magasabb volt a kontrollokban, mint az esetscsoportban (12,2% vs. 6,8%; $p < 0,05$). Az idősebb korosztályban az esetscsoportban szignifikánsan kevesebben szenvedtek szív- és érrendszeri megbetegedésben (CVD), mint a kontrollcsoportban (33,7% vs. 59,1%; $p < 0,05$). A nagyon rossz alvók esetekben szignifikánsan magasabb volt a CVD kialakulása a nem rosszalvókhoz képest (7,7% vs. 2,0%; $p < 0,05$).

Következtetések:

Kutatásunkban megerősítettük az életmód és a táplálkozási tényezők lehetséges szerepét a nemfertőző krónikus betegségek kialakulásában, amelyet többnyire alátámasztottak a nemzetközi kutatási eredmények. Azonban a pontos háttér feltárására további vizsgálatok szükségesek.

Kulcsszavak: hetednapi adventista, vegetáriánus, NCD, BMI

Dr. Szabó Zoltán¹ dr. Szabó Éva² Marosvölgyi Tamás³

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

²PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

³PTE ÁOK Bioanalitikai Intézet

Hámori Hanna Laura¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A CORE TRÉNING FEJLESZTÉS HATÁSA A JÉGKORONG JÁTÉKOSOK SPORTÁGSPECIFIKUS PARAMÉTEREIRE

Célkitűzés:

Vizsgálatunk célja volt felmérni a férfi játékosokat és megvizsgálni, hogyan hat a törzsizom tréning a jégkorong játékosok sportspecifikus paramétereire.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk longitudinális, prospektív, kvantitatív vizsgálat. Vizsgálatunkba összesen 34 játékost választottunk ki, közülük 13 a kontroll csoportba került, ők az előírt alapedzést folytatták, 21 az eset csoportba került, akik az általunk készített tréningen vettek részt az alapedzésükön túl. Az eset csoport 8 héten keresztül végezte, melyben a hetek előre haladtával a gyakorlatok fokozatosan nehezedtek, és átlagosan heti 3x végezték. A 8 hetet követően a kontroll és eset csoportot újra mértük, az első méréshez hasonlóan a 10m gyorsulási és 50m végsebességre, illetve a törzsizomok tesztjeivel (jobb és bal sideplank, Mackenzie core teszt). Microsoft Excelben kétmintás és párosított t-próbával elemeztük.

Eredmények:

Kutatásunk elején mért tesztekkor a 10m sprintekben a két csoport közt nem volt különbség, a programot követően a csoportkontrollban ($p=0,04$), önkontrollban ($p=0,013$) volt szignifikáns különbség mely $0,04\pm 0,004$ mp javulást jelentett. A 50m mérésénél a program kezdetekor nem volt különbség, 8 hét után a csoportkontrollos ($p=0,042$) szignifikáns különbséget mutatott, önkontrollos vizsgálat nem ($p=0,417$). A jobb sideplank esetében a kutatás elején nem volt különbség és ez a programot követő mérésnél a csoport($p=0,098$) és önkontrollos ($p=0,089$) vizsgálatokban is így maradt. A bal sideplank esetében a kutatás elején nem volt különbség, a 8 hetes programot követően a csoport ($p=0,004$), az önkontrollos ($p=0,003$) vizsgálat szignifikáns változás volt mely $10,286\pm 10,612$ mp javulást jelentett. Végül a Mackenzie core teszt, melyben kutatás elején nem volt különbség, a kutatás végén a csoport($p=0,041$), mind az önkontrollban ($p=0,031$) is szignifikáns különbségek voltak, mely $6,171\pm 2,509$ mp javulást jelent.

Következtetések:

Vizsgálatunk eredményeiből arra következtethetünk, hogy a törzsizom tréningje pozitívan hat a jégkorong játékosok paramétereire.

Kulcsszavak: jégkorong játékosok, core tréning, gyorsulási és végsebesség fejlesztés, törzsizom fejlesztése

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Horváth Dzsenifer¹

¹Pécs - ápolás MSc - közösségi II. évfolyam, nappali / full time munkarend

A CUKORBETEGSÉGBEN ÉRINTETT PÁCIENSEK ALVÁSMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA A DEPRESSZIÓ KÉRDÉSKÖREIBEN

Célkitűzés:

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) becslései szerint a világon, körülbelül 347 millió ember érintett cukorbetegségben. Vizsgálatunk célja volt felmérni a cukorbetegségben érintett páciensek alvásminőségét és lelki jóllétüket.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk 2023.december 1. – 2024. február 29. között. Célcsoportunk az 1-es és 2-es típusú cukorbeteg voltak, akiknél legalább 6 hónapja diagnosztizáltak a kórképet (n=100). Kizártuk azon pácienseket, akik 18 év alattiak és éjszakai munkavégzést folytatnak, valamint az elmúlt egy hónapban kórházi benn tartózkodást igényelt a kezelésük. Az adatgyűjtés eszköze kérdőív volt, mely saját szerkesztésű és validált kérdőívekből (Beck depresszió kérdőív, Groningen alvásminőség skála) állt. Leíró statisztikai elemzés mellett független mintás t-próbát, ANOVA-t és korrelációt végeztünk, Microsoft Excel Office 2019 program alkalmazásával (p<0,05).

Eredmények:

A megkérdezettek 66%-a normál hangulatú, enyhe depresszió a kitöltők 22%-nál, közepes depresszió 10%-nál áll fenn, valamint 2%-nál a depresszió mértéke súlyos. A kitöltők 42%-nál az alvásminőség jelentős romlása mutatható ki és 30%-nál egészséges, pihentető az alvás. Az alvásminőség és a depresszió mértéke között szignifikáns kapcsolat mutatható ki (r=0,332; p=0,001). BMI értéke a lelki jóllétre és az alvás minőségére is szignifikánsan hat (r=0,252; p=0,001; r=0,148; p=0,001).

Következtetések:

Kutatásunk rávilágított arra, hogy a cukorbeteg depresszió mértékét és alvásminőségét számos tényező befolyásolhatja. Megfelelő figyelmet kell fordítani a páciensek mentális jóllétére és az alvásuk minőségére is.

Kulcsszavak: cukorbetegség, depresszió, alvásminőség, Beck depresszió kérdőív, Groningen alvásminőség skála

Karamánné dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Horváth Nikolett¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KEZELÉSI MÓDSZEREK HATÁSA A FOKHAGYMA (ALLIUM SATIVUM L.) HATÓANYAG-TARTALMÁRA

Célkitűzés:

A fokhagyma gyógyhatása a benne található bioaktív vegyületeknek köszönhető. Kutatásom célja, hogy megvizsgáljam az összpolicifenol-(TFC), összflavonoid-(TPC), C-vitamin tartalom és antioxidáns aktivitás (AOA%) hogyan változik a kezelési hőmérséklet és idő, valamint a szöveti roncsolás hatására. Azt feltételeztem, hogy a kezelési hőmérséklet növelésével nőni fog az AOA%, a TFC és TPC mennyisége, míg a vitamintartalom csökken. Továbbá a kezelési idő csak magas hőfokon okoz, míg a szöveti roncsolás nem okoz eltérést.

Adatok és módszerek:

Laboratóriumi méréseken alapuló keresztmetszeti kutatás. A mintavétel véletlenszerű. Kритériuma: Magyarországon termesztett fokhagyma. A mérések a PTE-ETK-KKK Laboratóriumában, 2024. január-március között mentek végbe. HPLC-s és spektrofotometriás módszereket használtunk. A statisztikai elemzéshez: ANOVA-t, t-próbákat, korrelációanalízist és regressziót. Alkalmazott program: Microsoft Office Excel.

Eredmények:

A 20-25, 75 és 125°C-on kezelt minták AOA% között szignifikáns volt az eltérés ($p < 0,05$). A kezelési hőmérséklet növelése szignifikáns eltérést eredményezett a TFC-re ($p < 0,05$) és a TPC-re ($p < 0,05$). A kezelési idő nem befolyásolta szignifikánsan a 20-25 °C-on ($p > 0,05$) és 75 °C-on ($p > 0,05$) kezelt minták TFC értékét, viszont 125 °C-on már igen ($p < 0,05$). A kezelési idő nem befolyásolta szignifikánsan a 20-25 °C-on ($p > 0,05$), a 75 °C-on ($p > 0,05$) és 125°C-on ($p > 0,05$) kezelt minták TPC értékét. A különböző szöveti roncsolásnak alávetett minták között szignifikáns eltérés volt tapasztalható a TFC-re ($p < 0,05$) és TPC-re ($p < 0,05$) vonatkozóan. Csak a 20-25°C-on kezelt mintákban volt C-vitamin és ezek szignifikáns eltérést ($p < 0,05$) mutattak egymás között a különböző szöveti roncsolás hatására.

Következtetések:

Az AOA%, a TFC és TPC értéke a végmenő kémiai átalakulások miatt változott a hőmérséklet hatására. A C-vitamin a hőérzékenysége miatt nem mutatható ki a magas hőmérsékletű kezelés után. Az egész fokhagyma minták által mutatott alacsonyabb értékek oka a kisebb mértékű kioldódás leheteti.

Kulcsszavak: fokhagyma, összflavonoid-tartalom, összpolicifenol-tartalom, antioxidáns aktivitás, C-vitamin

Dr. Nagy István Rudolf¹

¹ÉLBC-Nonprofit Kft. Kaposvári RÉL

Horváth Otília¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A FENNTARTHATÓ ÉLETMÓD A CSALÁDOK MINDENNAPJAIBAN

Célkitűzés:

Kutatásom fő célja, hogy felmérjem a családok mindennapi szokásaiban megjelenő fenntartható szemléletmódokat, a szociodemográfiai összetevők miként befolyásolják a környezettudatos magatartás kialakulását. Fő szempont volt a csomagolásmentes vásárlás, a mosható textilpelenkák használatának elterjedése és ebben a védőnők szerepe, valamint a komposztálás elterjedése.

Adatok és módszerek:

2023-ban megvalósult kvantitatív, keresztmetszeti kutatás célcsoportja kényelmi mintavétel során 0-14 éves gyermeket nevelő családok voltak (n=107). A 67 kérdésből álló kérdőív saját és standard (PEB skála) kérdéseket is tartalmazott. Két változó kapcsolatának meghatározásáért ki2 próbával, ANOVA-val, t-próbával és korrelációsanalízissel történt (p<0,05).

Eredmények:

A válaszadók M=37,04 év volt, 14,95%-a élt kis településen, 79,44% rendelkezett felsőfokú végzettséggel, akiknek 47,66%-a közepes, 35,51%-a nagy mértékben volt környezettudatos. Minél többet éltek egy háztartásban a környezettudatossági attitűd mértéke annál nagyobb volt (p<0,05). Nem volt környezettudatosabb az a család, ahol több gyermeket nevelnek (p>0,05). A mosható pelenkák használata jellemzően felsőfokú végzettségűek között jelent meg (p<0,05), melyet további szociodemográfiai faktorok nem befolyásoltak (p>0,05). Nagyon kevesen kaptak információt a mosható pelenkákról a védőnőtől, s kevesen voltak azok, akik releváns információkkal szolgáltak volna. A védőnők mosható pelenkák használatával kapcsolatos ismeret átadása nem volt hatással, annak alkalmazására (p>0,05). A csomagolásmentes vásárlást azok választják elsősorban, akik a keresletmódosításra fektetik a hangsúlyt (p<0,05). Azokon a településeken, ahol van zöld hulladék szállítás, sem mértéke, sem a lehetséges közösségi komposztáló használat nem nagyobb számottevően (p>0,05).

Következtetések:

Nagyon kevés védőnő vesz részt jelenleg a modern mosható pelenkák ismeretanyagának átadásában, és tud kellő információt adni azok környezeti és pénzügyi vonatkozásairól, mely tudás bővítése továbbképzések jövőbeni feladata lehet. Védőnőként valamennyi család támogatása szükséges a környezeti szempontból fenntarthatóbb életmód kialakításában a szülővé válás folyamatában.

Kulcsszavak: mosható pelenka, csomagolásmentes vásárlás, komposztálás

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Huczek Anita¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülész nő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ ENDOMETRIÓZIS DIAGNOSZTIZÁLÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI NAPJAINKBAN ÉS ENNEK HATÁSA AZ ÉLETMINŐSÉGRE

Célkitűzés:

Tanulmányom célja volt, hogy megvizsgáljam, hogyan befolyásolja a diagnosztizálás időbeli elhúzóda, tévesen felmerülő diagnózisok az életminőséget. Célom volt az életminőség vizsgálata műtét előtt, műtét után. Célom volt felmérni, hogy a betegek milyen gyorsan jutnak diagnózishoz, milyen vizsgálatokon kell átesniük, gyorsabb-e a folyamat, ha magán ellátás keretein belül történik és nem az állami ellátásban.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti elemeket tartalmazó vizsgálat. Az adatgyűjtés saját készítésű, standard kérdőívvel kiegészített kérdőívvel történt, amit online felületen, endometriózissal együtt élő nők csoportjában osztottam meg. Azokat vizsgáltuk, akik reprodukív korban vannak, és endometriózissal diagnosztizáltak. (n=98). Kizárási kritérium, ha a betegnél nem diagnosztizáltak endometriózist, valamint hibás kérdőív kitöltés. Számításokat Microsoft Excel 2021 segítségével végeztem leíró statisztikai elemzést, kategórikus változók esetében t-próbát, khi2 próbát, Mann-Whitney próbát alkalmaztam.

Eredmények:

A diagnózis felállítása és az életminőség tekintetében szignifikáns kapcsolat található. ($p < 0,01$). A megfelelően elvégzett műtét, szignifikánsabb jobb életminőséggel jár együtt. ($p < 0,009$). A szorongás, depressziós tünetek megjelenése és a gyermekáldás között nincs szignifikáns különbség. ($p > 0,74$). A stresszkezelés és a gyógyulási folyamat között szignifikáns különbség van. ($p < 0,28$). A diagnosztizálás időbeli gyorsasága és az ellátás típusa között nincs szignifikáns eltérés. ($p > 0,91$).

Következtetések:

A diagnózis minél előbbi felállítása, sikeresen elvégzett műtét kevésbé befolyásolja az életminőséget. A stresszkezelés pozitívan befolyásolja a betegség folyamatát, nem feltétlen jutnak gyorsabban diagnózishoz a betegek magán ellátásban.

Kulcsszavak: endometriózis, diagnosztizálás, életminőség, reprodukív kor

Komlósi Kálmán¹ dr. Nógrády Miklós²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülész női és Védőnői Intézet Szülész női és Klinikai Koordinációs Tanszék

²Kiskunhalasi Semmelweis Kórház a SZTE Oktató Kórháza

Husztiné Csordás Rita¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

9-10 ÉVES GYERMEKEK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA A KÖZÉTKEZTETÉS TÜKRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt megvizsgálni, hogy a közétkeztetés keretein belül igénybe vett kisétekezések, az otthoni táplálkozási szokások, a TV és az okoseszközök képernyőidői hogyan befolyásolják a kisiskolások testtömeg-indexét, a különböző médiaelemek hatással vannak-e a gyermekek egészséges életmódhoz való viszonyára. Részletesebb testösszetétel-méréssel a testzsír-százalék és a kisétekezések közötti kapcsolatra kerestünk összefüggést.

Adatok és módszerek:

Leíró, kvantitatív kutatásunkban 9-10 évesek vettek részt szüleikkel 2024. januárban. Az adatokat Microsoft Excel és SPSS statisztikai szoftverrel elemeztük, többek között Khi-négyzet és Mann-Whitney próbát, Spearman-féle korrelációt végeztünk. Az eredményeket $p \leq 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A kisétekezések szignifikánsan pozitívan befolyásolják a gyermekek testtömeg-indexét ($p=0,000$ Cramer's V együttható:0,532). Az otthoni táplálkozási szokások ($p=0,000$)($r=-0,432$) a televízió ($p=0,04$; $r=0,205$), valamint az okoseszközök ($p=0,005$; $r=0,276$) előtt eltöltött idő szignifikánsan negatív hatással vannak rá. A tévénézés szignifikánsan negatívan befolyásolja a gyermekek egészséges életmódhoz való viszonyát ($p=0,013$ $p=0,039$). A kisétekezések igénybevétele szignifikánsan pozitívan befolyásolja a gyermekek testzsír-százalékát ($p=0,000$ Cramer's V együttható: 0,806, mely igen erős kapcsolatot mutat.

Következtetések:

Eredményeink alapján a vizsgált gyermekek közel 45%-a túlsúlyos és elhízott. Ez az otthoni egészségtelen táplálkozási szokásokra, a közétkeztetés kisétekezéseinek mellőzésére, a hosszabb képernyő előtt eltöltött időre vezethető vissza. Elengedhetetlen a gyermekek és a szülők edukációja az egészséges táplálkozás terén. Eredményeink összhangban állnak nemzetközi és hazai kutatásokkal, melyek a közétkeztetés meghatározó szerepét hangsúlyozzák a gyermekek egészséges táplálkozásra nevelésében. Jövőbeni kutatásunk célja a kutatási hely és célcsoport kiszélesítése.

Kulcsszavak: közétkeztetés, iskolások, táplálkozási szokások, média hatása, elhízás

Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Jáger Patrícia¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

RETIKULOCITA PARAMÉTEREK MEGHATÁROZÁSA AZ IDŐ MŰLÁSÁVAL

Célkitűzés:

Jelen vizsgálat célja a retikulocita paraméterek vizsgálata az idő múlásával. Jelenleg nincs lehetőség arra, hogy minden kórház laboratóriumában tudjanak retikulocita paramétereket meghatározni. Ezáltal arra vagyok kíváncsi, hogy az idő múlásával mennyire változnak ezen paraméterek értéke a kísérleti és kontroll csoportban. Illetve azt vizsgálom, hogy az idő múlásával áteshet-e ezen paraméterek értékei a referencia tartomány határain.

Adatok és módszerek:

Összesen 138 K2EDTA vérvételi csöbe gyűjtött mintát használtam fel, ebből 30 mintát kontroll csoportnak tekintettem. Kísérleti csoportba olyan mintát választottam, amihez kértek retikulocita meghatározást. Kontroll csoportba pedig nem hematológiai iránydiagnóziús betegek voltak.

Reggel, az osztályokról beérkezett és már lemért mintákat összegyűjtöttem és az eredményeit tekintettem 0. perces mérésnek. Majd ezen mintákat lemértem manuálisan 4 óra múlva és 24 óra múlva. A mérés a Sysmex XN-2000 hematológiai analízátor segítségével végeztem.

Vizsgálataim összegzésére a párosított T-próbát használtam statisztikai módszerként.

Eredmények:

A retikulocitaszám mérési eredmények összehasonlítása során szignifikáns eltérést kaptam a 4 órával későbbi ($p < 0,005$) és a 24 órával későbbi mérés eredményeivel ($p < 2,09E-07$).

Ezenkívül a retikulocita arány mérési eredmények összehasonlítása során is szignifikáns változást kaptam mindkettő időpontban ($p < 0,006$, $p < 2,29E-06$).

A retikulocita hemoglobin ekvivalens eredményeinél ismét szignifikáns eltérést kaptam, mind a 4 ($p < 5,4E-10$), illetve 24 órával későbbi mérés során ($p < 3,15E-05$).

Az éretlen retikulocita frakció mérési eredmények összehasonlítása során nem kaptam szignifikáns eltérést.

Következtetések:

Eredményeim azt sugallják, hogy nagy körültekintéssel kell járni a mintavétel után több mint 4 órával végzett hematológiai vizsgálatok eredményeinek elemzésekor, mivel jelentős torzítás alakulhat ki.

Végül, 15 mintánál történt referencia határ átlépés a későbbi mérések során. Fontos, mivel befolyásolhatja a gyógyszerek megfelelő dózírását.

Kulcsszavak: retikulocita, RET-He, IRF

Nagy Abonyi Zoltán¹

¹Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház Központi Laboratórium

Jákl Ildikó¹

¹Pécs - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - népegészségügyi ellenőr IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

COVID-19 ELLENI VÉDŐOLTÁS FELVÉTELÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

Célkitűzés:

Számos kutatás vizsgálja a Covid-19 betegséget és a fertőződés elleni védekezés lehetőségeit. A kutatások egybehangzó eredménye alapján a leghatásosabb „gyógymód” ebben az esetben is a megelőzés. Kevés olyan kutatás van, ami azt vizsgálja, hogy ki, milyen élethelyzetben, és milyen tényezők mentén dönt a vakcina felvétele vagy elutasítása mellett. A kutatás célja a még zajló járvány ideje alatt megismerni: a covid-19 oltást elfogadók motivációit. Van-e különbség a demográfiai jellemzők, a rendelkezésre álló ismeretek, tekintetében az oltást elfogadók és az azt elutasítók között? Hogyan befolyásolja a kutatásban résztvevők jólléte/egészségműveltsége az oltás felvételét?

Adatok és módszerek:

A célcsoportot a közösségi médián keresztül elérhető személyek alkották. A saját szerkesztésű kérdőívet, - ami validált kérdőíveket is tartalmazott- 166 fő töltötte ki (N=166). Az adatgyűjtés 2022.06.14.-11.14. között zajlott. Statisztikai módszerek: leíró statisztika, Fisher-teszt, ANOVA-teszt. A használt szoftver: SPSS 29.0 Szignifikancia határ: $p \leq 0,05$.

Eredmények:

Szignifikánsan befolyásolja a covid-19 oltás felvétele iránti hajlandóságot az életkor ($p < 0,001$), a lakóhely ($p = 0,003$), az egészségügyben való munkavégzés ($p = 0,009$) a járvány ideje alatti munkavégzés ($p < 0,001$) és a covid-19-el fertőződés ($p = 0,012$). Szignifikáns kapcsolat van az oltás felvétele és a hitelesnek tekintett információforrás között ($p < 0,001$). Szignifikáns összefüggés mutatható ki a magas egészségműveltség és a covid-19 oltás felvételi hajlandóság között ($p < 0,001$). A WHO jóllét skáláján magasabb pontszámot elérők körében szignifikánsan magasabb a covid-19 oltási hajlandóság ($p < 0,014$).

Következtetések:

Az egyén tudása a covid-19 betegséggel kapcsolatban nem, viszont az általánosságban értelmezett egészségműveltség magasabb foka szignifikánsan növeli az oltás felvétele iránti hajlandóságot, ezért fontosnak tartjuk az általános egészségügyi ismeretek szervezett oktatását, újra gondolását.

Kulcsszavak: Covid-19, oltási-hajlandóság, jóllét, egészségműveltség, ismeret

Dr. Tigyai Zoltán Andrásné¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészségfejlesztési és Népegészségügyi Tanszék

Jankovics Dóra¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A CSÍPŐ FIZIKÁLIS VIZSGÁLATA ÉS FEJLESZTÉSE UTÁNPÓTLÁS KORÚ, AMATŐR LABDARÚGÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Labdarúgóknál gyakori a csípőtáji sérülés és fájdalom, így vizsgálatunk célja az volt, hogy az általunk összeállított mozgásprogram hatását vizsgáljuk a csípőízület fejlesztésére.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk longitudinális, prospektív, kvantitatív vizsgálat volt. Vizsgálatunkban 28 labdarúgó vett részt, közülük 14 játékos került a vizsgálati csoportunkba. Kutatásunk a csapatok edzőpályáján történt 2023 augusztusa és novembere között. Statisztikai próbákat Microsoft Office 2401-es verziójú Excel alkalmazással végeztük, a szignifikancia szint $p < 0,05$ volt. Thomas-tesztet, magasugrás tesztjét, 0-5-ös izomerő rendszert, FMS-t, goniómetert, a csípőkörfogat mérésre centiméter szalagot alkalmaztunk. Leíró statisztika készült, ahol kétmintás t-próbát, f-próbát átlag/szórás, minimum, maximum, darab és korreláció függvényt alkalmaztunk.

Eredmények:

Jelentős növekedés volt a nyújthatóságnál, a vizsgálati csoportnál, 10 db-ról 2db-ra csökkent a pozitívítás. Robbanékonyágnál a mozgásprogram előtt $p=0,031$; 0,022 különbség volt, ami csökkent $p=0,066$; 0,061-re. Stabilitásban, szignifikáns ($p < 0,01$) fejlődés volt a vizsgálati csoportunkban. A vizsgálati csoport FMS összpontszámának átlaga 2,57+0,57 volt. Izomerő vizsgálatok nem jelentkezett szignifikáns különbség a domináns és nem domináns oldal között, azonban az adductor izomerő 2,97+0,19-ről 3,08+0,38-ra változott, az abductor izomerő pedig nem változott jelentősen a mozgásprogram után sem (3,17+0,69; 3,14+0,70) a vizsgálati csoportunkban. Mozgástartományban szignifikáns ($p < 0,01$) értékű fejlődés volt az extensio irányába vizsgálati csoportunknál. A domináns oldalon 16,43+1,45°-ról 18,29+1,27°-ra, a nem domináns oldalon 15,93+1,38°-ról 17,14+0,77°-ra emelkedett. Korrelációs vizsgálatunk során, közepes ($r=0,6; 0,4$) erősségű kapcsolatot találtunk a csípőkörfogat és a robbanékonyság eredménye között, és erős ($r=0,9; 0,9$) összefüggést a végtaghossz és robbanékonyság között.

Következtetések:

Vizsgálatunk eredményeiből arra következtetünk, hogy mozgásprogramunk eredményes a csípőízület fejlesztésére.

Kulcsszavak: labdarúgók, csípőízület, mobilizálás, nyújtás, fejlesztés

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Jánosi Kata¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képpalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képpalkotó diagnosztikai analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ENERGIA ÉS A BESUGÁRZÁSI MÓDSZER HATÁSA A RIZIKÓSZERVEK TERHELÉSÉRE ÉS A PTV LEFEDETTSÉGÉRE MEDIASTINUM ÍVTERÁPIA ÉS KONFORMÁLIS BESUGÁRZÁS ESETÉN

Célkitűzés:

Megvizsgáltam a különbségeket mediastinalis tumor miatt kezelt betegek esetében a konformális és a RapidArc besugárzási technika között. Célom volt megmutatni, hogy az ívterápia a rizikószervek dózisterhelését tekintve kíméletesebbnek, a céltérfogat ellátottságot és a homogenitást figyelembe véve jobbnak bizonyul, valamint azt, hogy kisebb energiával történő besugárzás esetén a bőr dózisterhelése nagyobb.

Adatok és módszerek:

Vizsgálatomba N=92 főt válogattam be 2019-2023 közötti intervallumban az említett technikákkal kezelt betegek kapcsán. A kezelési terveken megnéztem, hogy a rizikószervekhez képest a céltérfogat hol helyezkedik el a minta homogenitásának érdekében. Kizárólag a nagymezős kezeléseket vettem figyelembe. A DVH analízisével vizsgáltam a V95%, V98%, V102%, illetve a V105% értékeket. Vizsgáltam a szív V33%, V67% és átlag dóziszát. A tüdő-PTV térfogatot és a gerincvelőt Dmax, a bőrdózist a Dmax és Dmean paraméterek alapján vizsgáltam. A statisztikai elemzést kétmintás t-próbával végeztem a rizikószervek dózisterhelése és a céltérfogat ellátottság tekintetében.

Eredmények:

A PTV lefedettségében és a rizikószervek dózisterhelésében a két kezelési technika között szignifikáns különbség van, kivéve a V98% esetében (V95% $p=0,014$, V98% $p=0,361$, V102% $p<0,001$, V105% $p=0,004$) szív esetében (V67% $p=0,000$, V33% $p<0,001$, Dmean $p<0,001$) tüdő-PTV esetén ($p<0,001$), a gerincvelő Dmax-ot tekintve ($p<0,001$). Fotonenergia kapcsán a bőrdózisnál vizsgáltam a különbségeket, itt a 6 MV-os és a 15 MV-os mezővel történő kezelések között a bőrdózist tekintve szignifikáns különbség van, Dmax ($p=0,000$), Dmean ($p<0,001$).

Következtetések:

A hipotéziseim igazolódtak, miszerint az ívterápia céltérfogat ellátottság és az ellátottság homogenitása szempontjából jobbnak bizonyul, illetve a szív és a tüdő-PTV dózisterhelése alacsonyabb RapidArc technikával történő besugárzás esetén és a kisebb energiával történő kezelés során a bőr dózisterhelése nagyobb.

Kulcsszavak: RapidArc, konformális, rizikószervek, mediastinum

Walter Norbert¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képpalkotó Diagnosztikai Tanszék

Janzsó Dominika¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

UTÁNPÓTLÁSKORÚ KÉZILABDÁZÓK VIZSGÁLATA ÉS FEJLESZTÉSE TÖRZS- ÉS ALSÓ VÉGTAGI STABILITÁS SZEMPONTJÁBÓL

Célkitűzés:

A sportban egyre gyakrabban fordulnak elő sérülések, amelyek jelentősen megterhelik a sportolók fizikai és lelki állapotát. A sérülékenység csökkentése, illetve a sérülés elkerülése végett egyre fontosabbak a preventív tréningek. Jelen kutatásunk célja egy neuromuskuláris tréningprogram hatásának vizsgálata utánpótlás korú kézilabdázók körében.

Adatok és módszerek:

A prospektív vizsgálatot 2023 januárja és 2024 januárja között végeztük. 40 utánpótlás korú kézilabdázóból kiszűrtünk 17 lányt (12,35±1,00 év) és 17 fiút (13,59±0,51 év) (n=34). Alkalmazott módszertan: Flamingó teszt, Plank teszt, Y-balance teszt és egy lábas guggolás teszt. A méréseket a fiúk esetében tréning előtt és tréning után mértük fel, míg a lányok esetében utánpótlást is végeztük. Mozgásprogram: 6 héten keresztül, heti 2-szer 30 perc. Alkalmazott statisztika: leíró, Kolmogorov-Smirnov teszt, párosított t-próbát/ Wilcoxon teszt, kétmintás t-próbát/Mann-Whitney teszt, Ismételt méréseket ANOVA teszt/Friedman teszt. (MS Office 2016 Excel, SPSS v. 29, p<0,05).

Eredmények:

A mozgásprogramot követően szignifikáns javulást tapasztalunk a statikus egyensúlyban (p=0,002; p<0,001) és sérüléskockázatban (p=0,001; p<0,001) mind a két alsó végtagra nézve, a törzsiszomerőben (p<0,001), valamint a dinamikus térd valgus mértékét tekintve (p<0,001). A lányok esetében utánpótlást is történt, ahol még a mozgásprogramot követő 6 héttel a sérüléskockázat és a statikus egyensúly eredményei szignifikánsan jobbak voltak a tréning előtti méréshez képest. (p<0,05) A törzsiszomerő és a dinamikus térd valgus mértékét tekintve nem kaptunk az utánpótlást alkalmával szignifikáns eltérést. (p>0,05)

Következtetések:

A neuromuskuláris tréningprogram hatására javult a sportolók statikus és dinamikus egyensúlya, a törzsiszomerő ereje, a sérüléskockázata és a dinamikus térd valgus mértéke. A mozgásprogram hosszabb távon pozitív hatással volt a sérüléskockázat és statikus egyensúly eredményeire.

Kulcsszavak: neuromuskuláris tréning, dinamikus térd valgus, kézilabda, sérüléskockázat

Horváthné Tóth Bettina¹

¹PTE ETK Fizioerápiás és Sporttudományi Intézet Fizioerápiás Tanszék

Joy K. Vambo¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Nursing IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

HEALTHY LIFESTYLE OR EATING DISORDER? ASSESSING SYMPTOMS OF ORTHOREXIA NERVOSA IN YOUNG ADULTS AMONG AFRICAN

Objective:

Very few studies have researched the orthorexia nervosa in Africans. Other have assessed factors such the risk of orthorexia in Africans. The aim of this study is to measure the symptoms of eating disorder (orthorexia nervosa) in Africans between age 18-25 and to identify the risk factors that accompany Orthorexia Nervosa in young adult.

Material and Method:

Data collection was done through an online questionnaire. Statistical analysis was done by Microsoft excel using the following method (chi-square and ANOVA (analysis of variance)

Results:

An online questionnaire was created which included the ORTO-11 scale, BMI questions, physical activities questions, dietary questions, and smoking questions to assess the relationship with gender and the educational status. The online questionnaire was open to respondents between summer and autumn 2023. A total of [n=102] respondents completed the questionnaire. The result shows that the risk of developing orthorexia nervosa by gender had [n=102] participants, [n=41] females have a high risk of developing orthorexia nervosa while [n=25] female have low risk of developing orthorexia nervosa. [n=25] male have a high risk of developing orthorexia nervosa and [n=10] male had low risk of developing orthorexia nervosa. Also, for ORTO-11 scale, educational level was not statistically significant. For physical activities the result shows that it wasn't statistically significant [p<0.22]. BMI was also not statistically significant with any of the variables. Based on the diet, there was no statistical difference between dietary and non-dietary. There was no significant difference between smokers and non-smokers.

Conclusion:

Research has shown that culture and ethnicity can impact Orthorexia Nervosa, as well as defense style development over time (Foroughi et al., 2019). However, these factors were not considered in the sample. Future studies on Orthorexia Nervosa and defense mechanisms should take participants cultural and ethnic diversity into considerations.

Keywords: Orthorexia nervosa, BMI, Diet.

Szabó László¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Juhász Lilla Gabriella¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

BIOMARKEREK VIZSGÁLATA A DYSTROPHIA MYOTONICA 1-ES TÍPUSÁBAN

Célkitűzés:

A dystrophia myotonica egy hosszú lefolyású, progresszív izombetegség. Jelenleg nincs olyan megbízható biomarker, amely non invazívan méri a betegség súlyosságának és progressziójának előrehaladását. A kutatás 2022. október és 2024. február között a Pécsi Tudományegyetem Neurológiai Klinikáján történt, a dystrophia myotonica 1-es típusú (DM1) betegek klinikai állapotának és biomarkereinek vizsgálatát céloztuk meg, ezzel segítve a betegek gondozását, valamint a terápiák hatékonyságának nyomon követését.

Adatok és módszerek:

A vizsgálatba 15 DM1 és 14 egészséges személyt vontunk be. A betegség súlyosságát a MIRS skálával jellemeztük, vizeletből meghatároztuk a tinin (UTN) és kreatinin (KRN) illetve az UTN/KRN hányados értékeit, valamint laktát terhelést végeztünk. A statisztikai analízis során lineáris regresszió, ANOVA, Shapiro-Wilk és Spearman rangkorreláció tesztek alkalmaztunk..

Eredmények:

Szignifikáns különbség volt kimutatható a DM1 betegcsoport és a kontroll csoport között az UTN/KRN hányados tekintetében, azonban az UTN/KRN hányados és a betegség súlyosság között szignifikáns korreláció nem volt igazolható. Az UTN/KRN hányados terhelés előtti és terhelés utáni értékeiben szignifikáns különbség nem mutatkozott a betegcsoportban, továbbá nincs igazolt összefüggés az UTN/KRN hányados és a laktát intolerancia között.

Következtetések:

Az UTN/KRN hányados alkalmas non invazív biomarkernek tűnik a betegség jelenlétét illetően, de nem alkalmas biomarker a betegség súlyosság, az izomaktivitás és az izmok terhelhetőségének megítélésére.

Kulcsszavak: dystrophia myotonica, dystrophia myotonica 1-es típusa, biomarkerek, non-invazív, vizelet biomarkerek

Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Jung Sára Éva¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

FIATAL NŐK OSTEOPOROSIS SPECIFIKUS TUDÁSÁNAK ÉS ÉLETMÓDBELI FAKTOROK ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A csonttrikulás (osteoporosis) napjainkban népbetegségként jelenlévő kórkép, mely főként a 40 év feletti korosztályt érinti. Kialakulási kockázatát számos külső és belső faktor növeli, mint például az életmódbeli szokások, valamint a genetikai faktorok. Vizsgálatunk célja egy kérdőíves kutatás segítségével felmérni a női populáció körében a fizikai aktivitás, betegségsspecifikus tudás és egészségműveltség összefüggéseit.

Adatok és módszerek:

Keresztmetszeti, kvantitatív kutatásunk a 25-44 év közötti nők körében zajlott (n=101), alkalmazott mérőeszközök: SF-36, GPAQ, Brief Health, OKAT kérdőívek voltak. Az adatok elemzéséhez a Microsoft Excel programját használtuk, a szignifikancia szintet $p < 0,05$ -ben határoztuk meg (95%-os hibahatár). A kutatás során leíró statisztikát és kétmintás T-próbát alkalmaztunk. F-próbával pedig a szórásnégyzetek vizsgálatát végeztük. A kitöltés anonim módon történt online kérdőív formájában. Kizárási kritérium volt a 25 év alatti, valamint a 44 év feletti életkor, a férfi nem, az egészségügyi végzettség és a diagnosztizált osteoporosis.

Eredmények:

A résztvevők átlagéletkora $32,69 \pm 6,95$ év volt. Azok a kitöltők, akik magasabb egészségműveltségi szinttel rendelkeztek, jobb eredményt értek el az OKAT teszten ($p=0,002$). Ugyanakkor nem mutatkozott szignifikancia a közepes vagy magas intenzitású sporttevékenység és OKAT pontszám között (Közepes: $p=0,544$; Magas: $p=0,157$).

Következtetések:

Összefüggést találtunk az egészségműveltség szintje és az osteoporosisal kapcsolatos tudás között, így elmondható, hogy a magasabb egészségműveltséggel rendelkezők osteoporosisal kapcsolatos ismeretei alaposabbak. Emellett közepes vagy magasabb intenzitású sporttevékenységet végzők nem feltétlenül rendelkeznek alaposabb ismerettel az osteoporosisról, mint nem sportoló társaik. Nagyobb elemszámmal, további hipotézisekkel és korrelációs kapcsolatok vizsgálatával pontosabb eredményeket lehetne elérni.

Kulcsszavak: osteoporosis, fizikai aktivitás, egészségműveltség, prevenció, életmód

Dr. Makai Alexandra¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Kalmár Brigitta¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

GYÓGY-, ÉS FŰSZERNÖVÉNYEK SZAPORODÁSGÁTLÓ HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA HUMÁN KÓROKOZÓKRA

Célkitűzés:

Napjainkban egyre több kórokozó rezisztens a szintetikus készítményekkel szemben, ezért fontosnak tartom a természetes gyógyászatban alkalmazott növényi kivonatok tanulmányozását. Kutatásunk célja volt megvizsgálni a különböző illóolajok antimikrobiális hatásait, majd a 4 legeredményesebbnek a szárított növény megfelelőjéből vizes kivonatot készíteni, és megfigyelni szaporodásgátló hatásukat humán patogén baktériumokra és gombákra.

Adatok és módszerek:

Mintáink között 7 illóolaj, és 4 szárított gyógynövény szerepelt, amelyek bárki számára könnyen beszerezhetőek, és vélhetően magas antimikrobiális hatással rendelkeznek. Korongdiffúziós módszert (gátlási zónák megfigyelésére), Bürker-kamrát (össz-, és élő sejtszám meghatározásra) és spektrofotométert (turbidimetria mérésére) használtunk a táptalajokon és tápoldatokban inkubált mikroorganizmusok vizsgálatára. Az eredményeink elemzéséhez leíró statisztikát, t-próbákat, és ANOVA módszert alkalmaztunk, Excel program segítségével.

Eredmények:

Korongdiffúziós módszer során, legnagyobb gátlási zónákat a fahéj eredményezett gombák (15 mm, *Candida albicans*) és baktériumok (14 mm, *Escherichia coli*) esetében is. Kombinációban a citromfű-borsmentaolaj volt a leghatásosabb. Összsejtszám meghatározásnál, a fahéj szignifikáns ($p < 0,05$) szaporodásgátló hatást tanúsított *C. albicans* esetében ($p = 0,024$). Ezt az élő sejtszám meghatározás ($p = 0,045$), és az optikai denzitás ($p = 0,025$) is alátámasztotta.

Következtetések:

Az illóolajok kombinációkban lévő alkalmazásukkor produktívabbnak bizonyultak. Bürker-kamrás meghatározásoknál párhuzamot tudunk vonni az össz-, és az élő sejtszám időbeli változásai között. Gram-negatív kórokozó esetében a borsmenta hatása a 20. órától nyilvánult meg, a Gram-pozitív mikroorganizmusoknál a citromfű kivonata már a 12. órától számottevően gátolt. Az eltérő gátlásbeli hatásokat valószínűleg a sejtfal szerkezet különbözőségének, inkubálási idő hosszának, a gyógynövények fajtájának, illetve a kivonatok koncentrációjának tulajdoníthatjuk. A kivonatokat hasznos lenne megvizsgálni HPLC és GC segítségével is, a fitokémiai összetevők és gátlásbeli különbségek részletesebb leírásának érdekében.

Kulcsszavak: Antimikrobiális hatás, Illóolajok, Gyógynövények, Korongdiffúzió, Bürker-kamra.

Dr. Stromájer-Rác Tímea¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Kanász Zsófia¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TESTSÚLYCSÖKKENTÉS CÉLJÁBÓL HASZNÁLT ÉTRENDI KIEGÉSZÍTŐK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

Célunk volt felmérni, hogy a testtömegcsökkentő étrendkiegészítők használatát népszerűségét, vásárlására vonatkozó szokásokat, hatásait, fizikai aktivitás mértékét és a termékek megítélésében szerepet játszó bizonyos tényezőket felmérni.

Adatok és módszerek:

Keresztszeti vizsgálatunk során 153 főt vizsgáltunk online, saját szerkesztésű kérdőívvel és IPAQ rövidített változatának kérdőívét alkalmaztuk. Eredményeinket leíró statisztikával, T-próbával, X2-próbával, ANOVA-val, és Pearson-féle korreláció segítségével elemeztük $p \leq 0,05$ szignifikancia szint mellett. Kutatásunkban az adatok feldolgozásához, táblázatok és ábrák elkészítéséhez Microsoft Excel 2019 informatikai szoftvert, a statisztikai elemzéshez pedig IBM SPSS v24-et használtunk.

Eredmények:

A 107 válaszadó átlagos BMI értéke $35,03 \pm 6,38$ kg/m² volt. A kitöltők átlagosan $2,83 \pm 1,42$ alkalommal próbálták csökkenteni a testtömegüket. A válaszadók átlagosan $2,42 \pm 0,88$ féle étrendkiegészítőt használnak. Az alkalmazott étrendkiegészítők mennyisége nem volt szignifikáns hatással ($p > 0,05$) a BMI értékben. Az étrendkiegészítőket a válaszadók 25,2%-nak internetes hirdetés, 14%-nak orvos/dietetikus 20,6%-nak természetgyógyász javasolta. BCAA+B6 szedése esetén szignifikánsan ($p = 0,015$) több szedőnek csökkent a testtömege, azokhoz képest, akik nem ilyen jellegű étrendkiegészítőt szedtek. Szignifikáns különbséget találtunk a vásárlási szokásokban, ahol a férfiak esetén, akiknél a készleten lévő termék elérhetősége fontosabb, mint a nőknél ($p = 0,019$). Férfiak között 1 fő mozgásszegény, 3 fő alacsony, 6 fő mérsékelt és 47 fő magas fizikai aktivitású. Nők esetén 3 fő mozgásszegény, 1 fő alacsony, 5 fő mérsékelt és 41 fő magas fizikai aktivitású.

Következtetések:

A megfelelően összeállított vegyes étrend, étrendkiegészítőket alkalmazva, fizikai aktivitás növelésével alkalmas lehet a testtömegcsökkentésre nézve, illetve pozitív egészségügyi hatások is megjelenhetnek.

Kulcsszavak: testtömegcsökkentés, étrendkiegészítők, elhízott, túlsúlyos

Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Karancz Panna¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A BÉLMIKROBIOM ÉS A DEPRESSZIÓ ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA SZÉLES KÖRBEN

Célkitűzés:

A depresszió milliókat érint világszerte és gyakran együtt jár kognitív hiányosságokkal. Ezenkívül nem világos, hogy a szelektív szerotonin újrafelvétel-gátlók (SSRI-k), a legszélesebb körben használt antidepresszánsok, milyen mértékben módosíthatják a bélmikrobiomot. Ennek a tanulmánynak a célja a pre- és probiotikumok potenciálját vizsgálni a depressziós tünetek enyhítésében a súlyos depressziós zavarral küzdő betegek körében, így jelen kutatásunk egy frissített szisztematikus áttekintést szeretne nyújtani a témában és irányelveket kíván felvázolni a jövőbeli kutatások számára.

Adatok és módszerek:

Szisztematikus áttekintésünkben a PRISMA protokoll és a PICOS keretrendszer felhasználásával kutattuk fel a randomizált kontrollált vizsgálatokat. 3 adatbázisban (PUBMED, EMBASE, Science Direct) folytattuk a keresést és a tanulmányokat 2022 szeptember 1. és 2024 január 30. közötti időszakban választottuk ki. Az elfogultság becslésére a Cochrane Kockázati Elfogultság 2.0-ás eszközt használtuk.

Eredmények:

Összesen 241 kutatást azonosítottunk, végül pedig 14 került be a tanulmányunkba. Ezek a randomizált kontrollált vizsgálatok különböző régiókban zajlottak, főként női résztvevőkkel, az értékelési időszakok pedig 4 és 24 hét közötti tartományban mozogtak. A leggyakrabban használt probiotikus törzsek a Bifidobacterium (n=16) és a Lactobacillus (n=32) voltak. A depressziós tüneteket változatos skálákkal mérték fel, ezek közül a leggyakoribb a Beck-féle depressziós teszt (n=6).

Következtetések:

A probiotikumok enyhíthetik a depressziós tüneteket, főként azoknál, akik enyhe depressziós tünetekkel rendelkeznek, azonban a tanulmányokban felfedezhető eltérések és a jellemzően rövid intervenciós időtartamok azt sugallják, hogy szükség van további standardizált, kiterjedt kutatásokra.

Kulcsszavak: bélmikrobiom, probiotikum, depresszió

Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Katona Virág Sára¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - gyógytornász III. évfolyam, napnali / full time munkarend

ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK TARTÁSKORREKCIÓJA, ISKOLATÁSKA HATÁSA A TESTTARTÁSRA

Célkitűzés:

A diákok minden nap jelentős mennyiségű időt töltenek el az iskolapadban ülve és eszméletlen nehéz súlyokat cipelnek a hátukon, amihez megfelelő mozgásszervi működésre van szükségük. Célunk volt felmérni általános iskolás gyerekek körében a gerinc mobilitását, funkcionális hosszát, a testtartásért felelős izmok állapotát, a gyerekek által mindennap hordott iskolatáska súlyát, illetve annak a hatásait a testtartásra.

Adatok és módszerek:

Prospektív, longitudinális, kvantitatív vizsgálatot végeztünk el, melyben 37 tanuló vett részt, átlagéletkoruk 13 ± 1 év volt. A kutatás 2024.januártól márciusig tartott a Szombathelyi Derkovits Gyula Általános Iskolában, melyben olyan 6. (kontroll csoport: $n=14$) és 8. (eset csoport: $n=23$) osztályos tanulók vehettek részt, akik nem rendelkeznek mozgásszervi problémával és egyéb betegséggel. Felmértük a diákokat a Magyar Gerincgyógyászati Társaság által kialakított 12 teszttel, a Mathias-teszttel, Schober-teszttel, Domján-lateralflexio teszttel és a Plank-teszttel. Vizsgáltuk a testtartást az APECS alkalmazásban, a Delmas-indexet, illetve az angulus inferiorok távolságát is. Leíró statisztikát, párosított t-próbát és kétmintás t-próbát alkalmaztunk Microsoft Excel segítségével ($p<0,05$).

Eredmények:

A kutatásban részt vett tanulók átlagosan $5,9\pm 1,4$ kg súlyú iskolatászkát hordtak, ami a testsúlyuk $12,48\pm 4$ %-nak felel meg. A mozgásprogram hatására a 12 teszt ($p<0,05$), Mathias-teszt ($p<0,05$), a Schober-teszt és a Lateralflexios-teszt ($p<0,05$) eredményei, a Plank teszt ($p<0,05$) és az angulus inferiorok közti távolság ($p<0,05$) szignifikáns javulást mutattak. A 6. osztályos tanulóknak a protractio fejtartása szignifikánsan különbözött, mint a 8. osztályos tanulóké.

Következtetések:

A diákok testtartása, testtartásért felelős izomzatuk jelentős mértékben fejlődött, továbbá a mozgásstartományuk is jelentősen javult. A mozgásprogram hosszútávú folytatásának pozitív hatása lenne a diákok testtartására, ezért a mindennapos testnevelésbe bevezetve javasoljuk alkalmazását.

Kulcsszavak: testtartásjavítás, testtartásjavító torna, korrekció, izomerősítés, testnevelés

Horváth Boglárka¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Kálmán Hanna¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MAGYAR FELNŐTT LAKOSSÁG ÉLELMISZERVÁSÁRLÁSI SZOKÁSAI ÉS AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

Napjainkban felgyorsult a világ, az emberek folyamatosan rohannak, ezért kevés idejük marad az egészséges táplálkozásra, és sokszor arra is, hogy odafigyeljenek arra, hogy mit választanak vásárlásaik során. Olvasnak-e címkéket, illetve, hogy mi alapján választják ki a megvásárolni kívánt termékeket. Célunk volt felmérni a magyar fogyasztók vásárlási szokásait.

Adatok és módszerek:

Az online térben végeztünk, saját szerkesztésű kérdőíves felmérés segítségével a 18 és 65 év közötti korosztály körében. A kvantitatív vizsgálatot a 2023-as év első felében végeztük. Kizárásra kerültek azok, akik nem szoktak élelmiszert vásárolni. 249 fő töltötte ki kérdőívünket. Leíró statisztikai elemzés mellett, χ^2 - próbát, varianciaanalízis végeztünk 95%-os valószínűségi szinten Microsoft Office Excel felhasználásával ($p < 0,05$).

Eredmények:

Az életkor átlagosan 31,30 év, a medián 26 éves volt. Szignifikánsan több ($p=0,0041969$) időt töltenek a címkék elolvasásával azok, akik rendszeresen olvassák az élelmiszercímkéket. Válaszaikból kiderült, hogy milyen mértékben keresik a személyek az információkat az élelmiszercímkén, ezek alapján egy sorrendet állítottunk fel, amiben az „Ár”-é a vezető szerep 200 szavazattal, illetve 4 fő azt nyilatkozta, hogy egyáltalán nem szokta megnézni az információkat az élelmiszercímkén. Környezettudatosnak 61,44% (153 fő) vallotta magát. Az egészségtudatosság és a Magyar Termékek megbízhatósága között nem találtunk szignifikáns összefüggést ($p=0,159134683$).

Következtetések:

Elengedhetetlenek tartjuk az egészségügyi szakemberek együttműködését abban, hogy felhívják a fogyasztók figyelmét a vásárlások során a választás és ismeretszerzés fontosságára, hiszen a címkék elolvasásával, megértésével sokkal tudatosabbak lehetnek a későbbiek során.

Kulcsszavak: fogyasztók, tudatosság, környezetvédelem, élelmiszercímke, érzelmek és vásárlás

Czimer-Kőrö Melinda¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Keresztesy Veronika¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

STROKEBETEG CSALÁDTAGGAL ÉLŐ HOZZÁTARTOZÓK SZUBJEKTÍV MEGÉLÉSÉT VIZSGÁLÓ KÉRDŐÍV MAGYAR NYELVŰ ADAPTÁLÁSA

Célkitűzés:

A stroke az egyik vezető rokkantsági ok globálisan és hazánkban egyaránt. Az egészségi állapot jelentős romlása a család életére is hatással van. Ha a családot a rehabilitációs team tagjaként értelmezzük, szükségesegek olyan eszközök, amelyekkel felmérhetjük a család, mint rehabilitációs és rehabilitálandó közegek igényeit, szükségleteit és lehetőségeit. A Zarit Burden Interview kérdőív a nemzetközi irodalom alapján alkalmas erre a célra. Célunk, hogy hazai adaptációjával alkalmassá tegyük a hazai klinikai és kutatói használatra.

Adatok és módszerek:

Adaptálásunk prospektív, kvantitatív, keresztmetszeti kutatás. Az adaptációt Beaton protokollja nyomán végeztük el. A konszenzusfordítást és visszafordítást követően konszenzusmegbeszélésen hoztuk létre a pre-final verziót. A pilotvizsgálatot 2024. január és április között végeztük a PTE Neurológiai Klinikán, célirányos mintavétellel. Retrospektív, tervezett kognitív interjúkat vettünk fel 30 fő (n=30) önként jelentkező hozzátartozóval. Célcsoportunk a strokebeteg hozzátartozóval legalább fél éve együtt élő egyének, akiknek egészségi állapota lehetővé teszi, hogy gondoskodjanak beteg családtagjukról. A pre-final verzió belső konzisztenciájának vizsgálatát Cronbach- α együtthatóval vizsgáltuk a Microsoft Excel 2016 programban. Az életminőség pontszámokat a szociodemográfiai tényezők mentén megfelelő statisztikai módszerekkel elemeztük (szignifikancia $p < 0,05$)

Eredmények:

A lingvisztikai és kulturális adaptálást protokoll szerint végrehajtottuk. A kognitív interjúk során a kérdések és a válaszlehetőségek értelmezése nem okozott akadályt, és szinte maradéktalanul a mérni kívánt tartalomra vonatkoztatták a kitöltők a kérdéseket. Alacsony részminta (n=15) eredményei alapján a Cronbach-alfa=0,64, amely megkérdőjelezhető megbízhatóságot jelent. A lehetséges statisztikai torzítás feltárásáig nem módosítottunk a kérdőív kérdésein.

Következtetések:

A Zarit Burden Interview könnyen értelmezhető, klinikai használatba ültethető, azonban a belső megbízhatósága a részminta eredményei alapján megkérdőjelezhető, további vizsgálatok szükségesek. Megalapoztuk további vizsgálatainkat a pszichometriai mutatók teljeskörű feltárására heterogén és magasabb elemszámú mintán.

Kulcsszavak: rehabilitációs team, család, stroke, kérdőív, adaptálás

Dr. Karádi Zsófia Nozomi¹ dr. Molics Bálint Máttyás² prof. dr. Boncz Imre³

¹PTE Klinikai Központ Neurológiai Klinika

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

³PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Kéri Luca Márta¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ EMLŐ ÖNVIZSGÁLATÁT BEFOLYÁSOLÓ EGYÉNI- ÉS CSALÁDI TÉNYEZŐK ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A nők körében az emlőrák az egyik leggyakoribb daganatos megbetegedés, akiknek többsége az egészség megőrzése érdekében még továbbra sem tudja az emlő önvizsgálat létfontosságú szerepét. A tanulmányom célja az volt, hogy felmérjem a nők tudását a mellrák- és az önvizsgálat elméleti és gyakorlati hátteréről, illetve megfigyelni az egyéni és családon belüli rizikótényezőket, információátadásokat és a rákmegelőző programok hatékonyságát.

Adatok és módszerek:

A 2023-ban végzett keresztmetszeti, kvantitatív kutatásomba a 25-35 éves nők véletlenszerű, kényelmi mintavételi eljárással kerültek bevonásra (n=166). Az adatgyűjtés saját szerkesztésű kérdőívvel és standard testértékelési skála segítségével történt online platformon. Az adatok feldolgozása leíró statisztikai módszerekkel valósult meg, két változó kapcsolatának meghatározása khi-négyzet próbával, korrelációszámítással, ANOVA-val történt ($p < 0,05$) SPSS 26.0 és MS Excel segítségével.

Eredmények:

A nők többsége nem állt negatívan saját testi adataihoz, ez a tényező nem akadályozta őket az önvizsgálat kivitelezésében $p < 0,05$. A megkérdezettek 92,7%-a hallott már a mellönvizsgálatról, melynek elvégzését havi rendszerességgel csupán 22,29%-a tette meg. Azok a hölgyek, akik felelősségtudatos magatartással végezték az önvizsgálatot, ők kollektív ismeretekkel rendelkeztek a mellrákról és annak megelőzéséről $p < 0,05$. Családi körben az önvizsgálatról való információátadás annak helyes kivitelezését eredményezte $p < 0,05$. A mellrákra veszélyeztető tényezők számának emelkedése nem ösztönözte a nőket az önvizsgálat elvégzésére $p > 0,05$. A daganatos betegségek megelőzésére irányuló programokon való részvétel a nők rendszeres önvizsgálatát eredményezte $p < 0,05$.

Következtetések:

Hatalmas értékkel rendelkeznek a családon belül és a társadalom által létrehozott programok a mellrák megelőzéséről és az önvizsgálat létfontosságú végrehajtásáról. A jövőben még nagyobb hangsúlyt kell fektetni a primer prevenció tevékenységeire kimondottan azok körében, akik kevesebb ismerettel rendelkeznek ebben a témakörben, és jellemzően távol maradnak a közösségi egészségfejlesztési programoktól.

Kulcsszavak: mellrák, mell önvizsgálat, prevenció, tudatosság, gyakorlat, nők.

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Király György Keve¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ESÉS PREVENCIÓ TRAUMATOLÓGIAI ALSÓVÉGTAG SÉRÜLÉS KÓRELŐZMÉNYÉVEL RENDELKEZŐKNÉL

Célkitűzés:

A kutatásunk célja felmérni az Otago esés és prevenció mozgásprogram, aerobik feladatok és betegoktatás komplex hatásait egyensúlyra, állóképességre és az eleséstől való félelemre kifejtett hatásait.

Adatok és módszerek:

Longitudinális panelvizsgálatunkat 2023. októbere és 2024. februárja között végeztük 60-85 és közötti, az előző 5 évben traumatológiai alsóvégtag sérülésen átesett férfiak és nők körében kényelmi mintavételi eljárással. Saját szerkesztésű kérdőív, Johns Hopkins féle Fall Risk Assessment Tool (J-FRAT), Fall efficacy scale internation validált magyar verziója (FES-I), Berg Balance Scale (BBS, Berg egyensúly skála), 30 seconds sit to stand test és 6 perces járás teszt került alkalmazásra. A statisztikai elemzéshez Office excel és IBM SPSS szoftvert alkalmaztunk leíró statisztika, két mintás T próba, khi-négyszet próba és normalitás vizsgálat elvégzésére. Eredményeinket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A vizsgált alanyok átlag életkora $71.19 \pm 2,56$ év volt. Az Otago mozgásprogramot, aerobik feladatokat és beteg edukációt elvégző részvevők a FES-I-n szignifikánsan kisebb félelmet mutattak az eleséssel kapcsolatban ($p=0,037$). Fejlődést mutattak a 30 seconds sit to stand test ($p < 0,006$) és 6 perces járás teszténél is ($p=0,041$), illetve a BBS esetében is javulást figyeltünk meg ($p < 0,001$). A kontroll csoport esetében nem mértünk szignifikáns különbségeket a FES-I ($p=0,745$), 30 seconds sit to stand test ($p=0,853$), 6 perces járás teszt ($p=0,949$) és BBS ($p=860$) esetében sem.

Következtetések:

Egy komplex esés prevenció beavatkozás, amely tartalmaz alsóvégtagi izomerő, egyensúly fejlesztést és beteg oktatást, eredményes állóképesség, egyensúly és az eleséstől való félelem csökkentésében korábbi alsóvégtag sérültek esetében.

Kulcsszavak: Esés prevenció, Alsóvégtag sérülés, eleséstől félelem

Kovács-Szabó Zsófia¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

Kis Dominika¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ÁPOLÓK TUDÁSÁNAK VIZSGÁLATA AZ AUTIZMUS SPEKTRUMZAVARRÓL, MINT ÁLLAPOTRÓL

Célkitűzés:

A kutatás célja magyar ápolók tudásának felmérése az autizmus spektrumzavarra vonatkozóan. Megvizsgáltuk, az ápolók mennyire vannak tisztában az autizmus spektrumzavar jellemzőivel. Kutatásunkkal szeretnénk rámutatni az egészségügyi továbbképzések fontosságának tényére és párhuzamot szeretnénk vonni a munkatapasztalat és a minőségibb ápolási ellátás, pontosabb autizmus spektrumzavar tünetismerete közé.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk 2023. április-2024 január között, Magyarországon online felületen. A kutatásban részt vettek egészségügyben dolgozó ápolók (N=162), akik kitöltötték a saját készítésű kérdőívünket, kiegészítve a KCAHW (Knowledge about childhood autism among health workers) kérdéssorral. Leíró statisztikai (átlag, szórás, minimum, maximum) és matematikai (khi-négyzet próba, ANOVA, egymintás T-próba) elemzést alkalmaztunk 95%-os valószínűségi szinten, valamint SPSS 25.0 statisztikai szoftvert.

Eredmények:

A kitöltők (N=162) átlagéletkora $45 \pm 10,7$ év, 156-an (96,3%) voltak nők, 6-an (3,7%) férfiak. Felsőfokú végzettséggel rendelkeztek 38-an (14,8%). A munkahely jellegét nézve 90 fő (55,6%) dolgozott állami kórházban és 19 fő (11,7%) magán szférában. Az ápolók közül 131-en (80,9%) találkoztak már autizmussal élő személlyel. A tudást mérő kérdőív alapján az átlagpontszám $13,91 \pm 2,57$ pont volt az összesen elérhető 19-ből. A szakirodalom általi átlagpontszám 11,19 pont, aminél a magyarok szignifikánsan jobbat értek el ($p=0,000$), de még a szakirodalom általi legjobb pontnál (12,29 pont) is jobbnak bizonyultak ($p=0,000$). Végzettség tekintetében magasabb pontszámot érték el, akik felsőfokú végzettséggel rendelkeztek ($p=0,013$), viszont abban szignifikáns különbség nem volt, hogy hány éve dolgozik az egészségügyben az ápoló és ezzel párhuzamosan hány pontot ért el ($p=0,166$).

Következtetések:

A kitöltőink a kutatás során vizsgált országok összevetésében a legmagasabb pontszámot érték el, így képet kapunk európai ország esetében is az autizmussal kapcsolatos ápolói ismeretekről. Az adatok tudatában javasoljuk beépíteni az ápolók oktatásába az autizmust, mint állapotot, illetve a továbbképzéseket, hiszen így hozzájárulnánk egy jobb minőségű, állapot-specifikus kórházi ellátáshoz.

Kulcsszavak: autizmus spektrumzavar, ápolók, KCAHW, tudásszint

Dr. Takács Krisztina¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülész női és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Kizito Renaldo Nekesa¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

RECREATIONAL ACTIVITIES AND THEIR CHANGES AMONG NURSES

Célkitűzés:

The purpose of the study was to explore the dynamic shift on recreational activities among nurses as a response to the challenges posed by Covid-19. The change of frequencies of engagement, shift in recreational preferences and their effect on mental wellbeing were studied.

Adatok és módszerek:

Data collection was done using an online questionnaire. The statistical analysis was performed using Microsoft Excel software. The following statistical methods were used: descriptive statistics (absolute and relative frequency, mean, and standard deviation) ANOVA, paired t-test, and chi-square test.

Eredmények:

Results show that there was significant difference in mean activity levels before and after the pandemic ($t=-5.15$, $df=99$, $p(T\leq t)=0.000$). Results of chi-square test show that nurses with an active lifestyle experienced different levels of stress compared to nurses without an active lifestyle ($=20.7$, $df=12$, $p=0.55$). There was weak positive and insignificant correlation between the effectiveness of recreational activities during the pandemic and self-rated mental health status before the pandemic ($r(100)=0.07$, $R^2=0.0052$, $p=0.47716$). The null hypothesis was accepted at $\alpha=0.05$ since $p<0.05$. The coefficient of determination showed that only 0.52% of data points were predicted by the linear correlation model. The results also show that there was significant relationship between change of recreational activities and nurses' embrace of technology ($t=2.3447$, $df=99$, $p(T\leq t)$ two-tail=0.02).

Következtetések:

Recreational activities among nurses significantly changed as a result of the COVID-19 pandemic. Nurses with an active lifestyle experienced different levels of stress compared to nurses without an active lifestyle. Recreational physical activities had weak positive and insignificant correlation with stress reduction and improvement of well-being of nurses. Nurses older than 40 years were found to engage in less active recreational activities. There was significant relationship between change of recreational activities and nurses' embrace of technology.

Kulcsszavak: Nurses, Recreational Activities, COVID-19 pandemic.

Sugár Miklós¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Kocsis Bálint¹

¹Zalaegerszeg - Rekreáció és életmód BSc - III. évfolyam, nappali / full time munkarend

MAGYAR FELNŐTT ÉS IDŐSKORÚ LAKOSSÁG AKTIVITÁSI MUTATÓINAK ÉS A WHO AKTIVITÁSI AJÁNLÁSOK TELJESÜLÉSÉNEK VIZSGÁLATA AZ OKOSTELEFONHASZNÁLAT TÜKRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt felmérni a magyar felnőtt lakosság fizikai aktivitási mutatóit, a WHO aktivitási ajánlásai és az okostelefonhasználat tükrében.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti, online kérdőív vizsgálatunk során kényelmi mintavételt alkalmaztunk. Olyan felnőttkorú magyar lakosokat válogattunk be, akik életvitelükben és a mindennapi élet során szükséges mozgásokban önállóak voltak és nem rendelkeztek tartós egészségügyi problémával (n=101). Saját szerkesztésű kérdőív mellett az IPAQ-LF és a SAS-SV kérdőívet alkalmaztuk. Leíró statisztika mellett χ^2 próbát, kétmintás t próbát, ANOVA-t és Pearson korrelációanalízist számoltunk (SPSS 27.0; $p < 0,05$).

Eredmények:

Az elvégzett kutatásban 101 fő vett részt, 65 személy nő, 36 férfi. A résztvevők 54%-a tartozott túlsúlyos vagy elhízott kategóriába. Az IPAQ eredményeit tekintve, a kitöltők többsége a mérsékelt aktivitási zónába tartozott (53%), átlagos MET/hét pontszámuk $2.447,68 \pm 1.871,51$. A WHO aktivitási ajánlásait nézve, a vizsgálatban résztvevők szignifikánsan jobb eredményt értek el, minden korcsoportban ($p < 0,001$). A SAS-SV eredményei szerint a résztvevők 70%-a tartozott normál, 30% a veszélyeztetett okostelefonhasználó kategóriába (átlag: $27,14 \pm 9,69$). Az ülve töltött perceket nézve a veszélyeztetett kategóriába tartozó kitöltők több pontot értek el ($p = 0,041$), viszont korcsoportok között nem volt szignifikáns különbség ($p = 0,151$).

Következtetések:

A vizsgálatban résztvevők aktivitási mutatói megfelelnek az elvárásoknak, azonban a túlsúlyos kitöltők magas aránya és az ülve töltött percek magas átlaga arra enged következtetni, hogy az IPAQ önbevallásos formátuma túlbecsüli a fizikai aktivitást. A kitöltők eredményeire nem volt hatással az okostelefonhasználat, de aggodalomra ad okot, hogy az átlagos eredményeik szerint ugyanakkora kockázati tényező az okostelefonhasználat idősnek, középkorúknak és fiatalnak egyaránt.

Kulcsszavak: fizikai aktivitás, IPAQ, okostelefonfüggőség, SAS, WHO aktivitási ajánlások

Molnárné Csákvári Tímea¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészség-gazdaságtani és Egészségügyi Szervező Tanszék

Komár Gréta¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A RECTUS DIASTASIS ABDOMINIS KAPCSOLATA A KÜLÖNBÖZŐ RIZIKÓFAKTOROKKAL, A VIZELETINKONTINENCIA ÉS AZ ÉLETMINŐSÉGGEL KERESZTMETSZETI KUTATÁS ALAPJÁN

Célkitűzés:

A kutatás célja volt felmérni az életkor, a szülések száma, a fizikai aktivitás, a testtömeg-index (BMI), a vizeletinkontinencia, az életminőség, és a RDA közötti lehetséges kapcsolatot mérték.

Adatok és módszerek:

Az online kérdőíves keresztmetszeti kutatásban 220 reprodukzív korú nő vett részt (18-45 év között). A résztvevők átlagéletkora 31,12±4,74 év volt, akik különböző foglalkozásokkal rendelkeztek. A fizikai aktivitás, a vizeletinkontinencia és az életminőség felmérésére az International Physical Activity Questionnaire-Short Form, az International Consultation on Incontinence Modular Questionnaire-Urinary Incontinence Short Form és a Short Form Health Survey-36 standard kérdőíveket használtuk. Az adatok elemzését az Excel segítségével végeztük, a szignifikancia szintjét $p < 0,05$ -ben határoztuk meg.

Eredmények:

A kétmintás t-próbával végzett analízis alapján szignifikáns eredményeket kaptunk a szülések száma ($p=0,003$), az életkor ($p=0,004$) és a rectus diastasis prevalenciája között, valamint a két RDA csoport átlagos BMI értékei között ($p=0,003$). A korrelációanalízis pozitív szignifikáns kapcsolatot mutatott a fizikai aktivitás és az életminőség javulása között ($r=0,111$). Ellenben nem kaptunk szignifikáns összefüggést a RDA és a vizelettartási problémák között ($p=0,104$), valamint az életminőség negatív hatása között ($p=0,053$).

Következtetések:

A kutatás szignifikáns eredményei alapján megállapítható, hogy az életkor és szülések száma befolyásolhatja a RDA kialakulását, valamint hogy a fizikai aktivitás javíthatja az életminőséget. Emellett a BMI átlagos értékei eltéréseket mutathatnak a két RDA csoport között.

Kulcsszavak: rectus diastasis abdominis, fizikai aktivitás, vizeletinkontinencia, életminőség, testtömeg-index

Dr. Hock Márta¹ Dózsa-Juhász Olivía²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Kormos Viola Anna¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SMR HENGER ÉS A STRETCHING ÖSSZEHASONLÍTÁSA AZ IZOM NYÚJTHATÓSÁGÁRA 30-50 ÉV KÖZÖTTI ÜLŐMUNKÁT VÉGZŐ NŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Az ülőmunkát végzőknél gyakran fennáll az ízületek mozgástartományának (ROM = range of motion) csökkenése. Vizsgálatunk során, az ülőmunkát végző nők körében mértük fel az alsóvégtagok mozgásának mértékét és kezelésként két fajta ROM-ot növelő eljárást végeztünk.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk egy longitudinális, prospektív, kvantitatív vizsgálat volt. 20 ülőmunkát végző, 30-50 év közötti nő került a tanulmányba. 10 fő stretchinget végzett, a maradék 10 fő SMR henger használatával nyújtotta az alsóvégtagok izmait. A program elején és végén goniométer és centiméterszalag használatával lemértük a csípő-; térd-; és boka ízületeinek ROM-ját és fokokkal vagy centiméterrel jellemeztük. A kezelés alatti fájdalom intenzitását az első és utolsó kezelés után VAS skálával mértük fel. Az eredményeket összehasonlítottuk és azt figyeltük, hogy változtak-e az értékek, továbbá, hogy melyik módszernél történt nagyobb változás. Heti 2-szer végezték el az előre kiadott, 30 perces programot 10 héten át.

Eredmények:

Mindkét csoportban szignifikáns különbséget tapasztaltunk a ROM-ok növekedésében. Ellenben a két vizsgált csoport között nem volt szignifikáns különbség, kivéve a fal-térd távolság eredményében, az SMR csoport javára ($p=0,0019$), és a mély guggolás tesztben a stretching csoport javára ($p=0,04$). A fájdalom intenzitása az SMR csoportban a kezelés alatt nagyobb mértékű volt (5,8), mint a stretching csoportban (4,8). Viszont mindkét csoportban szignifikánsan csökkent a kezelés végére. Az SMR csoportban 1,9-el, a stretching csoportban 2,8-al csökkent az érték, a stretching csoportban nagyobb mértékű csökkenés látható ($p=0,0131$).

Következtetések:

Az eredményekből arra következtetünk, hogy az SMR hengerezés és a stretching rendszeres végzésével, növelhetjük az ROM-ot és fokozhatjuk a flexibilitást. Azonban, ha kevésbé fájdalmas eljárással szeretnénk dolgozni, akkor a stretching alkalmazását ajánljuk.

Kulcsszavak: ROM, ülőmunka, SMR henger, stretching

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgáshabilitációs Tanszék

Kovács Bence¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc – II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A MIKROMŰANYAGOK VESZÉLYEI A MINDENNAPOKBAN

Célkitűzés:

A magyar lakosságot is egyre jobban foglalkoztatja a mikroműanyagok (MP) jelentette kockázat. A vizsgálatunk célja, az volt, hogy egy kvantitatív, keresztmetszeti kutatás keretén belül felmérjük a magyarországi lakosság tájékozottsági szintjét, hozzáállását, valamint életmódbeli szokásait a MP tekintetében.

Adatok és módszerek:

A kutatásunkhoz egyfelől egy online kérdőíves felmérést alkalmaztunk (n=166), illetve az MP expozíció tükrében modellvizsgálatot végeztünk. A kérdőíves felméréshez Floer 2019-es kérdőívének módosított változatát használtuk szociodemográfiai, pszichológiai és életmóddal kapcsolatos tényezőket vizsgálva. A modellvizsgálatban háztartási körülményeket szimuláltunk és Nikon SMZ 745T sztereó mikroszkóppal, polarizációs szűrővel képeket készítettünk. A statisztikai elemzés során Pearson korrelációt és többszörös lineáris regressziót vizsgálatokat végeztünk IBM SPSS Statistics 22 szoftverrel.

Eredmények:

A lineáris regressziós vizsgálat részleges kapcsolatot mutatott ki a kockázat észlelés és a Pszichológiai távolság két alszála között ($p < 0,001$), valamint az érzelmi kockázat észlelés és az aggodalom között ($p < 0,001$). A szociális pszichológiai távolság és az aggodalom között is kapcsolat volt kimutatható ($p < 0,002$), illetve az aggodalom viselkedési szándékra gyakorolt hatás is szignifikáns volt ($p < 0,001$). A mikroszkópos képeken látható volt a háztartási körülményekből származó mikroműanyag szennyezettség.

Következtetések:

Összességében az eredmények azt mutatják, hogy az egyes egyének tisztában vannak az MP jelentette problémával, különösen azzal, hogy a hatások már megmutatkoztak. Ennek ellenére hiányzik belőlük a változtatás szándéka.

Kulcsszavak: mikroműanyag, kérdőíves felmérés, lineáris regressziós elemzés

Dr. Szabó Zoltán¹ Feketéné dr. Kiss Katalin²

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

²PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézet

Kovács Bianka¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOT, TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA ELTÉRŐ MUNKARENDBEN DOLGOZÓKNÁL

Célkitűzés:

Vizsgálatunk célja volt, hogy átfogó képet kapjunk az eltérő munkarendben foglalkoztatottak táplálkozási szokásairól, tápláltsági állapotukról, egészséges táplálkozáshoz való hozzáállásukról, milyen lehetőségeik vannak étkezésre, tudnak-e munkaidő alatt étkezni, van-e lehetőség meleg étkezésre, van-e étkezésre alkalmas hely, milyenek a nassolási-, folyadékfogyasztási szokásaik.

Adatok és módszerek:

A kvantitatív, keresztmetszeti, leíró jellegű vizsgálatunkat Magyarországon, online végeztük, 18-65 év közötti aktív munkavállalók körében. Az adatgyűjtés saját szerkesztésű kérdőívvel történt, szociodemográfiai adatokra, tápláltsági-, egészségi állapotra, táplálkozási szokásokra vonatkozó kérdésköröket tartalmazott, továbbá egy saját szerkesztésű táplálkozási gyakorisági kérdőívet. Adatok elemzéséhez a Microsoft Excel programot használtuk, leíró statisztikai elemzést-, a hipotézis vizsgálatokra CHI²-próbat, T-próbat alkalmaztunk, ahol $p < 0,05$ értéket tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A válaszadók 61%-a nem műszakos munkát végzett, míg 39% műszakos munkát. Átlag életkor 36,13 év volt. A munkarend nem befolyásolta, hogy a munkahely rendelkezik-e étkezésre alkalmas hellyel ($p=0,275$, MT=47,79%-69,77%). A munkarend nem határozta meg a dolgozók változatos táplálkozását ($p=0,55$, MT=71,45%-88,55%), ahogy a koffein tartalmú italok fogyasztását ($p=0,83$, MT=1,80-2,44) és a nassolási szokásokat sem ($p=0,54$, MT=35,93%-63,11%). A munkarend hatással volt a testsúly növekedésére ($p=0,02$, MT=25,90-28,16). A munkarend nem befolyásolta az emésztési problémák kialakulását ($p=0,26$, MT=14,93%-53,73%) Otthon készített ebéd több nassolást eredményezett ($p=0,04$, MT=26,81%-57,41%).

Következtetések:

Eredményeinkből arra következtettünk, hogy a munkarend a legtöbb táplálkozási szokásra nincs hatással, a tápláltsági állapotra azonban igen. A jelen kutatásunk korlátja volt a kis létszámú éjszakai műszakos munkarendben dolgozók, ezért lehetőséget látunk egy olyan kibővített tanulmányban, ahol nagyobb figyelmet fordítunk a munkarendek bevonására, illetve figyelmet fordítanánk a cirkadián ritmusra is.

Kulcsszavak: munkarend, műszakok, táplálkozás

Pergel Mónika¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Kovács Fanni¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ÉTKEZÉSI ZAVAROK ELŐFORDULÁSÁNAK VIZSGÁLATA VÁRANDÓSSÁG ALATT

Célkitűzés:

A várandósság, napjaink egyik legtermészetesebb témakörei közé tartozik, mégis az esetek többségében csupán annak megfoghatatlan szépségeiről és felhőtlen örömeiről beszélünk, ez szolgált témaválasztásom alapjaként is.

Adatok és módszerek:

Kutatásomban összesen 99 várandós nő adatait vizsgáltam meg. A vizsgálat eszköze egy saját szerkesztésű anonim kérdőív volt, melyben felmértem a kismamák antropometriai és szociodemográfiai adatait, ezt kiegészítve további három teszttel (EAT-26, BAS-skála, FFQ). A válaszadóknak online média felületen keresztül volt lehetősége a teszt kitöltésére 2023. szeptember és 2024. február között. A statisztikai elemzés során leíró statisztikát és kétmintás T-próbát alkalmaztam, a kapott adatok Microsoft Excel 2016 programban kerültek rögzítésre és elemzésre. A szignifikancia szintet $p < 0,05$ -nél állapítottam meg.

Eredmények:

Az eredményeket tekintve a válaszadók 78%-a ($n=77$) első gyermekével volt várandós. Az átlag életkor 27 év volt. Étkezési szokásaikat tekintve legtöbbször napi 3-4 alkalommal étkeznek ($n=68$), az elfogyasztott melegtelt saját maguk készítik el ($n=81$) és otthonukban fogyasztják el ($n=86$). Az EAT-26 kérdőív pontszámai alapján megállapítható, hogy a kitöltők 20%-a feltehetőleg negatív étkezési attitűddel rendelkezik. Az ED-ben szenvedő és nem szenvedő várandós nők testértékelési pontszámai között szignifikáns különbség nem volt tapasztalható.

Következtetések:

A kutatás folytatásának tekintetében nagyon érdekelne az egészségmagatartás és az étkezési szokások kapcsolatának vizsgálata, mind várandós nők, mind pedig gyermekek csoportjain belül is, emellett az étkezési zavarban szenvedő édesanyák gyermekeivel is szívesen foglalkoznék. Mindenekelőtt fontos kiemelnem, hogy az EAT-26 teszt kitöltésével kapott pontszámuk nem helyettesíti az orvosi diagnózist, így nem mondható ki, hogy ténylegesen étkezési zavarban szenvednek-e vagy sem. Azonban az eredmények lehetőséget nyújtottak arra, hogy több fajta csoportbontásban is megvizsgáljam az adatokat.

Kulcsszavak: étkezési zavar, neuro-viselkedési szabályozási zavarok, perinatális

Czímber-Kóro Melinda¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Kovács Dóri¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Dietetics IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

THE EVALUATION OF QUALITY OF LIFE, DEPRESSION, AND EATING DISORDERS AMONG WOMEN WITH PCOS

Objective:

This study examines how quality of life, depression, and eating disorders are linked in women with PCOS, focusing on factors like diet, self-management, and physical features. It aims to understand the impact of obesity and other PCOS symptoms on mental health and eating habits, while also exploring the role of exercise. Hypotheses include assumptions about dietary habits, physical activity, and the prevalence of eating disorders, underlining the importance of addressing psychological health and lifestyle factors in PCOS management.

Material and Method:

This quantitative, cross-sectional study conducted from June 2023 to January 2024 recruited women aged 18 or older with PCOS via social media platforms. Participants completed an online survey including sociodemographic data, anthropometric measurements, dietary questions (FFQ), and validated questionnaires (PCOSQ, IPAQ-SF, EDEQ, BDI), analysed using SPSS version 25.0 and Excel to conduct descriptive and mathematical-statistical methods with a 95% probability ($p < 0.05$).

Results:

Significant differences emerged between obese and non-obese women with PCOS. Non-obese individuals reported lower PCOS impact on overall quality of life (QOL), especially in emotional and weight-related domains (PCOSQ global score: $p = 0.002$; emotional domain: $p = 0.039$; weight domain: $p < 0.001$). Negative correlations were found between BMI and QOL ($p = 0.002$), with non-obese individuals engaging in more health-promoting physical activity ($p = 0.005$). Obese individuals exhibited more eating disorder symptoms, including BED ($p < 0.001$), particularly among those with higher BMI values. Higher BMI values were associated with increased depression severity ($p = 0.002$).

Conclusion:

The study focuses on how obesity impacts the well-being of women with PCOS. Non-obese people have a higher quality of life and are more active than obese people. Obesity is associated with an increase in eating disorder symptoms and depression levels, particularly among those with a high BMI. This highlights the importance of personalized therapy for PCOS management that addresses both physical and mental health, with an emphasis on weight control and emotional support for overall well-being.

Keywords: PCOS, women, obesity, quality of life, eating disorder, depression

Szántóri Patricia¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Kovács Kata¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KINESIO TAPE TECHNIKA ALKALMAZÁSA MENSTRUÁCIÓS FÁJDALMAK ENYHÍTÉSÉRE GIMNAZISTÁK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A fájdalmas menstruáció jelentősen befolyásolhatja a fiatal felnőtt nők életminőségét, általános közérzetét és a mindennapi tevékenységek elvégzésének minőségére is kihat. Célunk a tape hatékonyságának felmérése a fájdalmat illetően és a fent említett tényezők egymásra gyakorolt hatásának vizsgálata.

Adatok és módszerek:

A kutatás longitudinális, prospektív, a mintavétel módja kényelmi. A kérdőív a Google Forms, a tape-pel folytatott vizsgálat saját készítésű képanyag segítségével történt. A kérdőív kitöltése után 33 fő került kiválasztásra: eset (n=16) és kontroll (n=17) csoport. Beválasztási kritérium: a 15-19 életév, krónikus betegség hiánya és a rendszeres menstruációs ciklus. Kizárási kritérium: nem megfelelő életkor, PCOS vagy secondary dysmenorrhea megléte, allergiás reakció a tape-re. A szorongás, a fizikai aktivitás és az életminőség felmérésére a Spielberger-féle Állapot-Vonásszorongás-STAI, a Fizikai Aktivitási Kérdőív Serdülőknek-PAQ-A és a 36-Item Short Form Health Survey-SF-36 validált kérdőívet, a fájdalom mértékének meghatározására a VAS skálát alkalmaztuk. Eredményeinket Microsoft Office Excel 2007-es programmal elemeztük ki, kétmintás és párosított T-próbát, illetve Pearson korreláció-analízist alkalmaztunk.

Eredmények:

A kétmintás t-próbával végzett elemzések nem mutattak szignifikáns különbséget az eset és kontroll csoport eredményei között fájdalom (p=0,812) és életminőség vonatkozásában (p=0,410). A párosított t-próba eredményei szintén nem mutattak szignifikáns különbséget fájdalom (p=0,333) és szorongás (p=0,092) vonatkozásában. A Pearson korreláció-analízis szerint negatív szignifikáns összefüggés van az életminőség és a szorongás szintje között (r = -0,426). A szignifikancia szintet p<0,05 határoztuk meg.

Következtetések:

A statisztikailag nem szignifikáns eredmények ellenére is javulást figyeltünk meg, így arra következtethetünk, hogy a módszer tartósabb alkalmazása hatékonyan hat a fájdalom mértékének csökkentésére, az életminőség javulására, a szorongás oldódására. Eredményeink párhuzamba állíthatók nemzetközi kutatások eredményeivel és jövőbeni vizsgálatok alapjául is szolgálhat, akár más alternatív módszerrel kiegészítve, mint jóga, hidroterápia, izometriás gyakorlat.

Kulcsszavak: női egészség, fájdalmas menstruáció, kinesio tape, életminőség

Dr. Hock Márta¹ Dózsa-Juhász Olivía²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Kovács Luca¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

24 ÓRÁS MOZGÁSVESELKEDÉS VIZSGÁLATA ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ EGÉSZSÉGGEL KAPCSOLATOS ÉLETMINŐSÉGGEL 18-64 ÉVESEK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A kutatásunk célja a 24 órás mozgásviselkedés és életminőség közötti kapcsolat feltárása a 18-64 évesek körében. A fizikai aktivitást, az ülésben töltött időt és az alvásmennyiséget kívánjuk megvizsgálni és összefüggésbe hozni a testi és lelki egészségéggel.

Adatok és módszerek:

Keresztmetszeti vizsgálatunk adatfelvétele online kérdőív segítségével zajlott, nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel. Az adatgyűjtéshez, ami 2023 decembertől 2024 januárig végéig tartott, saját szerkesztésű kérdőírt, GPAQ, SF-36 és a 24HMBQ kérdőíveket használtuk. A végleges mintánk 205 fő lett, 149 nőből és 56 férfiből állt, akik átlagéletkora $37,37 \pm 15,03$ év volt. A kiértékeléséhez leíró statisztikát és korrelációelemzést használtunk, Microsoft Excel és IBM SPSS 28.0 programmal, eredményeinket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Szignifikáns kapcsolatot találtunk az intenzív testmozgással a fizikai funkció ($r=0,287$; $p \leq 0,001$), általános egészség ($r=0,259$; $p \leq 0,001$) között. A hétfélig ülve végzett munkával a fizikai ($r=-0,183$; $p=0,009$) és érzelmi egészség ($r=-0,232$; $p=0,001$), energia ($r=-0,250$; $p \leq 0,001$), érzelmi jóllét ($r=-0,205$; $p=0,003$), szociális funkció ($r=-0,227$; $p=0,001$), fájdalom ($r=-0,148$; $p=0,034$) és általános egészség ($r=-0,150$; $p=0,032$) mutatott kapcsolatot. Az ülve végzett egyéb tevékenységek hétfélig a fizikai egészséggel ($r=-0,187$; $p=0,007$), hétköznap pedig a fizikai egészséggel ($r=-0,160$; $p=0,022$) és szociális funkcióval ($r=-0,146$; $p=0,037$) mutattak szignifikáns összefüggést. WHO fizikai aktivitás mennyiségére vonatkozó ajánlás ismerete és az aktivitás mértéke között is fedeztünk fel szignifikáns összefüggést ($r=-0,191$; $p=0,006$).

Következtetések:

Eredményeinkből következik, hogy főként az intenzív testmozgás és az ülésben töltött idő van hatással az életminőségre. Valamint az ajánlások ismerete pozitívan hat ki a fizikai aktivitás végzésére.

Kulcsszavak: fizikai aktivitás, ülés, alvás, életminőség

Bogdán Kinga¹ dr. Makai Alexandra²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Kovács-Gellén Gergely Mihály¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

(HÓKUSZ)POCUS A MENTŐBEN – SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÓK ATTITÚDJE A MOBIL ULTRAHANG PREHOSPITÁLIS ALKALMAZÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

Célkitűzés:

Azonosítani a mobil ultrahang prehospitalis gyakorlatban való felhasználási lehetőségeit, az ellátó személyzet véleménye és ismeretei alapján.

Adatok és módszerek:

Keresztszeti, kvantitatív vizsgálatunkat online kérdőíves adatgyűjtés segítségével végeztük, magyarországi, aktív, 18. életévüket betöltött mentődolgozók körében, a 2023.03.01.–03.31. közötti időszakban. Saját szerkesztésű kutatási eszközünk hasi és mellkasi kórképek kezelésében való alkalmazásra és a PoCUS használatával kapcsolatos ismeretekre vonatkozó kérdéseket tartalmazott. A felmérésben való részvétel önkéntes és anonim volt. A kitöltők száma 60-an volt (N=60). A kapott adatokat SPSS 25.0 statisztikai szoftverekkel dolgoztuk fel leíró és összefüggéseket feltáró elemzések (Khi-négyzet próba, kétmintás T próbát, ANOVA teszt, korreláció analízis) segítségével. Az eredményeket $p < 0.05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A kitöltők 76.7%-a férfi volt, átlag életkoruk 43.28 év. Beosztásukat tekintve 75% mentőtisztként tevékenykedett, 76.7% már több, mint 10 évet töltött a mentésben. A PoCUS felhasználhatóságát mellkasi kórképek esetén összességében átlagosan 35.85 ± 9.67 pontra értékelték (11-55 pont között) a megkérdezettek, míg hasi kórképeknél 28.53 ± 8.27 pontra (9-45 pont között). Legnagyobb mértékben pneumothorax (4.06 ± 1.17 pont) és szabad hasi folyadék (4.27 ± 0.96 pont) esetén vélték hasznosnak. Szervrendszerenként vizsgálva az attitűdöt pozitív korrelációt találtunk ($p < 0.001$, $r = 0.688$), melyet az iskolai végzettség is befolyásolt (has $p = 0.02$) Ultrahang protokollok közül legtöbbször a FAST (70%) és eFAST (48.3%) eljárásrendeket ismerték, előbbi a helyszínen is nagy magabiztossággal alkalmazzák. Egy 10-es skálán a minta 7.00 ± 2.92 pontra értékelté azt, hogy ALS egységen mennyire tartanák hasznosnak az eszköz rendszeresítését, végzettség tekintetében leginkább az MSc képesítésük voksoltak mellette ($p < 0.001$), a mentésben eltöltött idő viszont nem volt hatással rá ($p = 0.41$).

Következtetések:

A magyarországi ALS egységvezetők szívesen használnák a mobil ultrahangot, mint diagnosztikus eszközt és eltérő mértékben rendelkeznek ismerettel a felhasználással kapcsolatban.

Kulcsszavak: Mobil ultrahang, PoCUS, sürgősségi betegellátás

Dr. Sánta Emese¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Kozári Csenge¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülészno IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A DEPRESSZIÓ ÉS SZORONGÁS TÜNETEINEK FELMÉRÉSE VÁRANDÓSSÁG ALATT

Célkritizés:

Kutatásunk fő célja volt felmérni a várandósok körében kialakult depresszió arányát Továbbá másodlagos célunk volt, hogy vizsgáljuk a mentális egészségtudatot különböző társadalmi szinteken és demográfiai alapokon.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunkat 2023-ban, saját szerkesztésű és standard kérdőív (Beck depresszió skála) segítségével végeztük online felületen. Magyarországon élő, 18. életévét betöltött, igazoltan minimum 12 hetes várandós nők körében (n=131). Az adatok feldolgozása leíró statisztikai módszerekkel, a hipotézisvizsgálatok Khf-négyzet-próbával valósultak meg ($p < 0,05$), Microsoft Excel program segítségével.

Eredmények:

A minta átlag életkora 30,1 év volt, 2/3 lakott városban, közel fele rendelkezett felsőfokú végzettséggel, valamennyien élettársi vagy házastársi kapcsolatban éltek. A válaszadók átlag 29. várandóssági hetükben voltak 57,25% normál hangulati állapotba volt besorolható, 32,82% enyhe, 6,87% közepes, míg 3,05% súlyos depresszió tüneteit mutatta. Házassági kapcsolatban élő nők körében kisebb arányú volt a depresszió előfordulási aránya. ($\chi^2 = 8,41$ $p = 0,004$). Depresszió megjelenési gyakorisága és a szociodemográfiai faktorok; iskolai végzettség ($\chi^2 = 1,35$ $p = 0,51$), lakóhely ($\chi^2 = 4,80$ $p = 0,31$) esetében nem bizonyítottunk a vizsgált változók között szignifikáns összefüggést. Mind a jövedelmi szint ($\chi^2 = 8,06$ $p = 0,089$), mind a foglalkozási státusz nem befolyásolta a hangulati állapotot.

Következtetések:

Eredményeink alapján a hangulati állapot változás / depresszió előfordulási gyakorisága nem elhanyagolható a várandósok körében. Elmondható, hogy a párkapcsolati státusz befolyásoló tényező a depresszió mértékének kialakulásában. Várandósság során a szülésznoeknek jelentős feladatai vannak a hangulati változások észrevételében, indokoltság szerint egyéb szakellátás felé irányításban, mely esetében nagyobb odafigyelést igényelnek az élettársi kapcsolatban élő gravidák.

Kulcsszavak: depresszió, mentális egészség, szorongás

Komlósi Kálmán¹ dr. Karácsony Ilona Hajnalka²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznoői és Védőnoői Intézet Szülésznoői és Klinikai Koordinációs Tanszék

²PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznoői és Védőnoői Intézet Védőnoői és Prevenciós Tanszék

Ksenia De La Paz Kotelnikova¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Physiotherapy IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SCAPULAR STABILITY IN HANDBALL AND WATER POLO PLAYERS

Objective:

Compare and contrast the scapular stability of handball and water polo players by using three functional tests.

Material and Method:

Cross-sectional and quantitative study, deductive, sample study conducted in University of Pécs, Hungary 2022 October – 2023 May.

Manual examination, range of motion and three scapular stability tests: Closed Kinetic Chain test, Y-Balance Upper Quarter test and Seated Medicine Ball throw test. Overhead male athletes (15 water polo and 15 handball). Microsoft Excel for Mac-Version 16.76 (23081101).

Results:

The degree of significance ($p < 0.005$). The shoulder Range of Motion showed better results in favor of water polo players, there was a statistical difference between the two, for flexion was ($p=0.001$), for extension ($p=0.047$), for adduction and external rotation ($p=0.000$), for internal rotation ($p=0.002$) and only for abduction the results did not show a statistical difference ($p=0.091$). Closed Kinematic Chain test showed no statistical significance for first trial ($p=0.268$) and statistical significance for the second trial ($p=0.004$). The Seated Medicine Ball throw showed statistical significance for both throws ($p=0.005$) and ($p=0.000$). The Y-Balance Upper Quarter test for inferolateral right hand showed ($p=0.024$) which is statistically significant same as the inferolateral left-hand results ($p=0.037$), the superolateral right hand showed ($p=0.454$) and for left hand ($p=0.113$) which did not confirm my hypothesis and did not show statistical significance and lastly the medial reach for right and left hands was ($p=0.191$), also not statistically significant.

Conclusion:

It was conducted that water polo players showed slightly better results than handball players.

Keywords: Y-Balance upper quarter test, seated medicine ball throw, closed kinetic chain test, scapular stability examination.

Tumpek Nikolett Ildikó¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

Kulcsár Alex¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

MIT ADOTT NEKÜNK A COVID? – PTSD A MENTŐMUNKÁBAN

Célkitűzés:

A 2019-ben kitört koronavírus járvány a mentődolgozók egészségét minden téren kiemelten veszélyeztette. A vizsgálat célja felmérni a pandémia után a mentésben a poszttraumás stresszbetegség (PTSD) előfordulását.

Adatok és módszerek:

Keresztmetszeti, kvantitatív felmérésünket a szükséges engedélyek beszerzését követően, online végeztük az Országos Mentőszolgálat dolgozói közt, 2023. február-május között, nem véletlenszerű kényelmi mintaválasztással. Kérdőívünk a John Brier féle Trauma symptom checklist-33-on kívül tartalmazott a szociodemográfiai adatokra, a munkavégzésre és a koronavírus járványra vonatkozó kérdéseket. Beválasztásra kerültek a 18. életévüket betöltött, min. 1 éves munkaviszonnyal rendelkező, pandémia alatt is aktív mentők. SPSS 20.0 programmal történt az adatelemzés, leíró (átlag, gyakoriság, megbízhatósági tartomány) és matematikai statisztikai eljárásokkal (khi2-próba, T próba, ANOVA, korreláció számítás). Az eredményeket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Mintánkat 237 fő (N=237) alkotta, akiknek 84%-a férfi volt, az átlag életkor $39,65 \pm 10,48$ év volt. Legtöbben (24,1%) a fővárosi mentésben és mentőtisztként (25,7%) tevékenykedtek. A megkérdezettek 26,3%-át érte a fertőzés. 5 fokozatú Likert skálán (ahol 1-legkevésbé, 5-leginkább) átlag $2,21 \pm 1,32$ értékben viselte meg őket a karantén, családjukat $3,49 \pm 1,29$ értékben féltették a koronavírustól. A PTSD teszten (0-99 pont között) mért átlag pontszám $26,52 \pm 19,36$ volt, 25,7%-a a válaszadóknak 40 pont felett teljesített, így ők voltak a kórkép által legveszélyeztetettebbek. Sokkal inkább érintette a betegség a nőket ($p=0,028$), a társas kapcsolatban élőket ($p=0,013$), azokat, akiket a karantén érzelmileg jobban megviselt ($p < 0,001$; $r=0,296$), akiket a koronavírus miatti túlmunka fizikailag ($r=0,307$, $p < 0,001$), illetve lelkileg jobban megterhelte ($r=0,776$, $p < 0,001$). Akiknél a PTSD a pontszámuk alapján is súlyosabbnak bizonyult, nagyobb arányban vették igénybe az OMSZ által biztosított mentálhigiénés szakember segítségét ($p=0,002$).

Következtetések:

Továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a mentők mentális egészséggondozására, különösen a beazonosított rizikócsoportok tekintetében.

Kulcsszavak: PTSD, stressz, depresszió, mentődolgozók, pandémia, covid-19

Dr. Sánta Emese¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Lavicska Bence¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLATA A MENTŐELLÁTÁSBAN DOLGOZÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A kutatásunk célja a nem, életkor, státusz és munkaévek száma, valamint az életminőség közötti kapcsolat feltárása az Országos Mentőszolgálat dolgozói körében. Ezenkívül célunk a mentődolgozók káros szokásainak megismerése és összehasonlítása az említett adatokkal.

Adatok és módszerek:

Keresztszeti vizsgálatunk adatfelvétele online kérdőív segítségével zajlott, célirányos mintavétellel. Az adatok felméréséhez saját szerkesztési kérdőív és a WHOQoL-BREF kérdőívet használtuk. Az adatgyűjtést 2023. november – 2024. január végéig tartott, a végleges mintánk 186 fő lett. Az eredmények értékeléséhez leíró statisztikát, korrelációelemzést, χ^2 -próbát és kétmintás t-próbát használtunk, Microsoft Excel és IBM SPSS 28.0 programmal, eredményeinket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A mintában szereplő nők ($n=24$) átlagéletkora $35,92 \pm 10,77$ év, a férfiaké ($n=162$) $43,60 \pm 10,78$ év volt. A számításaink alapján a két nem között az életminőség tekintetében nem igazolódott be különbség. A káros szenvedélyek tekintetében azt kaptuk, hogy az alacsonyabb végzettséggel rendelkezők körében a dohányzók aránya szignifikánsan több és az iskolai végzettség és az alkoholfogyasztás között semmiféle kapcsolat nem lelhető fel. Az életkor és a pszichológiai egészség $p=0,045$, $r=0,147$), illetve a környezet ($p=0,045$, $r=0,147$) között szignifikáns pozitív korrelációs kapcsolatot fedeztünk fel. A hosszabb szolgálati idő nem befolyásolja az életminőséget, de a negatív érzések jelenléte a több ideje munkaviszonyban lévőknél magasabb volt ($p=0,038$, $\chi=6,538$).

Következtetések:

Eredményeinkből következik, hogy az életkor és munkában eltöltött évek száma, valamint az életminőség egyes aspektusai között összefüggések fedezhetők fel, ezenkívül az iskolai végzettség is befolyásolja a mentődolgozóknál a káros szenvedélyek kockázatát.

Kulcsszavak: mentődolgozók, életminőség, káros szenvedélyek, WHOQoL

Musch János¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Lázár Patrik¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

GERINCISKOLA, MINT BETEGEDUKÁCIÓS MÓDSZER HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA KRÓNIKUS DERÉKFÁJÁS ESETÉN

Célkitűzés:

A derékfájdalom napjaink társadalmában már népbetegségnek számít, melynek kialakulásában nagymértékben vesz részt a mozgásszegény életmód. A kutatásunk célja volt a krónikus derékfájdalommal élők fájdalmának felmérése, valamint annak a vizsgálata, hogyan változik a fájdalom a mozgásterápiás és tájékoztató program hatására.

Adatok és módszerek:

: Prospektív, kvantitatív és longitudinális kutatást végeztünk gerinc degeneratív kórképekben szenvedő betegek körében. A résztvevőknek mind orvos által diagnosztizált gerinc degeneratív elváltozása volt, köztük discopathia lumbalis (n=4) és spondylosis lumbalis (n=6) kórképekben szenvedő beteg vett részt (n=10), akiknek átlagéletkora 54,50±11,63 év volt. A vizsgálatokat a Hévízi Szent András Reumakórház és Gyógyfürdő területén, azon belül is a KineSio-Lab mozgáselemző laboratóriumban végeztük 2023. augusztus és 2024. január között. Felmértük a résztvevők testösszetételét, deréktáji fájdalmát, a főbb törzstartó izomcsoportok maximális izomerejét, törzs sagittális síkú elvátózását, szimmetriáját, törzseyensúlyát és törzs sagittális síkú görbületeit The Quebec Pain Disability Scale, Vizuál Analóg Skála, Inbody 770, DIERS 4D Motion Lab, Myoline Professional eszközök segítségével. Leíró statisztikát, regresszió és korrelációanalízist, párosított t-próbát alkalmaztunk Microsoft Excel segítségével (p<0,05).

Eredmények:

QUEBEC állapotspecifikus kérdőív (p<0,001) és a deréktáji fájdalom mértékének (p<0,001) eredményei szignifikáns javulást mutattak. Az ülő életmód és a derékfájás kialakulása között szignifikáns összefüggést találtunk (p=0,008). A lumbalis lordosis mértékét vizsgáltuk a deréktáji fájdalommal összevetve a program előtt (R=0,444, R²=0,200, p=0,007) és végére (R=0,378, R²=0,143, p=0,728) összefüggést találtunk a változók között.

Következtetések:

A program pozitív hatást gyakorolt a mindennapi tevékenységek végrehajtására és a fájdalom intenzitásának csökkentésére. A résztvevők törzstartó izmainak ereje javult. Megállapíthatjuk, hogy az életmódbeli tényezők fontos szerepet játszhatnak a fájdalom kialakulásában.

Kulcsszavak: low back pain, gerinciskola, gyógytorna

Horváth Boglárka¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Lestár-Pajor Hajnalka¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő III. évfolyam, levelező / part time munkarend

ÉTRENDI KEZELÉS HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA GESZTÁCIÓS DIABETESBEN

Célkitűzés:

Célkitűzés: a várandósok együttműködése a GDM kiderülése után dietetikai tanácsadóval, szakorvossal. Szem előtt tartják-e saját és magzatuk egészségét, betartják a diétát, fizikai aktivitást, vezetik az étkezési-, és vércukornaplót. Az iskolai végzettség, életszínvonal, lakhely befolyásolja-e a diéta betartását. A magas BMI befolyásolja-e a DM kialakulását.

Adatok és módszerek:

Célcsoport: akiknél OGTT alapján GDM igazolódott. Mintavétel: nem véletlenszerű mintavételi módszer, célirányos vagy szakértői kiválasztás. Elemszám: 30 fő. Beválasztási kritériumok: igazolódó GDM, vércukor-érték önellenőrzés, bekegyezés a kutatásban való részvételre, eredmények közzlésébe. Kizárási ok: igazolt, gyógyszerrel kezelt I-II. DM, pszichiátriai kezelés. Kutatás helye, ideje: GDM szakrendelés Szombathely; 2023.11.01.-2024.03.23. Adatgyűjtés: saját szerkesztésű kérdőív, laboreredmények, vércukornapló. Statisztikai módszerek: leíró statisztika (átlag, szórás, gyakoriság), matematikai statisztika (Chi2-próba). 95% valószínűségi szint. Szoftver: Ms Office Excel 2019.

Eredmények:

Eredmények: 19 válaszolt, 2 fő kizárva ismert betegség miatt. Átlag életkor 34 év. Iskolai végzettség: 5 fő szakmunkás, 4 fő érettségi, 8 fő felsőfokú. Anyagilag 11 főnek kismértékben okozott gondot az alapanyagok beszerzése, 6 főnek egyáltalán nem. A várandósság száma nem befolyásolta a vércukor mérések számát. BMI alapján nagyobb számban fordul elő GDM a várandósság előtt túlsúlyos nőknél. A lakhely nem meghatározó a nyersanyagbeszerzésben, minden esetben betartották az orvosi utasítást. Szignifikancia $p>0,05$.

Következtetések:

Következtetés: lakóhely, életkor, várandósság száma, iskolai végzettség, anyagi szempont nem befolyásolja az orvosi utasítás betartását, mert saját és magzatuk egészségét tartják szem előtt.

Kulcsszavak: GDM, diéta, vércukornapló.

Pergel Mónika¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Li Yi¹

¹Pécs - Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme - II. évfolyam, nappali / full time munkarend

HEALTHY LIFESTYLE OR EATING DISORDER? ASSESSING SYMPTOMS OF ORTHOREXIA NERVOSA IN YOUNG ADULTS FROM NURSING PERSPECTIVE

Objective:

The aim of this study is to assess symptoms of orthorexia nervosa in young adults from a nursing perspective. This study will help to improve or maintain the nutritional status of young people to avoid and reduce orthorexia nervosa and help nurses to better care for and counsel patients during the nursing process. Ensure a better quality of life and socialization for young people.

Material and Method:

This research is a qualitative study, a literature review from previous publications using PubMed, ScienceDirect and Google Scholar. A total of twenty papers were examined and compared. Evaluating orthorexia nervosa symptoms in young adults from a nursing standpoint.

Results:

Based on the behaviors; sed, some general findings about orthorexia nervosa in young adults can be gleaned from a nursing perspective: (1)prevalence rate: Study shows alarming prevalence of orthorexia nervosa among young adults ; (2)**Risk factors: Frequent use of social media and functional gastrointestinal symptoms;** (3)Co-occurring conditions: Research suggests a potential overlap between orthorexia nervosa, disordered eating attitudes, anxiety, and obsessive-compulsive behaviors; psychological aspects: Perfectionism, low self-esteem, and rigid personality traits may contribute to the development of orthorexia nervosa. By exploring these references, nurses can gain a deeper understanding of the risk factors, potential consequences, and complexities of orthorexia nervosa in young adults.

Conclusion:

This review highlights the growing concern surrounding orthorexia nervosa in young adults. The desire for a healthy lifestyle can morph into an unhealthy obsession with "clean" eating, leading to social isolation, nutritional deficiencies, and psychological distress. Nurses play a critical role in identifying and supporting young adults struggling with orthorexia nervosa. By understanding the risk factors, utilizing appropriate assessment tools, and promoting healthy eating practices, nurses can help young adults navigate the complexities of achieving a balanced and sustainable approach to nutrition.

Keywords: orthorexia; orthorexia nervosa; eating disorders; young adults; nutritional status.

Szabó László¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Ludvig Bettina Dorka¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A CSÍPŐKÖRÜLI ÉS A COMBIZMOK AKTIVITÁSÁNAK MÉRÉSE EMG-VEL KÜLÖNBÖZŐ GUGGOLÁSTÍPUSOKNÁL

Célkitűzés:

Vizsgálatunk célja különböző guggolás típusok összehasonlítása stabil és instabil alátámasztási felszíneken, hogy megtudjuk melyek a legkedvezőbbek az egyes izmok aktiválódása és erősítése céljából.

Adatok és módszerek:

2022 február – 2024 márciusig tartó kutatásunkban 20 – 30 év közötti legalább 1 éve, heti minimum 3 alkalommal rezisztencia edzést végző nő (n = 10) vett részt, akik 5 különböző guggolási variációt hajtottak végre stabil és instabil alátámasztási felszínen. A mintavétel nem véletlenszerűen, kényelmi módon történt. Vizsgálatunk keresztmetszeti, prospektív és kvantitatív volt. A résztvevő alanyok mindennapi fizikai aktivitását a Globális fizikai aktivitás kérdőív (WHO GPAQ) segítségével mértük fel, az izmok neuromuszkuláris aktivitásának méréséhez felszíni EMG-t használtunk. A statisztikai számításokat Microsoft Excel szoftverrel végeztük (leíró statisztika, T-próba, egytényezős varianciaanalízis). A kapott eredményeket $p < 0,005$ – nél tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Szignifikáns különbséget találtunk a párhuzamos guggolás (VM: $p = 0,026$); (GMAX: $p = 0,037$), a kitörés (RF: $p = 0,035$); a bolgár guggolás (RF: $p = 0,017$; $p = 0,016$); (BF c. l.: $p = 0,041$; $p = 0,002$); (AL: $p = 0,027$); (GM: $p = 0,006$; $p = 0,031$); (ST: $p = 0,006$); a sumo guggolás (ST: $p = 0,027$; $p = 0,003$) és a széles sumo guggolás (VL: $p = 0,048$); (AL: $p = 0,026$); (ST: $p = 0,024$) alátámasztási felszínei között. Valamint a izmok különböző guggolási típusokban való összehasonlítása során is kaptunk szignifikáns eredményeket (RF: $p < 0,001$; BF: $p < 0,001$; VL(b): $p = 0,046$; VM(j): $p = 0,002$; VM(b): $p = 0,045$, GMED: $p < 0,001$; AL: $p < 0,001$).

Következtetések:

Eredményeink alapján az instabil felszín egyes esetekben növelte az izmok aktivitását, de legtöbbször nem tett jelentős különbséget. A guggolások során jóval magasabb aktivitást mutattak a csípő – és a térdflexor izmok, mint a gluteális izomcsoport egyes elemei.

Kulcsszavak: EMG, guggolás variációk, izomerősítés

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Maha Besbes¹

¹Pécs - Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme - II. évfolyam, nappali / full time munkarend

ADVANCED PRACTICE REGISTERED NURSES PERCEPTION ON THE HUMANIZATION OF CARE IN THE INTENSIVE CARE UNIT

Célkitűzés:

The aim of this study is to identify and analyze the factors that either facilitate or hinder the provision of compassionate and humanized care in ICUs, as perceived by Advanced Practice Registered Nurses.

Adatok és módszerek:

The study employed a literature review methodology to explore the humanization of care in intensive care units across various online databases, including PubMed, EBSCO, ScienceDirect and Google Scholar. 21 articles were selected, analyzed, and synthesized to extract relevant findings related to the humanization of care in ICUs. The inclusion criteria for selecting articles encompassed those published within the past decade, from 2014 to 2023, with a primary focus on humanizing care within ICUs. Specifically, articles addressing factors influencing humanization, particularly in the perspective of APRNs, nursing staff, or nurse practitioners, were considered. Exclusion criteria involved articles published before 2014 or after 2023, those discussing humanization in non-ICU settings, and those categorized as systematic reviews or meta-analyses.

Eredmények:

The synthesis of findings reveals several key factors that significantly influence the humanization of care in ICUs. These factors include the importance of patient-centered care approaches, effective communication between healthcare providers and patients/families, empathy towards patients' emotional needs, multidisciplinary teamwork to address complex patient care issues, characteristics of the work environment affecting care delivery, resource constraints impacting care provision, as well as the significance of emotional resilience and self-care among healthcare providers. These findings underscore the critical need to integrate compassion and humanity into the core of healthcare practices in ICUs.

Következtetések:

This study provides valuable insights into the factors that influence the humanization of care in ICUs from the perspective of APRNs. By understanding and addressing these factors, healthcare professionals can work towards harmonizing medical progress with the human side of healthcare, ultimately improving the overall experience and outcomes of critically ill patients in the ICU.

Kulcsszavak: humanization of care, intensive care unit, advanced practice registered nurses, nurse practitioners, critical care nurses

Dr. Máté Orsolya¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

Mangó Dorottya¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

DERÉKFÁJDALOMMAL KAPCSOLATOS MAGATARTÁS VIZSGÁLATA ÖSSZEFÜGGÉSEKBE AZ EGÉSZSÉGMAGATARTÁSSAL ÉS BETEGSÉGSPECIFIKUS TUDÁSSAL EGY KERESZTMETSZETI KUTATÁS SORÁN A MAGYAR FELNŐTT LAKOSSÁG KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt elsőként vizsgálni a magyar felnőtt lakosság körében a Back Belief Questionnaire-t, valamint segítségével a derékfájdalommal kapcsolatos tudás és magatartás, valamint az egészségmagatartás közti kapcsolatot.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk prospektív, kvantitatív keresztmetszeti vizsgálat volt nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel. Célcsoportunk a magyar felnőtt lakosság. Beválasztási kritérium volt a magyar állampolgárság, betöltött 18. életév, internet hozzáférés, értelmezési képesség. Kizárásra kerültek, akik nem töltötték be a 18. életévet vagy nem magyar állampolgárok. Összesen 643 fő vett részt a kutatásban, ami online formában zajlott 2023 szeptember-2024 január között. Használt kérdőívek: szocio-demográfiai, Back Belief Questionnaire (BBQ), Low Back Pain Knowledge Questionnaire (LKQ), Egészséggel Kapcsolatos Attitűdök kérdőív. Statisztikai elemzéshez IBM SPSS 28.0 szoftvert használtunk. Korrelációs kapcsolatokat Spearman-féle rangkorrelációval számoltuk. Eredményeket $p < 0,05$ -nél tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Szignifikáns korrelációs ($r = -0,189$) kapcsolatot tapasztaltunk BBQ és LKQ között ($p < 0,01$). Szignifikáns korreláció mutatkozott BBQ és Egészséggel Kapcsolatos Attitűdök 10 alsóskálájából 7 esetben: táplálkozás ($p = 0,014$), prevenció ($p < 0,01$), dohányzás ($p = 0,001$), alkoholfogyasztás ($p < 0,01$), telefon- és internethasználat ($p = 0,010$), szubjektív egészségi állapot ($p = 0,005$), érzelmi egyensúly ($p = 0,018$). További 3 esetben nem találtunk szignifikáns korrelációt: rendszeres fizikai aktivitás ($p = 0,820$), agresszió ($p = 0,701$), szerhasználat ($p = 0,654$). BBQ átlag pontszáma $26,98 \pm 5,87$ (9 és 45 között), Cronbach-alfa értéke 0,729 lett.

Következtetések:

Vizsgálatunkból következtethetünk, a BBQ megbízható. Szignifikáns korrelációs kapcsolatban van a betegség-specifikus tudással és az egészségmagatartás valamennyi területével. Lehetséges folytatása korcsoportok szerinti elemzés, betegedukáció előtti-utáni felmérés.

Kulcsszavak: derékfájdalom, magatartás, tudás, életminőség

Dr. Tardi Péter Sándor¹ dr. Makai Alexandra²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Marosfalvi Viktória¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

POSZPARTUMBAN LÉVŐ EPILEPSZIÁS ANYÁK ALVÁSMINŐSÉGÉNEK BEFOLYÁSOLÓ HATÁSA AZ ÉLETMÓD EGYES ELEMEIRE ÉS A SZOPTATÁSRA

Célkitűzés:

Az epilepszia egy olyan stresszhelyzetet teremt, mellyel már önmagában nehéz megküzdni, emellett a szülés utáni időszak rengeteg újabb kihívást állít az édesanyák elé. A célom az volt, hogy az epilepsziával küzdő, gyermekágyi időszakban lévő édesanyák alvásminőségének befolyásoló hatását felmérjem az életmódjuk egyes elemeire és a szoptatási attitűdre.

Adatok és módszerek:

Kvalitatív, keresztmetszeti kutatásom 2023–2024-ben történt, epilepsziával gondozott édesanyák körében (n=20), akik 1 évnel nem idősebb gyermeket nevelnek. A célcsoport megszólítása specifikus online oldalon valósult meg. A félig strukturált interjúk során saját szerkesztésű kérdéseket és standard kérdőívet alkalmaztam (IIFAS). Az adatok tartalomellenzéssel, majd leíró statisztikai módszerekkel kerültek feldolgozásra, két változó kapcsolatának meghatározása korrelációs számítással t-próbával realizálódott ($p < 0,05$) MS Excel 2016 és SPSS 22.0 segítségével.

Eredmények:

Az édesanyák közül 10 főnek voltak rohamai, körükben kedvezőtlenebb volt az alvásminőség, mint azoknak, akiknek nem voltak rohamaik ($p=0,008$). A megkérdezettek közül 6 fő (30%) nyilatkozta azt, hogy voltak, 14 fő pedig azt, hogy nem voltak rohamai a szülést követő hat hónapon belül is. Akiknek rohamaik voltak a posztpartum időszakban, azoknak is kedvezőtlenebb volt az alvásminősége $p=0,002$. Igazolást nyert, hogy minél gyakrabban fordulnak elő a rohamok, annál negatívabb hatást gyakorolnak a személyi higiéne alakulására $p=0,010$. Azt is megállapítottam, hogy a rohamok gyakorisága negatívan hat a szoptatási attitűdre $p=0,021$. Az elégtelen alvásminőség az édesanya táplálkozásának mennyiségi ($p=0,319$) és minőségi mutatóját ($p=0,989$) nem befolyásolta.

Következtetések:

A rohamok jelenléte mind a gyermekágyi időszakban mind azon kívül eső időszakban, hatást gyakorolnak az édesanyák alvásminőségére, melyek gyakorisága pedig kedvezőtlenül befolyásolja a személyi higiénehez való hozzáállását, illetve a szoptatási attitűdöt is. Eredményeink rávilágítottak az epilepsziás édesanyák gondozása során a fokozott figyelmet érdemlő érzékeny területekre, amelyeket a védőnői ellátás során prioritást kell kezelni.

Kulcsszavak: epilepszia, posztpartum, alvásminőség, életmód, szoptatás

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülész- és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Márton Kíra¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

INVESTIGATION OF THE EFFECTIVENESS WEIGHT BATH THERAPY AND ACTIVE EXERCISE THERAPY IN PATIENTS WITH OSTEOARTHRITIS

Objective:

The aim of our study was to investigate how active physiotherapy influences knee osteoarthritis and how weight bath therapy affects the knee joint.

Material and Method:

Our research was a longitudinal, prospective, quantitative study. The sampling was done conveniently, not randomly. Patients aged 45 and above with a medical diagnosis of knee osteoarthritis, acute injury, or hip or knee endoprosthesis were excluded. The study was conducted at the Harkány Thermal Rehabilitation Center between July 2023 and October 2023. We measured a total of 45 individuals divided into 3 groups, the active physiotherapy group, the active physiotherapy supplemented with hydrotherapy group, and the control group. We measured the circumference of the thighs and knee flexion, Time up and go and squat tests. A Visual Analog Scale (VAS) was also used to assess pain. Patients completed questionnaires Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index (WOMAC), World Health Organization Measuring Quality of Life (WHOQOL).

Results:

Significant differences were observed in favor of the AM+SF group compared to KCS in the following investigated parameters: circumference of the right ($p=0,015$) and left knee ($p=0,029$), right knee flexion ($p=0,041$), time up and go ($p<0,01$), squat test ($p=0,003$), VAS ($p=0,008$), FIM B scores ($p=0,005$). Significant variation was obtained in the results of the time up and go test ($p<0,01$) in favor of the AM group compared to KCS. A significant difference was found between the AM and AM+SF groups in the comparison of circumference values right ($p=0,035$) and left ($p=0,026$) and VAS scale results ($p=0,022$).

Conclusion:

The outcomes of patients receiving weight bath treatment did not significantly improve compared to those participating solely in an active exercise program. Therefore, weight baths do not have as significant an impact among knee osteoarthritis patients.

Keywords: osteoarthritis, physiotherapy, weight bath therapy

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Máté Lotti Luca¹

¹Pécs - Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium és Óvoda, Babits Mihály Gimnáziuma

A VÉNY NÉLKÜL KAPHATÓ GYÓGYSZEREK INTERNETES KERESÉSI JELLEMZŐI 2012-2022 KÖZÖTT A GOOGLE TRENDS ADATAI ALAPJÁN

Célkitűzés:

Egy betegség tüneteinek észlelése után az első lépés gyakran az öngyógyoszerelés, melyben jelentős szerepe van a vény nélkül kapható gyógyszerek hozzáférhetőségnek. Az internet fontos információforrás ezekről a szerekről. A kutatás célja volt feltárni, hogy a 2012-2022 közötti időszakban, hogyan változtak a vény nélkül kapható gyógyszerek internetes keresési jellemzői a Google Trends adatai alapján.

Adatok és módszerek:

A retrospektív kutatásban a Google Trends adatbázisból elérhető, „vény nélkül” és a “without prescription” kulcsszóhoz kapcsolódó, relatív keresési gyakorisági (RSV - relative search volume -100 közötti viszonyszám) adatainak legyűjtése történt a 2012-2022 közötti évekre vonatkozóan Magyarországon és világviszonylatban. Leíró statisztikai elemzés mellett, Shapiro-Wilk teszt eredménye szerint párosított-t próba vagy Wilcoxon teszt, független mintás t-próba vagy Mann-Whitney U teszt végeztünk JASP 0.16.4 programmal ($p < 0,05$).

Eredmények:

A “vény nélkül” kereső szó éves RSV átlaga Magyarországon 2012-2015 és 2019-2022 között emelkedést, a többi évben stagnálást mutatott (2012: 55,3; 2013: 62,4; 2014: 71,5; 2015: 74,2; 2016: 65,1; 2017: 62,3; 2018: 65,7; 2019: 76,8; 2020: 70,6; 2021: 75,9; 2022: 2022:84,6). A különbség szignifikáns volt 2012-2013 ($p=0,029$), 2018-2019 ($p < 0,001$), 2020-2021 ($p=0,018$) és 2021-2022 ($p < 0,001$) között. A leggyakoribb kapcsolódó keresőszavak: az “esemény utáni tableta”, a “szemcsepp”, “nyugtató”, “altató” A “gyulladáscsökkentő” (84-100) és az “antibiotikum” (47-77) keresési intenzitása 2016-tól emelkedett. Világviszonylatban az Egyesült Államokban volt a legmagasabb az RSV átlag, a leggyakoribb kereső szavak voltak például: a viagra és az antibiotikum.

Következtetések:

Az internet jelentősen hozzájárul a vény nélkül kapható gyógyszerek forgalmának folyamatosan növekedéséhez. A gyakran keresett gyógyszerek közül többnek számos nem kívánatos mellékhatása van, túlzott használatuk hátráltatja a betegségek oki kezelését, korai felismerését.

Kulcsszavak: Google Trends, gyógyszerek, vény nélküli

Dr. Kívés Zsuzsanna¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Mihály Bettina¹

¹Kaposvár - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A HPV-OLTÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK, ATTITÚDOK A KÖZÉPISKOLÁSOK ÉS GIMNAZISTÁK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Vizsgálatunk célja, feltárni a középiskolás és gimnazista tanulók véleményét és ismeretszintjét a HPV-vakcináról, a HPV-fertőzésről és a fertőzés által okozott megbetegedésekről, továbbá a diákok igényeinek felmérése a HPV-oltással kapcsolatban.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk, a salgótarjáni Madách Imre Gimnáziumban, a Stromfeld Aurél Gépipari, Építőipari és Informatikai Szakközépiskolában és a Nógrád Vármegyei Szakképzési Centrum Kereskedelmi és Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskolában 2023-ban. Nem véletlenszerű, célirányos szakértői mintavétellel a 14 és 25 év közötti középiskolás, gimnazista fiúkat és lányokat (N=103) kérdeztünk. Kizárásra kerültek, akik nem töltötték ki a kérdőív 70%-át. Adatgyűjtési módszerünk saját szerkesztésű online kérdőív, melyben felmértük a diákok HPV-fertőzéssel és HPV-oltással kapcsolatos ismereteit és attitűdjeit. Az adatok feldolgozását leíró és matematikai statisztikai módszerekkel (chi²-próba, t-próba) végeztük. Az eredményeket $p < 0,05$ mellett tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A diákok 56,1%-a (55fő) részesült HPV elleni védőoltásban. A lányok, és a gimnazisták szignifikánsan jobban teljesítettek a HPV tudástesztekben ($p < 0,05$). A HPV-vel kapcsolatos ismeretszint korrelál a HPV-oltással szembeni pozitív és negatív attitűdökkel, a változók között pozitív irányú, gyenge kapcsolat van ($r = 0,22$ vs. $r = 0,32$, $p < 0,05$). Az információforrások és a HPV ismeretszintek között nem volt szignifikáns összefüggés, ahogyan a szexuális felvilágosításon való részvétellel összefüggésben sem ($p > 0,05$). A kor előre haladtával nem nőtt a vakcinával kapcsolatos pozitív attitűd, a diákok körében ($p > 0,05$).

Következtetések:

A HPV-oltás lefedettségének növelése érdekében, a diákok ismeretszintjének bővítése szükséges. A diákok edukációjára a HPV-fertőzés és vakcina terén, alkalmas volna az iskola keretein belül szervezett előadás, továbbá online tájékoztatás.

Kulcsszavak: HPV, attitűd, ismeretszint, HPV-vakcina

Karamánné dr. Pakai Annamária¹ dr. Vajda Réka²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

²PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Mohácsi Nóra Lili¹

¹Kaposvár - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A GYERMEKÁGYI IDŐSZAK MEGÉLÉSE ÉS A KOHERENCIA-ÉRZET, VALAMINT AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ HÁTTERTÉNYEZŐK KAPCSOLATÁNAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A szülés egy normatív krízis a nők életében és fontos foglalkozni azzal, hogyan élik meg a gyermekágyi időszakot. A kutatás célja a szülés utáni hat hetes gyermekágyas időszakban lévő 18-40 éves nők lelki állapotának, illetve koherencia-érzet kialakulásának vizsgálata.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív leíró jellegű keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk online felmérés formájában 2023. augusztus 23.-tól 2024. február 17-ig, nem véletlenszerű célirányos mintavétellel (n=117). Az adatgyűjtés eszköze kérdőívcsomag volt, mely saját szerkesztésű kérdések mellett (szociodemográfia, egészségmagatartás, társas támogatás, szülés módja), validált kérdőívek kérdéscsoportjait tartalmazta (Antonovsky-féle rövidített koherencia-érzés kérdőív (SOC), a Multidimenzionális Észlelt Társas Támogatás Kérdőív (MSPSS), valamint az Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS)). A minta jellemzését leíró statisztikával, a változók közötti kapcsolatok vizsgálatát matematikai statisztikai próbákkal (χ^2 -próba, ANOVA, független T-próba, korreláció) végeztük el. Vizsgálataink során a szignifikanciaszintet: $p < 0,05$ határoztuk meg.

Eredmények:

Az eredmények azt mutatják, hogy a szülés utáni hat hetes időszakban lévő édesanyák koherencia-érzés értéke átlagosan 62,04 volt. Eredményeink alapján elmondható, hogy a társas támogatottság magasabb szintje esetén kisebb a depresszió kialakulásának a veszélye ($r = -0,494$; $p < 0,01$) és magasabb szintű koherenciaérzet társul hozzá ($r = 0,518$; $p < 0,01$). Megállapítottuk továbbá azt is, hogy a magasabb szintű koherencia érzet esetén kisebb az esély a szülés utáni depresszió kialakulására ($t = 6,686$; $p < 0,01$).

Következtetések:

A gyermekágyi időszakban lévő nőknek szüksége van a magas szociális támogatásra, akár barátoktól, családtól vagy egészségügyi személyzettől, mert nagyban befolyásolja a depresszió és a koherencia-érzet kialakulását.

Kulcsszavak: gyermekágyi időszak, koherencia-érzés, szülés, nő

Dr. Kanizsai Emőke¹ Varga Bernadett²

¹Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató kórház

²PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Molnár Bernadett¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

OKTATNI VAGY NEM OKTATNI? - ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS KÉPZÉS RELEVANCIÁJA KÖZÉPISKOLÁSOK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A kórházon kívüli keringésmegállást elszenvedők túlélési esélyei növelhetők, ha a beteg környezetében lévő időben megkezdik az újraélesztést. A vizsgálat célja volt felmérni a középiskolások populációjában az újraélesztési ismeretek oktatásának hatékonyságát.

Adatok és módszerek:

Keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálatot végeztünk 2023. március-május között, ahol nem véletlenszerű, kényelmi mintaválasztás segítségével, egy szombathelyi és egy fővárosi gimnázium diákjainak újraélesztéssel kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudását, és segítségnyújtási attitűdjét térképeztük fel, a szükséges engedélyek beszerzését követően. A szombathelyi diákok tantervükben kötelező képzésben részesültek, a budapesti diákoknak viszont mi tartottunk gyakorlat orientált oktatást. Utóbbi csoportnál a képzés előtt, közvetlenül utána, majd 3 hónappal később történt mérés, saját készítésű checklista alapján. A kapott adatok kiértékeléséhez SPSS 25.0 szoftverrel leíró (átlag, gyakoriság, megbízhatósági tartomány) és matematikai statisztikai elemzéseket (khi²-próba, egy és kétmintás t-próba, korreláció- és ANOVA elemzés) készítettünk, ahol az eredményeket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Összesen 56 fő középiskolás diák került beválasztásra (N=56), 31 fő Budapestről és 25 fő Szombathelyről. A minta átlag életkora $16 \pm 1,19$ év volt, a nők 51,8%-kal képviseltették magukat. A tanulók 71,4%-a részesült már korábban újraélesztés (BLS oktatásban). Az általunk oktatott csoport eredményeit a 3. időpontban összehasonlítva a szombathelyi tanulók eredményeivel, előbbi csoport minden ízben jobban teljesített, ám szignifikáns különbséget csak az elméleti tudás mérésekor találtunk ($p=0,016$) (attitűd $p=0,953$; gyakorlat $p=0,184$). A pesti tanulók körében a fiúk esetében alacsonyabb fokú volt a felejtés az oktatás után 3 hónappal ($p < 0,001$), mely az egész csoportot tekintve csupán 4,03%-os volt. A segítési attitűd közvetlenül a képzés után volt a legpozitívabb ($p < 0,001$).

Következtetések:

A vizsgált életkori csoport az újraélesztés oktatására abszolút fogékony, ismereteiket azonban szükséges időnként felfrissíteni, hogy a felejtés minimalizálható legyen.

Kulcsszavak: középiskolások, újraélesztés, BLS, oktatás, segítési attitűd

Dr. Sánta Emese¹ Horváth Balázs²

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

²Országos Mentőszolgálat - Szombathely

Molnár Zsófia¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia III. évfolyam, levelező / part time munkarend

A KVANTITATÍV KONTRASZTANYAGOS ULTRAHANG (CEUS) ANALÍZIS JELENTŐSÉGE ÉS LEHETŐSÉGEI A MÁJGÓCOK KARAKTERIZÁLÁSÁBAN

Célkitűzés:

A CEUS kontrasztanyagok tisztán intravaszkuláris eloszlást mutatnak, így mindig az erezettség mértékéről és a szöveti vérellátásról kapunk képet. A máj gócos elváltozásainak karakterizációjában kiemelt fontosságúak ezek a halmozás dinamikai paraméterek. A jelenlegi gyakorlatban ezt szubjektíven értékeljük, ugyanakkor a kvantitatív CEUS segítségével a halmozási dinamika objektívizálható. Kutatásunkban megvizsgáljuk a kvantitatív analízis jelentőségét a különböző gócos elváltozások tekintetében.

Adatok és módszerek:

Kutatásunkat a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Orvosi Képzőközpontjában végeztük. Olyan vizsgálatokat értékeltünk amik esetében az artériás fázis cine felvétel, a góc az egész vizsgálat során in-plane helyezkedik el, emellett az elváltozás körüli májparenchyma is megfelelően ábrázolt. Kizárási kritériumunk a diffúz májparenchyma károsodás. A gócba, a góc körüli parenchymába és a gócban vagy körül kialakult esetleges perfúziós zavar területére ROI-kat helyezünk, így az adott gócra jellemző idő-intenzitás görbéket kaphatunk. Méréseinkhez a Samsung RS85 ultrahang készülék integrált CEUS kiértékelő szoftverét használjuk.

Eredmények:

Kutatásunk eredményeként látható, hogy egyes góc típusoknál variábilis lehet az artériás fázisbeli halmozás, sok tényezőtől függhet, ilyen pl a góc mérete, az esetleges nekrotikus területek a gócon belül, a góc körül kialakult perfúzió zavar a kialakult shunt-keringés miatt. Számszerűsíteni tudjuk a hipervaskularizált gócos esetén a gyors betelődést. Malignus gócnál pedig bizonyítható a kimosódás megléte és annak sebessége.

Következtetések:

A kvantitatív CEUS ígéretes lehetőség a májgócok pontosabb karakterizálásában, és új perspektívát nyithat a követően kezelt malignus gócos esetén. Szélesebb körű használatát ugyanakkor nehezíti a korlátozott mozgási kompenzáció és a felvételi sík elmozdulása. Mindezek alapján következő célként egy gyártófüggetlen kvantitatív analízis szoftveren alapuló döntéstámogató rendszert szeretnénk kidolgozni és validálni.

Kulcsszavak: CEUS, kontrasztanyagok ultrahang, Q-CEUS

Dr. Botz Bálint PhD¹

¹PTE Klinikai Központ Orvosi Képzőközpontja

Nagawa Bridget Mutimba¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

COVID-19 BELIEFS AND FEARS-VACCINE HESITANCY

Objective:

The purpose of this study was to assess the participants underlying beliefs and fears that encouraged vaccine hesitancy during and after the COVID-19 pandemic, with a special focus on identifying the sociodemographic, psychological, and informational factors affecting the participant's attitudes towards vaccination.

Material and Method:

Data collection was done through an online questionnaire. Statistical analysis was done using SPSS software, using descriptive statistics (frequency, mean, and standard deviation), an independent T-test, a one-way ANOVA, and Pearson's correlation test.

Results:

171 participants were documented ranging between (18-40 years old). Mean age was 44.6 years (SD=1.349). Most of the participants were male (n= 87; 50.9) while the remaining participants were female (n= 84; 49.1%). Majority of the participants originated from Africa (n= 125; 73.1%) followed by those participants from Europe (n= 36; 21.1%) while the rest of the participants hailed from Asia, North America, and South America. The female (n= 84;49.1%) participants would have a higher prevalence of vaccine hesitancy compared to the male (n= 87; 50.9%) participants. It revealed that the average of vaccine hesitancy among females (M= 2.949; SD= 0.370) was slightly higher than that of the males (M= 2.928; SD=0.428). However, even with the slight mean differences between both the females and the males, the independent sample T-test revealed there was no significance with $t(169) = 0.331, p= 0.173$.

Conclusion:

the study revealed a that COVID-19 conspiracy theories, vaccine hesitancy as well as the fear of COVID-19 were relatively spread across all participants. Despite the participant's age or gender.

Keywords: COVID-19, vaccine hesitancy, fear of COVID-19.

Sugár Miklós¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Nagy Andrea¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A MOZGÁSFEJLŐDÉS MÉRFÖLDKÖVEINEK FONTOSSÁGA A KORAGGYERMEKKORI GONDOZÁSBAN

Célkitűzés:

Kutatásom célja, hogy felmérjem a csecsemők, kisgyermekek körében mennyire gyakori a mozgásfejlődésükben valamilyen késés, elmaradás vagy épp előrehaladás. Kutattam azt is, hogy a területi védőnő a kötelező státusz vizsgálat alkalmával – ha indokoltnak találta tovább küldte-e a gyermeket vizsgálatra, vagy a szülők mentek önszántukból szakemberhez. Vizsgáltam azt a tényezőt, hogy mennyire jellemző a szülőkre, más szakemberek pl.: gyógytornász felkeresése csupán önmegnyugtatás céljából. Kutatásom során a mindennapos sport, testmozgás szerepét is felmértem a családok körében. Dolgozatomban érintem a koragyermekkor digitális eszközök használatának gyakoriságát.

Adatok és módszerek:

A vizsgálathoz sajátkészítési kérdőívet használtam, mely elemzéséhez leíró statisztikát, khi négyzet próbát és gyakorisági megbízhatósági tartomány mutatókat használtam. Kutatásom 1-6 éves korú gyermekekre és szüleikre terjed ki (n=103).

Eredmények:

A gyermekek 19%-ánál volt probléma a mozgásfejlődés során, míg 81%-ának nem volt semmi eltérés az első évben, míg 1 éves kor felett 9%-ban volt probléma 91%-ban nem. Nincs szignifikáns különbség abban, hogy az elsőszülött gyermekek körében gyakoribbak lennének a mozgásfejlődési problémák.

Azon szülők, akik jártak gyermekükkel gyógytornásznál, a legnagyobb részben azért vitték el, mert olvastak róla, hogy hasznos lehet (56%). Második helyen áll a területi védőnő javaslata (31%), illetve akik egy barát/ ismerős javaslata (13%) alapján mentek szakemberhez.

Szignifikáns kapcsolatot találtam az között, hogy a magasabb végzettségű anyák gyakrabban viszik gyermekeiket gyógytornászhoz önmegnyugtatás céljából. (p<0,05)

Közel szignifikáns a kapcsolat (p=0,06), a gyermek neme és a mozgásfejlődési probléma gyakorisága között. Szintén közel szignifikáns a kapcsolat (p=0,06), a sportoló gyermek és sportoló szülők között. Nincs szignifikáns kapcsolat azonban lakhely és a gyermekek sportolása között (p>0,05).

Következtetések:

A családok úgy vélik megfelelő tanácsot kapnak a területi védőnőjüktől, azonban nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a mozgás fontosságára.

Kulcsszavak: mozgásfejlődésbeli probléma, közösség szerepe, gyógytornász, sport, digitális eszközhasználat

Bornemisza Ágnes Ivette¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülészeti és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Nagy Csongor¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A FIZIKAI AKTIVITÁS, A STRESSZ ÉS AZ ALVÁSMINŐSÉG VIZSGÁLATA A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM HALLGATÓI KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja a hallgatók fizikai aktivitásának, érzékelt stressz szintjének és alvásminőségének kapcsolatának felmérése volt. Vizsgáltuk még, hogy azon karok hallgatói, akik tanultak a fizikai aktivitás jótékony hatásairól, magasabb fizikai aktivitás értékekkel rendelkeznek-e. Az eddigi kutatások részben foglalkoztak ezzel a témával, de kevés az olyan átfogó vizsgálat, amely az egyetem különböző karain tanuló hallgatókat hasonlított össze ezekben a tényezőkben.

Adatok és módszerek:

Keresztszeti, prospektív, és kvantitatív vizsgálatot végeztünk. Az adatokat online kérdőível mértük fel az aktív hallgatói jogviszonyal rendelkező egyetemistáknál, a 2023/2024-es tanévben. Felhasználtunk szociáldemográfiai és antropológiai, egészségügyi kérdéseket, és validált kérdőíveket, felmérve a fizikai aktivitást (IPAQ-SF) az észlelt stressz-szintet (PSS) és alvásminőséget (PSQI). A statisztikai elemzés során korreláció analízist, kétmintás t-próbát, regressziós vizsgálatot és egytényezős varianciaanalízist végeztünk az Excel 2016 és az SPSS v27 segítségével, ahol a szignifikancia szintje $p < 0,05$ volt.

Eredmények:

A kutatásban 850 főt vizsgáltunk, akiknek átlagéletkora $27,74 \pm 8,58$ év volt. Korreláció analízis végeztünk az IPAQ-SF és a PSS pontszámok ($r = -0,19$; $p < 0,05$), az IPAQ-SF és PSQI pontszámok ($r = -0,16$; $p < 0,05$) és a PSS és PSQI pontszámok között ($r = 0,58$; $p < 0,05$). Mind három korrelációs vizsgálatunk szignifikáns változást mutatott ki. Regressziós vizsgálatot is végeztünk a PSS és PSQI pontszámokra ($p < 0,05$), ami szignifikáns kapcsolatot mutatott. Kétmintás t-próbát végeztünk a fizikai aktivitás pozitív hatásairól tanuló hallgatók és nem tanuló hallgatók IPAQ-SF pontszámait összehasonlítva ($p < 0,05$), ahol szintén szignifikáns kapcsolatot találtunk.

Következtetések:

Eredményeink szerint a rendszeres fizikai aktivitás csökkentette az érzékelt stressz szintjét, és javította az alvásminőséget a vizsgált populációnkban. Kijelenthetjük, hogy a magas stressz-szint rontja az alvásminőséget, és hogy azokon a karokon tanulók, akik tanultak a fizikai aktivitás pozitív hatásairól, magasabb fizikai aktivitás szinttel rendelkeztek, mint akik nem. Egy intervencióval kombinált longitudinális vizsgálat folytatása lehet a kutatásunknak.

Kulcsszavak: fizikai aktivitás, érzékelt stresszszint, alvásminőség

Füzesi Daniella¹ dr. Póth Zsuzsanna²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Nagy Lili Fanni¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

NYAKIG A MOBILBAN: OKOSTELEFON HASZNÁLATÁNAK HATÁSA A NYAKI RÉGIÓRA EMG VIZSGÁLATTAL

Célkitűzés:

Manapság a mindennapunk részévé vált az okostelefonhasználat, melynek számos előnye van, azonban a túlzott használata mozgásszervi panaszok jelenlétét idézheti elő. Kutatásunk célja volt vizsgálni az okostelefon használatának hatásait a nyaki régióra EMG vizsgálattal.

Adatok és módszerek:

A prospektív kutatásunkban 32 főt (30 nő, 2 férfi) vizsgáltunk meg Zalaegerszegen és osztottunk két csoportba: 1) esetscsoport: 21±1,10 év; 15 nő és 1 férfi; 2) kontroll csoport: 22,4±0,54 év, 15 nő és 1 férfi. Felmért változók: telefonfüggőség (Smartphone Addiction Scale-short version), Craniovertebrális (CV) szög, nyaki fájdalom (Numerical Rating Scale, Neck Disability Index-NDI), trapézizom EMG aktivitása és testtömegközéppont kitérés telefonhasználat közben és anélkül (Zebris FDM). Mozgásprogram: 4 héten át, heti 3-szor 45 perces tréning, melyen csak az esetscsoport tagjai vettek részt. Alkalmazott statisztika: leíró, Kolmogorov-Smirnov teszt, korrelációs számítás, párosított t-próba/Wilcoxon-teszt, kétmintás t-próba/Mann Whitney- teszt. (SPSS, MS Office Excel 2016; p<0,05)

Eredmények:

Összefüggés vizsgálataink során azt kaptuk, hogy akik nagyobb mértékben voltak okostelefon függők, szignifikánsan nagyobb nyaki fájdalmat ($r=0,403$, $p=0,022$) és rosszabb testtömegközéppont kitérést ($r=0,408$, $p=0,021$) értek el a mérések során. Szintén szignifikáns összefüggést találtunk a CV szög és az NDI pontszáma között ($r=-0,043$, $p=0,015$). Nem találtunk azonban korrelációt a függőség mértéke és az izomaktivitás között ($p>0,05$). A mozgásprogram hatására a telefonhasználat közben mért CV szög ($p<0,001$), az izomaktivitás mértéke ($p<0,05$), valamint a fájdalom mértéke ($p<0,001$) is szignifikánsan nagyobb mértékben javul az esetscsoportban, mint a kontroll csoportban.

Következtetések:

A telefonhasználat negatív hatással van a nyaki fájdalomra, mely egy megfelelő mozgásprogrammal csökkenthető. További vizsgálatok szükségesek azonban az okostelefon függőség és izomaktivitás közötti összefüggések feltárására.

Kulcsszavak: okostelefon, EMG, izomaktivitás, nyak

Horváthné Tóth Bettina¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Nagy Sára¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

POR ALAPÚ CSECSEMŐTÁPSZEREK LIPID- ÉS ZSÍRSAVANALITIKAI VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A csecsemő- és gyermektápszerek alkalmazása a mai modern korban a fejlődő formuláknak köszönhetően mind a klinikumban, mind a hétköznapi életben egyre gyakoribb. Vizsgálatunk célja a magyarországi fogyasztói piacon fellelhető csecsemő- és gyermektápszerek zsírsavösszetételének vizsgálata. Célunk, hogy a gyártó által a csomagoláson feltüntetett adatokat összehasonlítsuk a laboratóriumi vizsgálataink eredményeivel.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk típusa laboratóriumi kvantitatív keresztmetszeti vizsgálat, ami a Pécsi Tudományegyetem Bioanalitikai Intézet laboratóriumában történt, 2023 májusától 2024 áprilisáig. A tápszerek közül kiválasztottuk a por formátumú, csecsemők és újszülöttek számára alkalmas mintákat. A minták közül kizárásra kerültek a nem por formátumú, felnőtt fogyasztásra szánt tápszerek. A mintavételi eljárás végére 12 féle por alapú tápszer állt rendelkezésünkre. A módszerek között alkalmaztunk gravimetriás eljárást, a lipidek kivonására módosított Bligh & Dyer extrakciót használtunk, valamint a folyamat része volt összetétel vizsgálat és gázkromatográfiai vizsgálat is. **Statisztikai módszerek:** Kutatásunk során leíró statisztikai módszereket alkalmazunk. Az összefüggéseket párosított, valamint független mintás t-próba segítségével és a különbségeket ANOVA varianciaanalízis segítségével vizsgáltuk.

Eredmények:

A gyártó által a csomagoláson feltüntetett adatokat összehasonlítottuk a laboratóriumi vizsgálataink eredményeivel és az aktuálisan érvényes európai előírásokkal. A gyártó által feltüntetett adatok és az általunk 100 ml oldott termékből grammban kiszámolt zsírtartalom szignifikáns eltérést mutatott ($p < 0,001$). Minden tápszer esetében ki tudtuk mutatni a C24:1n-9-at. A zsírsavakra vonatkozó rendelkezett kritériumoknak minden zsírsav megfelelt. A vizsgált zsírsavak egy esetben sem lépték át a maximális határértéket.

Következtetések:

Az eredményeink alapján sikeresen meg tudtuk vizsgálni a csecsemőtápszerek lipidösszetételének minőségét és mennyiségét. Kutatásunk folytatásaként érdemes lenne nagyobb mintaszámmal elvégezni a vizsgálatokat, illetve más összetevők kimutatását elvégezni.

Kulcsszavak: csecsemőtápszer, zsírsavanalízis, gravimetria

Marosvölgyi Tamás¹ dr. Breitenbach Zita²

¹PTE ÁOK Bioanalitikai Intézet

²PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Nagy Zsófia¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KORASZÜLÖTT GYERMEKEK TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSAINAK ÉS EBBŐL ADÓDÓ NEHÉZSÉGEINEK FELTÁRÁSA, A KÓRHÁZI ELBOCSÁJTÁST KÖVETŐEN, AZ ÉDESANYÁK TAPASZTALATAI, BESZÁMOLÓI ALAPJÁN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt felmérni a koraszülött gyermekek táplálásával kapcsolatos főbb problémákat, az édesanyák beszámolóí alapján. Vizsgáltuk, hogy az édesanyák, gyermekük kórházi kezelése során kaptak-e táplálással kapcsolatos tanácsadást, illetve, hogy milyen volt a kapott tanácsadás formája, mennyisége és minősége.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk online kérdőíves megkérdezés formájában zajlott, 99 fő adatait dolgoztuk fel a Microsoft Excel segítségével. Leíró statisztikai műveleteket, korreláció vizsgálatot és regressziós statisztikai módszereket alkalmaztunk. Ebben a vizsgálatban a $p < 0,05$ értéket tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Az eredmények azt mutatták, hogy döntően az étel elutasítása és az öklendezés voltak a leggyakoribb problémák. Szignifikáns összefüggést találtunk a minél kisebb születési súly, és a problémák számának növekedése közt ($R=0,002$). Az édesanyák többsége részesült tanácsadásban és 48,48%-ban meg is voltak elégedve, mely hozzájárult ahhoz, hogy felkészültnék érezték magukat, a kórházi elbocsájtás után. Sajnos csak nagyon csekély arányban (5,5%) jelent meg a dietetikus a tanácsadásokat tekintve.

Következtetések:

Következetesként levonható, hogy a legtöbb koraszülött gyermek, a fejletlenségéből adódóan számos táplálkozási nehézséggel küzd, mely függ a minél korábban világra jöveteltől. Magyarországon jelenleg növekvő arányt mutat a koraszülött gyermekek édesanyáinak táplálással kapcsolatos tájékoztatása, gyermekük kórházi kezelése során, viszont még mindig az orvosok, ápolók azok a személyek, akik a legtöbb tanácsadást tartják és nem a táplálkozáshoz legjobban értő szakember, a dietetikus.

Kulcsszavak: koraszülöttek táplálkozása, problémák, édesanyák tapasztalatai, tanácsadás, felkészültség

Dr. Filó Csilla Ildikó¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Nagyvárad László¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képpalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képpalkotó diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A HAGYOMÁNYOS DSA ÉS A DVA VIZSGÁLATI MÓDSZEREK ÖSSZEHASONLÍTÁSA AGYI MECHANIKUS THROMBECTOMIA MORPHOLÓGIAI EREDMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSE SORÁN

Célkitűzés:

A kutatás célja, hogy össze tudjuk hasonlítani a hagyományos DSA vizsgálatok során kapott TICI pont értékeket az új DVA módszerrel kapott TICI pont értékekkel. Meghatározzuk, hogy a színekódolt képanyag a diagnosztikai és a terápiás döntéshozatalban milyen új információkkal szolgál, pontosabb teszi-e a mechanikus thrombectómia sikerességének megítélését az áramlás dinamikájának újszerű vizualizációja segítségével.

Adatok és módszerek:

Kutatásunkba 300 2021-ben az Országos Mentális Ideggyógyászati és Idegsebészeti intézetben mechanikus thrombectómián átesett beteg képanyagának retrospektív feldolgozását végeztük, kizárva azon betegeket, akiknek am mTICI 0-2a közötti volt a DSA alapján, illetve a beteg mozgása miatti nem értékelhető DVA-t. A bent maradt 115 képanyagot kétféle DVA konvertálást követően három nagy thrombectómiás gyakorlattal rendelkező intervenciós radiológus értékelte, majd konszenzus értéket határoztak meg a DSA alapján. Az eredményeket MS Office Excel 365-ös verzióban rögzítettük. A DVA fájlok előállításához a Kinect Medical Imaging Tool-t használtuk. Az egyetértések erősségének vizsgálatára a Krippendorff Álfát használtuk. Az értékelők értékeléseinek különbözőségeit kettős T próbával vizsgáltuk. A konszenzussal való egyetértéseket %-ban határoztuk meg.

Eredmények:

Egyik legfontosabb eredményünknek a „Rainbow Sign” jellegzetességet jelölnék meg, mely a thrombus lokalizálásában nyújt támpontot. Az értékelők közötti egyetértések erőssége közepes volt (K-alfa értéke DSA:0,647, DVA:0,502, ccDVA:0,641). Az értékelők közötti egyetértés DSA:60%, DVA:37%, ccDVA:46% volt. Ha a leggyakoribb egy kategória eltérést, mint a jó klinikai kimenetelre minimális hatású tényező egyetértésnek fogadtuk el, az összehasonlítása során 58,3-87,8%-os egyetértést tapasztaltunk az értékelők között. A jó klinikai kimenetel szempontjából dichotómizált eredményeknél, 92% feletti egyetértés volt tapasztalható az értékelők között minden modalitás tekintetében.

Következtetések:

A DVA megfelelő alkalmazásával csökkenthető az interobserver variabilitás. A ccDVA esetén volt az eTICI becslés a legegységesebb. Eredményeink értékét limitálja a kevés értékelő. A dichotómizálást követően magas egyetértés mutatkozott az értékelők között a jó és a rosszabb klinikai kimenetellel rendelkező esetek megítélésében.

Kulcsszavak: DSA, DVA, Stroke, mechanikus thrombectómia, TICI Skála

Dr. Nardai Sándor¹

¹Országos Mentális, Ideggyógyászati és Idegsebészeti Intézet

Nancy Ntinyari¹

¹Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme - II. évfolyam, nappali / full time munkarend

ASSESSING THE IMPACT OF CORONAVIRUS PANDEMIC ON MENTAL HEALTH STATUS OF INTENSIVE CARE UNIT NURSES

Objective:

To investigate the potential implications of the identified psychological challenges on patient care and nursing profession.

To assess how covid 19 affected intensive care unit nurses mental health.

Material and Method:

Literature review of articles published on this topic from the year 2020 to 2023, search was conducted using the library databases and web search engine Google Scholar.

Results:

Mental health and ICU nurses were the criteria used to examine articles but based on the inclusion criteria only 24 articles were selected. The most prevalent mental health issues were depression, anxiety, fear, and post-traumatic stress disorder (PTSD). The effects of burnout, illness, exhaustion, physical strain, sleep disturbances, and ongoing job stress were equally detrimental to the health of nurses. The nurses' health declined as a result of the new procedures and working environment, the enormous workload, the continued exhaustion, the concerns for their families and themselves being infected by COVID- 19, the social reaction, and seeing the death toll rise.

Conclusion:

The initial wave of the COVID-19 epidemic had a significant impact on the mental health of intensive care nurses, raising the risk of dropout and threatening care continuity. Similar challenges persisted during the second surge, intensifying work-related fatigue. Distress was experienced from both the work environment and personal lives, emphasizing the need for additional support for intensive care nurses. Two-thirds of ICU nurses faced burnout risks linked to working conditions in the initial wave of the pandemic. Managing material resources, optimal staffing, and specialized ICU nurses could enhance nursing work, benefiting patients and families. Mental assistance is crucial for all nurses, regardless of their involvement in COVID-19 care. Interventions are necessary to address burnout, post-traumatic stress disorder, depression which will enhance the quality of life for ICU nurses. Research shows a positive correlation between stress, anxiety, insomnia, post-traumatic stress disorder and depression among intensive care nurses who were combating COVID-19, indicating a pressing need for supportive interventions

Keywords: ICU, COVID-19, Mental Health, Nurses

Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Nanyomo Sandra¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló V. évfolyam, nappali / full time munkarend

SEXUALLY TRANSMITTED DISEASES AMONG THE OLD-AGED POPULATION

Objective:

The study aimed to assess the knowledge, attitude, risk behaviors, and safety measures related to sexually transmitted diseases in the elderly population.

Material and Method:

Data collection was done through an online questionnaire. Statistical analysis was done using SPSS software using the following statistical methods: descriptive statistics (frequency, mean, and standard deviation) and independent test.

Results:

In the total of 151 participants whose mean age was 67.093 years (SD=2.336). 47.0% (n=71) were female and the rest were males 53.0% (n=80). Most participants, 54.3% (n=82), were from the United Kingdom, while the others were from Uganda 45.7% (n=69). The study illustrated that 33.1% (n=50) knew all the STDs, while the other half of the participants knew some of the STDs and thus displayed low levels of STD knowledge among the study group. The study revealed that the most common STD among participants is HIV, which is 19.2% (N=29%). Alongside, the most often reported STDs are gonorrhoea (3%, N=8), syphilis (7.9%, N=12), and urethritis (8.6%, N=13). The use of condoms during the last sexual intercourse was found to be high 47.0% (n=71). 37.1% (n=56) of the participants used condoms in their previous sexual encounters, still, there is a larger portion (62.9%) that did not use condoms. Additionally, 74.2% (n=112) agreed that condom usage reduces the risk of contracting STDs during sexual intercourse, and 13.2% (n=20) were not sure that condoms reduce STD transmission. In comparison, 12.6% (n=19) did agree that condoms reduce STD contraction. However, 17.2% (n=26) of the participants said that they received treatment from community health centers underscoring the significance of primary health care in the fight against STDs. 3.3% (n=5) referred to herbal clinics and 25% (n=31) of the participants who signed up for consultation had never treated STDs.

Conclusion:

The elderly population has demonstrated good knowledge of sexually transmitted diseases and safety measures that reduce the risk of transmission of sexually transmitted diseases, which varies within various demographic data sets.

Keywords: Sexually transmitted diseases (STDs), knowledge, sexual behaviors

Sugár Miklós¹

¹PTE ETK Sűrűség, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Németh Gréta¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ABORTUSZT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK A CSALÁDVÉDELMI SZOLGÁLATNÁL (CSVSZ) DOLGOZÓ VÉDŐNŐK SZEMSZÖGÉBŐL

Célkitűzés:

Hazánkban évente közel 22 ezer krízisben lévő nő dönt terhességmegszakítás mellett, azonban a művi beavatkozás előtt a CSVSZ védőnőkhöz fordulnak, ami nagymértékű terhelést jelenthet az ellátó részére is. Kutatásunk célja felmérni a CSVSZ védőnők hivatástudatát, attitűdjét, munkahely pszichoszociális tényezőit és véleményét a válsághelyzetben lévő nőkkel szemben.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti, leíró vizsgálatot végeztünk 2023. október és 2024. januárja között. A teljeskörű, célirányos mintavétel során a célcsoportunkat a CSVSZ védőnők alkották (N=52). Kizártuk a vizsgálatból azokat, akik hiányosan töltötték ki a kérdőíveket. Adatgyűjtés módszere kérdőív, melynek főbb kérdéskörei: hivatástudat, attitűd, vélemény a krízisben lévő nőikkel kapcsolatban, Koppenhágai Kérdőív a Munkahelyi Pszichoszociális Tényezőkről II. A leíró statisztikai elemzés mellett kétmintás t-próbát alkalmaztunk Microsoft Office Excel 2016 használatával ($p < 0,05$).

Eredmények:

A CSVSZ védőnők jelentős részének a hivatástudat a szakma iránti elkötelezettséget, elhivatottságot (36,92%) jelenti. A CSVSZ védőnők 55,77%-a, teljes mértékben elfogadónak vallja magát a krízisben lévő nőkkel szemben, 44,23%-a szerint, az abortuszt kérő nő nagy mértékben tart a külvilág megbélyegzésétől. A CSVSZ védőnők kiégés (átlag=41,83), stressz (átlag=38,10), illetve alvászavar (átlag=32,45) átlag pontszámai magasak. CSVSZ munka mellett vezető szerepben is tevékenykedő védőnők és a csak CSVSZ munkát végző védőnők stressz és kiégés mértéke között nincs szignifikáns különbség ($p=0,158$).

Következtetések:

A társadalom bizonyos részei negatívan ítélik meg az abortuszt, és a krízishelyzetben lévő nők gyakran szembesülhetnek stigmatizáló viselkedéssel. A CSVSZ védőnők jelentős része példaértékű hivatástudattal rendelkezik és nagy hangsúlyt fektet lelki állapotának megőrzésére, azonban magas kiégési, stressz- és alvászavar átlagpontszámokkal rendelkeznek, amelyek arra utalnak, hogy jelentős pszichés terhelésnek vannak kitéve a munkájuk során.

Kulcsszavak: abortusz, megbélyegzés, védőnők, Családvédelmi Szolgálat

Karamánné dr. Pakai Annamária¹ Kiss Zsoltné²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

²PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Németh Olga Mária¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TÁPLÁLKOZÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK, ÉS A NÖVÉNYI ALAPÚ ÉTRENNDEL KAPCSOLATOS FÉLELMEK, TÉVHITEK ÉLSPORTOLÓ KÉZILABDÁZÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Fel szeretnénk volna mérni élsportoló kézilabdázók tudását a különböző tápanyagokról, étrend- kiegészítőkről, a növényi alapú táplálkozáshoz kapcsolódó tévHITEK-ről és félelmekről. Rá szeretnénk volna mutatni azokra az összefüggésekre, amik befolyásolhatják egy élsportoló táplálkozáshoz fűződő ismereteit.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív keresztmetszeti vizsgálat, 85 fő részvételével, online, saját szerkesztésű, illetve a Nutrition for Sport Knowledge Questionnaire (NSKQ) validált kérdőív. Eredményeinket deskriptív módszerrel, független mintás T-, illetve χ^2 -próbbával, ANOVA módszerrel, Pearson korreláció és lineáris regresszió segítségével elemeztük, $p < 0,05$ szignifikancia szint mellett.

Eredmények:

A megkérdezettek 63,5%-a ($n=54$) szegényes, míg 36,5%-a ($n=31$) átlagos tudással rendelkezik az NSKQ pontjai alapján. A legrosszabb eredményt az étrend- kiegészítőkre vonatkozó (84,7% szegényes ismeret), míg a legjobbat a testtömegszabályozásra vonatkozó kérdéseknél érték el a sportolók (32,9% jó, 7,1% kiváló tudás). Az alkohollal kapcsolatos kérdéseknél leginkább átlagos, a mikro-és makrotápanyagoknál, illetve a sporttáplálkozásnál szegényes tudás volt mérhető. A dietetikustól vagy orvostól informálódók szignifikánsan ($p < 0,001$) magasabb összesített pontszámot ($45,75 \pm 10,51$) értek el a kevésbé megbízható (csapatárs, barátok, közösségi média) forrásból ($33,02 \pm 6,24$) informálódókkal összehasonlítva. Nem volt szignifikáns különbség kimutatható ($p=0,7$) a nemek és az összesített pontszám közt. Az idősebb korosztály szignifikánsan ($p < 0,001$) magasabb összesített pontszámot ($41,84 \pm 8,76$) ért el a fiatalabb korosztállyal összehasonlítva ($34,24 \pm 9,3$). A teljesen növényi alapú étrendre vonatkozó állításokra adott válaszok alapján a tévHITEK és bizonytalanság jellemzi az élsportolók gondolkodását. A megkérdezettek 52,9%-a ($n=45$) nem folytatna teljesen növényi alapú étrendet. A férfiak szignifikánsan ($p=0,01$) nagyobb arányban (62,2%) nem folytatnának teljesen növényi alapú étrendet a nőkkel (37,8%) összehasonlítva.

Következtetések:

Az élsportoló kézilabdázók körében megfelelő szakmai tanácsadásra van szükség a táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztésére, illetve a növényi alapú étrendről szóló edukációs előadások megvalósítására.

Kulcsszavak: vegán, élsport, kézilabda, tudás

Dr. Szabó Zoltán¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Nyasha Mandizha¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Nursing IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

RECOGNITION OF SYMPTOMS OF THE ORTHOREXIA NERVOSA AMONG UNIVERSITY OF PECS STUDENTS

Objective:

Orthorexia nervosa is an eating disorder defined as an obsessive fixation with eating healthy food. Our objective was to investigate the prevalence of orthorexia nervosa (ON) among University of Pécs students, along with how the disorder is distributed demographically and its correlation with risk factors

Material and Method:

We utilized an online questionnaire across social media platforms between November 2023 and February 2024 among University of Pécs students. We used the ORTO-15 scale standardized questionnaire, and statistical analysis was conducted using SPSS V22 software emphasizing descriptive statistics, independent t-tests, and chi-square test.

Results:

102 students participated, showing more females (n = 52; 51%) than males (n = 50; 49%). 51% of the students had ON tendencies, indicating a slightly high overall prevalence of Orthorexia Nervosa (ON). A statistically significant difference (p=0.030) was shown between gender and ON. Females (n=32; 61.5%) exhibited more ON symptoms than males (n=20; 40%). However, there was no association between Body Mass Index and ON (p=0.301). In terms of physical activity, our findings found that participants who exercised had higher ON tendencies (n=35; 67.3%) than people who did not (n=17; 32.7%) however this was not significantly true (p=0.575). We also investigated diet and 71.7% (n=33) on dietary restriction had ON whereas 28.3% (13) did not have, furthermore the results showed a significant association (p<0.001). However, there was no significant association between academic discipline and ON (p=0.298).

Conclusion:

Gender and diet showed significant relationships with ON, however there were no significant correlations found between BMI, physical activity, or academic discipline and ON.

Keywords: Orthorexia Nervosa, University Students, Body Mass Index, Dietary Habits, Gender Differences.

Sugár Miklós¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Onody Ágnes¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

HPV OLTÁSSAL SZEMBENI ATTITÚD VIZSGÁLATA 11-14 ÉVES KORÚ GYERMEKET NEVELŐ ÉDESANYÁK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Felmérni és összehasonlítani a fiú- és lánygyermek szüleinek HPV-vírussal, a HPV-elleni védőoltással kapcsolatos ismereteit, oltási attitűdjeit, valamint a szexuális felelősség kérdésében feltérképezni a különbségeket meggyőződések között.

Adatok és módszerek:

A keresztmetszeti vizsgálatunk 2023. őszén a siófoki Beszédes József Általános Iskolában, valamint online módon is zajlott. Nem véletlenszerű, célirányos mintaválasztás során 11-14 éves gyermeket nevelő szülőket vizsgáltunk (N=250). Kizártuk, aki nem szülőként töltötte ki a kérdőívet, és/vagy a kérdések több mint 70%-ára nem válaszolt. Adatgyűjtési módszerünk saját készítésű kérdőív az alábbi kérdéskörökkel: szociodemográfiai adatok, HPV-ismeretek, oltási attitűd, szexuális felelősség. Az adatokat leíró statisztika (átlag, szórás, minimum, maximum) és matematikai statisztika (chi2-próba, t-próba) módszerek segítségével elemeztük. Az eredményeket Microsoft Excel 2019 szoftverrel dolgoztuk fel és $p < 0.05$ mellett tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Szignifikánsan magasabb az oltási hajlandósága a fiút nevelő szülőknek a lányt nevelő szülőkhöz képest ($p \leq 0.05$). Nem igazoltuk, hogy a szülők meggyőződése szerint az oltás a lányok egészségét védi ($p \geq 0.05$). Azok a szülők, akiknek lánygyermekük is van, nyitottabb a fiúgyermekük oltására ($p \leq 0.05$), valamint a magasabb végzettség/ ismeretszint nyitottabbá tesz az oltás választására ($p \leq 0.05$). Akik az egyéb szabadon választható oltásokat beadatják, inkább adatják be a HPV elleni védőoltást is gyermeküknek ($p \leq 0.05$).

Következtetések:

Az édesanyák kevesebbet tudnak a férfiakat érintő HPV- okozta betegségekről, mint a nőket érintő következményekről, emiatt az oltási motivációjuk alacsonyabb. A lánygyermek a családban nyitottabbá teszi a szülőket a fiaik beoltására is.

Kulcsszavak: HPV, HPV-oltás, oltási attitűd, szexuális felelősség

Karamánné dr. Pakai Annamária¹ dr. Vajda Réka²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

²PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Oravec Hanna¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A PRIMER DYSMENORRHOEA, A FIZIKAI AKTIVITÁS, AZ ÉSZLELT STRESSZ ÉS A MENSTRUÁCIÓS ATTITÚD VIZSGÁLATA REPRODUKTÍV KORÚ NŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A kutatás célja, hogy felmérje a dymenorrhoea mértékének kapcsolatát, a fizikai aktivitással, mint fájdalomcsillapító eszköz hatékonyságával, összefüggést keresve az érzékelt stressz szinttel, a menstruációs attitűddel, valamint az életminőséggel. Célunk továbbá, hogy feltárjuk és megértjük ezeknek a tényezőknek a komplex kölcsönhatásait.

Adatok és módszerek:

A vizsgálat egy keresztmetszeti kutatás, mely 2023 szeptember és 2024 január között valósult meg. Az online kérdőívvel gyűjtött adatokat saját és validált kérdőívek által rögzítettük. Beválasztási kritérium volt, a rendszeres menstruációs ciklus, és a 18-45 év közötti kor. A kérdőívben használtunk saját szerkesztésű antropometriai, szociodemográfiai és egészségügyi kérdéseket. Validált kérdőívekkel mértük fel a menstruációs fájdalmat (NRS, WHODAS 2.0), fizikai aktivitást (IPAQ-SF), észlelt stressz szintet (PSS), a menstruációs attitűdöt (MAQ), és az egyének életminőségét (SF-36). Az adatokat Microsoft Excel szoftverrel dolgoztuk fel. Szignifikancia szint értéke: $p < 0,05$

Eredmények:

A kérdőívet 592 alany töltötte ki, a kutatás végül 497 főt vizsgált, akiknek az átlag életkora $29,13 \pm 7,79$ év volt. Szignifikáns kapcsolatot találtunk az életminőség és a fizikai aktivitás ($p=0,009$), valamint a menstruációs fájdalom között ($r=-0,401$), így közvetett kapcsolatra következtethetünk a fizikai aktivitás és a menstruációs fájdalom között. Ugyancsak közvetett kapcsolatot fedeztünk fel az észlelt stressz szint és a menstruációs fájdalom között ($r=0,317$), az életminőség kapcsolatán keresztül ($r=-0,657$). Továbbá korreláció mutatkozott a menstruációs attitűd, az életminőség ($r=-0,073$, $r=0,124$, $r=0,201$, $r=-0,034$, $r=-0,228$), és a menstruációs fájdalom között ($r=0,299$, $r=-0,405$, $r=-0,103$, $r=0,232$, $r=0,276$). Az egytényezős varianciánálissal következtethetünk, hogy a testtömeg-index hatással van a menstruációs fájdalomra ($p=0,066$).

Következtetések:

Következtetésünk, hogy a rendszeres fizikai aktivitás befolyásolja az észlelt stressz szintet, az életminőséget, a menstruációhoz való hozzáállást, és mindezek együttesen a primer dymenorrhoea tüneteit. A kutatás által javasoljuk a rendszeres testmozgás alkalmazását a probléma megoldására, és további kutatásokat javasolunk..

Kulcsszavak: primer dymenorrhoea, fizikai aktivitás, észlelt stressz

Dr. Hock Márta¹ Dózsa-Juhász Olivía²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgástrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgástrehabilitációs Tanszék

Orbán Csilla¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EGÉSZSGÜGYI SZAKKÉPZŐ ISKOLÁBA TANULÓ VÉGZŐS DIÁKOK PÁLYAVÁLASZTÁSÁNAK, MOTIVÁCIÓINAK ÉS TOVÁBBTANULÁSÁNAK A VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

Kutatásunk célja felmérni az egészségügyi pályaválasztást befolyásoló tényezőket, motivációkat és a diákok továbbtanulási szándékát.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatás 2023.05.01 és 2023.10.23 között történt a Pécsi Tudományegyetem keretén belül működő Szociális és Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskolában, a Szombathelyi PTE Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Technikumban és a Székesfehérvári Bugát Pál Technikumban. A nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel során a célcsoportba olyan egészségügyi szakképző iskolába járó diákok kerültek, akik a 12.-, 13.-, 14.- és 15. évfolyamba jártak (N=223). Az adatgyűjtést egy saját szerkesztésű kérdőívvel végeztük melynek kérdéskörei: szociodemográfiai adatok, pályaválasztást befolyásoló tényezők, pályaválasztás motivációi, továbbtanulás, jövőbeli tervek. Az eredményeket IBM SPSS 25 és Microsoft Excel 2016 statisztikai szoftverrel elemeztük. Az adatok elemzésére leíró statisztikát, független mintás t-próbát, χ^2 -próbát, valamint gyakoriság megbízhatósági tartományt alkalmaztunk ($p < 0,05$).

Eredmények:

A megkérdezett diákok 84,75%-a (189 fő) nő és 15,25%-a (34 fő) férfi volt. A tanulók átlagéletkora $24 \pm 9,45$ év. Az érettségi oktatásban részt vevő diákok pályaválasztási attitűd pontszámainak átlaga (36,51 pont) magasabb, mint azoké, akik érettségi előtti képzésben vettek részt (33,96 pont) ($p < 0,05$). Azon diákok, akiknek pályaválasztási attitűd pontszámának átlaga (36,93 pont) magasabb volt, motiváltabbak a továbbtanulásra, szemben azokkal, akiknek pályaválasztási attitűd pontszámának átlaga (33,42 pont) kevesebb ($p < 0,05$).

Következtetések:

A diákok többségét a segítő szándék vezényelte, ezek a tényezők fontos szerepet játszottak, amikor egészségügyi pályára léptek. Fontos lenne olyan nyílt napok szervezése, ahol nemcsak az adott iskolába, hanem a konkrét tanítási órákba is bepillantást nyerhetnek a tanulók.

Kulcsszavak: pályaválasztás, továbbtanulás, jövőkép, attitűd, motiváció

Karamánné dr. Pakai Annamária¹ Ferenczy Mónika²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

²PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Orszáczky Sára¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A CSÍPŐ ADDUCTOROK IZOMEREJÉNEK ÉS SÉRÜLÉSÉNEK KIHATÁSA AZ IRÁNYVÁLTOZTATÓ KÉPESSÉGRE A NEMZETI KÉZILABDA AKADÉMIA SERDÜLŐI KORI FIÚ MEZŐNYJÁTÉKOSAI KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A kézilabdázók csípő körüli sérülésének hátterében a legtöbb esetben a csípő adductorok gyengesége áll, ezért az ilyen típusú sérülések megelőzésére elengedhetetlen rész ezeknek az izmoknak az erősítése. Vizsgálatunk célja az volt, hogy egy 8 hetes csípő adductor erősítő program, hogyan segítheti ezen izmok erejét és változását.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk egy longitudinális prospektív kvantitatív vizsgálat volt. Vizsgálatunkba összesen 29 kézilabdázó került, akik közül 14 fő az általunk megírt mozgásprogramot is végezte, míg a maradék 15 csak az edzője által előírt edzést folytatta és nem részesültek semmilyen egyéb terápiában. A mozgásprogramot nyolc hétig végeztük. A nyolc hét elteltével mértük a játékosok csípő adductor és törzsizmainak izomerejét, irányváltoztatási képességeit és az egyensúlyozási képességeket is.

Eredmények:

Szignifikáns különbséget tapasztaltunk a csípő adductorok izomerejében (pjobb=0,00, pbal=0,00) mindkét csoportnál, illetve az Y balance tesztnél minden irányban (pbal-ant=0,02, pjobb-postlat. =0,001, pbal-postlat. =0,00, pjobb-postmed=0,003, pbal-postmed=0,0003), kivéve a jobb anterior iránynál (pjobb-ant=0,53). Ezen kívül szignifikáns javulást tapasztaltunk a Side plank tesztnél is az eset és kontroll (pjobb=0,001, pbal=0,00). Az izomerő és a Copenhagen plank teszt között szignifikáns kapcsolatot fedeztünk fel (pjobb-eset=0,00, pbal-eset=0,00, pjobb-kontroll=0,00, pbal-kontroll=0,00), ahogy a Y balance teszt és az izomerő között minden irányban (pirányok=0,00) is, és szintén szignifikáns összefüggés van az izomerő és a Change of Directions speed teszt között minden távolságnál (ptávolság=0,00). Egyedül az FMS tesztnek a pontszámánál nem történt szignifikáns javulás (pkiörés=0,19, pátlépés=0,32) a nyolchetes mozgásprogram után.

Következtetések:

Vizsgálatunk eredményeiből arra következtethetünk, hogy a nyolchetes csípőadductorokat erősítő és egyensúlyfejlesztő mozgásprogrammal pozitív hatást gyakorolhatunk a játékosok irányváltoztató képességére.

Kulcsszavak: Kézilabda játékosok, csípő adductor izomerő, irányváltoztató képesség, egyensúlyozási képesség

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Osváth Dóra¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SPORTSÉRÜLÉSEK PREVENCIÓJA RÖPLABDÁZÓK KÖRÉBEN A TÉRDÍZÜLET TEKINTETÉBEN

Célkitűzés:

Az élsportban való részvétel során fellépő sérülések, különösen az elülső keresztszalag-szakadások és más alsó végtagi problémák, nagy kockázattal járhatnak, így kiemelt fontosságúak megelőző intézkedések sportolók egészségének megőrzése érdekében. Célunk egy specifikus gyakorlatokat tartalmazó ACL-sérülés megelőzési program hatékonyságának vizsgálata.

Adatok és módszerek:

Prospektív, longitudinális, kvantitatív vizsgálatot végeztünk 2022. október- 2023. június között melynek helyszíne a Lőrinc 2000 sportegyesület volt. Az alanyokat (n=18) a csapat tagjaiból választottuk, 13-16 éves diákokat célozva. A kutatás során a testösszetétel kiszámításához BMI-t, a meniscusok állapotának felméréséhez McMurray-tesztet, az alsó végtagi erő-állóképesség kiértékeléséhez ütemezett guggolás tesztet, a statikus egyensúly vizsgálatához a gólya tesztet, a térd valgus-varus helyzetének megítélésére a Q szög mérését, és az életminőség megállapításához a Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score vizsgálatokat alkalmaztuk. Microsoft Office Excel 2016 program segítségével leíróstatisztikát és párosított t-próbát kétmintás t-próbát végeztük (p<0,05).

Eredmények:

A McMurray teszt a meniscus érintettség vizsgálatában (p=0,161), az ütemezett guggolás teszt eredményei az alsóvégtag erő-állóképesség tekintetében (p=0,145), és a Gólya teszt a statikus egyensúly értékelésében (p=0,292), ezenkívül a Quadriceps szög vizsgálatában (jobb láb p=0,130, bal láb p= 0,579) nem értünk el szignifikáns változást. Azonban a KOOS életminőség kérdőív eredményei szignifikánsan javultak a torna után (p=0,044).

Következtetések:

Az eredmények a vizsgált mozgásprogram pozitív hatást gyakorolt a résztvevők egészségére az életminőség szempontjából. Habár más területeken, mint például az alsóvégtag erő-állóképesség és az egyensúly, nem mutatkozott szignifikáns javulás, ezek a területek további vizsgálatot igényelnek annak érdekében, hogy jobban megértsük a mozgásprogram hatékonyságát és határait. Összességében azonban pozitív tendenciát látunk az egészség javulásában, ami azt sugallja, hogy a mozgásprogram hasznos lehet a résztvevők számára.

Kulcsszavak: sportsérülés, prevenció, térd

Horváth Boglárka¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Palaczki Réka¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

KOSÁRLABDA DOBÓMOZDULAT VIZSGÁLATA EMG SEGÍTSÉGÉVEL

Célkitűzés:

A kosárlabda napjaink egyik legnépszerűbb csapatsportja, mely során fontos szerepe van a dobóteljesítménynek. Vizsgálatunk célja volt felmérni a sportolók dobásait felületi EMG segítségével különböző, 0, 45 és 90 fokos szögből végrehajtott dobások esetében.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk során lány és fiú utánpótlás kosárlabdázókat vizsgáltunk. A résztvevő játékosokat (n=24) felületi EMG-vel mértük fel, majd az így kapott eredményeket elemeztük Microsoft Office Excel segítségével. A statisztikai elemzés során leíró statisztikát, korrelációs vizsgálatot és páros t-próbát alkalmaztunk $p < 0,05$ szignifikancia szinttel.

Eredmények:

A m. triceps brachii caput longum átlagos és maximális izomaktivitása esetén mind a fiúknál, mind a lányoknál szignifikáns különbséget figyeltünk meg a két felső végtag aktivitása során 0, 45 és 90 fokos szögből elvégzett dobásokban. A jobb és bal oldali m. triceps brachii maximális és átlagos izomaktivitása 0,45 és 90 fokos szögből végrehajtott dobásoknál, sem fiúknál, sem a lányoknál nem volt a legmagasabb. A nemek közti különbségek részben beigazolódtak, találtunk eltéréseket a maximális izomaktivitások esetében a jobb oldali m. triceps brachii 45 ($p=0,053$) fokos szögből végrehajtott dobások esetében. A dobások pontossága és az izomaktivitások között is megfigyelhető volt számos esetben szignifikáns összefüggés. Összefüggést találtunk a fiú játékosok maximális izomaktivitása esetében a 45 fokos dobásoknál a jobb ($r=0,836$) és bal ($r=-0,440$) oldali m. biceps brachii caput longum, illetve a jobb oldali m. deltoideus medius ($r=0,432$) esetében.

Következtetések:

Ezen eredmények alapján arra következtethetünk, hogy a két felső végtag izomaktivitása között jelentős különbség van, továbbá, hogy a legaktívabb izom a dobó mozdulat során a m. deltoideus anterior. Mindezek mellett az is megfigyelhető, hogy van összefüggés a dobások pontossága és az izmok aktivitása között, valamint, hogy kimutatható eltérés a nemek között.

Kulcsszavak: kosárlabda, EMG, dobások, izomaktivitások

Dr. Tígyi Zoltán Andrásné¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet Egészségfejlesztési és Népegészségügyi Tanszék

Papp Lilla¹

¹Kaposvár - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A DOHÁNYZÁS ÉS A VÁRANDÓSSÁG KAPCSOLATA – SOMOGY MEGYEI VISZONYLATBAN

Célkitűzés:

A kutatás elsődleges célja, a nem dohányzó és a rendszeresen dohányzó várandós populáció arányának megismerése Somogy vármegyében. Továbbá célunk, hogy a felmérésből megtudjuk, hogy az alacsonyabb iskolai végzettség, valamint a fiatalabb, 25 éven aluliak körében valóban gyakoribb-e a dohányzás, mint káros szenvedély előfordulása. Kutatásomban vizsgáljuk a dohányzó és a nem dohányzó anyukák újszülöttjeinek a születési súlyát, hogy eredményeik között összehasonlítást végezzünk, illetve, hogy a koraszülés előfordulásának aránya mutat-e különbséget.

Adatok és módszerek:

A mintagyűjtés eleme egy saját szerkesztésű, 27 kérdésből álló kérdőív, ami online platformon volt kitölthető. Továbbá készült a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató Kórház szülészeti dokumentációjából egy adatbázis, ami az édesanyák szülési körülményeit írja le, valamint az újszülöttjeik mérési adatait tartalmazza.

Eredmények:

Somogy vármegyei dohányzó várandósainak aránya (45,3%) az országos (30,4%) adatokhoz viszonyítva magasabb. A fiatalabb (<25) anyai életkor, és az alacsonyabb iskolai végzettség hajlamosító tényező a terhesség alatti dohányzásra. Dohányzók körében gyakoribb a szülések idő előtti beindulása (37. héten, n=95), ami kisebb születési súlyt, testhosszt, és fejkörfogat méretet eredményez.

Következtetések:

Megyénkben meglepően magas a dohányzó kismamák száma, melynek az alacsonyabb iskolai műveltség lehet az egyik fő oka. Kiemelten fontosnak tartom a várandósgondozást, ahol szembesítik a résztvevőket a dohányzás magzatra ható káros hatásaival.

Kulcsszavak: várandósság, dohányzás, koraszülés

Bornemisza Ágnes Ivette¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Papp Regina¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ UMAMI ÉS GLUTAMÁT KAPCSOLATA, A NÁTRIUM-GLUTAMÁT JELENTŐSÉGE

Célkitűzés:

A kutatásom célja, hogy különböző élelmiszerekben megmérjem, majd összehasonlítsam a glutamát mennyiségét. Egyidejűleg kérdőív formájában szeretném felmérni a nátrium-glutamát fontosságát különböző korosztályokban, illetve az étkezési és vásárlási szokásaikat.

Adatok és módszerek:

A laboratóriumi experimentális mérések a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Kaposvári Képzési központban 2023. december 8. és 2024. február 25. között történtek. Emellett keresztmetszeti kutatás is készült 2024. február 21. és 2024. március 4.-e közötti időintervallumban. A műszeres analízishez 20 ételmintát gyűjtöttem össze. A kérdőívben azon álláspontról érdeklődtem, hogy a különböző korosztályok mit gondolnak azokról az ételekről, melyek nátrium-glutamáttal (MSG) készültek. A mérések nagyhatékonyságú folyadékromatográfia (HPLC) segítségével mentek végbe. Az eredményeket leíró statisztikával, t-próbával és khí-négyzettel elemeztük Microsoft Office Professional Plus 2019 segítségével.

Eredmények:

A kromatogramok alapján, a glutamát előfordul az umami ételekben, bár nem a legnagyobb mennyiségben megjelenő aminosav.

Az ételek ízintenzitás szerinti összehasonlítása során megfigyeltük, hogy voltak olyan kevésbé markáns esszenciájú élelmiszerek, amelyek glutamátartalma nagyobb volt, mint az intenzívebb társaiké. Szignifikáns eltérés volt közöttük, de ugyanúgy intenzív-intenzív ételpárok között is megfigyeltük a különbséget.

A konzisztenciaváltozás esetében a nyers ételek és a belőlük előállított párolt és főtt pájrúk között nem találtunk szignifikáns eltérést.

Kérdőív értékelése során az eredmények szerint szignifikáns kapcsolat volt a korosztály és a vásárlási, illetve étkezési szokások között.

Következtetések:

Az eredmények alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a glutamát tartalom előidézi az umami ízt, ám nem befolyásolja az ízintenzitást.

Konzisztenciaváltozás során a hő nem befolyásolja az aminosav mennyiségét.

Kérdőív esetében az emberek negatív véleményt alkotnak a nátrium-glutamátról, mégis fogyasztják a velük készített ételeket. Ennek indoka lehet olyan addikció melyet nem ismertek fel, illetve a tünetek hiánya.

Kulcsszavak: glutamát, nátrium-glutamát, umami

Dr. Nagy István¹

¹NÉBIH ÉLI ANRL

Pass Bianka¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

UTÁNPÓTLÁSKORÚ LABDARÚGÓK VIZSGÁLATA ÉS FEJLESZTÉSE SÉRÜLÉSMEGELŐZÉS SZEMPONTJÁBÓL

Célkitűzés:

A labdarúgás nagy népszerűségnek örvendő sportág, mely tele van dinamikus mozgásokkal és gyors irányváltásokkal, így a sérülések erőfordulását tekintve az egyik legnagyobb rizikófaktorral rendelkezik. Kutatásunk célja volt egy preventív mozgásprogram hatásának vizsgálata utánpótláskorú labdarúgók körében, kiemelten a sérülési rizikó csökkentése tekintetében.

Adatok és módszerek:

Prospektív kutatásunkban 26 főt vizsgáltunk, ebből 13 fő (13,15±0,38 év) alkotta az eset-, és 13 fő (12,38±0,51 év) a kontrollcsoportot. Kizárási kritérium: bármilyen mozgásszervi-, neurológiai kórkép, mely befolyásolhatta volna az eredményeket. Alkalmazott módszerek: Plank teszt, Single Leg Hop teszt, Triple Leg Hop teszt, Sit and Reach teszt, Adduktor nyújtási teszt, Agility T-teszt. Beavatkozás: 8 héten keresztül heti 2-szer 45 perces preventív mozgásprogram, melyen csak az esetscsoport tagjai vettek részt. Leíró statisztikai elemzés: átlag, szórás. Alkalmazott statisztika: leíró, Kolmogorov-smimov teszt, párosított t-próba/Wilcoxon teszt, kétmintás t-próba/Mann-Whitney teszt, korreláció számítás. (MS Office Excel 2010, SPSS; $p < 0,05$).

Eredmények:

A mozgásprogram hatására a sérüléskockázatot tekintve szignifikánsan jobb eredményt értünk el az esetscsoportban (esetscsoport: 99,5%, kontrollcsoport: 91,6%; $p=0,003$). Az esetscsoport esetében szignifikánsan nagyobb mértékű javulást értünk el az agilitásban ($p < 0,001$), core izomerőben ($p=0,026$), a nyújthatóságban (domináns oldal: $p=0,014$; nem domináns oldal: $p < 0,001$), elrugaskodási tesztek esetében ($p < 0,05$). Szignifikáns kapcsolat volt kimutatható a core izmok erőssége és az agilitás ($r=-0,548$, $p=0,004$), illetve az elrugaskodás nagysága között (Single Leg Hop teszt: $r=0,623$, $p=0,001$; Triple Leg Hop teszt: $r=0,533$, $p=0,005$).

Következtetések:

Az általunk tartott preventív mozgásprogram javította a labdarúgók agilitását, core izmok erejét, alsó végtagok nyújthatóságát, valamint csökkentette a sérüléskockázatot.

Kulcsszavak: labdarúgás, stretching, core izomerősítés, preventív, sérüléskockázat

Horváthné Tóth Bettina¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

Pákozdi Rebeka Viktória¹

¹Zalaegerszeg - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SZÜLÉS UTÁNI KISMEDENCEI SZERVEK DISZFUNKCIÓJÁNAK HATÁSA AZ ÉLETMINŐSÉGRE ÉS GÁTIZOM ERŐSÍTÉS KONZERVATÍV TERÁPIÁVAL

Célkitűzés:

A női egészség és szexualitás még mindig tabu témának számít, ám napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap. Felhívják a nők figyelmét, hogy a szülést követően fellépő inkontinencia, diszkomfort érzet nem fiziológiás. Célunk volt a szülés után jelentkező tünetek és panaszok kezelése egyénre szabott funkcionális medencefenék tréninggel.

Adatok és módszerek:

Prospektív vizsgálatunkba fertilitási korban lévő anyákat választottunk be (max. életkor 42.), akik meglévő medencefenék problémával rendelkeznek. Kizártuk azokat a személyeket, akik korábban műtéti kezeléssel estek át. Felvettük a betegek anamnézisének, PFX eszközzel rögzítettük a medencefenék izmok erejét, kitérésre került az APFQ kérdőív. A betegek 12-24 héten keresztül vettek részt a programban, 2-3 hetente kerültek visszahívásra és ellenőriztük fejlődésüket. A kezelések egyénileg folytak. Alkalmazott statisztika: leíró statisztika, Kolmogorov-Smirnov teszt, páros t-próba/Wilcoxon teszt, kétmintás t-próba/Mann-Whitney U teszt és Pearson/Spearman korreláció. (SPSS 29v, $p \leq 0,05$).

Eredmények:

A szülések száma nem befolyásolta jelentősen az izomerőt, szignifikáns kapcsolatot nem találtunk a változók között. Az izomerő esetén szignifikáns javulást értünk el az alaptónus ($p < 0,001$), az ellenállás nélküli kontrakció ($p < 0,001$), a maximális ellenállással szembeni kontrakció ($p < 0,001$) és az oxford skála alapján is ($p < 0,001$). Az APFQ kérdőív pontszámai is szignifikánsan javultak (vizeleti funkciók $p < 0,001$, bél- és székelési funkciók $p = 0,04$, súlyyedéses panaszok $p < 0,001$, szexuális funkciók $p = 0,009$, összesített pontszám $p < 0,001$).

Következtetések:

Megállapítható, hogy a szülés következtében számos panasz jelentkezik a nők életében, viszont a medencefenék problémák kezelése egyénre szabott konzervatív terápia útján sikeresen kezelhető, nagyban javítva ezzel az anyák életminőségén.

Kulcsszavak: medencefenék izmok, funkcionális medencefenék gyakorlatok, PFX, APFQ, életminőség

Beleznai Viktória¹ Szarka Alíz²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Fizioterápiás Tanszék

²Fitt Gyógytorna Kft.

Pintér Márton¹

¹Pécs - egészségügyi menedzser MSc - IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

SZERVEZETT NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZŰRŐVIZSGÁLATOKKAL KAPCSOLATOS ISMERETEK, ATTITŰDÖK ÉS A SZŰRŐVIZSGÁLATON VALÓ RÉSZVÉTELI GYAKORLATOK FELMÉRÉSE MAGYAROROSZÁGON

Célkitűzés:

Szakirodalmi adatok alapján az látható, hogy hazánkban a szűrővizsgálatokon való részvételi arány jóval elmarad az európai országok átlagától. Kutatásunk célja, hogy felmérjük a szervezett népegészségügyi célú méhnyak-, és vastagbélszűrésre vonatkozó ismereteket, attitűdöket és a részvételi gyakorlatokat szociodemográfiai tényezőket tükrében.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatunk adatgyűjtő eszköze két saját szerkesztésű kérdőív volt. A szociodemográfiai tényezők mellett tartalmazott kérdéseket az egyes daganattípusok kockázati tényezőire, szűrési módszereinek ismeretére és a részvételi attitűdre. Vizsgálati eredményeinket deskriptív módszerrel, a különbözőség vizsgálatot független mintás t-próbával és ANOVA teszttel, a változók közötti összefüggéseket Spearman-féle rangkorrelációval elemeztük ki, $p < 0.05$ szignifikancia szint mellett.

Eredmények:

A méhnyakszűréssel kapcsolatos felmérésünkről elmondható, hogy mintánk ($n=227$) átlagéletkora 41,8 év volt ($\pm 13,3$), 38,1%-a rendelkezett gyenge tudásszinttel. Pozitív irányú, erős szignifikáns ($r=0,532$; $p < 0,001$) összefüggést detektáltunk a magasabb tudáspontszám és a magasabb iskolai végzettség között. Vastagbélszűréssel kapcsolatos kérdőívünket 101 férfi és 114 nő töltötte ki, átlagéletkoruk 52,03 év volt ($\pm 10,8$). A válaszadók 30%-a nem hallott korábban a vastagbélszűrésről, 48%-a gyenge tudással rendelkezett. Férfiaknál pozitív irányú, mérsékelt erősségű ($r=0,278$; $p=0,005$), nőknél negatív irányú, mérsékelt erősségű szignifikáns ($r=-0,296$; $p=0,001$) összefüggést detektáltunk a tudáspontszámok és az életkor között. Nők körében pozitív irányú, erős szignifikáns ($r=0,524$; $p < 0,001$) összefüggést detektáltunk a magasabb tudáspontszám és a magasabb iskolai végzettség között.

Következtetések:

Összefoglalva elmondható, hogy mindkét szűrővizsgálat esetén szükséges a lakosság edukációja. Az egyes szűrővizsgálatok esetében azt tapasztaltuk, hogy pozitív attitűddel rendelkeznek a kitöltők ez azonban nem mutatkozik a részvételi statisztikákban. Ezért fontosnak tarjuk olyan indikátorok bevezetését a háziorvosok munkagyakorlatába, ami növeli a lakosság átszűrési mutatóit.

Kulcsszavak: szűrővizsgálat; méhnyakszűrés; vastagbélszűrés; attitűdvizsgálat; részvételi arány

Dr. Endrei Dóra¹ prof. dr. Hankó Balázs² dr. Raposa László Bence³

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

²Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

³PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Puha Georgina Petra¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

OBEZITÁS ÉS HIPERTÓNIA, NÉPBETEGSÉGEK GYERMEKKORBAN

Célkritizés:

A helyes táplálkozási ismeretek elsajátítása már gyermekkorban elkezdődik, ezért ebben az időszakban kiemelten fontos a komak megfelelő, kiegyensúlyozott táplálkozás. A vizsgálatunk célja volt a kisiskolás gyermekek étkezési szokásainak felmérése, és annak a vizsgálata, hogy mennyire jártassak az egészséges életmódban. Ezen felül vizsgáltuk, hogy a kutatásban részt vevő túlsúlyos gyermekek, milyen táplálkozási szokásokkal rendelkeznek és hogy azok milyen kapcsolatban állnak a résztvevők súlyfeleslegével.

Adatok és módszerek:

Kutatásunkban 71 fő vett részt. Az adatgyűjtéshez egy online kérdőívet készítettünk. Az első részben a gyermekek szociodemográfiai adatait, antropometriai adatait, táplálkozási szokásait és ismereteit vizsgáltuk, a második részben a szüleik életvitelét és testalkatukat mértük fel. Az adatokat leíró statisztikával, független mintás t-próbával, varianciaanalízissel (ANOVA), Pearson-korrelációval elemeztük, az SPSS 26.0 és a Microsoft Excel programok segítségével. Az eredményeket akkor tekintettük szignifikánsnak, ha $p < 0,05$ volt.

Eredmények:

A vizsgált gyermekek között ($n=71$) 18,3%-uk rendelkezett súlyfelesleggel, 42,3%-uk pedig túlsúlyos volt. A felmérés során kiderült számunkra az is, hogy a fiatalok 49,3%-a nem ismerte az Okostányért, azonban szignifikáns összefüggést nem találtunk az Okostányér ismerete és a túlsúly között ($p=0,176$). A szülői magatartás tekintetében azt találtuk, hogy azok a gyermekek, akiknek az édesapja túlsúlylal rendelkezik, azok a gyerekek is nagyobb eséllyel rendelkeznek túlsúlyl. ($p=0,040$; $r=0,244$).

Következtetések:

A gyermekek táplálkozási ismeretei hiányosnak bizonyultak és nem elegendők ahhoz, hogy hosszútávon egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozást alakítsanak ki és kövessenek. Az Okostányért a gyermekek jelentős része ismeri, azonban ezt az ételminerválasztási szokásaik nem mindig tükrözik. A szülői étkezési szokások kulcsfontosságúak a gyermekek tápláltsági állapotát tekintve.

Kulcsszavak: gyermekek, gyermekkori elhízás, táplálkozási szokások, egészséges táplálkozás

Dr. Szabó Zoltán¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Püspök Noémi¹

¹Zombor - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ENDOMETRIOSISSAL DIAGNOSZTIZÁLT NŐK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA KÜLÖNBÖZŐ NÁCIÓK TEKINTETÉBEN

Célkitűzés:

A kutatás célja feltárni az Európa egyes területein élő endometriózissal diagnosztizált nők életminőségét és az endometriózis egészségpszichológiai aspektusait.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti, leíró jellegű vizsgálat online módon, közösségi felületen, Európa területén (Szerbia, Egyesült Királyság, Magyarország), 2023. április és 2023. december között végeztük. A nem véletlenszerű, szakértői és hólabda módszer során a célcsoportot az endometriózissal diagnosztizált 18 és 55 év közötti nők alkották, kizárva az onkológiai, pszichiátriai, neurológiai és endokrinológiai betegségben szenvedőket. Az adatgyűjtés eszköze kérdőív, mely a következő kérdésköröket tartalmazta: szocio-demográfiai adatok, VAS skála, endometriózis stádiumok és validált kérdőívek (PSEQ, SF-36, EHP, EQ-5D-3L és BDI). Az adatelemzést Excel 365-ben, leíró- és matematikai statisztikai elemzéssel (chi2-próba, t-próba, korreláció) végeztük ($p < 0,05$).

Eredmények:

A válaszadók átlagéletkora $29,20 \pm 7,79$ év. A lakóhelyük alapján: Egyesült Királyság 20,69% ($n=42$), USA 20,69% ($n=42$), Szerbia 19,21% ($n=39$), Magyarország 17,24% ($n=35$). További résztvevők Ausztráliából, Kanadából, Szlovéniából, Írországból és Németországból érkeztek (22,17%, $n=45$). A menstruációs fájdalmat átlagosan $6,69 \pm 3,38$ ponttal értékelték a VAS skálán. A Vajdasági magyaroknál gyakoribb a fájdalmas menstruáció, mint az Egyesült Királyságban ($p=0,0006$). Az angol nők fájdalma erősebb, mint a magyar és vajdasági magyar nőké ($p=0,0001$ vs $0,0002$). A kismencedei fájdalom és a fájdalmas székletürítés között erős, pozitív kapcsolat van ($r=0,535$, $p < 0,001$ vs $r=0,520$, $p < 0,001$).

Következtetések:

Az eredmények alapján a fájdalom (dysmenorrhoea, dyspareunia, dysuria, dyschezia) jelentősen rontja a nők életminőségét, ezért hatékonyabb endometriózis-kezelésre van szükség világszerte.

Kulcsszavak: fájdalmas menstruáció, fájdalmas szexuális együttlét, fájdalmas széklet- és vizeletürítés, életminőség.

Karamánné dr. Pakai Annamária¹ Kozmann Krisztina²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

²PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Raboczkai Marcell¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

HAZAI MÉZEK 5-HIDROXI-METIL-FURFUROL ÉS METILGLIOXÁL TARTALMÁNAK MEGHATÁROZÁSA ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Célkitűzés:

Kutatásunk célja a hazai mézek 5-hidroxi-metil-furfurol (HMF) és metilglioxál (MGO) tartalmának meghatározása nagyteljesítményű folyadékkromatográfiai módszerrel. Vizsgálataink során összehasonlítottuk egymással a termelői és kereskedelmi mézeket. Megvizsgáltuk a különböző mézfajtákat (akác-, repce-, vegyes virágméz) és az eltérő származási helyű (Somogy megye, Békés megye, Fejér megye) mézek HMF és MGO koncentrációit, illetve kapcsolatot kerestünk ezen értékek különbségei között.

Adatok és módszerek:

Vizsgálatunk során 2023-as évjáratú mézeket vizsgáltunk, mintanagyságunk $n=12$ volt. A mintákat célirányos mintavétellel gyűjtöttük, HPLC-s módszerrel meghatároztuk a minták HMF és MGO értékeit. Beválasztási kritérium: a vizsgált méz feltehetően HMF és MGO tartalommal rendelkezik. Minden mérést háromszor végeztünk el. A vizsgálatot 2024-ben végeztük a PTE ETK KKK laboratóriumában. A kapott eredményeinket leíró statisztika, T-próba és egytényezős varianciaanalízissel értékeltük.

Eredmények:

Az általunk vizsgált minták mindegyikéből képesek voltunk MGO-t kimutatni. A mintáink átlagosan $79,95 \pm 31,21$ mg/kg MGO-t tartalmaztak. Legmagasabb MGO tartalmat a Somogy megyei vegyes virágmézből mértük, kimagasló $122,62$ mg/kg értékben. A HMF meghatározás során nem minden mintából tudtuk kimutatni, mintáink átlagosan $1,25 \pm 1,14$ mg/kg HMF tartalommal rendelkeztek. A termelői és kereskedelmi mézek HMF tartalma szignifikánsan nem tért el egymástól ($p>0,05$), a különböző méz típusok MGO tartalma lényegesen eltért egymástól ($p<0,05$).

Következtetések:

Az eredmények alapján megállapítható, hogy az általunk vizsgált mézek jó minőségűek, mivel a bennük mért HMF tartalom alacsony, illetve megfelelnek a Magyar Élelmiszerkönyv 1-3-2001/110 számú előírásának, amely maximálisan 40 mg/kg HMF tartalmat engedélyez. Az adatok alapján a származási forrásnak nincs behatása a mézek HMF szintjére. A MGO tartalom minden mézben különböző volt, amit nagyban befolyásolt a méz fajtája, viszont a származási helynek nincs rá hatása. A HMF szintet vélhetően a tárolási körülmények befolyásolják, mivel sem a fajta, sem pedig a származás hatása kimutatható. A méz összetételével és annak befolyásoló tényezőivel kapcsolatban további kutatásokra van szükség.

Kulcsszavak: 5-hidroxi-metil-furfurol (HMF), metilglioxál (MGO), HPLC, méz

József Tibor¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Radics Doris¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A MAGYAR FOGYASZTÓK ZÖLDSÉG ÉS GYÜMÖLCS FOGYASZTÁSI SZOKÁSAI AZ INFLÁCIÓ IDEJÉN

Célkitűzés:

A krónikus nem fertőző megbetegedések kialakulásában és prevenciójában esszenciális az egészséges életmód, aminek egyik fontos tényezője a megfelelő gyümölcs- és zöldségfogyasztás. Az utóbbi években lezajlott pandémia, a jelen lévő politikai helyzet és az infláció hatással van a zöldségek és gyümölcsök árértékére, melyek befolyásolhatják a fogyasztást. Vizsgálatunk célja, hogy felmérjük a magyar lakosság gyümölcs és zöldség bevitelének szokásait elsősorban az infláció idején.

Adatok és módszerek:

Az árak alakulásának követéséhez a Központi Statisztikai Hivatal adatait elemeztük. A további felméréshez önkéntes, anonim jellegű saját szerkesztésű 35 kérdésből álló kérdőívet alkalmaztunk. Leíró statisztikai elemzés (átlag, szórás, medián, minimum, maximum) mellett független mintás T- próbát, varianciaanalízist, khí- négyzet próbát alkalmaztunk. Továbbá alkalmaztunk Kruskal- Wallis próbát és Fisher- exact tesztet, Spearman korrelációt is. Szignifikánsnak tekintettük az eredményeinket, ha „p” értéke kisebb volt, mint 0,05.

Eredmények:

Az ételmisszerár- stop idején a legmagasabb átlagár a zöldpaprika esetében volt tapasztalható (1316,8 Ft), de a körte átlagára (1055,0 Ft) is kiemelendő. A paradicsom mutatta a minimum (630Ft) és maximum (1870 Ft) értékei tekintetében a legmagasabb áremelkedést, hiszen majdnem duplájára nőtt a vizsgált időszakban. A kapott eredmények szerint a kitöltők 85% - a nő, 15%-a pedig férfi volt (n=100). A leggyakoribb gyümölcs fogyasztás heti többszöri rendszerességgel történt. Az egy napi adagok vonatkozásában elmondható eredményeink alapján, hogy a legtöbb esetben a kitöltők 1 adagot vagy annál kevesebbet fogyasztanak mind a gyümölcsök (45%), mind a zöldségek (38%) tekintetében. Az ételmisszerár- stop idején a 40- 65 éves korosztály (63%) esetén szignifikánsan (p=0,033) magasabb volt a zöldségek fogyasztásának háttérbe szorítása, mint a 26- 39 évesek (41,2%) és a 18- 25 évesek (30,8%) körébe.

Következtetések:

Azt feltételezhetjük, hogy a magyar fogyasztók gyümölcsökből és zöldségekből bevitt mennyisége elmarad a megfogalmazott ajánlásoktól, ennek érdekében fontosnak találjuk az edukálás kihangsúlyozását.

Kulcsszavak: gyümölcs- és zöldségfogyasztás, infláció, Magyarország

Tisza Boglárka Bernadett¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Razia Sultana¹

¹Pécs - Advanced Practice Registered Nurse (APRN) Master programme - II. évfolyam, nappali / full time munkarend

“FACTORS OF CONFLICT AMONG PHYSICIANS AND NURSES IN THE ICU AND EFFECTS OF CONFLICT QUALITY OF PATIENTS' CARE”

Objective:

The aim of this study is to identify the causes of conflicts between doctors and nurses and their impact on the quality of care in intensive care units.

Material and Method:

The research method was the literature review of 23 scientific articles which were analyzed using Graneheim & Lundman's (2003) method of qualitative content analysis.

Results:

The study's findings revealed that conflict in the intensive care unit was primarily caused by disrespectful behavior exhibited by physicians, negative attitudes, autocratic leadership and dehumanization of nurses, power imbalances that led to feelings of undervaluing among nurses, uncivil and arrogant behavior and a lack of decision-making autonomy for nurses. These factors significantly contributed to the doctor-nurse conflicts identified in the study. The results suggest that such conflicts can have detrimental effects on patient safety, timeliness, effectiveness, and efficiency of care in the intensive care unit.

Conclusion:

The organization or hospital has played a significant role in resolving conflicts through the establishment of policies aimed at preventing negative doctor-nurse interactions and fostering a culture of mutual respect and collaboration. Physicians must also be educated in civilized behavior, including how to be respectful, friendly, and non-arrogant at the workplace, in order to prevent conflicts within the team and ensure the delivery of high-quality patient care. Further research should be conducted to determine more specific factors of conflict and the elements that impede conflict resolution in the Intensive Care Unit.

Keywords: conflict, communication gap, burnout, moral distress, ICU nurse and physician, power dominance, autonomy, respect, patient's safety, quality care, Professional behavior.

Dr. Simon Klára¹

¹PTE ETK Kültügyi iroda

Rácz Mária Noémi¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

0-6 ÉVES KORÚ GYERMEKET NEVELŐ ROMA ÉS NEM ROMA SZÁRMAZÁSÚ SZÜLŐK EGÉSZSÉGMŰVELTSÉGÉNEK FELMÉRÉSE

Célkitűzés:

A szülők egészségértési szintje befolyásolja gyermekeik egészségét. A roma szülők alacsony egészségműveltségi szinttel rendelkeznek, ennek oka szociális helyzetük, az ismeretek hiánya és a korlátozott nyelvi készségük. Vizsgálatunk célja felmérni a 0-6 éves korú gyermekek is nevelő roma és nem roma származású szülők egészségértését, és vizsgálni a befolyásoló tényezőket.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, leíró jellegű, keresztmetszeti kutatásunkat online formában és a Pécs környéki romanapokon végeztük, 2023.március-december között, nem véletlenszerű, kényelmi mintavétellel (n=152). Az adatgyűjtés eszköze Dr. Gács Zs. és társai által létrehozott nem validált kérdőív volt, saját szerkesztésű szociodemográfiai kérdésekkel kiegészítve. A minta jellemzését leíró statisztikával, a változók közötti kapcsolatok vizsgálatát khi² próba, ANOVA, független T-próba segítségével Microsoft Excel és SPSS v. 25 használatával végeztük el. A szignifikanciaszintet $p < 0.05$ határoztuk meg.

Eredmények:

Az egészségműveltségi szint mértékét negatívan befolyásolja az alacsony iskolai végzettség ($p < 0.001$) és a rosszabb anyagi helyzet ($p = 0.03$). A roma szülők egészségműveltségi szintje alacsonyabb (átlagpontszám: 84,73) a magyar szülők egészségműveltségi szintjénél (átlagpontszám: 88,33; $p = 0.031$). A rendszeresen dohányzók alacsonyabb egészségműveltségi összpontszámmal rendelkeztek ($p < 0.001$).

Következtetések:

A magasabb iskolai végzettség és a jobb anyagi helyzet pozitív irányba befolyásolja az egészségügyi tudásszintet. A roma származású szülők alacsonyabb iskolai végzettséggel és rosszabb anyagi helyzettel rendelkeznek, valamint egészségműveltségi szintjük is alacsonyabb, mint a magyar szülőké. A társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek csökkentése lehetőséget teremthet a roma közösség egészségműveltségének javítására és az egészségügyi egyenlőtlenségek csökkentésére.

Kulcsszavak: szülői egészségműveltség, egészségmagatartás, demográfiai elemzés

Dr. Stromájer-Rácz Tímea¹ Varga Bernadett²

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

²PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Rhea Guttikar¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus V. évfolyam, nappali / full time munkarend

DEVELOPMENT OF CANCER IN DIABETIC PATIENTS

Objective:

The aim of this literature review thesis is to investigate the connection between diabetes and the development of cancer

Material and Method:

PubMed, Scopus, ScienceDirect, Jamanetwork were used to find relevant articles and then evaluated to reach useful findings pertaining to the topic.

Results:

21 articles and some findings later we found that numerous reliable mechanisms, such as insulin resistance, hyperinsulinemia, chronic inflammation, and hormone alterations that may promote tumor growth link diabetes to a higher risk of cancer and lend credence to this notion. There has been research done on the concept, however the results have been inconsistent. Some studies have found no meaningful link at all, while others have indicated a significant correlation or even a decreased risk in some cancer forms among diabetics.

Conclusion:

Studies on the prevalence of cancer in individuals with diabetes have illuminated the complex interactions between these two common and related illnesses. A substantial body of research has revealed a connection between diabetes, particularly type 2 diabetes mellitus (T2DM), and an increased risk of developing a number of malignancies, including endometrial, pancreatic, liver, and colorectal cancers. This association emphasizes how crucial it is to carefully monitor and manage diabetes, both to maintain glycemic control and to reduce the chance of developing these potentially fatal cancers. Comprehending these correlations presents prospects for customized prophylactic methods and focused therapies intended to mitigate the risk of cancer among individuals with diabetes.

Keywords: Diabetes, Cancer, Diet, Health, Mechanisms, Lifestyle factors

Szántóri Patricia¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Roetainata Charoonkolrak¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Nursing IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

INVESTIGATING THE PREVALENCE OF SMOKING AND ITS ASSOCIATION AND INITIATION FACTORS AMONG INTERNATIONAL PTE-ETK STUDENTS AND THAI UNIVERSITIES HEALTH SCIENCES STUDENTS

Objective:

The global tobacco epidemic poses a significant public health threat, with smokers often stigmatized as being heavily influenced by stress. This study aims to **reassess** the primary contributing factors, whether personal or social, and **determine** the smoking prevalence and pattern to **develop** effective preventive measures against this epidemic.

Material and Method:

Students at the University of Pécs health sciences faculty (PTE-ETK) in English programs in Hungary and students studying health sciences at various Thai universities were given access to an online English questionnaire comprising questions from the perceived stress scale (PSS-10) test and some from a self-written questionnaire. Statistical analysis, conducted using Microsoft Excel software, included linear regression, chi-square test, t-test, and descriptive statistics.

Results:

Demographic data indicates that individuals aged 21-22, facing family issues or separation, and living alone in rented housing are more prone to smoking, especially among Thai students. Smoking prevalence was higher among Thai students, particularly males, with 'having friends who smoke' as a significant initiating factor for both Thai and international PTE-ETK students. The average PSS scores differed significantly between smokers and non-smokers ($p=0.027$) and those with smoking peers compared to those without ($p=0.039$). The study also suggests that there was no significant correlation between perceived stress and monthly cigarette intake ($p=0.655$; $r=-0.005$).

Conclusion:

Social factors significantly influence smoking initiation and frequency among health sciences students, with 'having friends who smoke' being the primary initiation factor across the study population. Moreover, stress plays a prominent role as a smoking frequency enhancer rather than an initiator. The study also revealed that most respondents started smoking after starting college. Therefore, this study highlights the need to focus on students of higher education when addressing these social influences and stress management in an effort to reduce the prevalence and incidence of smokers.

Keywords: Smoking initiation, international PTE-ETK students, Thai participants, smoking prevalence, initiation factor, perceived stress scale (PSS)

Szabó László¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségtudományi és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Rózsa Diána¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ ELŐREHALADOTT ÉLETKORBAN LÉVŐ VÁRANDÓSSÁGOT KÍSÉRŐ SZÖVŐDMÉNYEK VIZSGÁLATA AZ ÉLETMÓDI TÉNYEZŐK ÉS A COMPLIANCE KAPCSOLATÁBAN

Célkitűzés:

Kutatásom célja volt megismerni, hogy a 35 év feletti várandós nők körében az életmódi tényezők, túlsúly / elhízás, hogyan hat a várandósságra és a terhesség alatti szövődmények kialakulására.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásomat online felületen végeztem. A mintavétel egyszeri, nem véletlenszerű, szakértői kiválasztással zajlott (n=132). A vizsgálatban a III. trimeszterben lévő 35 év feletti várandós anyák vettek részt. Adatok gyűjtésére saját szerkesztésű kérdőívet használtam. A változók közötti kapcsolat meghatározásához χ^2 - próbát, T-próbát, ANOVA-t és korrelációsszámítást alkalmaztam a két változó (p <0,05). Az adatfeldolgozás MS Excel és SPSS szoftverrel valósult meg.

Eredmények:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásomat online felületen végeztem. A mintavétel egyszeri, nem véletlenszerű, szakértői kiválasztással zajlott (n=132). A vizsgálatban a III. trimeszterben lévő 35 év feletti várandós anyák vettek részt. Adatok gyűjtésére saját szerkesztésű kérdőívet használtam. A változók közötti kapcsolat meghatározásához χ^2 - próbát, T-próbát, ANOVA-t és korrelációsszámítást alkalmaztam a két változó (p <0,05). Az adatfeldolgozás MS Excel és SPSS szoftverrel valósult meg.

Következtetések:

Az előrehaladott életkorban lévő gravidák körében célszerű célcsoport specifikus szülésre felkészítő foglalkozásokat tartani. Ajánlatos kiemelni a rendszeres testmozgás, várandósság alatti megfelelő súlygyarapodás és egészséges táplálkozás jelentőségét, annak érdekében, hogy minél kisebb arányú legyen a szövődmények kialakulása.

Kulcsszavak: idős primipara, életmód, rizikótényezők, szövődmények, GDM, hypertonia

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Samu Annamária¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

HEMOLÍZIS INTERFERENCIA HATÁSAINAK VIZSGÁLATA RUTIN KOAGULÁCIÓS TESZTEKRE

Célkitűzés:

A laboratóriumi diagnosztikában rutinszerűen mért PI és APTI idő alapú koagulációs tesztek. A hemolízisre gyanús mintákat elutasítják a laboratóriumokban a különböző tesztekre való befolyásoló hatásuk miatt, ami késlelteti az orvosi ellátást és kellemetlenséget okoz a betegeknek, ezért a hemolízis miatt visszautasított mintákat felül kellene vizsgálni, és ha az analízist minőségileg nem befolyásolja szignifikánsan, akkor tesztek lemérésre kerüljenek ezekből a mintákból.

Adatok és módszerek:

Vizsgálódásunk a PTE KK LMI-ben történt, 2023. szeptember 25-étől 2024. 03. 25-éig. A minták kiválasztása egyszerű mintavételi eljárás volt. A vérvétel zárt vérvételi csőrendszer használatával történt, a minták N3-citrátot tartalmazó csövekben lettek a betegektől levéve. Kutatásunkban 75 olyan beteg mintát vizsgáltunk meg, ahol hemolízist tapasztaltunk és PI-t mértünk, illetve ezek közül 50 olyan minta volt, ahol emellett APTI tesztet is végeztünk. Mind a PI, mind az APTI tesztek esetében a kontroll minták ugyanazon betegtől származtak 4 órán belüli ismétléssel, látható hemolízist nem tapasztalva. Statisztikai próbaként kétmintás párosított t-próbát alkalmaztunk.

Eredmények:

A PI és protrombin INR értékek tekintetében azt az eredményt kaptuk, hogy csak a 100 és 500 mg/dL hemoglobinkoncentráció közötti csoport esetében nem volt szignifikáns az eltérés a hemolizált és nem hemolizált minták között, $p=0,29$. Az APTI tekintetében pedig azt az eredményt kaptuk, hogy a 100 és 600 mg/dL közötti hemoglobinkoncentrációval rendelkező csoport esetében $p=0,071$ volt, ami nem szignifikáns.

Következtetések:

Eredményeink az APTI-vel kapcsolatosan arra engednek következtetni, hogy a gyárilag beállított határértékek nem minden esetben megfelelőek, és még fel lehetne emelni a határértéket akár 600 mg/dL-re. Tehát az APTI tekintetében nem lenne szükséges minden hemolizált mintát elutasítani, mert az eredmény megbízható és kiadható. A PI tekintetében azt tapasztaltuk, hogy a határértékek megfelelőek, és valóban 500 mg/dL feletti értékkel rendelkező mintákat el kell utasítani az eredmény megbízhatóságának és kiadhatóságának érdekében.

Kulcsszavak: koaguláció, hemolízis, interferenciaforrás, aktivált parciális tromboplastin idő, protrombin idő

Lamár Ibolya¹

¹PTE Klinikai Központ Laboratóriumi Medicina Intézet

Sárkány Rebeka¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A NEM SZTEROID GYULLADÁSCSÖKKENTŐ GYÓGYSZEREK HATÓANYAGAINAK MEGHATÁROZÁSA ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Kéltűzés:

Célom a gyógyszerek hatóanyagtartalmának meghatározása és összehasonlítása volt. Kérdőívet készítettem, hogy felmérjem az emberek gyógyszerhasználati szokásait, a hatóanyagok ismeretét, illetve a média által sugárzott reklámok jelentőségét a vásárlásra nézve.

Adatok és módszerek:

Az experimentális mérésekhez 22 nem szteroid gyulladáscsökkentő gyógyszert vásároltam, melyek ibuprofén, diclofenac, paracetamol vagy metamizol-nátrium hatóanyagot tartalmaztak. A készítmények hatóanyagait HPLC műszerrel határoztuk meg. Egymintás t-próbát használtunk ($p < 0,05$) Microsoft Excel segítségével. A keresztmetszeti kutatás kérdőív formájában az online térben valósult meg. 110 személy vett benne részt. Az eredményeket Microsoft Excelben készítettük el, Khí-négyzet próbát használva.

Eredmények:

Az ibuprofén mérési eredményeink kimutatták a 7 vizsgált mintából az I3 ($p = 0,0004$), az I6 ($p = 0,03$) szignifikáns különbséget a dobozokon feltüntetett értékektől. A diclofenac esetében a 4-ből a D4 ($p = 0,001$) szignifikáns különbséget mutatott. A paracetamolnál az 5 vizsgált mintából a P4 ($p = 0,0004$) szignifikáns eltérést mutatott. A metamizol-nátrium esetében kimutattuk a 6 mintából az M1 ($p = 0,02$) szignifikáns különbséget. A fogyasztás tekintetében a nemnél és az iskolai végzettségénél szignifikáns különbséget mutattunk ki. A szedési gyakoriságnál nem találtunk összefüggést. Az iskolai végzettség jelentős eltérést mutatott a metamizol-nátrium ismertségénél, az életkor a diclofenac esetében, az ibuprofén és a paracetamol hatóanyagánál nem tapasztaltunk kapcsolatot. A média és a gyógyszerreklám találkozása között jelentős kapcsolat volt. A reklámok információszerező képessége és a vásárlás között is szignifikáns volt a kapcsolat. A vásárlás és a hirdetés hatása között nem volt kimutatható kapcsolat.

Következtetések:

A jól bevált gyógyszerek alternatív készítményei hasonlóan jó fájdalomcsillapítási hatással rendelkezhetnek. Az emberek jobban ismerik azokat a hatóanyagokat, amelyek szerepelnek a használt gyógyszer nevében is. A reklámok nem adnak teljeskörű ismereteket egy-egy gyógyszerrel kapcsolatban, a kitöltők nagyrésztének vásárlási szokásait nem befolyásolták.

Kulcsszavak: nem szteroid gyulladáscsökkentő gyógyszerek, szilárd halmazállapot, reklámok, kérdőív, nagyhatékonyságú folyadék kromatográfia

Dr. Nagy István¹

¹NÉBIH ÉLI ANRL

Seifert Boglárka¹

¹Pécs - Rekreáció és életmód BSc - III. évfolyam, nappali / full time munkarend

EVÉS- ÉS TESTKÉPZAVAROK KIALAKULÁSÁNAK GYAKORISÁGA AZ ESZTÉTIKAI SPORTÁGAKBAN

Célkitűzés:

Célkitűzésünk ezzel a kutatással az evés- és testképzavarok kialakulás gyakoriságának vizsgálata volt, illetve ezek összefüggéseinek kutatása a résztvevők testképével, testtel való elégedettségével és sportolással kapcsolatos motivációjukkal.

Adatok és módszerek:

Az ezekre vonatkozó adatokat 10-35 éves kor közötti, különböző esztétikai sportágakat űző nőktől vettük fel. A kutatott minta nagysága 100 fő, ennek 100%-át nők tették ki. A vizsgálatban résztvevők nagy része, 60%-a táncos, 11%-a aerobikozik, 10%-a szinkronúszó, 6%-a tornász és 13%-a valamilyen egyéb esztétikai sportágat űz, ezt nem kellett megnevezniük. Alkalmazott, módszer a kérdőíves vizsgálat volt, ebben saját szerkesztésű kérdések és validált kérdőívek magyar nyelvű változatai szerepeltek. Eating Attitudes Test, EAT-26 (Garner, Garfinkel, 1997) magyar változata (Türy és munkatársai, 1990); Testértékelési Skála (Body Appreciation Scale, BAS; Avalos és munkatársai, 2005); Magyar Nyelvű Sportmotivációs Skála (Paic, Kajos és munkatársai 2018) -(H-SMS, Pelletier és munkatársai, 1995).

Eredmények:

Az EAT-26 eredményei szerint a válaszadók 13%-ának viselkedése patológiás attitűdöket feltételez. Testértékelésük az elért pontszámok alapján magas, de a szubjektíven megítélt és valós BMI értékeik között mégis szignifikáns különbség figyelhető meg, azaz szignifikánsan rosszabbul ítélték meg magukat a valós adatokhoz képest. Sportolással kapcsolatos motiváció tekintetében is pozitív eredményeket kaptunk, kortól függetlenül a résztvevők magas pontszámokat értek el a kitöltés során.

Következtetések:

Következtetéseink szerint az esztétikai sportolók, az irreális fizikai elvárások miatt, még mindig fokozott kockázati csoport az evés- és testképzavarok kialakulását illetően, mégis régebbi kutatásokhoz képest pozitív irányú változást látunk az esetükben.

Kulcsszavak: evészavar, testképzavar, testkép, esztétikai sportágak

Kovácsné Dr. Bobály Viktória¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Siklósi Sára¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PROPOLISZ ÉS KAKUKKFŰ ILLÓOLAJ HATÁSA CANDIDA ALBICANS TÖRZSEKRE

Célkitűzés:

Laborvizsgálatunk fő célja, hogy meghatározzunk egy olyan propolisz és kakukkfű illóolaj koncentrációt, ami képes a gombás fertőzéseket okozó *Candida albicans* törzsek szaporodásának visszaszorítására. Kutatásunk célja még a kiválasztott törzsek közti különbségek meghatározása.

Adatok és módszerek:

Kísérletünk során három *C. albicans* törzs (1372, 1379, 1422) szaporodási görbéjét vizsgáltuk turbidimetriás módszerrel. A fotométeres vizsgálat során a kontrol mellett különböző koncentrációjú propolisz, valamint kakukkfű illóolaj hatását vizsgáltuk 630 nm-es tartományban. Az optikai denzitás értékeket 0, 1, 2, 4, 6, 7 és 24 óra elteltével feljegyeztük és a szaporodási görbét excel segítségével ábráztuk. Az általunk használt propolisz tinktúra saját készítésű volt, míg a kakukkfű illóolajat vásároltuk. Az alkalmazott propolisz koncentrációk 2,5 µl/ml; 1,875 µl/ml; 1,25 µl/ml; 0,625 µl/ml; 0,3125 µl/ml és 0,15625 µl/ml voltak. A kakukkfű illóolaját 10 µl/ml, 8 µl/ml, 6 µl/ml, 4 µl/ml, 2 µl/ml és 1 µl/ml mennyiségben használtuk.

Eredmények:

Eredményeink azt mutatták, hogy az 1372-es és 1379-es törzs esetén a propolisz 0,15625 µl/ml-es, míg kakukkfű esetén a 4 µl/ml-es koncentráció jelentősen gátolta a törzsek szaporodását. Az 1422-es törzs szaporodást a propolisz 0,3125 µl/ml-es, a kakukkfű 2 µl/ml-es koncentrációja gátolta.

Következtetések:

Kísérletünk eredményei alapján elmondható, hogy a propolisz és a kakukkfű illóolaj kis koncentrációja is negatívan befolyásolja az általunk vizsgált *C. albicans* törzsek sejteinek az élettevékenységeit.

Kulcsszavak: *Candida albicans*, propolisz, kakukkfű, szaporodási görbe

Tóth Vivien¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Sporttáplálkozástudományi és Hydratációs Tanszék

Sőled Orsolya¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

CSÍPŐ MOBILITÁS FEJLESZTŐ MOZGÁSPROGRAM HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA NŐI JÉGKORONGÓZÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A női jégkorongozók csípőmobilitását mozgásprogrammal növeljük, illetve annak hatását felmérjük a fájdalom és teljesítményük szempontjából, amellyel a mozgásprogram hatékonyságát alátámaszthatjuk.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk egy longitudinális, kvantitatív, prospektív, eset-kontroll vizsgálat volt, melyben összesen 27 női jégkorongozó vett részt, akik a Ferencvárosi Torna Club (FTC) (n=14) és a Magyar Atlétikai Club (MAC) (n=13) játékosai közül kerültek be. Mindkét csoport játékosainál csípőzületi aktív és passzív mozgástartományt mértünk, Vizuál Analóg Skálán (VAS-skála) az edzés előtti, alatti és utáni csípő- és derék fájdalomra vonatkozó, illetve a Roland-Morris kérdőívet is (RMQ) kitöltöttek. Jeges sprint és széles ugrás tesztel felmértük a teljesítményüket. Az FTC játékosai 8 hétig végezték a mozgásprogramot, a MAC sportolóit csak felmértük. Microsoft Excelben kétmintás és párosított t-próbával elemeztük.

Eredmények:

Szignifikáns fejlődést tapasztaltunk az önkontrollos összehasonlításban az FTC játékosainál: flexió (p=0,002), extenzió, abdukción, kirotáció és berotációs irányban aktív és passzív ROM-ban is (p<0,001). FTC játékosai szignifikáns eredmények között minimum 6,30, maximum 12,50 átlagos javulás történt, míg a MAC játékosainál csak maximum 4,60. A VAS-skála alapján a deréktáji fájdalom csökkent az FTC játékosainál (előtt: p=0,020, alatt: p=0,017, után: p=0,002) MAC játékosaival ellentétben. RMQ eredményét tekintve a csoportok között az FTC játékosainak az átlagpontszáma jelentősen csökkent az utómérés esetében a MAC sportolóitól (p=0,017), az első mérés esetében pedig nem (p=0,535). Jeges sprint 5 (p=0,002), 10 és 20 méterén (p<0,001) és széles ugrás teszten (p<0,001) is jelentős javulást értek el az FTC játékosai.

Következtetések:

Eredményeink arra engednek következtetni, hogy a csípőmobilizációs mozgásprogram a mozgástartomány mellett jótékony hatással van a jégkorongozók deréktáji panaszaira, illetve sportteljesítményére.

Kulcsszavak: női jégkorong, csípőmobilizáció hatékonyság, mozgástartomány, fájdalom és teljesítmény felmérés

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Steierlein Kata¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A SZÜLŐK ELMONDÁSA ALAPJÁN AZ ÁLLATASSZISZTÁLT TERÁPIÁVAL KAPCSOLATOS ISMERETEK ÉS ANNAK GYERMEKÜKRE GYAKOROLT HATÁSAINAK FELMÉRÉSE

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt felmérni az állatasszisztált intervenció (AAT) hatását gyermekeknél a hangulati változás, szorongás, feszültség tünetei és a verbális kommunikáció tekintetében. Vizsgáltuk még, hogy az érintettek szülei mennyire vannak tisztában az AAT-vel kapcsolatos ismeretekkel.

Adatok és módszerek:

Kvalitatív, keresztmetszeti vizsgálatunkat egyszeri, célirányos szakértői mintavétel révén 2023 -2024. között olyan szülők körében végeztük, akik állatasszisztált terápiában résztvevő 3-18 éves gyermeket nevelnek (n=20). Az adatgyűjtés félig strukturált interjú formájában történt, melyek elemzéséhez MS Excel 2016 programot és SPSS 26.0 szoftvert használtunk. Az adatok tartalomelemzést követően leíró statisztikai számítások mellett Fischer egzakt teszttel, korrelációs számítással, ANOVA-val kerültek feldolgozásra (p<0,05).

Eredmények:

Az állatasszisztált terápiára járó gyermekek M=8,25 év, nagyobb részt fiúk (60%) voltak. Legtöbben viselkedési zavar (45%), fejlődésben való elmaradás (20%), fogyatékoság (15%) miatt jártak a terápiára. Az AAT-ra járó gyermekek egyéb fejlesztésben is részesülnek (85%). A gyerekek lovas- (80%), kutyaterápiás (20%) foglalkozásokon vettek részt, melynek átlagos részvételi gyakorisága 131,5 (SD=187,01) volt, ami nem volt összefüggésben a feszültség tüneteinek csökkenésével (p>0,05). A foglalkozásokat követően a szülők fokozott vidámságot (70%) észleltek, nyugodtabbnak (40%), energikusabbnak (30%) vagy motiváltabbnak (20%) érezték gyermeküket. Az AAT-n való részvétel gyakoriságának emelkedésével nagyobb mértékű volt a hangulatjavulás (p<0,05). A verbális kommunikáció terén 35% kis-, 20% nagy mértékű javulást tapasztalt, ami független volt a foglalkozásokon való részvétel gyakoriságától (p>0,05). A terápia iránti elköteleződés nem korrelált annak hatásainak megítélésével (p>0,05). A szociodemográfiai faktorok nem befolyásolták a szülők terápiával kapcsolatos ismereteit (p>0,05).

Következtetések:

Az AAT-vel gondozott gyermekeknél rengeteg pozitív hatást fedeztünk fel a fizikai és lelki egészség mutatói, a kommunikáció terén, azonban ezen témában szükséges lenne további felméréseket végezni a várt és teljesült eredmények összefüggéseinek figyelembevételével.

Kulcsszavak: állatasszisztált terápia, szorongásoldás, feszültségoldás, kommunikáció

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Steiner Tamás¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

EMLŐ BESUGÁRZÁS KIS, ILLETVE NAGY ENERGIÁVAL, RIZIKÓSZERVEK DÓZISTERHELÉSÉNEK ÉS A CÉLTÉRFOGAT ELLÁTOTSÁGÁNAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

Megvizsgáltam az emlő besugárzás során az alkalmazott energia (6 MV, 10 MV és 15 MV) hatását a PTV ellátottságára, valamint a rizikószervek, különös tekintettel a tüdő, szív és bőr, dózisterhelésére vonatkozóan.

Adatok és módszerek:

A vizsgálatba először N = 300 fős elemszámú csoportot válogattam be a 2020-tól 2022-ig terjedő időintervallumban bal oldali emlőbesugárzással kezelt betegek közül, melynek a legnagyobb homogenitása érdekében szűrtem céltérfogat méretre, testtömegre, összdózisra és frakciósámra, valamint kezelési módszerre (tangenciális opponáló mezők, nyaki nyirokregiók nélkül). A kezelési folyamatból csak a nagymezős kezelést hasonlítottam össze. A kiválasztott kohorsz végül N = 50 főből állt. Létrehoztam a betegek kezelési tervét mindhárom energiával, amelyek közül az egyik a tényleges kezelési terv volt. A kiszámoltatott tervek DVH-analízise segítségével meghatároztam a dózislefedettségek és rizikószerv-terhelések numerikus értékeit, melyeket t próba segítségével hasonlítottam össze az eredeti tervekkel.

Eredmények:

A vizsgálat eredményeképpen azt kaptam, hogy a PTV lefedettsége szignifikánsan nő a nagy dózisok esetén, ha 15 MV energiájú mezőket használunk a 10 és 6 MV mezőkkel ellentétben, a kisebb dózisokat lefedő izodózisgörbék esetében azonban csökkenés tapasztalható. A tüdő és szív terhelés szignifikánsan nő az energia növekedésével, azonban a bőr terhelése vele fordítottan arányosan csökken.

Következtetések:

Hipotéziseim közül beigazolódtott a PTV-re vonatkozó feltevés, miszerint a PTV ellátottságának homogenitása megváltozik az energia változtatásával, ami a nagyobb energiák esetén a túldozírozás nagyobb dózislefedettségéhez, de a 95%-ban ellátott dózis lefedettségének csökkenéséhez vezet, ami a nagyobb sugárenergia nagyobb build-up mélységével magyarázható. A rizikószervek közül a tüdő és a szív növekvő energiával történő dózisterhelésének nagyobb aránya a szakirodalommal megegyezően szignifikánsan kimutatható. A bőr dózisterhelése nem szerepel az RTOG ajánlásai között, de az alacsonyabb energia nagyobb build-up miatt fokozottabb bőrdózisterhelést okoz, ami a bőr mellékhatásait fokozza.

Kulcsszavak: Emlő, radioterápia, mező energia

Walter Norbert¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képző Diagnosztikai Tanszék

Steingruber Nikolett Laura¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

GERINCPREVENCIÓS MOZGÁSPROGRAM ALKALMAZÁSA TÁNCOSOK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja volt a törzsprevenációs mozgásprogram hatásának vizsgálata amatőr és professzionális táncosok körében a derékfájás csökkenthetőségének és a törzs körüli izmok statikus erejének tekintetében.

Adatok és módszerek:

Longitudinális, prospektív, intervenciós kutatásunkat 2023. szeptember és december között végeztük 11-18 év közötti, profi és amatőr táncosnők körében kényelmi mintavétellel. Saját szerkesztésű kérdőív, VAS (vizuál analóg skála), a törzsizmok statikus izomerejét Core, SRS. (oldal-plank), az ágyéki motoros kontrollt SLR. (egyenes lábemelés) teszt került alkalmazásra. A két csoport 3 hónapra keresztül törzsprevenációs mozgásprogramot hajtott végre, majd újra mértük őket. A statisztikai elemzést SPSS 20.0 és Microsoft Office Excel programmal végezzük, leíró statisztikát, páros t-próbát, kétmintás t-próbát alkalmaztunk. Eredményeinket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A vizsgált alanyok ($n=26$) átlagéletkora $14,5 \pm 1,90$ év volt. Az intervenció hatására a profi táncosoknál a fájdalom intenzitása szignifikánsan csökkent (VAS1: $p=0,005$), a törzsizmok statikus izomereje szignifikánsan nőtt a Core-tesztnél ($p=0,012$). Az SRS. domináns oldala ($p=0,051$) nem, míg a nem domináns oldal ($p < 0,001$) szignifikánsan nőtt. Az SLR. tesztnél fejlődés volt megfigyelhető ($p < 0,001$). Az amatőr táncosoknál a fájdalom intenzitása szignifikánsan csökkent (VAS1: $p=0,025$). Szignifikánsan nőtt a törzsizmok statikus izomereje (Core-teszt: $p < 0,001$), az SRS. teszt mindkét oldala ($p < 0,001$), valamint az SLR. is ($p < 0,001$).

Következtetések:

A törzsprevenációs tréning hatására javult a törzsztabilizáló izmok ereje, az ágyéki motoros kontroll képessége és csökkenthető a derékfájás és a sérülések előfordulása mindkét csoportnál.

Kulcsszavak: amatőr táncosok; professzionális táncosok; derékfájás; lumbális motoros kontroll képesség; mozgásprogram

Kovács-Szabó Zsófia¹ Kovácsné dr. Bobály Viktória²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sportfizioterápiás Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Stíft-Dilong Sára Szilvia¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

C-REAKTÍV PROTEIN ÉS LEPTIN SZINTEK VIZSGÁLATA ELHÍZOTT ÉS TÚLSÚLYOS GYERMEKEKNÉL

Célkitűzés: A felmérésünk fő célja az volt, hogy megvizsgáljuk a C-reaktív protein, leptin és a túlsúly kapcsolatát gyermekek és serdülők körében. A CRP és a leptin szint mellett figyelembe vettük a gyermekek és serdülők egyes étkezési szokásait, valamint testmozgásuk mennyiségét, amelyek a testsúly változására hatással vannak, így a vizsgált értékekre is hatást gyakorolhatnak.

Módszer: A munkánkhoz egy, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikájától kapott adatbázist elemeztük. Kvantitatív keresztmetszeti kutatást végeztünk. A vizsgálatban 256 fő, 5-17 éves kor közötti gyermek és serdülő vett részt, de a kizárási kritériumok (hiányos kérdőívek, 5,0 évnél fiatalabb, 17,9 évnél idősebb) után 247 fő (n=127 fiú, n=120 lány, n=125 gyermek, n=122 serdülő) maradt összesen, így ezzel az elemennyiséggel végeztük a számításokat. Az IBM SPSS Statistics 29.0.2.0 elemzőprogram segítségével leíró statisztikai elemzést, Pearson-féle korrelációt, két mintás t-próbát, valamint lineáris regressziós modellt (ANOVA) használtunk. Az eredményeket 5%-os szignifikancia szinten, $p < 0,05$ érték esetében tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények: Nem találtunk szignifikáns különbséget a CRP és BMI értékek (gyermekek: $p=0,051$, serdülők: $p=0,125$), a fizikai aktivitás és a laboreredmények (CRP: $p=0,474$, leptin: $p=0,398$) valamint a CRP szint és a cukros üdítő napi fogyasztása ($p=0,459$) között. A további elemzések azt mutatták, hogy a lányok átlagosan magasabb leptin értékekkel rendelkeznek, mint a fiúk ($p=0,002$), és a napi tej és tejtermékfogyasztás pozitív hatással van a leptin szintre ($p=0,032$).

Következtetések: Az elhízás hatására kialakuló negatív laboreredmények már gyermekkorban megjelennek, ezért fontos kihangsúlyozni a rendszeres fizikai aktivitás és az egészséges táplálkozás fontosságát, így elkerülve a túlsúly és az elhízás kialakulását.

Kulcsszavak: C-reaktív protein, leptin, túlsúly

Dr. Szabó Zoltán¹ Csöille Ildikó Gabriella²

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Stromájer Keve Csanád¹

¹Kaposvár - Kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium

A CSAPVÍZ MINŐSÉGI VIZSGÁLATA SOMOGY VÁRMEGYE TERÜLETÉN KOLORIMÉTERREL ÉS SPEKTROFOTOMÉTERREL

Célkitűzés:

Magyarországon az ásványvíz fogyasztás dinamikusan nő, világviszonylatban is magas. Korábbi tanulmányok azt találták, hogy a fogyasztók nem találják biztonságosnak a csapvizet, kifogásolják a színét és az ízét is. Magyarországon a csapvíz iható, ennek ellenére a különböző kutakból nyert víz, illetve a vízvezeték rendszer befolyásolhatja az előbb említett tulajdonságokat (másodlagos vízromlás). Ezért célunk volt felmérni a Somogy vármegyei települések háztartási ivóvízeinek minőségét, azoknak ásványianyag összetételét, és a kapott értékeket összehasonlítani a szolgáltató által mért adatokkal, valamint a referencia tartománnyal.

Anyag és módszer:

A csapvíz mintákat kényelmi mintavétellel gyűjtöttük Somogy vármegye több településéről (n=12). A laboratóriumi munka során a minták nitrition-, vas-, mangán-, ammónia- és vízkeménységét mértük meg koloriméterrel. A minták nitrition és vastartalmát spektrofotométerrel is meghatároztuk.

Eredmények:

Koloriméterrel mérve a csapvíz mintákban a vas mennyisége 5 település vízmintáiban volt szignifikánsabban magasabb (Osztopán, Répáspuszta, Igal, Ordacsehi, Kaposvár ($p<0,01$)), a nitrit Barcsón szignifikánsabban magasabb volt, ($p<0,016$) és a mangán esetében is találtunk eltéréseket a referenciatartományhoz képest. Több esetben eltérés mutatkozott az eredményekben a szolgáltató által mért adatokhoz képest. A spektrofotométerrel mért vas mennyisége újabb két településen lett szignifikánsan magasabb, mint a referenciatartomány ($p<0,01$), a nitritnél pedig Andocs, és Nagyatád esetében volt szignifikánsan magasabb a koncentráció.

Következtetések:

A mintáink háztartásokból származtak, 7 mintavételi helynél volt magas a vastartalom, ebből következtethetünk arra, hogy a vízvezetékcsövek elavultak, esetleg cserére szorulnak. A másodlagos vízromlás jelentősen befolyásolja a víz színét, ízét és illatát, jelentős eltéréseket mutatnak az értékek a referenciatartományhoz és a szolgáltató által a fő vezetékben mér értékekhez képest.

Kulcsszavak: ivóvíz, másodlagos vízromlás, ásványi anyag, koloriméter, spektrofotométer

Dr. Stromájer-Rác Tímea¹ József Tibor²

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Stromájer Zille Ajsa¹

¹Kaposvár - Kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium

KOFFEINFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK FELMÉRÉSE KÖZÉPISKOLÁSOK KÖRÉBEN, ÉS AZ ENERGIAITALOK KOFFEINTARTALMÁNAK MÉRÉSE

Célkitűzés:

A KSH 2018-as adatai szerint minden ötödik 10-14 év közötti gyermek reggelire energiaitalt fogyaszt. A magyar kamaszok kétharmada issza azokat és sokan rendszeres fogyasztók. 2022. augusztus és 2023. július között 64 millió liter energiaitalt fogyasztott Magyarországon és több mint 100 esetben kerültek kiskorúak koffeintúladagolás miatt kórházi ellátásra. Arra a kérdésre kerestük a választ, hogy középiskolámban mennyi energiaitalt fogyasztanak a diákok, és ezekben az italokban mennyi a tényleges koffeintartalom.

Anyag és módszer:

A kérdőívek felvétele 2023 december-2024. január között történt anonim módon Google Form segítségével a Kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium diákjai között (n=57). A laboratóriumi mérések 2024. januárjában voltak a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Kaposvári Képzési Központjában. Az energiaitalokat kényelmi mintavétellel választottuk ki (n=10) ügyelve arra, hogy minden kategóriából (olcsóbb, saját márkás és drágább termék) legyen mintánk. A koffeintartalmat HPLC segítségével határoztuk meg, és vékonyréteg kromatográfiával is kimutattuk.

Eredmények:

Leíró statisztikát és T-próbát alkalmaztunk a kutatási kérdéseink igazolására. A megkérdezett középiskolások több mint a fele, legalább alkalmanként fogyaszt energiaitalokat. Össességében többféle koffeintartalmú italt fogyasztanak rendszeresen (pl. kávé vagy kóla). Az általam vizsgált energiaitalok koffeintartalma csak egy esetben felelt meg a dobozon található értéknek (32 mg/100ml), 9 esetben magasabb értéket mérünk. Az energiaitalokban meghatározott koffeintartalom (mg/l) szignifikánsan magasabb, mint a dobozokon feltüntetett értékek (t=3,165, p=0,006).

Következtetések:

A laboratóriumi mérések alapján akár egy fogyasztóvédelmi eljárás is kezdeményezhető lenne, hiszen így nem lehet valós koffeinbevittelt számolni. A megengedett napi koffein bevétele a korosztályom számára 100 mg. A nem megfelelő adatok feltüntetése a csomagoláson veszélyeztetheti a fiatalok egészségét.

Kulcsszavak: energiaital, koffein, HPLC, vékonyréteg kromatográfia

József Tibor¹ dr. Stromájer-Rác Tímea²

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Surányi Boglárka¹

¹Zombor - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ALTERNATÍV GYÓGYMÓDOK ALKALMAZÁSA A SZERBIA ÉS MAGYARORSZÁGI HALLGATÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A komplementer és alternatív terápia (CAM) alkalmazása egyre népszerűbbek különféle egészségügyi problémák kezelésére és stresszkezelés céljából. A kutatás célja felmérni az egyetemi hallgatók alternatív gyógymódokkal kapcsolatos tudását, alkalmazási szokásait és attitűdjét.

Adatok és módszerek:

A kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot 2023. októbere és 2024. januárja között végeztük. A nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel során a célcsoport magyarországi és vajdasági egyetemeken aktív hallgatói, bármely tudományterületről. Az adatokat egy saját szerkeztésű online kérdőívvel mértük fel. Az adatgyűjtéshez a Microsoft Excel-t használtuk, míg a statisztikai elemzéshez az SPSS 26.0 programot. A leíró statisztikai elemzés mellett matematikai elemzéshez Mann-Whitney U-próbát, khi négyzet tesztet és Fisher-exakt tesztet alkalmaztunk ($p < 0,05$).

Eredmények:

A kutatásunkban összesen 222 személy vett részt, ebből 122 magyarországi és 100 szerbiai hallgató. A résztvevők 77,9%-a nő ($n=173$) és 22,1%-a férfi ($n=49$) volt. Kötöltőink átlagéletkora $22,26 \pm 4,86$, amelyből a legfiatalabb 18 éves, a legidősebb 47 éves volt. A számításokból kiderült, hogy a magyar hallgatók szignifikánsan több CAM módszert ismernek, úgymint: aromaterápia ($p < 0,001$), ayurveda ($p < 0,001$), homeopátia ($p < 0,001$), fényterápia ($p < 0,001$), keleti gyógyászat ($p < 0,001$) és a Thai Chi/ Qi Gong ($p = 0,043$). Továbbá a magyar hallgatók az egyetemi tanulmányaik hatására inkább ajánlják/alkalmazzák a CAM-eket munkájuk során, mint a vajdaságiak ($p < 0,001$). Azonban a szerbiai hallgatók inkább alkalmaznák preventív szempontból a komplementer terápiaikat, mint a magyarországiak.

Következtetések:

Megállapítottuk, hogy az egyetemi hallgatók tanulmányi helye befolyásolhatja az egyetemisták tájékozottságát, ismereteit az alternatív terápiaikkal kapcsolatban. Az eredményekből látható, hogy a magyarok általános tudása jobb, ismereteik mélyebbek néhány módszer esetében és gyakrabban is alkalmaznak alternatív terápiaikat, mint a vajdaságiak.

Kulcsszavak: alternatív gyógyászat, egyetemisták, Szerbia, Magyarország

Dr. Takács Krisztina¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Alapozó Egészségtudományi Tanszék

Szabó Andrea¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A MAGYARORSZÁGI ANYÁK TAPASZTALATAI A VÉDŐNŐI SZOPTATÁSTÁMOGATÁSSAL KAPCSOLATBAN

Célkitűzés:

Az anyák a legideálisabb táplálék a csecsemő számára, az anyák többsége mégsem biztosítja gyermeke számára 6 hónapig a kizárólagos szoptatást. Kutatásunk célja megismerni az anyák szoptatással kapcsolatos tudását, nehézségeit és a védőnői szoptatástámogatással kapcsolatos tapasztalatait.

Adatok és módszerek:

A keresztmetszeti kutatást 2023. júliusa és 2024. februárja között végeztük. A nem véletlenszerű, kényelmi mintavétel során olyan anyák kerültek beválasztásra, akik megkezdték a szoptatást. Kizárási kritérium a szoptatási tapasztalat hiánya, elégtelensége, az adatok értelmezhetetlen kitöltése, a szoptatás 1 éven túli befejezése (N=287). A felmérés online, önkitöltős kérdőívvel, anonim módon történt. Kérdések a szociodemográfiai adatokra, a szoptatás részleteire, táplálási ismeretekre, a védőnői tevékenységgel kapcsolatos tapasztalatokra vonatkoztak. Az adatokat leíró statisztika és matematikai statisztika (khi-négyzet próba, t-próba) segítségével Microsoft Excel programban elemeztük (p<0,05).

Eredmények:

Az anyák 38%-a 6 hónapig kizárólag szoptatott, s ők szignifikánsan magasabb szintű szoptatási ismerettel rendelkeztek (p<0,001), mint akik korábban befejezték a szoptatást. A válaszadók 61%-a középszintű tudással rendelkezik, szoptatási ismereteit a többség, 66% internetről szerzi. Az egygyermekes anyák 41%-nál nem volt szoptatásfelkészítés, ám ez nem mutat szignifikáns összefüggést a szoptatás korábbi befejezésével és probléma esetén a védőnőhöz fordulás hajlandóságával (p>0,05). Az anyák 76%-a elégedett a védőnővel. A védőnői tevékenységek közül legalacsonyabb értékelések a szoptatás témakörében születtek.

Következtetések:

Az anyák szoptatási ismereteinek bővítésére és a megfelelő ismeretátadásra hangsúlyt kell helyezni a védőnői gondozás során. A védőnői szoptatástámogatás fejlesztést igényel, s ehhez célszerű lenne a szakemberek hatékony továbbképzése.

Kulcsszavak: szoptatás, védőnő, anya, tapasztalat

Karamánné dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Szabó Anna Kincső¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A TÁNCMŰVÉSZEK KÖZÖTT ELŐFORDULÓ ÉTKEZÉSI ZAVAROK, ÖNÉRTÉKELÉSI PROBLÉMÁK ÉS A PERFEKCIONIZMUSRA VALÓ HAJLAM KAPCSOLATA

Célkitűzés:

Kutatásunk fő célja az volt, hogy megkíséreljük felmérni a táncművészek étkezési attitűdjeit és összefüggést találjak ezek, valamint a perfeccionizmusra való hajlam és a leggyakrabban előforduló mentális zavarok, például depresszió, és különösképpen a magas számban előforduló étkezési zavarok között.

Adatok és módszerek:

A kvantitatív keresztmetszeti kutatásunkhoz online kérdőívet tettünk közzé (kitöltési időszak: 2024. november 1 - március 15.), amelyben saját megfogalmazású kérdések mellett validált kérdőíveket (SMPS, Zung Önértékelő Depresszió Skála, EAT-26) is tartalmazott. Célcsoportunk a legalább tíz éve táncoló táncművészek (18-40 év), kontroll csoportunk pedig azon személyek, akik saját bevallásuk szerint nem táncművészek (18-40 év). A kutatás során 83 fő adatait használtuk fel. Az adatelemzéshez többváltozós lineáris regresszió analízist és Pearson-féle korrelációs vizsgálatot végeztünk. Az elemzés során 2402-es verziószámú Microsoft Excel programot, valamint a 27-es verziószámú IBM SPSS Statistics szoftvert alkalmaztunk.

Eredmények:

Szignifikáns kapcsolatot találtunk a perfeccionizmus és a depresszió ($p < 0,001$) között. Kimutattuk, hogy a szülők felől érkező nyomás van leginkább hatással a depresszióra ($p = 0,025$); illetve az étkezési attitűdökkel a hibák miatti szorongás áll a legszorosabb kapcsolatban ($p < 0,001$).

Következtetések:

A táncosok esetében, különös tekintettel a nőkre, a testalkattal kapcsolatos ambivalens elvárások, valamint a szakmai irányból érkező abúzusok megjelenése közvetlen hatást gyakorol a megélt stressz szintjére. Ennek következtében csökken a szubjektív önértékelésük és egyre nagyobb számban megjelennek a diszfunkcionális attitűdök, amely depresszióra hajlamosító tényező. A táncművészek esetében szükségesnek tartjuk a mentális problémák leküzdésével kapcsolatos programok bevezetését és az egészségfejlesztéssel kapcsolatos tudás bővítését.

Kulcsszavak: étkezési zavar, tánc, perfeccionizmus, étkezési attitűd, depresszió, nyomás

Kovácsné Dr. Bobály Viktória¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Szabó Dalma¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TERMÉKENYSÉGGEL ÉS FOGAMZÁSGÁTLÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK ÉS VÉLEKEDÉSEK

Célkitűzés:

Céлом volt megtudni, hogy a nőknek milyen mértékű ismerete van a fertilitással kapcsolatban, a fogamzásgátló szereknek ennek tudatában választják-e ki. További céloom volt, hogy kutassam, azok, akik tisztában vannak a kontraceptívumok módszereivel ugyanúgy ismerik-e azoknak a hatásait is.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunkat saját szerkesztésű kérdésekkel illetve a fertilitással kapcsolatos ismeretek területén átvett elemeket tartalmazó kérdőív segítségével végeztük online felületen nem véletlenszerű, szakértői mintavétellel 18-35 év közötti nők bevonásával, akik még nem szültek (N=96). Az adatok elemzéséhez t-próbát, ANOVA-t, korrelációszámítást és c2 próbát alkalmaztunk (p<0,05).

Eredmények:

A megkérdezettek átlag életkora 23,76 év volt, 54,17% érettségivel záruló 43,75% felsőfokú képzést végzett, akik megbízhatóan találták a hormonális fogamzásgátló módszereket és melyek mellékhatásainak megítélése megfelelő volt. Akiknek aggodalmaik voltak a hormonális fogamzásgátlás mellékhatásaival kapcsolatban, azok a természetes fogamzásgátlás alkalmazását kedvezőtlenebbnek ítélték (p>0,05). Preconcepcionális egészség tudásteszten a 15 pontból M=13,27±2,32. A magasabb iskolai végzettség nem garantálja a több ismeretet a fogamzás előtti egészséget befolyásoló tényezőkről (p>0,05). A fertilitás tudásteszten a 4 pontból az átlag 0,94±0,87 volt, melyet nem befolyásolt a többféle fogamzásgátló módszer alkalmazása (p>0,05). Akik két éven belül tervezik a gyermekvállalást, azok nem rendelkeznek több ismerettel a fertilitással kapcsolatos életmódi tényezőkről (p>0,05).

Következtetések:

Az nők túlnyomó része megtenne eljárásokat és változtatna a szokásain az egészséges várandósság és egészséges gyermek születése érdekében, ugyanakkor a tájékozottság fertilitással és a várandósság előtti és alatti egészséggel kapcsolatban nem mondható kielégítőnek, melynek fejlesztése a jövőben különösen fontos valamennyi reprodukzív korú nőt érintve.

Kulcsszavak: fogamzásgátlás, méhnyakszűrés, fertilitás, terhesség, preconcepcionális egészség

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Szabó-Horváth Flóra¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A VÉDŐNŐK SZÜLŐTÁMOGATÓ SZEREPE ÉS A SZÜLŐK ÁLTAL IGÉNYBE VETT SZÜLŐTÁMOGATÁSI FORMÁK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A kutatásunk célja megismerni a szülők ismereteit a szülősegítés fogalmával kapcsolatban. Célunk feltárni a szülők által igénybe vett személyes és online forrásokat, jó gyakorlatokat, programokat, továbbá ezen tevékenységek használatának gyakoriságát vizsgálni. Kutatásunk célja vizsgálni, hogy az intézményes nevelésben részesülő gyerekek szülei részesülnek-e szülő támogatásban. Amennyiben részesülnek, milyen formában és rendszerességgel kapnak segítséget az intézmény által.

Adatok és módszerek:

2022-es keresztmetszeti és kvantitatív vizsgálatban, nem véletlenszerű szakértői kiválasztással védőnői gondozásban részesülő családtervezés tervezés előtt álló, várandós vagy 0-3 éves gyermeket nevelő szülőket szólítottunk meg (n=131), saját szerkesztésű és standardizált mérőeszközök révén (PREQ-H, MSPSS, STPI) Az elemzéshez korrelációs számítást, khi négyzet próbát, t-próbát és ANOVA próbát alkalmaztunk (p<0,05).

Eredmények:

A megkérdezett édesanyák 4/5-e gyermeket nevel. A résztvevő édesanyák 81,68%-a tisztában van a szülősegítés jelentésével, mely nem mutatott összefüggést az életkorával, végzettségével, életciklusával (p>0,05). A védőnők szülő támogatással kapcsolatban 28,24% könyveket, 32,82% közösségi portálokat ajánlanak, 17,56% tart foglalkozásokat. A védőnők szülősegítéssel kapcsolatos tanácsadása utat nyitott további szülő támogató platformok alkalmazásának (p<0,05). A gyermekek intézményes nevelése nem differenciáló tényező a szülő támogatás formáinak szélesebbkörű alkalmazása és annak gyakoribb igénybevétele esetén (p>0,05).

Következtetések:

A szülősegítés még nem kiforrott fogalom hazánkban, de eredményeink is alátámasztják ennek igényét, szerepét a szülők támogatásában, kompetenciáinak erősítésében. A védőnő szerepe meghatározó valamennyi szülő esetében a megfelelő szülősegítési formák ajánlásában, az online platformok esetében is, melyre a szakembereknek felkészültnek kell lennie.

Kulcsszavak: szülő támogatás, védőnő, segítség

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Szalai Júlia¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

PROPRIOCEPTÍV KÉPESSÉG FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI ÉS NYOMONKÖVETÉSE ERŐPLATÓ SEGÍTSÉGÉVEL U16 KOSÁRLABDÁZÓ FIÚK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A sportban elengedhetetlen a sérülés megelőzésével foglalkozni, különösen ha jelentős fejlődést szeretnénk elérni. A kutatásunkkal ehhez szeretnénk volna hozzájárulni, amelyen belül célunk a proprioceptív képesség, a koordinációs képesség és a stabilitás fejlesztése volt.

Adatok és módszerek:

Prospektív, longitudinális, kvantitatív vizsgálatot alkalmaztunk mozgásprogrammal, amelyet 2023. április és június között végeztünk hetente 2 alkalommal, a Falco KC Szombathely U16 A és B csapatánál. Átlagéletkoruk $14,40 \pm 0,63$ év volt. Méréseink során Y-balansz tesztet, Plank tesztet, Széktesztet, Counter Movement Jump tesztet, Egyensúly megtartása egy lábon tesztet használtunk, néhányhoz erőplatót is alkalmaztunk. A tréning csoportba (n=9) került a B csapat, a kontroll csoportba (n=6) pedig az A csapat. A mozgásprogram során az első végtagokat alkotó izmokra fektettünk nagyobb hangsúlyt. Leíró statisztikát, párosított t-próbát és kétmintás t-próbát alkalmaztunk ($p < 0,05$).

Eredmények:

A mért teljesítmények alapján a CMJ teszten, a maximális relatív erő ($p < 0,001$), a Plank teszt ($p = 0,022$) és a Székteszt ($p = 0,024$) eredményei is szignifikánsan emelkedtek a tréning csoportnál, továbbá az Y-balansz teszten a bal és a jobb lábánál is szignifikanciát találtunk a posteromedialis és a posterolateralis irányba ($p < 0,05$). Az Egyensúly megtartása egy lábon tesztben szignifikáns változást tapasztaltunk mindkét láb kilengési sebességében az X és az Y tengelyen is ($p < 0,05$), kivéve a jobb lábánál a Y tengelyen ($p = 0,088$). A két csoport eredményeit összehasonlítva is találtunk szignifikáns változást az Y-balansz teszt jobb és bal láb posterolateralis ($p < 0,05$) irány és a CMJ teszt maximális relatív erő ($p = 0,042$) tekintetében.

Következtetések:

Arra a következtetésre jutottunk, hogy a mozgásprogramunk fejlesztő hatással volt az erő állóképességre, továbbá a koordinációs, egyensúlyi és proprioceptív képességre is.

Kulcsszavak: propriocepció, proprioceptív-tréning, egyensúly, koordináció, stabilizáció

Horváth Boglárka¹ dr. Laki Ádám²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék SEK

Szász Boglárka¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

AZ ÉLELMISZERPAZARLÁS VIZSGÁLATA EGY ÓVODAI KÖZÉTKEZTETÉSBEN ÉS A MAGYAR HÁZTARTÁSOKBAN

Célkitűzés:

Az élelmiszerpazarlás globális kihívást jelent. Mérsékléséért az élelmiszeriparnak, az ellátórendszernek és a háztartásoknak is felelősséget kell vállalniuk. Vizsgálatunk célja volt felmérni az élelmiszerpazarlás okait, mennyiségét, az ezzel kapcsolatos attitűdöket óvodai közétkeztetésben és magánháztartásokban.

Adatok és módszerek:

Vizsgálatunk első részét egy óvodai közétkeztetésben végeztük 2023. július 03-07. és október 24-27. között (n=21-80), amely során az ebédnél történő élelmiszervesztéséget rögzítettük konyhai mérleg segítségével. Dokumentumelemzéssel vizsgáltuk az étlapokat, az élelmezésvezetővel strukturált interjút készítettünk. Saját szerkesztésű, önkitöltős online kérdőívvel vizsgáltuk a háztartásokat (n=125) 2023. szeptember 10-től 2023. október 30-ig. Szociodemográfiai, élelmiszerválasztással és élelmiszerpazarlással kapcsolatos kérdéseket, és a kanadai National Federation of Women's Institutes által fejlesztett kérdőív egyes elemeit alkalmaztuk. Leíró statisztikai műveleteket, Spearman-féle korrelációs vizsgálatokat, Fisher-féle egzakt próbát, χ^2 -próbát végeztünk IBM SPSS Statistics 20 szoftverrel, ahol $p \leq 0,05$.

Eredmények:

Az óvodában végzett felmérés során az első héten $22,22 \pm 2,43\%$ -os, míg a második héten $40,86 \pm 5,10\%$ -os veszteség volt detektálható. Az élelmezési üzemnek nincs alternatív lehetősége az élelmiszermaradék felhasználására, így naponta elszállításra kerülnek. A háztartásokban élők számára vetítve, a leggyakrabban jelölt élelmiszerpazarlási ok a túl sok étel elkészítése ($p=0,03$) és a nincs idő az elkészítésre ($p=0,013$) volt. A 4-6 fő háztartások nagyobb számban tartottak haszonállatot ($p=0,05$).

Következtetések: Ismétlődő, gyermekkortól kezdődő oktatással, maradékra irányuló ötletek adásával, költséghatékonysági módszerek bemutatásával és egységes szupermarketi gyakorlatok bevezetésével az élelmiszerpazarlás mértéke javítható lenne.

Kulcsszavak: Kulcsszavak: óvodai közétkeztetés, élelmiszerpazarlás, élelmiszerhulladék, környezetvédelem

Dr. Breitenbach Zita¹ Müller Henriett²

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

²PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

Szász Fanni¹

¹Kaposvár - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A ROMA CSALÁDOK GYERMEKNEVELÉSI GYAKORLATA

Célkitűzés:

Az előadás témája országunk legnagyobb létszámú etnikumának, a roma/cigány családok gyermeknevelési attitűdjének vizsgálata. A védőnők a romák létszámából adódóan elkerülhetetlen módon találkoznak velük bármely vármegyében. A vizsgálat felméri a dél-baranyai és somogyi romák családtervezési, gyermeknevelési gyakorlatát, hagyományait, lakókörülményeit, kapcsolatukat a védőnőjükkal és köznevelési intézményekkel.

Adatok és módszerek:

A kevert módszertanú kutatás leíró vizsgálatot alkalmaz keresztmetszeti kutatás keretében. A kvalitatív jelleget védőnőkkel, óvónőkkel folytatott irányított beszélgetés adja. A kvantitatív eljárási módszer saját szerkesztésű szülői kérdőívvel és Likert-skála alkalmazásával történt CRPR kérdőív alapján. A változók közötti összefüggések vizsgálatára khí-négyzet próbát és kétmintás T-próbát alkalmaztam JASP szoftver használatával.

Eredmények:

A roma édesanyák a korai gyermekvállalás miatt az iskolát sok esetben nem fejezik be, a többség alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik. A roma szülők fokozottan gondoskodó nevelési stílusmintázatot mutatnak, gyermekeikkel szívesen töltenek el közös időt. Iskolai végzettséget tekintve szignifikáns különbség mutatkozik a védőnőktől kért tanácsok megfogadásának gyakoriságában ($p < 0,020$; khí: 9,864) és a korlátozó nevelői attitűd tekintetében ($t=1,671$; $p=0,04$). Az óvodapedagógusi és védőnői interjúk hasonló mintázatot mutatnak a szülők egészségmagatartására, a gyermekek fejlődésmentére nézve. A roma családoknál a bizalmi légkör fontos eleme a közvetlenség, a segítő, támogató kommunikáció.

Következtetések:

A roma családok bizalmi légkörének kialakításához elengedhetetlen a roma kultúra megismerése. Fokozottan gondoskodó nevelési stílusuk miatt a szabályrendszer, a napirend kialakítása kevésbé jellemző életükre. Ez sok esetben hátráltatja az óvodai beilleszkedést. A magasabb végzettségű szülők esetén az önállóságra nevelés, az egyéni szabadság nagyobb szerepet kap a gyermeknevelésben.

Kulcsszavak: hátrányos helyzet, gyermeknevelés

Petóné dr. Csima Melinda¹ Bornemisza Ágnes Ivette²

¹MATE Neveléstudományi Intézet

²PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Szentes Emma¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

NÖVÉNYI ALAPÚ HÚSPÓTLÓK FOGYASZTÁSI ATTITÚDJÉNEK VIZSGÁLATA

Célkritizés:

Az utóbbi időben a húspótlók fogyasztásának gyakorisága és népszerűsége növekedett, ezért a kutatásunk célja volt felmérni, hogy a fogyasztók milyen attitűdök alapján (etikai, anyagi, érzelmi, életmódi tényezők megfontolása alapján) fogyasztják a növényi alapú húshelyettesítőket. Célul tűztük ki felmérni a növényi alapú húshelyettesítők fogyasztási gyakoriságát, illetve hogy milyen szempontokat tartanak fontosnak a vásárlók ezen húspótló termékek választásakor.

Adatok és módszerek:

Online, saját szerkesztésű, önkitöltéses kérdőívet használtunk a minta felvételére. A kvantitatív vizsgálatokat 2023 decemberétől 2024 februárig végeztük. Kutatásunkban 88 fő vett részt. Leíró statisztikai elemzés mellett khinégyszet próbát, varianciaanalízist és független mintás t-próbát végeztünk 95% valószínűségi szinten az SPSS 25 program felhasználásával. Az eredményeket szignifikánsnak tekintettük, ha $p < 0,05$.

Eredmények:

Azon egyének akik gyakran fogyasztanak növényi alapú húspótlókat szignifikánsan fontosabbnak tartották a gazdasági tényezőket ($p=0,052$), környezetvédelmet ($p=0,006$), az állati jogokat ($p=0,034$) az ételeik kiválasztása során mint akik ritkán fogyasztanak növényi alapú húshelyettesítőket. Kimutattuk, hogy a növényi alapú táplálkozást folytatók (vegánok, vegetáriánus táplálkozási formát tartók) szignifikánsan ($p=0,002$) nagyobb számban fogyasztanak növényi alapú hús alternatívákat környezet védelmi okokból, mint a vegyes táplálkozást folytatók. Nem találtunk szignifikáns különbségeket a fogyasztási gyakoriság csoportjai, a korcsoportok és az válaszadók által megjelölt étrendek és a hús ízének, illetve tulajdonságainak hiányolása között ($p > 0,05$).

Következtetések:

A növényi húspótlók fogyasztásának fő motivációi a környezetvédelem és az állatvédelem, azonban a gazdasági okok nagyban befolyásolják a növényi alapú húspótlók fogyasztását.

Kulcsszavak: növényi alapú húspótlók, vegánság, attitűd vizsgálat

Tisza Boglárka Bernadett¹ Péter Fruzsina²

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

²PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Sporttáplálkozástudományi és Hydratációs Tanszék

Szép Fruzsina Anna¹

¹ Keszthely - Premontrei Szakgimnázium és Technikum

SERDÜLŐK ÖNÉRTÉKELÉSI SZINTJÉNEK, EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK ÉS EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁNAK A FELMÉRÉSE

Célkitűzés:

A serdülők egészségi állapotának vizsgálatában kiemelt szerepet kap az egészség önértékelése, amely összefügg az objektív egészségi állapottal, valamint szubjektív jóléttel és az egészség mindhárom (testi, lelki, szociális) dimenziójával. A vizsgálat célja, felmérni a serdülők önmagukról alkotott véleményét, milyen egészségmegtartási szokások jellemzők rájuk, továbbá szeretnénk képet kapni az egészségi állapotuk szubjektív megítéléséről.

Adatok és módszerek:

Keresztszeti, kvantitatív, leíró vizsgálatunkat kérdőíves lekérdezés keretében 2023. október-november között folytattuk le. A kutatásba Keszthelyen tanuló, 14-19 éves serdülőket vontunk be egyszerű, nem véletlenszerű mintavétel alkalmazásával (n=100). Kutatási eszközünk saját szerkesztésű kérdések (szociodemográfiai ismérvek, egészségmegtartásra, egészségi állapotra) mellett standardizált kérdéseket (Roseberg önértékelés kérdőív) is tartalmazott. A minta jellemzését leíró statisztikával, a változók közötti kapcsolatok vizsgálatát matematikai statisztikai próbákkal (χ^2 -próba, független T-próba) végeztük el. Vizsgálataink során a szignifikancia szintet: $p < 0,05$ határoztuk meg.

Eredmények:

Az átlag feletti anyagi helyzettel rendelkező diákok rendszeresebben fogyasztanak alkoholt ($p=0,020$) Az átlag alatti anyagi helyzetű ($p < 0,001$) és a fővárosban lakó diákok közül jelentősen többen dohányoznak ($p < 0,001$). A lányokra ($p < 0,001$) és a magukat kővémekek tartó diákokra ($p=0,02$) alacsonyabb szintű önértékelés volt jellemző. Az átlag feletti anyagi helyzet viszont pozitív hatással volt az önértékelés mértékére ($p=0,011$).

Következtetések:

Vizsgálatunkból kiderült, hogy a serdülők önmagukról alkotott testképe jelentős hatással van az önértékelés szintjére. Ezért kiemelt jelentőségű az egészséges életmód fontosságára felhívni a figyelmet minél fiatalabb életkorban. A prevenció lehetőségét biztosít a serdülőknek, hogy pozitív énképük alakuljon ki és ne jelenjenek meg káros szokások az életükben.

Kulcsszavak: önértékelés, egészségmegtartás, egészségi állapot,

Varga Bernadett¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Szép Richárd Patrik¹, Vadász László¹

¹Kaposvár - Kaposvári SZC Eötvös Loránd Műszaki Technikum és Kollégium

HAZAI BOROK ÁLTALÁNOS ÉS SPEKTROFOTOMETRIÁS LABORATÓRIUMI VIZSGÁLATAI

Célkitűzés:

A vizsgálatunk célja, a hazai kereskedelemben kapható, és háztáji borok általános laboratóriumi, és spektrofotometriás vizsgálata, valamint a kapott eredmények interpretálása és összehasonlítása a fajta és a származási hely függvényében. Az alap paraméterek (sűrűség, pH) mellett összes savtartalom meghatározást potenciometriás titrálással, továbbá teljes flavonoid, és teljes polifenol meghatározást spektrofotométerrel végeztünk.

Adatok és módszerek:

n=9 elemszámmal dolgoztunk. A minták között véletlenszerűen vörös-, és fehér borok egyaránt kiválasztásra kerültek. A kereskedelmi minták válogatása random módon történt, több bevásárlóközpontból. A házi termelésű borok a vizsgálatot végző személyek családjából kerültek ki. Vizsgálatunkat 2024 februárjában végeztük a PTE ETK KKK laboratóriumában. Leíró statisztikai számításokat, valamint T-próbát végeztünk az eredmények kiértékeléséhez.

Eredmények:

A borok sűrűsége függetlenül a fajtától, és származási helytől közel azonos tartományban (0,964-0,997 g/cm³) mozgott. Kémhatás tekintetében a fehér borok pH értéke jelentősen alacsonyabb, azaz savasabb volt. A potenciometriás titrálás során 0,1 mólos nátrium-hidroxid mérőoldatot használtunk. A mérőoldat fogyás (cm³) értékéből, valamint a megadott képletből kiszámoltuk, hogy a fehér borok (Szőlőhegyi félédes = 7,24 g/dm³, Tokaji furmint = 6,38 g/dm³) összes savtartalma (borkósavra vonatkoztatva) magasabb, mint a legtöbb vörös boré. De szignifikáns eltérést nem tapasztaltunk. A borok teljes flavonoid tartalma a vörös fajtáknál szignifikánsan magasabb volt, mint a fehér borok esetén (p=0,0036). A teljes polifenol tartalom tekintetében is azt tapasztaltuk, hogy a vörös és a fehér borok között van egy kis szignifikancia (p=0,049).

Következtetések:

A kapott eredmények különbözősége egyértelműen a fajtától függően változik. A fehér borok magasabb savtartalma mellett, kevesebb antioxidánszt tartalmaznak (flavonoidokat, polifenolokat) a szőlő gyümölcshéjának, valamint az elkészítésének módja okán is. Ezzel szemben a vörösborok nagyjából egyenlő antioxidáns tartalmúak, részben a szőlőgyümölcs fajtája, és a feldolgozása milyensége határozza meg azok mennyiségét. A flavonid-tartalom egyben bélyege is egy jó borkak, amely az értékével ekvivalens.

Kulcsszavak: borok, flavonoid, polifenol, spektrofotométer

Horváthné Pál Brigitta¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

Szerb Katalin¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A GIMNAZISTÁK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSÁNAK VIZSGÁLATA A NÖVÉNYI ALAPÚ TÁPLÁLKOZÁSSAL KAPCSOLATOS EDUKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG ÉS A CSALÁDI MINTÁK TÜKRÉBEN

Célkitűzés:

A húsmentes táplálkozási irányzatok az elhízás és nem fertőző betegség megelőzésében, kezelésében hatékony, azonban a lakosság jelentős részének nem ismertek előnyös hatásait.

Kutatásunk célja volt, hogy bővítsük a fiatalok egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteit és megismerjük a táplálkozási attitűdjeit.

Adatok és módszerek:

Longitudinális kutatásunkban 110 (N=110) gimnazista működött közre.

2 alkalommal töltötték ki kérdőívünket, az 1. után egy ismeretterjesztő anyagot osztottunk ki, amiben különböző táplálkozási ajánlások, a húsmentes táplálkozás részben vagy 100%-ban való követésének lehetőségei, előnyei kerültek bemutatásra.

Az adatelemzést 95%-os valószínűség ($p<0,05$) mellett leíró és többváltozós statisztikai módszerekkel végeztük.

Eredmények:

Eredményeink azt mutatják, hogy a diákok zöldség és gyümölcs fogyasztása nem kielégítő.

A családi minták befolyásolják a diákok étkezési szokásait. A résztvevők több mint fele érzi úgy, hogy hasonló táplálkozási szokásokkal rendelkezik, mint szülei, valamint szignifikáns különbséget találtunk a vegetáriánus / vegán étrendet követő családdal rendelkező és nem rendelkező diákok között, a szerint, hogy hányszor választana húsmentes menüt az iskolai menzán ($p=0,008$), húsevés gyakorisága ($p=0,011$), zöldségfogyasztás rendszeressége ($p=0,008$), a húsmentes étkezés kipróbálására való nyitottság ($p<0,001$) szempontjából.

Az edukáció óta a diákok többsége figyel arra, hogy több zöldséget és gyümölcsöt, valamint kevesebb állati eredetű terméket fogyasszon.

Következtetések:

Ismeretterjesztő tevékenységet fontos a fiatalok körében végezni, hisz látható, hogy az étrendi szokásaikon változtatni hajlandóak, továbbá lényeges kiemelni a családi minták jelentős befolyásoló hatásait is.

Kulcsszavak: egészség edukáció; prevenció; gimnazisták; növényi alapú táplálkozás

Szántóri Patricia¹ dr. Filó Csilla Ildikó²

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Szili-Pintér Bettina Katalin¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ EGÉSZSÉGVÉDŐ MAGATARTÁS MEGJELENÉSÉNEK VIZSGÁLATA A PREVENCIÓ KÜLÖNBÖZŐ SZINTJEIN AZ ÉLELMISZERREL KAPCSOLATOS TUDÁS TÜKRÉBEN

Célkitűzés:

Kutatásunk célja a felnőtt lakosság ételmisszerekkel kapcsolatos egészségműveltségének, illetve az objektív egészségműveltségének felmérése volt, valamint ennek kapcsolat vizsgálata az egészségmegőrző cselekvésekkel.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatunkat 2024-ben végeztük saját szerkesztésű, valamint standard kérdőívekből (-SFLQ, NSV) álló kérdéseinkkel Facebook csoportokban való megosztásával. Egyszeri, kényelmi mintavétel célcsoportja 18 év feletti felnőttek (n=104) voltak. Leíró statisztikai elemzés mellett ANOVA próbát, chi2-próbát, korrelációsszámítást végeztünk MSEXcel 2016 program és SPSS 22,0 program segítségével.

Eredmények:

A megkérdezettek 1/3-a volt férfi, közel fele felsőfokú végzettséggel rendelkezett (életkor M=35,81 év). A minta ¼-e szenvedett krónikus betegségben, azok közül akiknek a terápiájához diéta is kapcsolódott azok körében magasabb volt az ételmisszerekről való tájékozottsága ($p<0,05$) A rendszeres sportolás (minimum heti 3 alkalommal és alkalmanként minimum 30 perc) esetén az ételmisszerekkel kapcsolatos tudás átlagértékei jelentősen magasabbak voltak ($p<0,05$), míg az objektív egészségműveltség esetében ez csak mozgás időtartama esetében nyert bizonyítást $p<0,05$), a gyakoriságánál már nem ($p>0,05$). Megállapítottuk, hogy az önművelt egészségi állapot magasabb szintű értékelése nem járt együtt a szűrővizsgálati hajlandóság nagyobb arányával ($p>0,05$). A szűrővizsgálati hajlandóság emelkedésével párhuzamosan az tapasztaltuk, hogy nagyobb mértékű a megkérdezett egyének táplálkozással kapcsolatos egészségműveltsége ($p<0,05$).

Következtetések:

Eredményeink alapján a táplálkozás területén lévő több ismeret, egészségtudatosság együtt járást mutatott az egészségfejlesztés más területein is bizonyítható preventív szemlélettel. Ezért kiemelten fontos az alacsonyabb egészségműveltség szinttel rendelkező, kevésbé egészségtudatos egyénekre való fokozottabb odafigyelés, adekvát megsegítés mind a preventív, mind a terápiás ellátás keretein belül is.

Kulcsszavak: egészségműveltség, ételmisszer, sport, szűrővizsgálat, táplálkozás

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

Szokolai Dóra¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

INFORMÁLTSÁG ÉS ALULINFORMÁLTSÁG HATÁSA AZ ÉLETMINŐSÉGRE A POLICISZTÁS OVÁRIUM SZINDRÓMÁBAN SZENVEDŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A policisztás ovárium szindróma (PCOS) a reprodukív korú nők akár 15%-át is érinti. Kutatásunk célja felmérni, hogy az informáltság és az alulinformáltság a betegséggel kapcsolatban befolyásolja-e a betegek életminőségét és egészségmagatartását, valamint hogy az informáltságot befolyásolják-e a szocio-demográfiai tényezők.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív keresztmetszeti kutatást végeztünk PCOS-sel diagnosztizált nők (n=115) anonim kérdőíves felméréssel. A kérdőív saját szerkesztésű elemeket tartalmazott, ezen belül szocio-demográfiai adatokra, információszerezésre és informáltságra, egészségmagatartásra, ételmiszerfogyasztási szokásokra (FFQ) és tünetekre kiterő kérdéseket. Az adatelemzést 95%-os valószínűségi szinten ($p < 0,05$), leíró (abszolút és relatív gyakoriság, átlag, szórás) és matematikai (korrelációanalízis, χ^2 -próba) statisztikai módszerekkel végeztük.

Eredmények:

Az informáltság skálás vizsgálata alapján a magasabb informáltság szignifikánsan összefügg a magasabb végzettséggel ($p=0,009$), a magasabb népsűrűségű településen való tartózkodással ($p=0,002$), a megítélt betegkezelés minőségével ($p < 0,001$), az alacsonyabb tünet súlyossággal ($p=0,019$) és annak lelki megviselésével ($p=0,028$). A kitöltők leggyakrabban a közösségi médiából szereznek információt (33,9%), 64,3%-uk követ diétát, 86,9%-uk szed étrendkiegészítőt és 40,9%-uk fizikailag inaktív. A rizikómagatartás alapján a legtöbben közepes rizikójúak (62,6%), magas rizikó csoportba csak 3 fő került. A rizikómagatartással nem találtunk jelentős összefüggéseket. A tünetek közül a meddőség okozza a legnagyobb megviselést ($n = 59$).

Következtetések:

A kutatásunk eredményei azt mutatják, hogy a magasabb informáltság pozitívan befolyásolja a tüneteket és a betegség kezelését. A megfelelő informáltság megszerzését valószínűleg befolyásolja a végzettség és a lakóhely. A megfelelő egészségmagatartás nem feltétlenül elég a betegség kezelésére, sokszor szükség van más megoldásokra is (étrendkiegészítők, gyógyszerek).

Kulcsszavak: PCOS, életminőség, informáltság, egészségmagatartás

Szántóri Patricia¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Szűcs Dominik¹

¹Zombor - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SZERBIÁBAN ÉLŐ MAGAS VÉRYOMÁSSAL DIAGNOSZTIZÁLT BETEGEK TERÁPIAHŰSÉGÉNEK FELMÉRÉSE

Célkitűzés:

Kutatásunk célja, hogy felmérjük a magas vérnyomással diagnosztizált betegek terápiahűségét Szerbiában. Mindemellett felmérjük a terápiahűséget befolyásoló tényezőket, mint az egyes szocio-demográfiai adatok, egészségmagatartás és stressz szint.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, leíró jellegű, keresztmetszeti kutatást végeztünk 2024. január és március között. A kutatásba 45 évnél idősebb, hipertóniával diagnosztizált betegeket vontunk be egyszerű, nem véletlenszerű mintavétel alkalmazásával (n=204). Kutatási eszközünk saját szerkesztésű kérdések (szocio-demográfiai ismérvek, egészségmagatartásra és betegségre vonatkozó kérdések) mellett a nemzetközi szakirodalomban alkalmazott standardizált kérdéseket (Medication Adherence Scale (8-iteM) (MMAS), Perceived Stress Scale (14-iteM) (PSS) és (EQ-5D-3L)) is tartalmazott. A minta jellemzését leíró statisztikával, a változók közötti kapcsolatok vizsgálatát matematikai statisztikai próbákkal (χ^2 -próba, ANOVA, független T-próba) végeztük el. Vizsgálataink során a szignifikancia szintet: $p < 0,05$ határoztuk meg.

Eredmények:

Eredményeink alapján elmondható, hogy az alacsonyabb szintű terápiahűséggel rendelkező betegekre magasabb stresszpontszám jellemző ($p < 0,001$). Azokra a betegekre, akik rendelkeznek otthoni vérnyomásmérő készülékkel ($p < 0,001$), valamint vérnyomásmérőt vezetnek ($p < 0,001$) magasabb szintű adherencia jellemző. Megállapítottuk továbbá, hogy a háziorvos rendszeres felkeresése is pozitív hatással van a terápiahűségre ($p < 0,001$). Kutatásunk alapján elmondható, hogy aki következetesebben betartja a gyógyszereszedési utasításokat, jobb életminőséggel él ($p < 0,001$).

Következtetések:

A háziorvos rendszeres felkeresése egyrészt segíti a gyógyszereszedési fejelem betartását, másrészt kiváló lehetőséget biztosít a betegedukációra, valamint az egészségfejlesztésre. Kiemelt jelentőségű ezért a magasvérnyomás-betegek figyelmét felhívni a rendszeres időközönként történő háziorvosi ellenőrzés szerepére, mely hozzájárulhat a magas vérnyomás következtében kialakuló szövődmények megelőzéséhez.

Kulcsszavak: magas vérnyomás, terápiahűség, stressz szint, életminőség, Szerbia

Varga Bernadett¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenciósi Tanszék

Takács Krisztina¹

¹Szombathely - egészségügyi gondozás és prevenció BSc - védőnő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

EGYSZÜLŐS CSALÁDOK ÚJ CSALÁDDÁ VÁLÁSÁNAK NEHÉZSÉGEINEK FELMÉRÉSE

Célkitűzés:

Napjainkban a válások száma nő, ezzel párhuzamosan nő az egyszülős családok száma is. Kutatásunkban arra a kérdésre kerestük a választ, hogy az új családdá válást milyen tényezők befolyásolják.

Adatok és módszerek:

A kvantitatív, keresztmetszeti kutatásunkhoz kényelmi mintavétel révén online felületen olyan gyermekes családokat szólítottunk meg, ahol legalább a pár egyik tagjának született a korábbi kapcsolatából gyermeke (n=124). Saját szerkesztésű és standardizált kérdőívvel (CD-RISC 10) gyűjtött adatainkat leíró statisztikai módszerekkel, illetve a két változó kapcsolatának meghatározását chi-négyzet próbával, ANOVA-val, valamint korrelációs számítással valósítottuk meg ($p < 0,05$). MS 2007, SPSS 22.0 szoftver segítségével.

Eredmények:

A felmérésben többségében felsőfokú végzettségű nő vett részt, akik jó anyagi körülmények között élnek. Az életkor, az iskolázottság nem meghatározó ($p > 0,05$), viszont a lakóhely és a jövedelmi helyzet befolyásolja az új családdá válást ($p < 0,05$). Megállapítottuk, hogy az új családtagot, legyen szó új társról, a társ gyermekéről/gyermekeiről vagy a kiskedvencéről nem fogadják be nehezebben azok, akiknek alacsonyabb a reziliencia szintjük ($p > 0,05$). A családok többsége az új családuk megalakulásakor egy hét év feletti gyermeket nevelt. A közös gyermek érkezése a családokba nem volt befolyással a szülők boldogságérzetére ($p > 0,05$). A kutatásunkból kiderült, hogy a családokban élő gyermekek és a pótszüleik jól kijönnek egymással, viszont a különélő szülőktől sajnos eltávolodnak. Míg korábban a mozaikcsaládokkal a társadalom előítéletes volt, mára kutatásunk is bizonyítja, hogy mint a szűkebb család, úgy a tágabb környezet is elfogadó irányukba.

Következtetések:

A dolgozat eredményei segíthetnek a szakembereknek megérteni a mozaikcsaládokban élő vérszerinti szülő, pótszülő, a gyermek(ek) és a különélő szülő közötti kapcsolatokat, problémákat és azoknak megoldási lehetőségeit.

Kulcsszavak: egyszülős család, mozaikcsalád, szülő-gyermek kapcsolat

Dr. Karácsony Ilona Hajnalka¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenció Tanszék

Tashpolotova Aigerim¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Dietetics IV. évfolyam, munkarend

THE IMPACT OF THE CHANGE OF COUNTRY ON NUTRITION AND LIFESTYLE OF KYRGYZ STUDENTS IN HUNGARY

Objective:

Aim: This study aims to examine the impact of the change of county on the nutrition and lifestyle of Kyrgyz students by comparing those studying in Hungary to their counterparts in Kyrgyzstan. Specifically, it seeks to investigate weight changes, lifestyle habits, food choices, and food consumption frequencies between the two groups.

Material and Method:

Data and Methods: A quantitative, cross-sectional research approach was conducted from April to October 2023, targeting Kyrgyz students in both Hungary and Kyrgyzstan. Non-random convenience sampling was employed, with 94 participants included after excluding those with specific health conditions. Data was collected using self-edited questionnaires, including sociodemographic, nutritional, and lifestyle inquiries, as well as Food Frequency and Food Choice questionnaires. Statistical analyses, including Two-Sample T-tests, Chi-square tests, Mann-Whitney U tests and the Kruskal-Wallis H tests, were conducted using SPSS 24.0 and Microsoft Excel. The data considered significant if $p < 0,05$.

Results:

Results: Significant differences were observed between Kyrgyz students studying in Hungary and those in Kyrgyzstan across various lifestyle and dietary factors. A higher proportion of students in Hungary reported alcohol consumption (80.6%, $n=25$) compared to Kyrgyzstan (19.4%, $n=6$) ($p=0.001$). Furthermore, students in Kyrgyzstan demonstrated a significantly greater agreement on consuming foods associated with convenience, familiarity, ethical concern and price, specifically in the “Is not expensive” and “Is good value for money” statements ($p < 0.05$). However, no significant differences were observed in weight changes between the two groups ($p > 0.05$).

Conclusion:

Conclusions: This study sheds light on the notable differences in nutrition and lifestyle habits between Kyrgyz students in Hungary and Kyrgyzstan. The findings highlight the influence of the change of county on dietary preferences and health behaviours. Understanding these disparities can inform strategies to support the nutritional and lifestyle needs of international students, contributing to their overall well-being and academic success.

Keywords: relocation, nutrition, lifestyle, Kyrgyz students.

Tisza Boglárka Bernadett¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Tengely Georgina Kata¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A MÉDIA HATÁSAI A FELSŐ TAGOZATOS GYERMEKEK ÉTKEZÉSI SZOKÁSAIRA

Célkitűzés:

A fiatal gyermekek manapság nagyon nagy mennyiségű időt töltenek el az online média világában. Az innen áradó információ, legyen az igaz vagy hamis, nagy mértékben befolyásolja őket. Híresebb influenszerek is ezeket a szemléleteket továbbítják, amellyel még jobban fokozzák a hamis információk terjedését az élet bármely terén. Nagy előszeretettel reklámoznak olyan termékeket, étrendeket, amelyről bár pontos tudásuk nincs, mégis ezt közvetítik magabiztosan, elfogadott tényként a gyermekeknek. Vizsgálatunk során célunk az volt, hogy kiderítsük a média és a benne szereplő személyek milyen befolyásoló hatással bírnak a gyermekekre nézve. Emellett kíváncsiak voltunk táplálkozási szokásaikra egyaránt.

Adatok és módszerek:

Saját szerkesztésű online kérdőív, amely segítségével végeztük vizsgálatunkat felső tagozatos diákok (9-16 év) körében. Összesen n=151 fő adatai kerültek feldolgozásra. Leíró statisztikai elemzés mellett, Khf-négyzet próbával, Pearson és Spearman korrelációval, kétmintás T-próbával és ANOVA alkalmaztunk az SPSS 20.0 statisztikai programon keresztül végeztük. ($p < 0,05$)

Eredmények:

A gyermekek nagy része (n=57) 1-3 órát tölt átlagosan a médiafelületeken. Számukra a legkedveltebb alkalmazás a Youtube és a TikTok. Számos kitöltő (n=69) vásárolt már influenszerek hatására az általuk hirdetett terméket. Vizsgálatunk során megnéztük, hogy az, aki több időt tölt el a médiafelületek oldalain, az nagyobb valószínűséggel vásárolt-e már influenszer által hirdetett terméket. Akik vásároltak már ilyet, szignifikánsan több esetben töltenek nagyjából „3-6 órát” oldalak felületén, azokhoz képest, akik nem vásároltak még ilyesmit. ($p=0,025$)

Következtetések:

Egybehangzóan kimondhatjuk, hogy akik több időt töltenek a médiában, azok az onnan érkező impulzusok miatt gyakrabban vásárolják meg az ott hirdetett termékeket. Valószínűsíthető, hogy ezek a gyerekek a szülői kontrollon kívül esnek vagy akár a szülők példáját követik a mindennapokban. Nagyon fontos a kortárs közösséghez tartozás is, melyet az ezeken a felületeken való jelenlét, az innen vásárolt termékek használata, az ezekkel történő versengés csak megerősít.

Kulcsszavak: média, influenszerek, vásárlás, gyermekek, reklámok

Czímber-Kóró Melinda¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Tern Annabell¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A KÖZÖSSÉGI MÉDIA HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA AZ ÉTKEZÉSI MAGATARTÁSRA ÉS A TESTKÉPRE 18-25 ÉV KÖZÖTTI NŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Napjainkban egyre fontosabb szerepet kap a táplálkozás, melyről rengeteg információ terjed. Az információszerezés egyik legmeghatározóbb színtere pedig a közösségi média. Az egészséges táplálkozás gyakran fonódik össze divatdiétákkal, esztétikus testalkattal, melyeket a közösségi oldalak ábrázolnak. Vizsgálatunk célja volt felmérni, hogy a közösségi média milyen mértékben és módon befolyásolja a felnőtt nők étkezési magatartását és testképét.

Adatok és módszerek:

Online felületen saját szerkesztésű kérdőíves felmérést végeztünk 18-25 éves nők körében. A vizsgálatot 2023. november és 2024. február között végeztük, melyben n=153 fő adatait dolgoztuk fel. A leíró statisztikai elemzés mellett Chi-négyzet próbát, ANOVA-t, Pearson korrelációt és Spearman korrelációt végeztünk az SPSS 20.0 statisztikai program felhasználásával (p<0,05).

Eredmények:

A nők által legkedveltebb közösségi médiaoldal az Instagram (n=138) volt. A résztvevők többsége (n=74) 1-3 és (n=51) 3-6 órát használja egy nap a közösségi médiát. A vizsgálatban három médiafelületet vizsgáltunk, ahol a kitöltőink új recepteket tekintenek meg a leggyakrabban. Szignifikáns kapcsolatot (p<0,001) találtunk azok körében, akik közösségi médiában több időt töltenek el hajlamosabbak evészavar kialakítására. Szignifikáns (p<0,001) kapcsolatot találtunk azok körében, akik mindig követnek táplálkozással kapcsolatos tartalmakat a közösségi médiában többször vásároltak már ott reklámozott étrend-kiegészítő készítményt/terméket és többször is próbáltak ott reklámozott diétákat is. Szignifikáns (p<0,001) kapcsolatot tapasztaltunk azzal kapcsolatban, hogy akik a közösségi médiában látottak alapján szabályozzák az étrendjüket, egyaránt kerülik a magasabb szénhidrát és cukortartalmú élelmiszereket is.

Következtetések:

Elengedhetetlennek tartjuk, hogy a fiatalok által leginkább használt közösségi médiaoldalakon egészségügyi szakemberek preventív oktatást végezzenek az egészséges táplálkozás fogalmáról és jelentőségéről, a divatdiéták veszélyeiről, étrend-kiegészítő termékekről, illetve az ott megjelenő szépségideál valótlanságáról, amely kapcsolatban állhat patológias étkezési magatartások kialakulásával.

Kulcsszavak: közösségi média, evészavar, étrend-kiegészítő, divatdiéta

Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Tóth Eszter¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

A COLORECTÁLIS SZŰRÉSEN VALÓ MEGJELENÉST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A colorectális daganatok (CRC) egyre növekvő népegészségügyi terhet jelentenek. A kutatás célja a CRC-al kapcsolatos ismeretek, szűréssel kapcsolatos motivációk, akadályok feltárása és az eredmények nemzetközi összehasonlítása volt.

A adatok és módszerek:

A kvantitatív keresztmetszeti vizsgálatot 2023. február és 2023. december között Vas megyében és Dubai városában végeztük. A nem véletlenszerű, célirányos mintavétel során a magyar és az Arab Emírátsokban élő 45 év feletti nők és férfiak kerültek be (N=250). Kizárási kritérium a korábban diagnosztizált CRC volt. Felmérésünk saját készítésű angol és magyar nyelvű kérdőívvel, anonim módon történt. A kérdőívben a szociodemográfiai és egészségi állapottal kapcsolatos kérdések mellett vizsgáltuk a CRC tudást és a szűrésen megjelenés vagy távolmaradás jellemzőit is. Az eredmények feldolgozásához leíró és matematikai statisztikát (χ^2 -próba, t-próba) használtunk, amit a MS Office Excel 2016 és IBM SPSS 26.0 szoftver segítségével elemeztünk ($p < 0,05$).

Eredmények:

A válaszadók 50%-a magyar, 50%-a külföldi állampolgár volt. A szűrésen résztvevők magasabb arányban voltak férfiak ($p=0,002$), külföldiek ($p < 0,001$), 50 év felettiak ($p=0,004$), házasok ($p=0,016$), átlag feletti anyagi helyzetűek ($p=0,011$), és a háziorvost két éven belül látogatók ($p < 0,001$). A szűréstől távolmaradók kevésbé voltak tájékozottak ($p < 0,001$) és meghatározóbbak voltak a félelmek ($p < 0,001$). A résztvevők többségét az orvosi ajánlás motiválta a szűrésre, leggyakoribb akadály a szűrési meghívó hiánya volt. A kolonoszkópiával kapcsolatos téves információk és félelem is egy további távolmaradási faktor ($p < 0,001$).

Következtetések:

A hazai CRC szűrési részvétel és ismeretek elmaradnak egy fejlett országhoz képest. Célcsoportokat azonosító edukatív prevenciós programokra, illetve a háziorvosok aktív szerepének hangsúlyozására volna szükség a hazai CRC-szűrési részvétel növelése érdekében.

Kulcsszavak: CRC, motiváció, távolmaradás, kolonoszkópia

Karamánné dr. Pakai Annamária¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülész-női és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenciós Tanszék

Tóth Gábor¹

¹Pécs - táplálkozástudományi MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

TÁP SZER EK ZSÍRS AV-ANALITIKAI ÉS ORGANOLEPTIKUS VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

A klinikai szakterületeken jelenlévő gyógyászati célra szánt élelmiszerek napjainkban egyre nagyobb jelentőséggel bírnak az egészségügyi gyakorlatban. Az ilyen típusú tápszerek az egészségügyi ellátás egyik alapvető eszközévé váltak, segítve a betegek táplálkozási igényeinek kielégítését, javítva ezáltal az általános egészségi állapotukat, miáltal hozzájárulnak az egyén gyógyulásához.

A kutatás célja elemző módon vizsgálni a klinikai szakterületeken jelenlévő gyógyászati célra szánt élelmiszerek beltartalmi és organoleptikus jellemzőit.

Adatok és módszerek:

Jelen vizsgálatunkban 24 féle, véletlenszerűen kiválasztott tápszer lipidtartalmát vizsgáltuk és zsírsavösszetételüket gázkromatográfiával határoztuk meg.

Az érzékszervi bírálatban résztvevő laikus bírálók segítségével leíró és értékelő módszerek alkalmazásával mértem fel 4 különböző tápszer érzékszervi tulajdonságait és kedveltségét. Leíró statisztikára és az összefüggések elemzésére Friedman-tesztet (IBM SPSS Statistics 27.0) és az MS Excel 2016 szoftvert használtuk. Az eredményeket $p < 0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

Összehasonlítottuk a gyártó csomagoláson feltüntetett- és általunk mért zsírtartalom értékeket, melyek szignifikáns eltérést mutattak ($p < 0,001$).

A magas energia-, fehérje- és tápanyag tartalmú orálisan iható tápszerek kedveltebbek voltak, mint az alacsony glükózindexű tápszerek.

Következtetések:

Kutatásunkban megismertük a különböző tápszerek zsírsavösszetételének minőségi és mennyiségi változatosságát, lipidtartalmuk változatosságát, illetve lehetőségem volt az orálisan iható tápszerek érzékszervi tulajdonságainak vizsgálatára.

Kulcsszavak: Lipidtartalom, Gázkromatográfia, Organoleptikus bírálat, Tápszerek zsírsavösszetétele

Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva¹ Marosvölgyi Tamás²

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Tanszék

²PTE ÁOK Bioanalitikai Intézet

Tóth Klaudia¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ALOPECIA AREATA-VAL ÉRINTETT BETEGEK ÉLETMÓDJÁNAK, ÉLETMINŐSÉGÉNEK ÉS KEZELÉSI HATÉKONYSÁGÁNAK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

Az alopecia areata (AA) a foltos hajhullás krónikus, immunmediált, hegesedés nélküli típusa, amely világszerte 2%-os prevalenciát mutat. Vizsgálatunk célja volt felmérni az AA-val érintettek életmódját, életminőségét és kezelési lehetőségeit.

Adatok és módszerek:

2024 márciusában végzett online kutatásunkba alopecia-val diagnosztizált magyar (n=39) és külföldi (n=27) felnőtteket vontunk be. Saját szerkesztésű kérdőívet alkalmaztunk szociodemográfiai, betegséggel, kezeléssel, paróka viseléssel, étrend-kiegészítőkkel, táplálkozással kapcsolatos kérdésekkel és a Nemzetközi Fizikai Aktivitás Kérdőív rövidített változatával. Leíró statisztikai műveleteket (átlag, szórás, gyakoriság), χ^2 -, t- és Mann-Whitney próbát, korrelációt végeztünk SPSS programmal, ahol $p < 0,05$ volt.

Eredmények:

A vizsgálatban részt vett alanyok átlag életkora $34,92 \pm 13,39$ év volt, többségében nők (84,8%). A megkérdezettek 45,5%-a alopecia areata-val, 45,5%-a alopecia universalis-szal és 9,0%-a alopecia totalis-szal volt diagnosztizálva. Nem mutatott szignifikáns különbséget az alopecia típusa a kitöltők nemére ($p=0,386$) és országára ($p=0,862$) vonatkozóan. A haj/szőrhullás 53%-uknál a teljes testet érintette. Parókat 47%-uk egyáltalán nem hordott, 21,2%-uk alkalmanként, 31,8%-uk rendszeresen viselt. A férfi betegek nem hordtak parókat. Az életkor a paróka viseléssel kapcsolatos átlagpontszámmal nem mutatott szignifikáns összefüggést ($r=306$, $p=0,146$). A JAK-inhibitorok kezelési hatékonysága különböző volt a betegek között. Az omega-3 zsírsav étrend-kiegészítők alkalmazása negatív irányú gyenge szignifikáns összefüggést mutatott a hal ($r=0,246$, $p=0,047$) és a diófélék/olajos magvak ($r=3,340$, $p=0,006$) fogyasztási gyakoriságával. Egészségjavító fizikai aktivitás 29 főt jellemezett.

Következtetések:

Az AA negatívan befolyásolhatja az egyén életének számos területét. Hatásos és biztonságos kezelése további kutatást igényel.

Kulcsszavak: alopecia, hajhullás, JAK-inhibitorok

Dr. Breitenbach Zita¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Tóth Klaudia¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

POLICISZTÁS OVÁRIUM SZINDRÓMÁVAL ÉLŐK ÉLETMINŐSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Célkitűzés:

Kutatásunkban összehasonlítottuk, a policisztás ovárium szindrómával diagnosztizált és az egészséges nők BMI értékét, fizikai aktivitásukat depresszióra való hajlamosságukat. Valamint arra voltunk kíváncsiak, hogy PCOS csoportban a betegség melyik tünetét élik meg a leg súlyosabban mentálisan.

Adatok és módszerek:

A kutatás retrospektív, keresztmetszeti vizsgálat. Az adatgyűjtés online kérdőív segítségével történt PCOS-el foglalkozó csoportokban. Mintavétel során PCOS csoportot (N=157) és kontroll csoportot (N=101) képeztem. Kizárási kritérium azok a nők, akiknél PCOS-hez hasonló tünetek jelentkeztek hyperprolactinaemia, Cushing-szindróma, androgén termelő daganat, HAIR-AN szindróma kapcsán. A kontroll csoportban beválasztása 18-40 év közötti nők, akik vállalták a kérdőív kitöltését és nem diagnosztizáltak náluk policisztás ovárium szindrómát. Az adatgyűjtés 2023 október és 2024 február között történt. Számításokat Microsoft Excel 2021 segítségével végeztük. Adatok elemzése leíró statisztikával, t-próbával, valamint khi2 próbával történt.

Eredmények:

A kontroll csoportba tartozó nők átlag életkora magasabb volt, mint a PCOS csoportban. PCOS csoportba tartozó nők hajlamosabbak a depressziós tünetekre ($p=0,0016$). A PCOS csoportban mért BMI értékek magasabbak voltak ($p<0,01$). Hirsutizmus nem érintette súlyosabban mentálisan a vizsgálati csoportot, mint a menstruációs zavar. ($p=0,49$). A PCOS csoportban szignifikánsan alacsonyabb a fizikai aktivitás szintje($p=0,03$). Meddőség kivizsgálása során diagnosztizált PCOS mentálisan rosszabb hatást vált ki, mint a korábban felfedezett PCOS ($p=0,041$).

Következtetések:

Eredményeink alapján, PCOS diagnózis megléte befolyásolja a BMI értéket, a depresszióra való hajlamosságot. Gyermektervezés közben diagnosztizált PCOS rosszabb mentális hatást vált ki. Viszont nem a hirsutizmust vagy a menstruációs zavar, hanem a meddőségtől való félelem a legnagyobb mentális teher számukra.

Kulcsszavak: PCOS, BMI, depresszió,

Komlósi Kálmán¹

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Szülésznői és Klinikai Koordinációs Tanszék

Törő Blanka¹

¹Pécs - komplex rehabilitáció - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

FEJLETT ROBOTIKUS ÉS VIRTUÁLIS TERÁPIA HATÉKONYSÁGÁNAK VISZGÁLATA AKUT ÉS SZUBAKUT STROKE-OS BETEGEK KEZELÉSÉBEN

Célkitűzés:

Jelen kutatásunk célja összehasonlítani a fejlett robotikus terápiát, a virtuális terápiát és a hagyományos fizioterápiát hatékonyságát akut és szubakut stroke-on átesett betegek rehabilitációjában. Ezenfelül további célunk még bebizonyítani a korai mobilizációs mozgásprogram fontosságát akut stroke-os betegek kezelésében.

Adatok és módszerek:

A vizsgálat kvantitatív randomizált vak prospektív klinikai kutatás, melyet a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktató Kórház, neurológiai osztály és neurorehabilitációs egységén belül végeztünk. A résztvevőket randomizált módon 3 egyenlő létszámú csoportba osztottuk (n=10 fő/csoport): robotasszisztált korai mobilizáció + virtuális valóság terápia (ROB+VR), robotasszisztált korai mobilizáció + hagyományos fizioterápia (ROB+FIZ), hagyományos fizioterápia (CON). 1 óra/alkalom/nap, 5 nap/hét 3 héten keresztül.

Eredmények:

Mindhárom csoport javulást mutatott a legtöbb eredmény esetében ($p < 0,005$). A BI, EQ-5D-QL és az mRS eredményei szignifikáns javulást mutattak az életminőségre nézve. A csoportokat összehasonlítva a legnagyobb javulást a ROB+VR csoport eredményei érték el szinte az összes teszt esetében. A tesztek eredményei közül a 6 perces járásteszt lett a legkiemelkedőbb a beavatkozás végére (94,58%-os javulás).

Következtetések:

Eredményeink kimutatták, hogy a robotikus korai mobilizáció és az azt követő virtuális valóság terápiával egybekötött mozgásprogram jelentős mértékben javítja a stroke utáni rehabilitáció gyorsaságát és minőségét egyaránt.

Kulcsszavak: stroke, korai mobilizáció, virtuális valóság, robotasszisztált terápia

Dr. Tollár József¹

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képzőképző Diagnosztikai Tanszék

Török Norbert¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

VÉRGÁZ-ANALÍZIS CÉLJÁBÓL, ARTÉRIÁBÓL ÉS VÉNÁBÓL LEVETT MINTA TÁROLÁSI FELTÉTELEINEK ÉS A MINTAANALÍZIS IDŐPONTJÁNAK HATÁSA A VIZSGÁLT PARAMÉTEREKRE

Célkitűzés:

A vérgáz analízis a leginformatívabb POCT, elvégzése mindennapos és ápolói kompetencia. Kutatásunk célja az volt, hogy feltárjuk az időfaktor hatását a minták változására.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív, keresztmetszeti jellegű, prospektív elemeket tartalmazó kutatás 2023.10.16 és 2023.11.30 között történt a PTE KK AITI telephelyén. A nem véletlenszerű szakértői mintavétel során a célcsoportba olyan 18 évnél idősebb betegek kerültek, akik állapota intenzív terápiás ellátást igényelt, rendelkeztek artériás és centrális vénás kanüllel, és nem részesültek aktív onkológiai kezelésben (N=99). Az adatgyűjtés eszköze a saját készítésű adatlap, ami a rutin asztrup paramétereken kívül a szocio-demográfiai adatokat tartalmazott. Az eredményeket IBM SPSS v25 és Microsoft Excel 2016 statisztikai szoftverrel elemeztük ki. Az adatok elemzésére leíró statisztikát, Friedmann-, Mann Whitney U tesztet és Wilcoxon-próbát alkalmaztunk (p<0,05).

Eredmények:

Az idő múlásával tapasztalható volt, hogy a centrális vénás laktát és bikarbonát szintjei jelentősen kevésbé változnak (p<0,001). Az analízis azt mutatta, hogy a centrális vénás mintákban a pH és laktát szintek (p=0,005, p<0,001) és az artériás mintákban a laktát és bikarbonát szintek (p<0,001, p=0,042) esetén jelentősebb eltérések voltak tapasztalhatók a harmadik mérés során. Az altatott és éber betegek mintáinak összehasonlítása során a centrális vénás mintákban a PaO₂ és Na⁺ szinteknél szignifikáns volt az eltérés (p=0,17, p=0,35). A 60. percben elemzett centrális vénás mintákban a K⁺ szintje szignifikánsan magasabb volt (p<0,001). A PaO₂ és pCO₂ teljes változásának összehasonlítása során a végső PaO₂ szintje +50%-kal volt magasabb, mint a pCO₂ szintje (p<0,001).

Következtetések:

Minden vizsgált paraméter változott. A K⁺ nem megbízható a később kiértékelt mintákban. A gépi lélegeztetés a PaO₂ és Na⁺ szinteket befolyásolta. Javasoljuk a speciális- vagy üvegfecskendő használatát.

Kulcsszavak: artériás vérgáz, centrál vénás vérgáz, idő, változás

Karamánné dr. Pakai Annamária¹ Berta Gábor² Madarász Ildikó³

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Védőnői és Prevenációs Tanszék

²PTE ETK Sürgősségi, Egészsépedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

³PTE ETK Sürgősségi, Egészsépedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Trinidad Noemi Carrasco Gutierrez¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Nursing IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

HEALTH BEHAVIORS OF INTERNATIONAL STUDENTS

Objective:

The primary objective of this study was to investigate dynamics in health behaviors among international students globally, focusing on aspects related to sexual health, immunization practices, and healthcare utilization.

Material and Method:

Data collection was done through an online questionnaire. Statistical analysis by Microsoft Excel and SPSS V.29.0 using descriptive statistics, frequency, T-tests, and Chi-square.

Results:

Out of n=191 participants, n=132 were from non-healthcare students and n=59 from healthcare students. Additionally, n=92 students came from University of Pécs, while n=99 were from other universities.

Sexual health knowledge and practices, showed overall, 76% demonstrated good HIV knowledge, and 72% consistently used condoms during intercourse. Comparing majors, healthcare students had higher correct responses (83% vs. 74%). However, Chi-square tests showed that non-healthcare students had greater consistency in condom use ($p=0.011$).

Regarding influenza vaccination, 68% reported prior vaccination, with 35% having no plans for future vaccinations. University-wise, both groups had similar past vaccination rates (32%), but students from the University of Pécs showed higher future vaccination rates (34%). Additional analyses indicated no significant differences in past ($p=0.430$) or future ($p=0.707$) vaccination rates between universities. Although healthcare students had higher past and future vaccination intentions (36%), Chi-square tests showed no significant differences between study concentrations for past ($p=0.469$) or future ($p=0.377$) vaccination intentions.

Overall, healthcare utilization was positively answered, with student health centers as the most used healthcare services (72%). Chi-square testing displayed a statistically significant relationship between healthcare utilization and number of semesters marked ($p<0.001$).

Conclusion:

Our findings suggest that international students generally exhibit positive sexual health, healthcare utilization, and vaccination practices. While there are some notable variations between healthcare and non-healthcare students, differences in universities do not appear to be a significant determinant of health behaviors.

Keywords: International students, Vaccination, Sexual health, HIV knowledge

Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Turbók Helga¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - ápoló IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

AZ ÁPOLÓK STRESSZ SZINTJE ÉS LELKI ÁLLAPOTA A COVID-19 JÁRVÁNY FÜGGVÉNYÉBEN

Célkitűzés:

2019 végén Vuhanban egy új vírust azonosítottak. Ezen új ingerek mentálisan, és fizikálisan is hatást gyakoroltak a COVID-19 időszak alatt a frontvonalban dolgozók egészségére. A kutatás célja volt megvizsgálni az egészségügyi dolgozók szorongás, depresszió szintjét, felmérni a dolgozók stressz-szintjét, alvászminőségét, továbbá képet kapni a dolgozók reziliencia szintjéről.

Adatok és módszerek:

A kutatás keresztmetszeti, retrospektív, amelyhez egy saját szerkesztésű online kérdőívet használtunk, amit standard kérdőívekkel egészítettünk ki. A kérdőív 2023.09.01. és 2023.12.31. között volt kitölthető, online osztottuk meg egészségügyi dolgozókkal teli csoportokban. A kutatásunkat egészségügyi dolgozók körében végeztük, a minta nagyság 150 fő (N=150). Az elemzésre került adatok köre: szorongás és depresszió, észlelt stressz, alvászminőség, reziliencia, szomatizáció. Bárki bekerülhetett a kutatásba, aki egészségügyi dolgozó volt. Kizárásra kerültek, akik a kérdőívet hiányosan töltötték ki, és akik sosem dolgoztak az egészségügyben. Az adatok elemzése SPSS 23.0 statisztikai program segítségével végeztük. Az adatok elemzésére leíró statisztikát, keresztábra-elemzést, χ^2 -próbát, valamint független kétmintás T-próba tesztet alkalmaztunk. A szignifikancia szintet 95%-os valószínűségi szinten határoztuk meg ($p < 0,05$).

Eredmények:

Összesen 150 egészségügyi dolgozó töltötte ki a kérdőívet. A COVID alatt a dolgozók 87,3%-a dolgozott, átlagosan 17,14 hónapot. A COVID alatt dolgozók depresszió-pontja a legtöbb skála alapján magasabb volt ($p = 0,015$, $p < 0,001$). A magasabb reziliencia pontszám eredményesebb megküzdést jelent ($p < 0,001$). A magasabb alvászminőség pont magasabb stressz-pontszámmal jár ($p < 0,001$). A járvány alatt dolgozók stressz-pontszáma magasabb ($p = 0,047$). A járvány alatt dolgozók reziliencia képessége magasabb volt.

Következtetések:

A kutatási eredményeink azt bizonyítják, hogy az egészségügyi dolgozókra jelentős terhet rótt a COVID-19 járvány, azonban az is megmutatkozott, hogy a járvány által okozott nehézségek növelték a dolgozók megküzdési képességeit. Fontos lenne vizsgálni olyan tényezőket, amelyek csökkentik a depresszió és a szorongás mértékét, javítják a rezilienciát és az alvászminőséget.

Kulcsszavak: COVID, egészségügy, reziliencia, alvászminőség, stressz-szint

Ferenczy Mónika¹

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Tüttő Ágnes¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - szülésznő III. évfolyam, levelező / part time munkarend

A GESZTÁCIÓS DIABETES MELLITUS INCIDENCIÁJA, KOCKÁZATI TÉNYEZŐI, KEZELÉSE ÉS A REKLASSZIFIKÁCIÓN VALÓ MEGJELENÉSI ARÁNY TANULMÁNYOZÁSA SZOMBATHELYEN

Célkitűzés:

A gesztációs diabetes mellitus (GDM) a várandósság során előforduló egyik leggyakoribb kórállapot, szűrése a 24-28. héten, kockázati tényezők fennállása esetén már a 16-18. héten történik. A diéta elégtelensége esetén metformin-vagy inzulinkezelés válhat szükségessé. Szülést követően a szénhidrátanyagcsere ismételt vizsgálata szükséges (reklasszifikáció). Tanulmányunk célja volt a GDM gyakoriságának, kockázati tényezőinek, a kezelés módjának, a reklasszifikáción való részvételi arálynak és eredményének vizsgálata.

Adatok és módszerek:

Retrospektív vizsgálatunk alanyai voltak azok a várandósok (N=1941), akik 2021. január 1. és 2022 december 31. között a Vas Vármegyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórház Terhesszakrendelésén orális glükóztolerancia teszten (OGTT) megjelentek. Adatokat gyűjtöttünk az OGTT-k számáról és idejéről, a pozitív esetek körében előforduló kockázati tényezőkről, a kezelés módjáról, a reklasszifikáción megjelentek számáról és eredményéről. Az adatfeldolgozás leíró statisztika, Khi2-próba, logisztikus regresszió útján történt SPSS 25.0 program használatával.

Eredmények:

A várandósok 20,7%-ában (N=402) igazolódott GDM. A 16-18. heti OGTT-n kiszűrtek között szignifikánsan nagyobb arányban voltak a 35 év felettiiek (OR: 2,4; MT: 1,5-3,9; p<0,001), az elhízottak (OR: 3,9; MT: 2,4-6,4; p<0,001), a korábban inzulinrezisztenciában (OR: 3,5; MT: 1,5-7,8; p=0,002) vagy GDM-ben szenvedők (OR: 4,3; MT: 2,4-7,8; p<0,001), és azok, akik elsőfokú rokonaik cukorbetegségben szenvedtek (OR: 2,0; MT: 1,2-3,2; p=0,006), továbbá az ő körükben szignifikánsan többen szorultak metformin-vagy inzulinkezelésre a 24-28. héten diagnosztizáltakhoz képest (12,6% vs. 3,9%; p=0,002). Reklasszifikáción a gondozottak 32,2%-a jelent meg, az OGTT-k eredménye 7,6%-ban lett pozitív.

Következtetések:

A GDM relatíve gyakori előfordulást mutat a várandós populációban. A korai OGTT-pozitivitás esélyét egyes kockázati tényezők növelhetik. Kíváncos a reklasszifikáción való megjelenési arány növelése.

Kulcsszavak: gesztációs diabetes mellitus, kockázati tényezők, reklasszifikáció

Komlói Kálmán¹ dr. Tarszabó Róbert²

¹PTE ETK Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet Szülésznői és Klinikai Koordinációs Tanszék

²Vas Vármegyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály

Udvaráczy Kyra¹

¹Pécs - humánkineziológia MSc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

A GLENOHUMERÁLIS BEROTÁCIÓS DEFICIT HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA AZ IZOMMŰKÖDÉSRE FEJ FELETTI TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐ SPORTOLÓK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A fej feletti tevékenységet végző sportolók vállizülete extrém terhelésnek van kitéve. A glenohumerális berotációs deficit (GIRD) bizonyítottan az egyik leggyakoribb ok a fej fölötti aktivitásokat végző sportolók vállizületi fájdalmai mögött. A GIRD megállapítható a domináns és nem-domináns kar aktív berotációs mozgástartományának összehasonlításával. A GIRD-del járó funkcionális elváltozások együttesen okozhatják a sportteljesítmény-csökkenést, illetve a sérülések előfordulásainak gyakoribbá válását.

Adatok és módszerek:

Kutatásunk egy longitudinális, keresztmetszeti vizsgálat volt. Vizsgálatunkba összesen 52 fő került, fej feletti tevékenységet végző sportolók (kézilabdázók, röplabdázók, vízilabdázók), akiket a glenohumerális berotációs deficit (GIRD) megléte vagy hiánya alapján GIRD pozitív (pGIRD) és GIRD negatív (nGIRD) csoportokba soroltunk. Összesen 47 fő került a pGIRD, és 5 fő a nGIRD csoportba. A sportolókat a vállizületi mozgástartomány, izomerő, propriocepció és vállizületi funkció változók alapján mértük fel, illetve kapcsolatot kerestünk egyes demográfiai adatok és a GIRD, valamint a nemek közötti összehasonlításban is.

Eredmények:

Szignifikáns különbséget tapasztaltunk a vállizületi berotációs mozgástartományban, a domináns felső végtag ki- és berotációs irányú izomerejében pGIRD és nGIRD csoportok között. Eredményeink pozitív kapcsolatot mutattak a testmagasság és a súly, illetve a GIRD mértéke között. A női és férfi populáció vizsgálatok szignifikáns különbséget találtunk a testmagasság, a testsúly, a bal oldali flexiós mozgástartomány (ROM), a bal oldali abductiós ROM, a jobb oldali abductiós ROM, a jobb oldali berotációs ROM, a Davies teszt, a medicin labda hajtó teszt (seated medicine ball throw test, SMBTT) és a GIRD mértéke között.

Következtetések:

A tanulmány alapján a GIRD nem korlátozza általánosan a vállmozgást, de összefüggést mutat az izomerő csökkenésével. Ezen kívül a GIRD nem befolyásolja jelentősen a vállizület proprioceptív érzékelést és izmok teljesítmőképességét. A nemek közötti különbségek jelentősek lehetnek a sportolók diagnosztikájában és kezelésében.

Kulcsszavak: glenohumerális berotációs deficit, fej feletti tevékenységet végző sportolók

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Varga András¹

¹Pécs - humánkineziológia MSc - I. évfolyam, levelező / part time munkarend

A PSZICHOBIOLÓGIA ÉS A TERHELÉSÉLTAN INTEGRÁLT VIZSGÁLATA SPORTOLÓK TELJESÍTMÉNYÉNEK MEGÉRTÉSÉBEN

Célkitűzés:

A kutatás célja, megvizsgálni a biológiailag öröklött és a szocializáció során befolyásolt személyiségtypusok hosszabb távú hatásait a sportolói teljesítményre és a stresszel történő megküzdésre. Munkánk célja feltárni e tényezők kapcsolatát, hogy képet kapjunk a különböző személyiségtypusok, a sportteljesítmény és a stresszel való megküzdés kapcsolatáról.

Adatok és módszerek:

A vizsgálatban összesen 20 igazolt női kézilabdázó vett részt, átlagéletkoruk 20,8 év $\pm$ 4,6. InBody készülék segítségével megmértük a sportolók testösszetételét, illetve futópadon végeztek vita maxima tesztet (módosított Bruce protokoll). Ezen mérések mellett még három validált kérdőívet töltöttek ki a játékosok (TCI55, H-SMS, PSS14). A TCI55 kivételével minden kérdőívet és mérést két alkalommal vettünk fel, az alapozás első hetében, illetve a versenyszezon közepén. A statisztikai analízist T-próbával, és nem paraméteres Spearman korrelációval végeztük (SPSS v26).

Eredmények:

A futópadon töltött idő negatív irányú közepes kapcsolatot mutatott az Ártalomkerülés HA4 - fáradékonyság/aszténia aldimenziójával ($p=0,024$), valamint pozitív irányú közepes kapcsolatot találtunk az Újdonságkeresés dimenzióval (NS) ($p=0,01$). A stresszérték különbsége pozitív irányú közepes kapcsolatban áll az Ártalomkerüléssel (HA) ($p=0,012$). A sportolóknak, akik közepes vagy több pontot értek el az Ártalomkerülésben (HA), szignifikánsan romlott a VO2max értékük a második mérésnél ($p=0,038$).

Következtetések:

A kutatás eredményei rávilágítanak arra, hogy a pszichobiológiai faktorok, különösen a személyiségtypusok, jelentős szerepet játszanak a sportolók teljesítményében és a stresszel való megküzdésükben. A szerotoninhoz köthető részben öröklött Ártalomkerülés (HA) személyiségtypus hatással van a sportolók hosszútávú teljesítményére, illetve a stresszel való megküzdésükre.

Kulcsszavak: pszichobiológia, személyiség, terhelésélettan, stressz

Dr. Melczer Csaba¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Varga Ivett¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A RECTUS DIASTASIS TORNA HATÉKONYSÁGÁNAK FELMÉRÉSE MOZGÁSPROGRAMMAL CSÁSZÁRMETSZÉSES ÉDESANYÁKNÁL

Célkitűzés:

A rectus diastasis abdominis (DRA) főként a várandós édesanyákat érintő állapot, mely 66%-nál a harmadik trimeszterben, 53%-nál közvetlenül szülés után jelentkezik. Ez a m. rectus abdominis izomhasának eltávolodása a linea albatól. Tanulmányunk célja ezen interrectus rés (IRD) csökkentése volt transversus abdominis (TA) aktiválásán alapuló mozgásprogrammal, javítani az állapot által befolyásolt életminőségbeli tényezőket és felmérni a lehetséges rizikófaktorokat összefüggésben a DRA megjelenésével.

Adatok és módszerek:

Kvázi-experimentális vizsgálat. Helyszínünk a PTE KK Szülészeti-és Nőgyógyászati Klinika. Elemzésünkben 8 hétig 21 császármetszésen átesett édesanya önkéntes alapon vett részt kétféle osztva: intervenciós 10 fő (5 főnél kiegészítő kinesio tape), kontroll csoport 11 fő. Pre és post vizsgáltunk IRD távolságot manuálisan REC-tesztel három lokációnál, haskörfogatot, hasizomerőt, S5Ltesztet, HerQLes kérdőívet, várandósság alatti fizikai aktivitást. Statisztikai szoftverként a Microsoft Excel programot, statisztikai próbaként regressziót, kétmintás- és páros-t próbát alkalmaztuk. Szignifikancia szintjét 5%-ban határoztuk meg ($p < 0,05$).

Eredmények:

Intervenciós csoport átlagéletkora $32,80 \pm 5,03$ év, a kontrollé $29,09 \pm 3,27$ év a postpartum időszak $25,2 \pm 15,65$ és $11,52 \pm 15,94$ hetében. Post mérésnél intervenciós csoporton belül szignifikáns értéket kaptunk az IRD mértékében köldök felett $4,5$ cm $p=0,0001$, a köldöknél $p < 0,0001$, $4,5$ cm alatta $p < 0,0001$. Javulás a S5Ltesztnél $p=0,002$, izomerőnél $p=0,0007$, HerQLes kérdőívénél $p=0,0004$, BMI-nél $p=0,007$. Hipotéziseink igazolódtak kapott értékeink alapján. A DRA megjelenése és a csökkent izomerő között szignifikáns összefüggést találtunk $p=0,002$, mint potenciális rizikófaktor.

Következtetések:

Eredményeink alapján igazolható a TA aktivitására, has-törzsizomfűző kialakítására alkalmazott mozgásprogram hatékonysága az IRD záródására.

Kulcsszavak: DRA, IRD, mozgásprogram, TA aktivitás, császármetszés, kinesiotape

Dr. Hock Márta¹ dr. Makai Alexandra²

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

²PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Varga-Bükösi Eszter¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - radiográfia IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

PRIMER ÉS SZEKUNDER MÁJDAGANATOK MIATT VÉGZETT SZTEREOTAXIÁS SUGÁRKEZELÉSEK MÁJTOXICITÁSÁNAK VIZSGÁLATA A PTE KK ONKOTERÁPIÁS INTÉZETÉNEK BETEGEINÉL

Célkitűzés:

A máj daganatainak multimodális ellátásában az utóbbi években egyre nagyobb szerep jut a sugárterápiának, köszönhetően a SBRT (stereotactic body radiation therapy) kezelések precíz kivitelezhetőségének. Adekvát betegszelekció mellett az irradációval is növelhető a betegek életkilátása megfelelő életminőség mellett. A sugárkezelés következtében a hagyományos mellékhatások mellett egy májspecifikus szövődménnyel is számolnunk kell, ez a sugárterápia indukálta májbetegség (RILD=radiation induced liver disease). A RILD-del kapcsolatban több definíció is ismert, leggyakrabban a klasszikus és nem-klasszikus forma elkülönítését használják, melyek megállapítása tüneteken és laborértékeken alapul.

Kutatásunk célja a PTE KK Onkoterápiás Intézetében májtumor miatt besugarazott beteganyag körében a RILD előfordulásának felmérése és a szövődményes, valamint kontroll csoport adatainak elemzése.

Adatok és módszerek:

A kutatásba a 2018.01.01. és 2022.10.01. közötti időszakból került beválasztásra 31 beteg. Következő lépésben az irodalmi adatok alapján a kockázati tényezőket elemeztük: besugarazott volumen, össz sugárdózis, bilirubin, máj transzaminázok, alvadási paraméterek, vérkép, Child-Pugh érték, fennálló cirrózis, egyéb májbetegség, sugárterápiát megelőző kemoterápia. A RILD-del rendelkező betegcsoport és a kontroll csoport adatait kémtíntás t-próba segítségével elemeztük.

Eredmények:

Az összes vizsgált beteg közül hét esetben (22,5%) volt megfigyelhető a RILD kialakulása. A kockázati tényezők között a magasabb kiindulási glutámát-oxálacetát-aminotranszferáz és alkalikus foszfatáz szerepeltek egyértelműen ($p \leq 0,05$). A beteganyagban súlyos halálos lefolyású RILD-et nem észleltünk.

Következtetések:

A vizsgálatunkkal átfogó adatgyűjtést végeztünk az Intézetünkben történt májtumor miatt irradiált betegeknél, mely korábban még nem történt meg. Az irodalmi adatokkal összhangban azonosítottunk kockázati tényezőket a RILD előfordulásával kapcsolatban, melyeket szem előtt tartva kockázati csoportokat tudunk felállítani a későbbiekben hasonló terápiában részesülő betegek között. Összességében a májtumor miatti besugárzások a szövődmények tekintetében biztonságosabbá tehetőek.

Kulcsszavak: májtumrok sugárkezelése, RILD, sugárterápia szövődményei

Dr. Lőcsei Zoltán¹ dr. Sipos Dávid²

¹PTE Klinikai Központ Onkoterápiás Intézet

²PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képpalkotó Diagnosztikai Tanszék

Varga Tímea¹,

¹Pécs - egészségügyi menedzser Msc - II. évfolyam, levelező / part time munkarend

NEMZETKÖZI HÁZIORVOSI LÉTSZÁM- ÉS JÖVEDELEMHELYZET AZ EURÓPAI EGÉSZSÉGÜGYI RENDSZEREKBE

Célkitűzés:

Az egészségügyi alapellátás hatékony működéséhez szükséges munkaerő biztosítása napjainkban kiemelt szakmapolitikai terület. A kutatás célja az OECD európai országokban dolgozó háziorvosi létszám- és jövedelemhelyzet feltérképezése 2000-2021 között. Az elemzés további célja, hogy feltárja a háziorvosi ellátottság változását és területi egyenlőtlenségeit Magyarországon 1990-2022 között.

Adatok és módszerek:

Az elemzéshez az „OECD Health Statistics 2021” adatbázis háziorvosi létszám- illetve jövedelemindikátorát elemeztük a 2000-2021-es időszakra. Vizsgálatunkban szereplő 24 európai OECD országot egészségügyi rendszer és a földrajzi elhelyezkedés szerint csoportosítottuk és hasonlítottuk össze paraméteres és nem paraméteres próbák segítségével a 2000, 2010, 2021-es évek vonatkozásában. A Központi Statisztikai Hivatal adatbázisának segítségével a magyarországi háziorvosi ellátottság és annak területi egyenlőtlenségeinek vizsgálatához leíró statisztikai elemzést és regresszióanalízist végeztünk.

Eredmények:

Nemzetközi kitekintésben szignifikáns eredményt kaptunk mindhárom vizsgálati évben a kelet- és nyugat-európai országok 100.000 lakosra levetített létszámhelyzetét illetően ($p=0,029$; $p=0,015$; $p=0,019$). A háziorvosi átlag bruttó éves jövedelem csak a 2010-es évben mutatott szignifikáns eltérést a kelet- és nyugat-európai országok összehasonlításakor ($p=0,021$). A háziorvosi létszám változásában a 2000-es évek eleje óta csökkenő trend figyelhető meg Magyarországon. A 10.000 lakosra jutó háziorvosok száma 2000-ben Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében volt a legalacsonyabb (5,8 fő) és Baranya vármegyében a legmagasabb (7,3 fő). 2022-ben Pest vármegyében volt a legalacsonyabb (4,9 fő) és Baranya vármegyében a legmagasabb (7,2 fő).

Következtetések:

Nyugat-Európában a háziorvosi ellátottság és háziorvosi jövedelmi szint jelentősen magasabb a kelet-európai országokéhoz képest. Jelentős területi egyenlőtlenségek vannak a háziorvosi ellátottságban Magyarországon.

Kulcsszavak: Kelet-Európa, Nyugat-Európa, háziorvosok, házi gyermekorvosok, területi egyenlőtlenség.

Prof. dr. Boncz Imre¹ dr. Elmer Diána²

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

²PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Várnagy Petra¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

TÁPLÁLKOZÁSI SZOKÁSOK FELMÉRÉSE ÉS A DEPRESSZIÓ ELŐFORDULÁSÁNAK MÉRÉSE HASHIMOTO THYREOIDITISSZEL DIAGNOSZTIZÁLT NŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

Napjainkban egyre több nőt érint a Hashimoto thyreoiditis, sokuk depressziótól is szenved. Számos nemzetközi kutatás vizsgálta már az autoimmun pajzsmirigygyulladás, a depresszió és a táplálkozás kapcsolatát. Célunk felmérni a depresszió előfordulását Hashimoto thyreoiditisszel diagnosztizált nők körében, illetve a szelén és D-vitamin szupplementáció, valamint a táplálkozási szokások hatását a depresszió gyakoriságára.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk 123 Hashimoto thyreoiditisszel diagnosztizált nő online kérdőíves felmérésével 2023 december - 2024 február között. A kérdőív saját szerkesztésű kérdéseket és validált kérdőívet tartalmazott (ThyPRO). Az elemzést 95%-os valószínűség ($p < 0,05$) mellett leíró (abszolút és relatív gyakoriság) és az adatok normalitásának vizsgálatát követően matematikai (khí-négyzet próba, korrelációanalízis) statisztikai módszerekkel végeztük (JASP 0.18.3). A kutatásban 18-45 év közötti nőket vizsgáltunk, kizárva azokat, akiket kevesebb, mint 3 hónapja diagnosztizáltak.

Eredmények:

A depresszió előfordulása, gyenge, de szignifikáns ($r=0,311$, $p < 0,001$) [MT: 0,142-0,463] összefüggést mutatott azoknál, akiknél magasabb volt a hyperthyroid tünetek összpontszáma, viszont a golyva ($r=0,173$, $p=0,056$) [MT: (-0,004)-0,340] és a hypothyroid tünetek ($r=0,164$, $p=0,070$) [MT: (-0,014)- 0,331] tekintetében nem volt szignifikáns kapcsolat. A D-vitamin pótlás depresszióval való összefüggése nem igazolódott ($p=0,57$), ahogyan a szelén esetében sem ($p=0,37$). A táplálkozási szokások és a depresszió összefüggésének vizsgálata szerint a depresszió megjelenése kevésbé volt jellemző azoknál, akik kiegyensúlyozottnak értékelték táplálkozásukat, mint azoknál, akik kaotikusnak.

Következtetések:

A kutatás eredményei azt mutatták, hogy az erősebben jelentkező hyperthyroid tünetek mellett nagyobb valószínűséggel fordult elő depresszió. Pusztán az étrendkiegészítő készítmények alkalmazása nem csökkenti a depresszió gyakoriságát a betegek körében, azonban a kiegyensúlyozott táplálkozásra való törekvés már jelentősen mérsékli az előfordulás kockázatát. Ezen eredmények pontosabb megértéséhez további, nagyobb elemszámú kutatásokra van szükség.

Kulcsszavak: Hashimoto thyreoiditis, táplálkozás, depresszió, D-vitamin, szelén

Szántóri Patricia¹

¹PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet Dietetika Tanszék

Vecsernyés Mónika¹

¹Kaposvár - orvosi diagnosztikai analitikus BSc - orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitika V. évfolyam, levelező / part time munkarend

HUMÁN UROKORTIN JELÁTVITELI HÁLÓZATÁNAK VIZSGÁLATA HELA SEJTEKBE

Célkitűzés:

A humán urocortin mint stresszközvetítő ligand sokszínű biológiai hatásainak tanulmányozása sejtenyészeti modell rendszerben. Annak meghatározása, hogy mely jelátviteli komponensek vesznek részt az urocortin jelátvitelében HeLa humán méhnyakrák sejtvonalban. Az urocortin ismert, sejtproliferációt szabályozó hatása tekintetében vizsgáltuk a peptid által indukált biológia választ, különös tekintettel a sejtciklus szabályozásában kulcsszerepet játszó fehérjékre nézve.

Adatok és módszerek:

Sejtenyészet, Western blot analízis, immunfluorescens vizsgálatok konfokális mikroszkóppal, MTT sejtproliferációs és életképességi vizsgálat.

Western blot adatelemzés: denzitrometrálás, Image J szoftver használatával, az adatok közötti szignifikáns különbségeket ANOVA teszttel határoztuk meg, a megfelelő korrekciót alkalmazva.

Eredmények:

Humán urocortin kezelés hatására a CRF1 receptor közvetítésével ERK 1/2 és PKB/Akt fehérje foszforiláció indukálódik HeLa sejtekben. Továbbá az E2F-1 transzkripciós faktor expressziója is fokozódik a peptid jelenlétében. A jeltovábbításban kulcsfontosságúnak bizonyult a MEK enzim intakt működése.

Következtetések:

Eredményeink alapján arra következtethetünk, hogy HeLa sejtekben a humán urocortin hatását az 1-es típusú CRF receptoron és a MEK-en keresztül közvetíti az ERK 1/2 felé. A humán urocortin által indukált E2F-1 fehérje expresszió növekedés hozzájárulhat a sejtek osztódási képességének fokozódásához, amit MTT esszével mértünk. Eredményeink a stressz köztudott, daganatképződést előmozdító hatásainak ismeretében lényeges részleteket világítanak meg az urocortin ilyen jellegű hatásmechanizmusát illetően. A pathomechanizmus részletes ismerete pedig előfeltétele a minél szelektívebb terápiás beavatkozások kidolgozásának

Kulcsszavak: HeLa, ERK1/2, MEK, E2F-1, sejtproliferáció

Dr. Stromájer-Rácz Tímea¹ dr. Balogh Bálint² dr. ifj. Sétáló György³

¹PTE ETK Diagnosztikai Intézet Laboratóriumi Diagnosztikai Tanszék

²PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézet

³PTE ÁOK Orvosi Biológiai Intézet

Verasztó Kata Viola¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - dietetikus IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

A PREMENSTRUÁCIÓS SZINDRÓMA ÖSSZEFÜGGÉSE A TÁPLÁLKOZÁSSAL ÉS A STRESSZ-SZINTTEL FIATAL NŐK KÖRÉBEN

Célkitűzés:

A kutatás célja, feltárni a premenstruációs szindróma előfordulásának gyakoriságát, a tüneteinek összefüggését a táplálkozással és a stressz-szinttel.

Adatok és módszerek:

A keresztmetszeti kutatás nem véletlenszerű mintavétellel kiválasztott, 18-30 év közötti, menstruáló nők részvételével (n=182) történt 2023-ban. A kérdőív kérdései: szociodemográfiai adatok, menstruáció jellemzői, egészségi állapot, Short Food Frequency, Premenstrual Syndrome Questionnaire-PMSQ, Menstrual Distress Questionnaire-MEDI-Q, táplálkozási napló (n=6). Lefró statisztikai elemzést, kétmintás t-próbát, ANOVA-r, Spearman korrelációt végzünk (p<0,05) JASP programmal.

Eredmények:

A premenstruációs időszakban megnövekedett szénhidrátfogyasztást tapasztaló nők PMSQ átlagpontja (48,39) szignifikánsan (p<0,001) magasabb (tünetek magasabb intenzitása), mint akiknek a szénhidrát fogyasztása nem változik (39,15). Akiknél a menstruációjuk rendszerességében előfordulnak eltérések a túlzott stressz miatt, azok átlagpontszáma (46,62), szignifikánsan (p=0,005) magasabb, mint az eltéréseket nem tapasztalóknak (42,36). A premenstruációs időszak során szénhidrátfogyasztásukban változást nem észlelő nők átlagpontszáma (0,61) szignifikánsan (p<0,010) magasabb (nagyobb szorongás a menstruációs fázisban), mint akiknek csökkent az étvágya (0,40). A megfelelő egészségi állapottal rendelkező nők premenstruációs tüneteinek erőssége szignifikánsan (p<0,001) magasabb, mint a jó egészségi állapottal rendelkezőké. A premenstruációs tünetek és a MEDI-Q MESI pontszám eredményei között szignifikáns (p<0,001) negatív irányú, erős (r=-0,299) összefüggés látható. A premenstruáció során bevitt kalória (2063 kcal) mennyiség szignifikánsan (p=0,048) magasabb volt, mint a menstruáció alatt (1853 kcal).

Következtetések:

A premenstruációs időszakban jellemző a megnövekedett szénhidrátfogyasztás, és kismértékben a kalóriabevitel növekedése. A túlzott stressz befolyásolhatja a tünetek intenzitását.

Kulcsszavak: PMS, táplálkozás, stressz, menstruáció, tünetek

Dr. Kivés Zsuzsanna¹

¹PTE ETK Egészségbiztosítási Intézet

Vimbai Leonah Mutero¹

¹Pécs - Nursing and Patient Care - Nursing IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

SLEEPING HABITS AMONG INTERNATIONAL UNIVERSITY STUDENTS AND THE ROLE OF SMART DEVICES ON SLEEP QUALITY

Objective:

This study examined the sleeping habits of international university students and investigated the influence of smart device usage on their sleep quality.

Material and Method:

A quantitative cross-sectional and longitudinal study was conducted online from October 2023 to February 2024. Participants (N=203) completed a Demographic Questionnaire, together with the modified Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI), and the modified Smartphone Addiction Scale Short Version (SAS-SV). Data analysis involved descriptive statistics, Chi-square tests, and utilized Microsoft Excel 365 and SPSS V22 software.

Results:

The study comprised of international students from the University of Pécs and various universities in Warsaw, Poland. Findings revealed a significant association between smart device usage just before sleeping and waking frequency ($p < 0.001$), with 57.1% of students reporting never waking up during the night despite use of devices. Moreover, 64% of students with a GPA > 4 used smart devices before bedtime, showing a significant relationship with academic performance ($p < 0.001$). Sleep patterns indicated most students slept at 9 pm, with an average sleep latency of 40 minutes. While 73.4% of students slept for 7-8 hours, however, 89.2% reported occasional morning fatigue. Statistical analyses revealed significant relationships between bedtime, actual sleep duration, waking time ($\chi^2, p < 0.05$), while waking frequency, sleep latency and morning fatigue had no significant association ($\chi^2, p > 0.05$). A significant relationship was observed between smart device usage before bedtime and academic specialization ($p = 0.004$).

Conclusion:

The study highlights how smart device use before bedtime affects students' academic performance, sleep quality, waking habits, and academic focus. Reducing excessive use before sleep is essential for better sleep, less morning fatigue, and improved academic results. Further research on interventions to limit smart device use just before sleeping could provide valuable insights for enhancing sleep hygiene and academic success in international university students.

Keywords: International university students, Smart device usage, Sleep patterns, Academic performance, Academic specialization

Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet¹

¹PTE ETK Sűrűség, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápolástudományi Tanszék

Visnyei Rita Erika¹

¹Kaposvár - orvosi laboratóriumi és képpalkotó diagnosztikai analitikus BSc - képpalkotó diagnosztikai analitika IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

ALACSONY ÉS MAGAS GRÁDUSÚ GLIÁLIS DAGANATOK PREOPERATÍV ELKÜLÖNÍTÉSE MR PERFÚZIÓS VIZSGÁLATTAL

Célkitűzés:

A dinamikus szuszceptibilitás kontraszt (DSC) MR perfúzió során számított relatív agyi térfogat (rCBV) egy elterjedt paraméter a tumor grádus megítélésére. Célunk a Syngo.via és nordicBrainEx 7 különböző módszerét összehasonlítani a számított rCBV nagyság, az alacsony- és magas grádusú gliómák megkülönböztetésére szolgáló optimális rCBV küszöbérték, illetve ezen grádus kategóriák elkülönítésére vonatkozó pontosság tekintetében.

Adatok és módszerek:

Retrospektív, keresztmetszeti vizsgálatunkat 2018.08.01-2023.12.31. között végeztük a Pécsi Diagnosztikai Központban. A vizsgálatba 25 gliomás beteget vontunk be, akiknél DSC perfúziós MR vizsgálat, és öt hónapon belül szövettani mintavétel is történt, ami alacsony vagy magas grádusú gliómát igazolt.

A statisztikai analízis során SPSS 26 szofver segítségével Mann-Whitney tesztet, ROC analízist, Friedman tesztet, és az azt követő Bonferroni-korrigált utóteszteket alkalmaztunk ($p < 0,05$).

Eredmények:

Mind a 7 vizsgált módszer szignifikánsan emelkedett rCBV értéket mutatott a magasabb grádusú gliómákban ($p < 0,001$). A ROC görbe alatti terület minden esetben kiemelkedő diszkriminációt jelzett a grádus kategóriák közt (0,961-0,993), de az optimális rCBV küszöbérték módszerenként változott (2,09-3,86), és a Friedman teszt is szignifikáns eltérést jelzett a perfúziós mérőszámokban ($p < 0,001$). Valamennyi módszer esetén nagy szenzitivitás (89-100%) és specifitás (82-94%) értéket kaptunk.

Következtetések:

Az rCBV paraméter összefüggést mutat a szövettanilag igazolt gliómák grádusával. Az egyes módszerek rCBV értékei és küszöbértékei azonban különböznek, ami jelzi, hogy szoftverspecifikus küszöbértékeket kell definiálni az alacsony- és magas grádusú gliómák elkülönítésére.

Kulcsszavak: DSC, glióma, alacsony grádus, magas grádus, CBV

Dr. Orsi Gergely¹ dr. Perlaki Gábor² dr. Sipos Dávid³

¹HUN-REN PTE Klinikai Idegtudományi Képpalkotó Kutatócsoport

²HUN-REN PTE Klinikai Idegtudományi Képpalkotó Kutatócsoport

³PTE ETK Diagnosztikai Intézet Képpalkotó Diagnosztikai Tanszék

Vörös Fanni¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

FIZIKAI AKTIVITÁS ÉS FIZIKAI TELJESÍTMÉNY MÉRÉS A FELNŐTT, MAGYAR, REKREÁCIÓS SPORTOLÓK KÖRÉBEN AZ ÉTREND FÜGGVÉNYÉBEN- KERESZTMETSZETI KUTATÁS ALAPJÁN

Célkitűzés:

A növényi alapú étrendek egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, illetve a rekreációs futás is kedvelt mozgásforma lett az elmúlt években, ezért célunk a fizikai aktivitás és fizikai teljesítmény mérése a felnőtt, magyar, rekreációs sportolók körében, majd az eredmények összehasonlítása az étrendi mintázat függvényében.

Adatok és módszerek:

Az online kérdőíves kutatásunkban 155 fő vett részt, kizárólag 18-65 év közötti magyar felnőttek, akiknek az átlagéletkora $34,32 \pm 11,50$ év volt. A fizikai aktivitás (PA), a testmozgással kapcsolatos tudás és a fizikai teljesítmény felmérése a GPAQ, és a PL standard kérdőíveket, valamint saját kérdéseket használtunk a szocio-demográfiai, és teljesítmény adatok felmérése. Kolmogorov-Smirnov normalitás vizsgálatot, Kruskal-Wallis próbát, Spearman korreláció analízist alkalmaztunk, IBM SPSS 29.0 verziójú szoftverrel. A szignifikancia szintet $p < 0,05$ -ben határoztuk meg.

Eredmények:

Megállapítottuk, hogy a vegán/vegetáriánus futók PA-a nem rosszabb ($p > 0,05$), mint a vegyes táplálkozásúaké, és bizonyos tényezők tekintetében a vegánok teljesítménye jobb lehet, ez esetünkben az utolsó három edzés sebessége ($p = 0,034$) volt, illetve a versenytávok ($p = 0,004$) eredményeiben találtunk szignifikáns eltérést, de azt a vegyes táplálkozásúak javára. Az edzések során megtett távolságban nem volt különbség a csoportok között. A PA mértéke és a testmozgással kapcsolatos tudás között pozitív ($R = 0,204$) szignifikáns ($p = 0,011$) összefüggést találtunk. A testmozgással kapcsolatos tudás nem mutatott kapcsolatot sem a szocio-demográfiai tényezőkkel, sem a táplálkozási formákkal.

Következtetések:

Megállapítható, hogy a jól kivitelezett vegán/vegetáriánus diéta megfelelő lehet rekreációs futóknak. Sem fizikai aktivitásban és fizikai teljesítményben, sem tudásban és hozzáállásban nem maradnak alul a vegyes táplálkozásúakhoz képest.

Kulcsszavak: vegán, vegetáriánus, fizikai aktivitás, növényi alapú étrend, rekreációs futók, testmozgással kapcsolatos tudás

Dr. Prémusz Viktória¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Sporttudományi Tanszék

Zajdon Csenge Mária¹

¹Pécs - ápolás és betegellátás - gyógytornász IV. évfolyam, nappali / full time munkarend

ÁLLAPOT JAVÍTÓ ÉS FEJLESZTŐ MOZGÁSPROGRAM A SCAPULAR DYSKINESIS ESETÉN

Célkitűzés:

A vizsgálat célja, hogy feltérképezze a scapular dyskinesis tüneteit és mozgásprogram által fejlesszen a scapula kontrollján női kézilabdázók körében az U19 csapatban.

Adatok és módszerek:

Prospektív, longitudinális, kvantitatív kutatásunkba 30 fő került beválasztásra, melyből 15 fő a PEAC játékos (eset csoport), 15 fő pedig a BVSC játékos (kontroll csoport). A sportolók aktív mozgástartományát (aROM) goniométerrel mértük. Továbbá különböző speciális tesztek alkalmaztunk. A vizsgált csoport tagjai 4 hónapon át heti egyszer másfél órás mozgásprogramon vettek részt az edzések mellett. A kontroll csoport tagjai csak az edzéseken vettek részt. Az adatok elemzéséhez SPSS 22.0 szoftvert alkalmaztunk. Az eredményeket $p < 0,05$ -nél tekintettük szignifikánsnak.

Eredmények:

A domináns váll aktív berotációs mozgástartománya az eset csoportban az előmérésnél $61,9 \pm 7,4$ fokot ért el, az utótesztnél már $67,6 \pm 3,5$ fok-ra nőtt ($p < 0,001$). A kirotatio 82 ± 5 fokról az utótesztre $86,1 \pm 3,3$ fokra változott ($p < 0,001$). A domináns vállöv aktív mozgástartományát tekintve mind a négy mozgásirány szignifikánsan növekedett: elevatio ($p < 0,001$), depressio ($p < 0,001$), retractio ($p < 0,001$), protractio ($p < 0,001$). A Lateral Scapular Slide Teszt 3 értéke közül a domináns vállat tekintve mindegyik szignifikánsan változott ($p < 0,001$). A Push up teszt 1 és 2 is szignifikánsan javult ($p = 0,040$, $p < 0,001$). Az SRT teszt az utótesztnél $48,6 \pm 13,4$ mp lett, míg az előtesztnél csak $23,2 \pm 5,3$ mp volt ($p < 0,001$). A fájdalom mértéke szignifikánsan csökkent a kontroll csoporthoz képest ($p = 0,006$).

Következtetések:

A kutatás eredményei arra engednek következtetni, hogy a mozgásprogram hatására fejlődött a lapocka kontroll, a lapocka mozgását pozitív irányba sikerült befolyásolni, valamint hatni tudunk a vállöv, és a váll kirotációs és berotációs aktív mozgástartományára.

Kulcsszavak: kézilabda, U19, scapula, aROM, SRT, LSST, Push up teszt

Dr. Tardi Péter Sándor¹

¹PTE ETK Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet Klinikai Szakgyógytorna és Mozgásrehabilitációs Tanszék

Zalakovics László¹

¹Szombathely - ápolás és betegellátás - mentőtiszt IV. évfolyam, levelező / part time munkarend

VIGYÁZZ, KÉSZ, FELKÉSZÜLTÜNK?! - A LAKOSSÁG ISMERETEINEK FELMÉRÉSE A KATASZTRÓFAHELYZETEKET ILLETŐEN

Célkitűzés:

A katasztrófák az emberiség története során minden korban kihívást és fenyegetést jelentettek az életre, a vagyona és a társadalmi stabilitásra. A vizsgálat célja volt felmérni a társadalom ismereteit a témában.

Adatok és módszerek:

Kvantitatív keresztmetszeti, online kérdőíve felmérést végeztünk 2024. január 24.-február 16. között, kényelmi mintaválasztással, N=223 elemszámmal, a 18-65 év közötti hazai lakosság körében. Kutatási eszközünk kérdéseket tartalmazott a témával kapcsolatos ismeretekre, az információforrásokra, és a segítségi attitűdre vonatkozóan, valamint szociodemográfiai és munkavégzéssel kapcsolatos adatokra. Az eredmények értékelésére SPSS 29.0 programmal leíró (átlag, gyakoriság, megbízhatósági tartomány) és matematikai statisztikai számításokat (khi2-próba, kétmintás t-próba, varianciaanalízis, és korreláció számítás) végeztünk, 95%-os konfidencia intervallum mellett.

Eredmények:

Kérdőívünket 137 nő (61,4%) és 86 férfi (38,6%) töltötte ki, akiknek átlag életkora $38,5 \pm 10,29$ év volt. A válaszadók 56,1%-a kevés esélyt lát arra, hogy lakóköznyezetében katasztrófa következzen be, melynek előfordulásakor 122 fő (54,7%) véli úgy, hogy információadással és elsősegélynyújtással képes lenne segídezni. A többség (102 fő) a leghatékonyabb információforrásnak a mobiltelefon applikációkat tartja. Összehasonlításra került a honvédelmi-, rendvédelmi-, vagy katasztrófavédelmi dolgozók (n=58), az egészségügyi dolgozók (n=58) és az egyéb foglalkozású (n=107) alcsoportok ismereteinek szintje. A kapott eredmények alapján megállapítható, hogy a speciális foglalkozási csoportok tagjai valószínűbbnek látják környezetüket érintően egy katasztrófa helyzet bekövetkezését ($p < 0,001$), nagyobb arányban ismernek munkahelyi katasztrófa terveket ($p = 0,010$) és nagyobb arányban használják a VÉSZ ($p = 0,029$) és az Életmentő ($p < 0,001$) alkalmazásokat.

Következtetések:

Eredményeink alapján a lakosság fogékony lenne további ismeretek szerzésére a témában, mely az esetlegesen bekövetkező katasztrófák hatékony kezelésének egyik kulcsfontja lehet. Ezt nagyban elősegíthetné a vizsgált applikációk népszerűsítése.

Kulcsszavak: katasztrófafelszámolás, katasztrófafelkészülés, lakosságvédelem, lakosságtájékoztatás

Dr. Sánta Emese¹ dr. Mártai István²

¹PTE ETK Sürgősségi, Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Egészségpedagógiai és Sürgősségi Alapozó Tanszék

²Terrorelhárítási Központ

TÉMAVEZETŐK NÉVMUTATÓJA

Bary Zsuzsanna
Beleznai Viktória
Berta Gábor
Bogdán Kinga
Czímber-Kóró Melinda
Csanaky Lilla Klára
Csölle Ildikó Gabriella
Dózsa-Juhász Olívia
Dr. Balogh Bálint
Dr. Bánfai Bálint
Dr. Bornemisza Ágnes Ivette
Dr. Botz Bálint
Dr. Breitenbach Zita
Dr. Elmer Diána
Dr. Endrei Dóra
Dr. Filó Csilla Ildikó
Dr. Hankó Balázs
Dr. Hock Márta
Dr. Kanizsai Emőke
Dr. Kanizsai Péter László
Dr. Karácsony Ilona Hajnalka
Dr. Karádi Zsófia Nozomi
Dr. Kivés Zsuzsanna
Dr. Laki Ádám

Dr. Lócsei Zoltán
Dr. Makai Alexandra
Dr. Márta István
Dr. Máté Orsolya
Dr. Melczer Csaba
Dr. Molics Bálint Mátyás
Dr. Nagy István
Dr. Nagy István Rudolf
Dr. Nardai Sándor
Dr. Nógrády Miklós
Dr. Orsi Gergely
Dr. Paár Dávid
Dr. Pandur Attila András
Dr. Perlaki Gábor
Dr. Pótó Zsuzsanna
Dr. Prémusz Viktória
Dr. Rajnic Péter
Dr. Sánta Emese
Dr. Simon Klára
Dr. Simon-Pusztai Dorina Erzsébet
Dr. Sipos Dávid
Dr. Stromájer-Rác Tímea
Dr. Szabó Éva
Dr. Szabó Zoltán
Dr. Takács Krisztina
Dr. Tardi Péter Sándor
Dr. Tarsabó Róbert
Dr. Tigyi Zoltán Andrásné
Dr. Tollár József

Dr. Vajda Réka
Dr. Vámos Zoltán
Ferenczy Mónika
Frank Eszter Anita
Füzesi Daniella
Gubicskóné dr. Kisbenedek Andrea
Horváth Balázs
Horváth Boglárka
Horváthné Pál Brigitta
Horváthné Tóth Bettina
József Tibor
Karamánné dr. Pakai Annamária
Kiss Zsoltné
Kömlösi Kálmánné
Kovácsné Dr. Bobály Viktória
Kovács-Szabó Zsófia
Kozmann Krisztina
Lamár Ibolya
Marosvölgyi Tamás
Molnárné Csákvári Tímea
Musch János
Müller Henriett
Nagy Abonyi Zoltán
Pergel Mónika
Péter Fruzsina
Petőné dr. Csima Melinda
Prof. dr. Boncz Imre
Sugár Miklós
Szabó László

Szántóri Patricia

Szarka Alíz

Tisza Boglárka Bernadett

Tóth Vivien

Tumpek Nikolett Ildikó

Ungár Tamás Lászlóné dr. Polyák Éva

Varga Bernadett

Walter Norbert

ELŐADÓK NÉVMUTATÓJA

Név	Szekció előadás	Absztrakt
Alnakhly Yakoub Fysal A	7	50
Alphons Thomas Vayalil	7	51
Amal AL Maamari	7	52
Anfer Kristóf	37	53
Arantxa Ramirez Gomez	10	54
Arwa Mohamed	10	55
Árki Mariann	32	56
Bagó-Miskei Hajnalka	14	57
Bakos-Galambos Eszter	17	58
Balázs Luca	44	59
Balázs-Teke Borostyán	37	60
Balogh Borbála	35	61
Banó Péter	22	62
Bayer Maja	17	63
Bálint Kornélia	30	64
Bátorfi Zoltán	30	65
Bedegi Viktória Beatrix	35	66
Belal Elsayed	10	67
Bencsik Viktória	37	68
Benes Anna	14	69
Benkő Dorottya	37	70
Bereznai Csenge Kata	32	71
Bernáth Béla	37	72
Béres Enikő	17	73
Béri Laura	35	74
Bicsák Patrícia	14	75

Bikki Dániel	35	76
Bircsák Enikő	44	77
Bogár Vanessza	17	78
Bogyó Orsolya Katalin	46	79
Bor Bernadett	28	80
Borovác Boglárka	25	81
Bozóki Emese	17	82
Bósz Hanna Bianka	22	83
Budai Zsófia Petra	20	84
Busa Flóra	12	85
Busi Anita	14	86
Buzásné Kollmann Szimonetta Klaudia	46	87
Cseh Hermina	37	88
Csendes Marcell	46	89
Csendes Mátyás	22	90
Csetvei Alexandra	38	91
Csonka Valéria	41	92
Dancsecs Boglárka	46	93
Deme Bettina	38	94
Deszecsár Donatella	22	95
Dienes Gábor Ádám	32	96
Dócs Rita Berill	18	97
Elek Dávid	30	98
Erfan Robotmili	10	99
Fábián Cecília	44	100
Fadgyas Noémi	32	101
Farkas Nikolett	38	102
Fazekas Bettina	32	103
Fekete Csilla Anna	28	104
Ferge Zsanett	25	105

Finta Kata	18	106
Fuior Andreea	10	107
Fuisz Nóra	22	108
Fülöp Petra	20	109
Galambos Mirtill	25	110
Anna Godó	41	111
Gogescu Márta Katalin	41	112
Goron Martin	14	113
Gulyás Szilvia	15	114
Gulyás-Tolnai Alexandra	12	115
Hallósy Eszter	20	116
Hámori Hanna Laura	46	117
Horváth Dzszenifer	38	118
Horváth Nikoletta	23	119
Horváth Otília	25	120
Huczek Anita	41	121
Husztiné Csordás Rita	20	122
Jáger Patrícia	23	123
Jäkl Ildikó	44	124
Jankovics Dóra	47	125
Jánosi Kata	12	126
Janzsó Dominika	47	127
Joy K. Vambo	7	128
Juhász Lilla Gabriella	38	129
Jung Sára Éva	28	130
Kalmár Brigitta	23	131
Kanász Zsófia	15	132
Karancz Panna	18	133
Katona Virág Sára	33	134
Kálmán Hanna	15	135

Keresztesy Veronika	33	136
Kéri Luca Márta	25	137
Király György Keve	33	138
Kis Dominika	38	139
Kizito Renaldo Nekesa	8	140
Kocsis Bálint	30	141
Komár Gréta	28	142
Kormos Viola Anna	28	143
Kovács Bence	20	144
Kovács Bianka	15	145
Kovács Fanni	18	146
Kovács Dóri	11	147
Kovács Kata	29	148
Kovács Luca	29	149
Kovács-Gellén Gergely Mihály	35	150
Kozári Csenge	41	151
Ksenia De La Paz Kotelnikova	11	152
Kulcsár Alex	36	153
Lavicska Bence	36	154
Lázár Patrik	33	155
Lestár-Pajor Hajnalka	41	156
Li Yi	8	157
Ludvig Bettina Dorka	33	158
Maha Besbes	8	159
Mangó Dorottya	33	160
Marosfalvi Viktória	26	161
Márton Kíra	11	162
Máté Lotti Luca	44	163
Mihály Bettina	42	164
Mohácsi Nóra Lili	42	165

Molnár Bernadett	36	166
Molnár Zsófia	12	167
Nagawa Bridget Mutimba	8	168
Nagy Andrea	26	169
Nagy Csongor	29	170
Nagy Lili Fanni	34	171
Nagy Sára	21	172
Nagy Zsófia	15	173
Nagyváradai László	12	174
Nancy Ntinyari	8	175
Nanyomo Sandra	8	176
Németh Gréta	26	177
Németh Olga Mária	18	178
Nyasha Mandizha	8	179
Onody Ágnes	26	180
Oravecz Hanna	29	181
Orbán Csilla	39	182
Orszáczky Sára	47	183
Osváth Dóra	47	184
Palaczki Réka	47	185
Papp Lilla	42	186
Papp Regina	23	187
Pass Bianka	47	188
Pákozdi Rebeka Viktória	29	189
Pintér Márton	45	190
Puha Georgina Petra	18	191
Püspök Noémi	39	192
Raboczki Marcell	23	193
Radics Dorisz	21	194
Razia Sultana	9	195

Rác Mária Noémi	26	196
Rhea Guttikar	11	197
Roetainata Charoonkolrak	9	198
Rózsa Diána	42	199
Samu Annamária	23	200
Sárkány Rebeka	24	201
Seifert Boglárka	30	202
Siklósi Sára	18	203
Söléd Orsolya	47	204
Steierlein Kata	26	205
Steiner Tamás	13	206
Steingruber Nikolett Laura	48	207
Stift-Dilong Sára Szilvia	19	208
Stromájer Keve Csanád	45	209
Stromájer Zille Ajsa	45	210
Surányi Boglárka	39	211
Szabó Andrea	26	212
Szabó Anna Kincső	21	213
Szabó Dalma	42	214
Szabó-Horváth Flóra	27	215
Szalai Júlia	48	216
Szász Boglárka	15	217
Szász Fanni	27	218
Szentes Emma	16	219
Szép Fruzsina Anna	45	220
Szép Richárd Patrik	45	221
Szerb Katalin	16	222
Szili-Pintér Bettina Katalin	39	223
Szokolai Dóra	16	224
Szücs Dominik	39	225

Takács Krisztina	27	226
Tashpolotova Aigerim	11	227
Tengely Georgina Kata	16	228
Tern Annabell	16	229
Tóth Eszter	39	230
Tóth Gábor	21	231
Tóth Klaudia	42	232
Tóth Klaudia	19	233
Törő Blanka	34	234
Török Norbert	40	235
Trinidad Noemi Carrasco Gutierrez	9	236
Turbók Helga	40	237
Tüttő Ágnes	43	238
Udvarács Kyra	31	239
Vadász Kászló	45	221
Varga András	31	240
Varga Ivett	29	241
Varga-Bükösi Eszter	13	242
Varga Tímea	45	243
Várnagy Petra	19	244
Vecsernyés Mónika	24	245
Verasztó Kata Viola	19	246
Vimbai Leonah Mutero	9	247
Visnyei Rita Erika	13	248
Vörös Fanni	48	249
Zajdon Csenge Mária	34	250
Zalakovics László	36	251

A KONFERENCIA SZERVEZŐI

Prof. dr. FIGLER Mária

Prof. dr. ÁCS Pongrác

Dr. habil. HOCK Márta

Dr. STROMÁJER-RÁCZ Tímea

EMÓDY Barnabás

BARTHA Yvett

BELEZNAI Viktória

PERGEL Mónika

ILLYÉS-KOVÁCS Anita

Dr. TIGYINÉ dr. habil. PUSZTAFALVI Henriette

Dr. habil. HIDEG Gabriella

Dr. habil. BÁNFAI Bálint

UNGÁR Tamás Lászlóné dr. habil. POLYÁK Éva

VARGA Bernadett

HORVÁTHNÉ PÁL Brigitta

Dr. SIPOS Dávid

Dr. BORNEMISZA Ágnes Ivette

CSÁSZÁR Judit

JÓZSEF Tibor

STROMÁJER Gábor Pál

GELENCSÉR Judit

BAKSAI Eszter

SZÉP Krisztina

FÁBOS Imréné

NAGY-AMBRUS Andrea

VÁRHELYI József

SZABÓ Katalin

BÓDIZS Eszter

ANTAL Mariann

TÓTH Krisztina

BEREGI Tamás

VARGA Gábor

BÁRANOVICS Ágnes

TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ.....	3
ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK.....	4
PROGRAM.....	6
RÉSZLETES PROGRAM.....	7
HALLGATÓI ELŐADÁSOK KIVONATAI	49
TÉMAVEZETŐK NÉVMUTATÓJA	252
ELŐADÓK NÉVMUTATÓJA.....	256
A KONFERENCIA SZERVEZŐI	263
TARTALOMJEGYZÉK.....	264
JEGYZET	265

JEGYZET

JEGYZET

JEGYZET

JEGYZET

SZPONSZORAINK

Kaposvár
Megyei
Jogú Város

fino.
Fino-Food Kft.

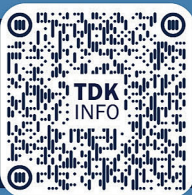

Európa
Pékség

Diagnosztikai
Képalkotó
Oktatásért
Alapítvány

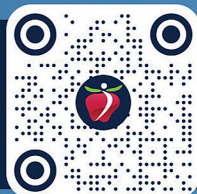
KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

Nemzeti
Tehetség Program

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

A rendezvényt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Tehetség Programja,
a PTE ETK XXX. Kari TDK Konferencia 2024. Kaposvár
(NTP-HHTDK-23-0014) című projekt támogatja.

Kiadja a
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KARA
2024.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE